

**İZMİR İLİ KARABURUN-ÇEŞME-URLA İLÇELERİ
KARABURUN-ILDIR KÖRFEZİ
ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ**

**1/25.000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI
ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU
2024**

İZMİR İLİ KARABURUN-ÇEŞME-URLA İLÇELERİ
KARABURUN-ILDIR KÖRFEZİ
ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ

1/25.000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI
ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU

2024

Planlama Ekibi	
Necati UYAR Şehir Plancısı - Plan Müellifi	 <p>Egeplan planlama İtd.Şti. Göreme Sokak No:5711 / 06080, Kavaklıdere / ANKARA T: +90 (312) 467 6080 467 6081 Faks: (312) 467 6085 Mühür Vergi Dairesi 325 006 7449</p>
Hüseyin YELDİREN Şehir Plancısı	
Ayşen ÇALOĞLU SEVİM Peyzaj Mimarı	

İÇİNDEKİLER

1	PLANLAMA ALANININ KONUMU.....	1
1.1	PLANLAMA ALANININ YERİ.....	1
1.2	YÖNETİM YAPISI, İDARİ BÖLÜNÜŞ VE SINIRLAR	1
2	PLAN HİYERARŞİSİ VE GELİŞİM SÜRECİ	5
2.1	PLANLAMA SÜRECİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ	5
2.1.1	ÜST ÖLÇEKLİ PLANLAR	5
2.1.2	ÖNCEKİ PLANLAR	6
2.1.3	ALT ÖLÇEKLİ PLANLAR.....	9
3	ARAŞTIRMA VE ANALİZ ÇALIŞMALARI	13
3.1	FİZİKSEL YAPI.....	13
3.1.1	JEOLJİK YAPI	13
3.1.2	JEOMORFOLOJİK YAPI	45
3.1.3	İKLİMSEL ÖZELLİKLER	50
3.1.4	HİDROLOJİK VE HİDROJEOLJİK YAPI.....	54
3.1.5	TOPRAK YAPISI VE TARIMSAL DESEN.....	60
3.1.6	BİYOLOJİK VE EKOLOJİK YAPI.....	66
3.2	DEMOGRAFİK YAPI.....	69
3.2.1	NÜFUS GELİŞİMİ	69
3.2.2	NÜFUSUN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ.....	71
3.2.3	NÜFUS PROJeksiYONLARI VE TAHMİNLER.....	73
3.3	SOSYAL VE EKONOMİK YAPI.....	78
3.3.1	KENTSEL KADEMELENME VE ETKİ ALANLARI.....	78
3.3.2	SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK DÜZEYİ.....	80
3.3.3	SEKTÖREL YAPI.....	82
3.3.4	SOSYAL ALTYAPI.....	94
3.4	TEKNİK ALTYAPI.....	96
3.4.1	ULAŞIM.....	96
3.4.2	İÇME SUYU, ATIKSU, KATI ATIK VE İLETİM HATLARI	99
3.5	ARAZİ KULLANIMI	102
3.5.1	MEVCUT ARAZİ KULLANIMI DURUMU	102
3.6	ÇEVRE SORUNLARI.....	104
3.7	YAPI YASAKLI ALANLAR	106

3.8	ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLAR.....	106
3.8.1	ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ	106
3.8.2	ASKERİ ALANLAR.....	107
3.9	TARİHİ VE KÜLTÜREL YAPISI.....	107
3.9.1	TARİHSEL GELİŞİM.....	107
3.10	DOĞAL PEYZAJ ÖGELERİ.....	108
3.11	KORUMA STATÜSÜ BULUNAN ALANLAR.....	109
3.11.1	ARKEOLOJİK SİT ALANLARI.....	109
3.11.2	KENTSEL SİT ALANLARI VE KORUMA ALANLARI.....	110
3.11.3	DOĞAL SİT ALANLARI.....	110
3.11.4	SULAK ALAN BÖLGELERİ.....	112
3.11.5	HASSAS ALANLAR.....	112
3.11.6	AKDENİZ FOKU MAĞARALARI İLE YAŞAM ALANLARI.....	115
3.12	MÜLKİYET YAPISI.....	117
4	KURUM GÖRÜŞLERİ	120
5	SENTEZ	144
5.1	FİZİKSEL VE DOĞAL YAPI SENTEZİ.....	144
5.2	EŞİK SENTEZİ	146
5.2.1	DOĞAL VE YASAL EŞİK ANALİZLERİ.....	146
5.2.2	EŞİK SENTEZİ	147
6	PLAN TEKLİFİ	151
6.1	PLAN TEKLİFİNİN AMACI, GEREKÇESİ	151
6.2	PLAN TEKLİFİNİN YASAL DAYANAĞI.....	152
6.2.1	ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ BELİRLENMESİ	152
6.2.2	ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİNDE PLANLAMA.....	154
6.3	PLAN TEKLİFİNİN GETİRDİĞİ KARARLAR.....	157
6.3.1	GENEL KARARLAR.....	157
6.3.2	KONUT ALANLARINA YÖNELİK KARARLAR.....	157
6.3.3	ÇALIŞMA ALANLARINA YÖNELİK KARARLAR	159
6.3.4	SOSYAL ALTYAPI ALANLARINA YÖNELİK KARARLAR.....	160
6.3.5	AÇIK VE YEŞİL ALANLARA YÖNELİK KARARLAR	160
6.3.6	BUGÜNKÜ KULLANIMI DEVAM ETTİRİLECEK ALANLARA YÖNELİK KARARLAR.....	160

6.3.7	KORUMA ALANLARINA YÖNELİK KARARLAR	161
6.3.8	TEKNİK ALTYAPI ALANLARINA YÖNELİK KARARLAR	162
	KAYNAKÇA.....	165
	EKLER:	168
	EK-1: 1/25.000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANINA ESAS JEOLJİK JEOTEKNİK ETÜD RAPORUNUN ONAYI	169
	EK-2: KURUM GÖRÜŞLERİ.....	171
	EK-3: MÜELLİF BİLGİLERİ.....	227
	EK-4: PLANLAMA EKİBİNE İLİŞKİN BİLGİLER	232
	EK-5: FOTOĞRAF ALBÜMÜ	235

ŞEKİLLER

Şekil 1.1. Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesinin Ülke İçindeki Yeri ...	2
Şekil 1.2. Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesinin Bölgedeki Yeri	3
Şekil 1.3. Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesinin İl İçindeki Yeri	4
Şekil 2.1. İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Çevre Düzeni Planı	5
Şekil 2.2. İzmir Batı Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı.....	7
Şekil 2.3. Karaburun - İldır Körfezi ÖÇKB 1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planı.....	8
Şekil 2.4. Planlama Alanında Alt Ölçekli Planlar.....	12
Şekil 3.1. Karaburun yarımadası jeoloji haritası.....	16
Şekil 3.2. Karaburun Yarımadası'nın Neojen öncesi stratigrafisi	17
Şekil 3.3. Batı Anadolu'nun paleotektonik dönem birlikleri (Yılmaz,1997)	19
Şekil 3.4. Planlama Alanının Genel Jeoloji Haritası.....	20
Şekil 3.5. İzmir ve Yakın Çevresindeki Tarihsel Dönem Depremleri	21
Şekil 3.6. Batı Anadolu grabenlerinin basitleştirilmiş haritası.	23
Şekil 3.7. İnceleme Alanı ve Yakın Bölgesine Ait MTA Heyelan Haritası	36
Şekil 3.8. Planlama Alanının Jeolojik Açısından Yerleşilebilirlik Durumu	44
Şekil 3.9. Planlama Alanının Türkiye Deprem Tehlike Haritası İçindeki Konumu.....	45
Şekil 3.10. Planlama Alanının Yükselti Kuşakları Haritası	47
Şekil 3.11. Planlama Alanının Eğim Durumu	48
Şekil 3.12. Planlama Alanının Bakı Yönleri Haritası	49
Şekil 3.13. Planlama Alanı İçinde Yıllık Ortalama Sıcaklık Durumu.....	52
Şekil 3.14. Planlama Alanı İçinde Yıllık Ortalama Yağış Durumu.....	53
Şekil 3.15. Karaburun Yarımadası drenaj ağı	55
Şekil 3.16. Hidrolojik Yapı Haritası.....	57
Şekil 3.17. Karaburun Yarımadası hidrojeoloji haritası	59
Şekil 3.18. Büyük Toprak Grupları Haritası	63
Şekil 3.19. Tarım arazilerinin sınıflandırılması	64
Şekil 3.20. Erozyon Durumu Haritası.....	65
Şekil 3.21. Kentsel Kademelenme ve Etki Alanları Haritası.....	79
Şekil 3.22. Planlama Alanındaki Maden Ruhsatları	93
Şekil 3.23. Planlama Alanı Karayolu Bağlantıları	97
Şekil 3.24. Planlama Alanı Havaalanı ve Liman Bağlantıları.....	98
Şekil 3.25. Teknik Altyapı.....	101
Şekil 3.26. Arazi Kullanım Durumu	103
Şekil 3.27. Korunan Alanlar	116
Şekil 3.28. Mülkiyet Durumu.....	119
Şekil 5.1. Sentez.....	145
Şekil 5.2. Doğal Eşik Analizi	148
Şekil 5.3. Yasal Eşik Analizi	149
Şekil 5.4. Eşik Sentezi.....	150
Şekil 6.1. Yasal Çerçeve.....	156
Şekil 6.2. Karaburun-İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, 1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planı Teklifi.....	164

TABLolar

Tablo 2.1. 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planına İlişkin Yargı Kararları.....	9
Tablo 2.2. Karaburun İlçesi Onaylı Nazım İmar Planları	10
Tablo 2.8. Urla İlçesi Onaylı Mevzi İmar Planları.....	11
Tablo 3.1 Planlama Alanında Eğim Durumu	46
Tablo 3.2 İzmir İl Genelinde Meteorolojik Durum (1938 - 2020)	50
Tablo 3.3 Karaburun Meteorolojik Durum.....	50
Tablo 3.4.Planlama Alanında Bulunan Büyük Toprak Grupları.....	60
Tablo 3.5.Planlama Alanında Arazi Sınıflaması	61
Tablo 3.6.Planlama Alanında Erozyon Durumu	61
Tablo 3.7.Planlama Alanında Bulunan Tarım Arazilerinin Kullanımı-2020 (Dekar)	62
Tablo 3.8. Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, Nüfus Dağılımı	69
Tablo 3.9. Karaburun İlçesi Nüfusunun Mahallelere Göre Dağılımı.....	70
Tablo 3.10. Urla İlçesi Nüfusunun Mahallelere Göre Dağılımı	70
Tablo 3.11. Çeşme İlçesi Nüfusunun Mahallelere Göre Dağılımı	70
Tablo 3.12.Ortalama Hane Halkı Büyüklükleri	71
Tablo 3.13. Planlama Alanındaki Nüfusun İlçelere ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı..	71
Tablo 3.14. Karaburun İlçesi Nüfus Projeksiyonu	73
Tablo 3.15. Urla İlçesi Nüfus Projeksiyonu.....	74
Tablo 3.16. Çeşme İlçesi Nüfus Projeksiyonu.....	75
Tablo 3.17. TÜİK ADNKS Verilerine Göre Karaburun Nüfus Artışı.....	76
Tablo 3.18. İllerin Alt Boyutlar İtibarıyla Gelişmişlik Sıralamaları	80
Tablo 3.19. İlçeler Gelişmişlik Sıralaması.....	81
Tablo 3.20. Planlama Alanında Bulunan Tarım Arazilerinin Kullanımı-2020 (Dekar) ..	82
Tablo 3.21.Planlama Alanında Arazi Sınıflaması	82
Tablo 3.22. İlçelere Göre 2020 Yılında Ekimi Yapılan Sebzeler (dekar).....	83
Tablo 3.23. İlçelere Göre 2020 Yılında Toplu Meyveliklerin Alanı (dekar).....	83
Tablo 3.24. İlçelere Göre 2020 Yılında Meyveliklerin Üretim Miktarı (Ton).....	84
Tablo 3.25. İlçelere Göre 2020 Yılında Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı (Adet).....	85
Tablo 3.26. İlçelere Göre 2020 Yılında Süs Bitkileri Ekilen Alan ve Üretim Miktarı.....	86
Tablo 3.27. İlçelere Göre 2020 Yılındaki Hayvan Varlığı (Adet).....	86
Tablo 3.28. İlçelere Göre 2020 Yılı Kümes Hayvanı Varlığı (Adet)	87
Tablo 3.29. İlçelere Göre 2020 Yılındaki Hayvansal Üretim (Ton)	87
Tablo 3.30. Türkiye ve İzmir 2019 Yılındaki Kültür Balıkçılığı Üretimi (Ton)	87
Tablo 3.31. Türkiye, İzmir İli ve İlçelerde Turist Geceleme ve Kalış Sayıları (2023).....	88
Tablo 3.32. Turizm Tesislerinde Doluluk Oranları (2023)	89
Tablo 3.33. Turizm İşletme ve Yatırım Belgeli Tesis Sayıları (2023).....	89
Tablo 3.34. Basit Konaklama Turizm İşletme Belgeli Tesisler (2023).....	89
Tablo 3.35. Planlama Alanındaki Arama Ruhsatlı Maden Alanlar	90
Tablo 3.36. Planlama Alanındaki Ön Arama Dönemi Ruhsatlı Maden Alanları	90
Tablo 3.37. Planlama Alanındaki Maden Arama Ruhsatlı Alanlar	90
Tablo 3.38. Planlama Alanındaki Ön İşletme Ruhsatlı Maden Alanlar.....	91

Tablo 3.39. Planlama Alanındaki Üretim İzni Düzenlenen Ruhsatlı Maden Alanlar	91
Tablo 3.40. Planlama Alanındaki İşletme Ruhsatlı Maden Alanlar	92
Tablo 3.41. Jeotermal Kaynak Ve Mineralli Sular Arama ve İşletme Ruhsatlı Alanlar ..	92
Tablo 3.42. Karaburun İlçesi MEB Eğitim Kurumları	94
Tablo 3.43. Karaburun İlçesi Eğitim Kurumları	94
Tablo 3.44. Planlama Alanı İlçelerinde Yer Alan Devlet Hastaneleri (2021)	95
Tablo 3.45. Planlama Alanı İlçelerinde Yer Alan Sağlık Kurumları (2021)	95
Tablo 3.46. Atıksu Arıtma Tesisleri ve Arıtma Kapasiteleri (2019)	99
Tablo 3.47. Arazi Kullanım Durumu	102
Tablo 3.48. Toplanan Atık Miktarı, Toplama Taşıma Ve Bertaraf Yöntemleri (2017) .	104
Tablo 3.49. Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri (2017)	105
Tablo 3.50. Karaburun İlçesi Arkeolojik Sit Alanları	109
Tablo 3.51. Urla İlçesi Arkeolojik Sit Alanları	110
Tablo 3.52. Karaburun İlçesi Kentsel Sit Alanları Ve Koruma Alanları	110
Tablo 3.53. Karaburun İlçesi Doğal Sit Alanları	111
Tablo 3.54. Çeşme İlçesi Doğal Sit Alanları	112
Tablo 3.55. Urla İlçesi Doğal Sit Alanları	112
Tablo 3.56. Planlama Alanındaki Mülkiyet Durumu	118
Tablo 6.1. Nazım İmar Planı Arazi Kullanım Dağılımı	162

GRAFİKLER

Grafik 3.1. Karaburun İlçesi Nüfus Yaş Piramidi	72
Grafik 3.2. Çeşme İlçesi Nüfus Yaş Piramidi	72
Grafik 3.3. Urla İlçesi Nüfus Yaş Piramidi	72
Grafik 3.4. Karaburun İlçesi Nüfus Projeksiyonu	73
Grafik 3.5. Urla İlçesi Nüfus Projeksiyonu	74
Grafik 3.6. Çeşme İlçesi Nüfus Projeksiyonu	75

1 PLANLAMA ALANININ KONUMU

1.1 PLANLAMA ALANININ YERİ

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, Ege Bölgesinde, İzmir İline bağlı, Karaburun-Çeşme-Urla İlçeleri sınırları içerisinde yer almaktadır. Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları Karaburun ilçesinin tamamını kapsarken, Urla ve Çeşme ilçelerinden Karaburun ilçe sınırına bitişik konumda bulunan küçük bir bölüm alan Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde yer almaktadır.

Yaklaşık olarak 94581,06 ha büyüklüğe sahip olan Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde kalan alanların yaklaşık 44367,29 hektarlık bölümünü kara parçası oluştururken 50213,77 hektarlık parçasını da deniz alanları oluşturmaktadır.

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 14.03.2019 tarih ve 823 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmiş, anılan karar 15.03.2019 tarih ve 30715 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

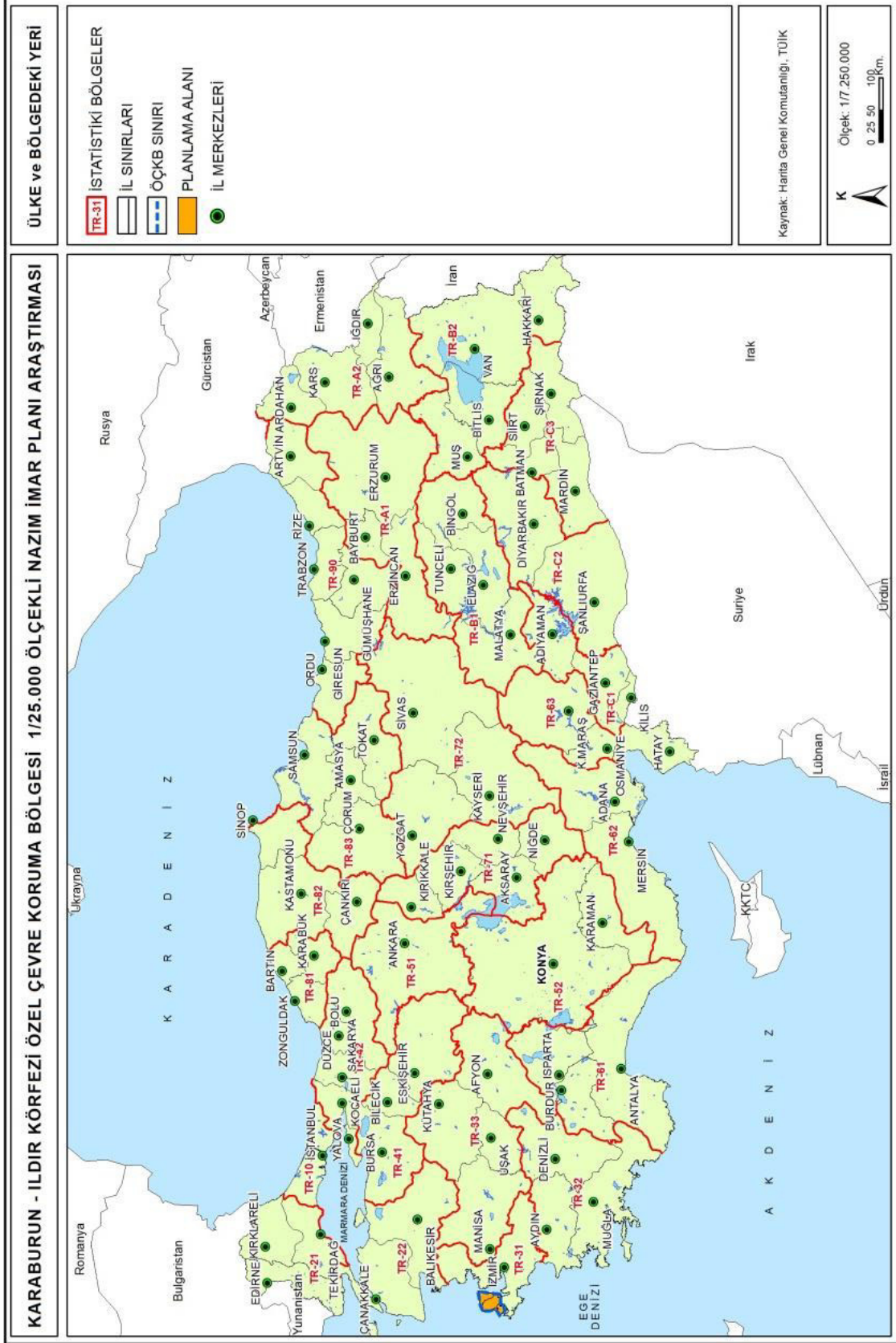
1.2 YÖNETİM YAPISI, İDARİ BÖLÜNÜŞ VE SINIRLAR

Yönetim yapısı açısından tümüyle İzmir il sınırları içinde bulunan Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin karada kalan 44381,76 hektarlık alanının 41708,47 hektarlık kısmı (%93,98) Karaburun ilçesi sınırları içinde kalırken, 2543,03 hektarlık kısmı (%5,73) Urla ilçesi sınırları içinde, 130,26 hektarlık kısmı (%0,29) ise Çeşme ilçesinin sınırları içinde yer almaktadır.

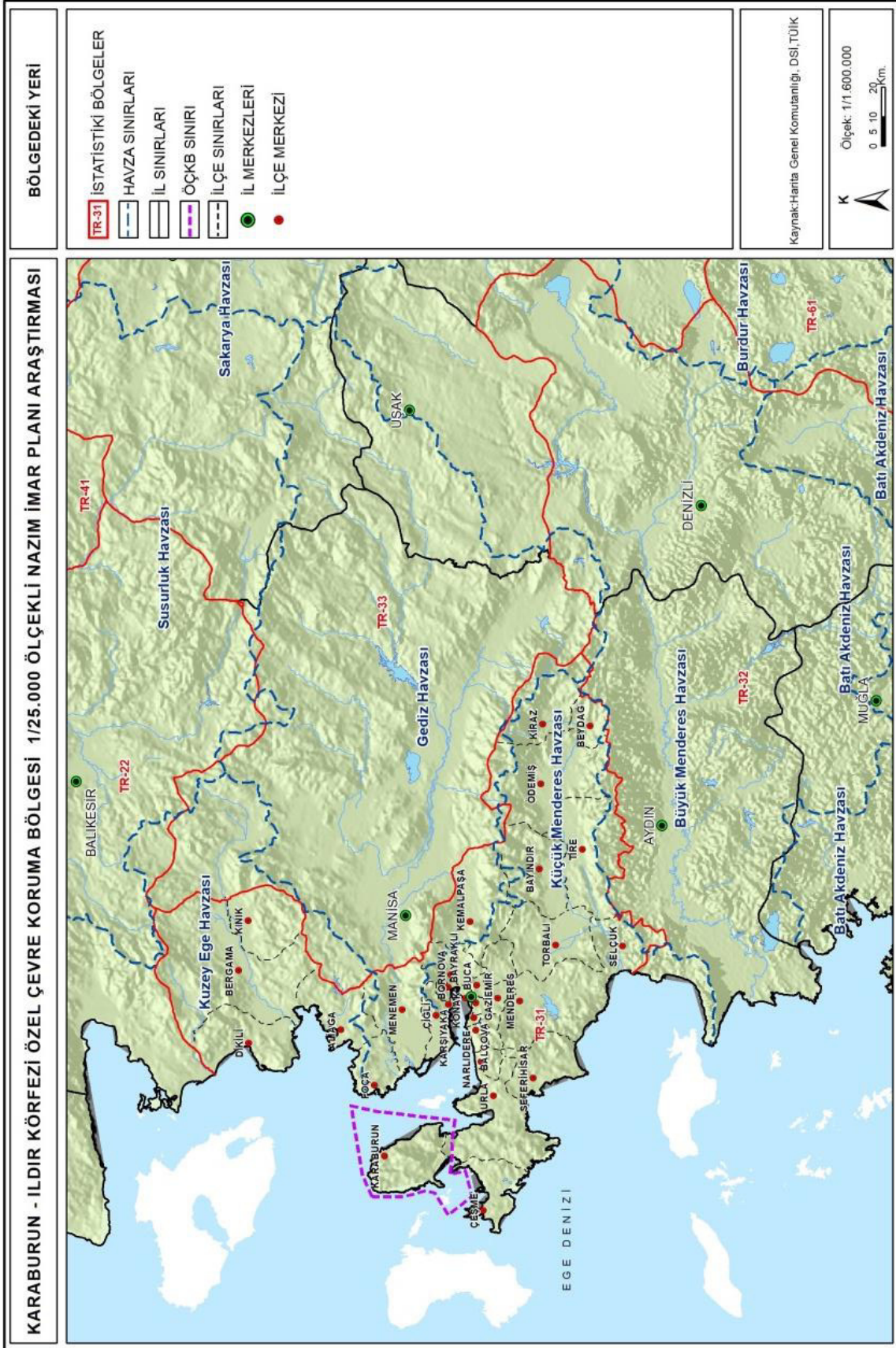
Karaburun ilçesinin merkez yerleşmesi ile birlikte Anbarseki, Bozköy, Eğlenhoca, Hasseki, İncik, İskele, Kösedere, Küçükbahçe, Mordoğan, Parlak, Saip, Salman, Sarpıncık, Tepeboz ve Yayla mahallerinin tamamı Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde yer alırken, Çeşme ilçesinin Ildır Mahallesi ile Urla ilçesinin Balıklıova Mahallesi'nin bir kısmı Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Urla ilçesi sınırları içinde kalan bölümler doğuda Balıklıova sahilinden başlayıp, batıda Gerence Körfezi'ne kadar şerit olarak uzanırken, Çeşme ilçesi sınırları içinde kalan bölüm ise Ildır'ın kuzeyinde Gerence Körfezi kıyısında yer almaktadır.

Özel Çevre Koruma Bölgesi, belediye hizmetleri açısından bakıldığında İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin yanı sıra, Karaburun İlçe Belediyesi, Urla İlçe Belediyesi ve Çeşme İlçe Belediyesi tarafından hizmet götürülen alanlardan oluşmaktadır.

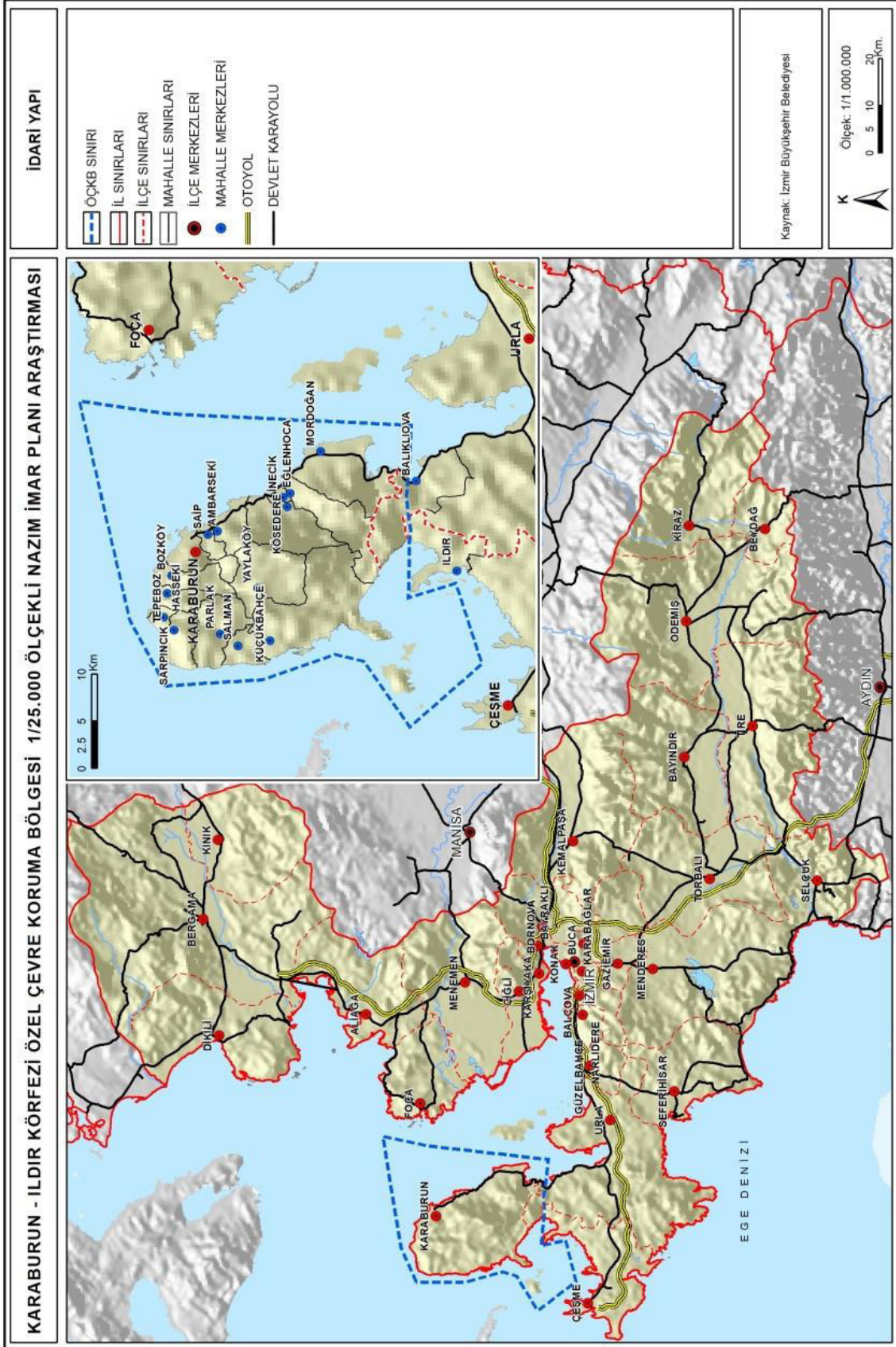
Şekil 1.1. Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesinin Ülke İçindeki Yeri

Şekil 1.2. Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesinin Bölgedeki Yeri

Şekil 1.3. Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesinin İl İçindeki Yeri

2 PLAN HİYERARŞİSİ VE GELİŞİM SÜRECİ

2.1 PLANLAMA SÜRECİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

2.1.1 ÜST ÖLÇEKLİ PLANLAR

Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, üst ölçekli plan açısından bakıldığında İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı içerisinde yer almaktadır. İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı 23/06/2014 tarih ve 9948 sayılı Bakanlık Oluru ile onaylanmış, plana askı sürecindeki itirazların değerlendirilmesi sonrasında 30.12.2014 tarih ve 21137 sayılı Bakanlık Makamı Oluru ile yeniden onaylanmıştır.

Bütüncül ikinci onama sonrasında gerçekleşen askı süreci içerisindeki itirazların değerlendirilmesi sonrasında 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının J-17, J-18, K-17, K-18, K-20, L- 16, L-17, L-18, L-19, L-20 paftaları ve plan hükümleri 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7. maddesi uyarınca 16.11.2015 tarihinde onaylanmıştır.

Şekil 2.1. İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Çevre Düzeni Planı

Kaynak: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesinin tespit ve ilanından sonra, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği J17, J18, J19, J20, J21, K16, K17, K18, K19, K20, K21, L16, L17, L18, L19, L20, L21, M18 Plan Paftaları, Lejant Paftası, Plan Hükümleri, Plan Açıklama Raporu ve Plan Değişikliği Gerekçe Raporu) 1. No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca 07.07.2020 tarihinde onaylanmıştır. Bu plan değişikliği ile Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları söz konusu 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planına aktarılmıştır. Ayrıca planlama alanının 15.03.2019 tarih ve 30715 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 823 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilmesi ve söz konusu kararın ikinci maddesi uyarınca mevcut her ölçekteki plan ve plan kararları konusunda herhangi bir uygulama yapılamayacağı hükme bağlandığından, 1/100000 ölçekli Çevre Düzeni Planının Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde kalan bölümünün yürürlüğü bulunmamaktadır.

2.1.2 ÖNCEKİ PLANLAR

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesini de içeren İzmir Batı Bölgesi 1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planı 6360 sayılı Yasa kapsamında İzmir Büyükşehir Belediyesi yetki alanına dahil edilen; Urla İlçesinin bir bölümünü ve Çeşme, Karaburun ilçelerini kapsayan alanda Belediye Başkanlığınca hazırlanan NİP-25621 plan işlem nolu, İzmir Batı Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı, İzmir Büyükşehir Belediye Meclisinin 10.04.2017 tarihli toplantısında, 05.353 Karar No ile uygun görülerek Başkanlık makamı tarafından 20.07.2017 tarihinde onaylanmış olup bu planın bazı doğal sit alanlarındaki mahkeme kararlarına ilişkin kısmi iptal kararları alınmış, plan bütünlüğü kaybedilmiştir.

Planlama alanının küçük bir bölümü yine 6360 sayılı Yasa kapsamında İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından 24.01.2018 tarihinde onaylanmış olan İzmir Büyükşehir Bütünü 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı sınırları içinde yer almaktadır. Planlama alanının 15.03.2019 tarih ve 30715 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 823 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilmesi ve söz konusu kararın ikinci maddesi uyarınca mevcut her ölçekteki plan ve plan kararları konusunda herhangi bir uygulama yapılamayacağı hükme bağlandığından, yukarıda bahsedilen 1/25000 ölçekli planların Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde kalan bölümlerinin yürürlüğü bulunmamaktadır.

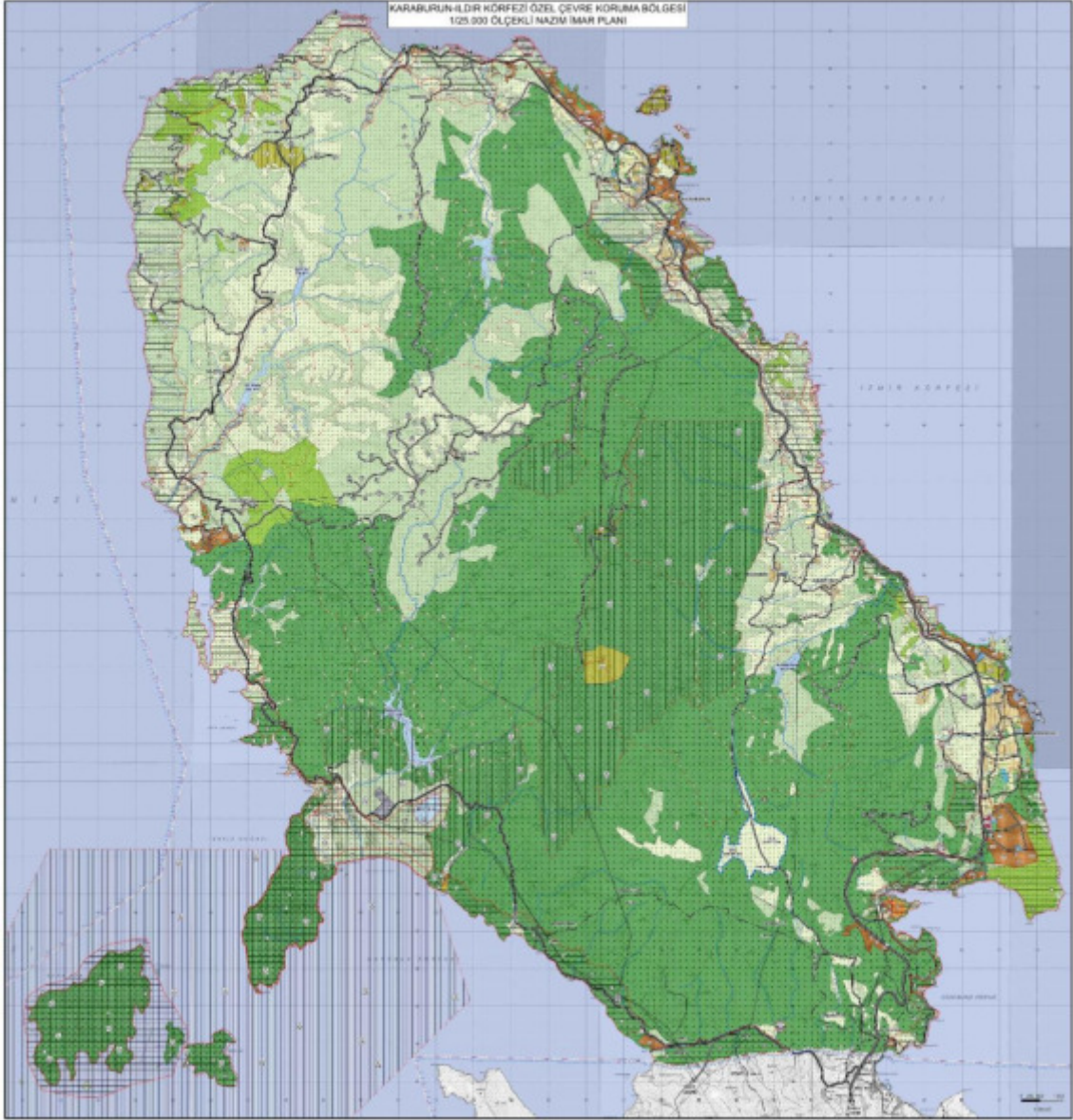
Bölgenin 14.03.2019 tarih ve 823 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmesi sonrasında belirlenen sınırlar içinde kalan alanlara yönelik Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 19.07.2022 tarihinde "İzmir İli, Karaburun-Çeşme-Urla İlçeleri, "Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı" onaylanmıştır.

Şekil 2.2. İzmir Batı Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı

Kaynak: İzmir Büyükşehir Belediyesi

Şekil 2.3. Karaburun - Ildır Körfezi ÖÇKB 1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planı

Kaynak: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

“Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı” onaylanması sonrasında plana askı süresi içinde gelen itirazların değerlendirmesinin sürdüğü aşamada İdare Mahkemeleri tarafından iptal kararları verilmiştir. Alınan yargı kararlarının bir bölümü kısmi içerikte olsa da bazı kararlar planın genelini etkileyecek nitelikte oluşmuştur. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 19.07.2022 tarihinde onaylanan planla ilgili İdare Mahkemeleri tarafından alınan kararlara aşağıda yer verilmiştir.

2.1.2.1 Yargı Kararları

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 19.07.2022 tarihinde onaylanan “İzmir İli, Karaburun-Çeşme-Urula İlçeleri, “Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı” kapsamında günümüze

kadar alınan mahkeme kararları tasniflenmiş ve dökümüne aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 2.1. 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planına İlişkin Yargı Kararları

KARAR NO	KARAR	KARAR NO	KARAR
2024/71	Dava konusu işlemin iptaline	2024/436	Dava konusu işlemin iptaline
2023/1445	Dava konusu işlemin iptaline	2024/241	Davanın reddine
2023/1414	Davanın reddine	2024/319	Dava konusu işlemin iptaline
2023/1873	Dava konusu işlemin iptaline	2024/318	Dava konusu işlemin iptaline
2023/1872	Dava konusu işlemin iptaline	2023/1617	Davanın reddine
2023/1870	Dava konusu işlemin iptaline	2023/1704	Davanın reddine
2023/1805	Davanın reddine	2023/2087	Davanın reddine
2023/1806	Davanın reddine	2023/2372	Dava konusu işlemin iptaline
2023/1853	Kısmen iptaline kısmen reddine	2023/1814	Dava konusu işlemin iptaline
2023/2009	Kısmen iptaline kısmen reddine	2023/1407	Dava konusu işlemin iptaline
2023/2008	Davanın reddine	2024/119	Davanın reddine
2023/2074	Davanın esas hakkında karar verilmesine yer olmadığına	2023/1871	Dava konusu işlemin iptaline
2023/2073	Dava konusu işlemin iptaline	2023/2417	Dava konusu işlemin iptaline
2023/1791	Dava konusu işlemin iptaline	2023/1807	Dava konusu işlemin iptaline
2023/1812	Dava konusu işlemin iptaline	2023/2142	Davanın reddine
2023/2129	Dava konusu işlemin iptaline	2023/1988	Davanın reddine
2023/2259	Dava konusu işlemin iptaline	2023/2373	Dava konusu işlemin iptaline
2023/1928	Davanın reddine	2023/2470	Davanın reddine
2023/2704	Davanın reddine	2023/2546	Dava konusu işlemin iptaline
2023/2442	Dava konusu işlemin iptaline	2023/2010	Dava konusu işlemin iptaline
2023/2247	Davanın reddine	2024/679	Kısmen iptaline kısmen reddine
2023/2416	Davanın reddine	2024/620	Davanın reddine
2024/69	Dava konusu işlemin iptaline	2024/900	Davanın reddine
2024/84	Davanın reddine	2024/907	Dava konusu işlemin iptaline
2024/123	Davanın reddine	2024/908	Davanın reddine
2024/141	Davanın reddine	2024/742	Dava konusu işlemin davacının parseline yönelik kısmının iptaline
2024/435	Dava konusu işlemin iptaline	2024/955	Davanın reddine

2.1.3 ALT ÖLÇEKLİ PLANLAR

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi içinde kalan Karaburun ilçe merkezi, Büyükşehir Belediyesi kanunu ile mahalleye dönüşen yerleşmeler ile mevzi olarak hazırlanmış ve ilgili mevzuat doğrultusunda onaylanmış olan alt ölçekli planlara ilişkin bilgiler aşağıda ilçelere göre ayrıştırılarak verilmiştir.

Karaburun İlçesi;

Karaburun ilçe sınırları içerisinde “On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” yürürlüğe girmeden önce, ilçe belediyesi, belde belediyesi, İl Özel İdaresi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile İzmir Valiliği tarafından onaylanmış planlar bulunmaktadır. Söz konusu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra ise alanda İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından da onaylanmış planlar bulunmaktadır. Aşağıda farklı tarihlerde onaylanmış imar planlarına ilişkin tabloya yer verilmiştir.

Tablo 2.2. Karaburun İlçesi Onaylı Nazım İmar Planları

PLANLAR	ÖLÇEK	PAPTA SAYISI	ONAMA TARİHİ	ONAYAN
MORDOĞAN (ÇATALKAYA KÖRFEZ MEVKİİ) I-IL-III. DERECE DOĞAL SİT ALANI KORUMA AMAÇLI NAZİM İMAR PLANI	1/5000	1	03.07.2008 TARİH 3338 SAYILI KURUL KARARI	İZMİR 1 NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
MORDOĞAN (ÇATALKAYA KÖRFEZ MEVKİİ) I-IL-III. DERECE DOĞAL SİT ALANI KORUMA AMAÇLI UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	4	03.07.2008 TARİH 3338 SAYILI KURUL KARARI	İZMİR 1 NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
SAİP (KARAGÖZ KAYA MEVKİİ) III. DERECE DOĞAL SİT ALANI KORUMA AMAÇLI NAZİM İMAR PLANI	1/5000	2	22.01.2009 TARİH 3729 SAYILI KURUL KARARI	İZMİR 1 NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
SAİP (KARAGÖZ KAYA MEVKİİ) III. DERECE DOĞAL SİT ALANI KORUMA AMAÇLI UYGULAMA PLANI	1/1000	4	22.01.2009 TARİH 3729 SAYILI KURUL KARARI	İZMİR 1 NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
ANBARSEKİ (EŞENDERİ MEVKİİ) I-IL-III. DERECE DOĞAL SİT ALANI KORUMA AMAÇLI UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	5	09.11.2006 TARİH 1813 SAYILI KURUL KARARI	İZMİR 1 NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
MORDOĞAN (MANAL MEVKİİ) III. DERECE DOĞAL SİT ALANI KORUMA AMAÇLI UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	4	27.05.1997 TARİH 5806 SAYILI KURUL KARARI	İZMİR 1 NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
KARABURUN MERKEZ REVİZYON NAZİM İMAR PLANI	1/5000	1	05.01.2012 TARİH 8/1 SAYILI BELEDİYE MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
KARABURUN MERKEZ REVİZYON UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	10	05.01.2012 TARİH 8/1 SAYILI BELEDİYE MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
KARABURUN İŞKELE REVİZYON NAZİM İMAR PLANI	1/5000	3	06.01.2012 TARİH 8/1 SAYILI BELEDİYE MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
KARABURUN İŞKELE REVİZYON UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	11	06.01.2012 TARİH 8/1 SAYILI BELEDİYE MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
KARABURUN KUYUÇAK REVİZYON NAZİM İMAR PLANI	1/5000	4	06.01.2012 TARİH 8/1 SAYILI BELEDİYE MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
KARABURUN KUYUÇAK REVİZYON UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	13	06.01.2012 TARİH 8/1 SAYILI BELEDİYE MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
KARABURUN SAİP REVİZYON NAZİM İMAR PLANI	1/5000	4	06.01.2012 TARİH 8/1 SAYILI BELEDİYE MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
KARABURUN SAİP REVİZYON UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	10	06.01.2012 TARİH 8/1 SAYILI BELEDİYE MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
MORDOĞAN NAZİM İMAR PLANI (KIYI REVİZYONU)	1/10000	1	22.10.1993 TARİH 1993/4-4-62 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
MORDOĞAN UYGULAMA İMAR PLANI (KIYI REVİZYONU)	1/1000	26	22.10.1993 TARİH 1993/4-4-62 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
MORDOĞAN (KORİSTÜ MEVKİİ) NAZİM İMAR PLANI REVİZYONU	1/5000	2	11.07.2008 TARİH 10-44 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
MORDOĞAN (KORİSTÜ MEVKİİ) UYGULAMA İMAR PLANI REVİZYONU (1. ETAP)	1/1000	7	18.11.2008 TARİH 15-80 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
MORDOĞAN (KORİSTÜ MEVKİİ) UYGULAMA İMAR PLANI (2. ETAP)	1/1000	6	11.07.2008 TARİH 10-45 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
EĞLENHOCA KÖSEDERE İNEÇİK NAZİM İMAR PLANI (1.ETAP)	1/5000	4	14.05.2002 TARİH 3-2/30 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
EĞLENHOCA KÖSEDERE İNEÇİK UYGULAMA İMAR PLANI (1.ETAP)	1/1000	10	14.05.2002 TARİH 3-2/30 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
EĞLENHOCA KÖSEDERE İNEÇİK NAZİM İMAR PLANI (2. ETAP)	1/5000	4	18.02.2004 TARİH 1-3/12 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
EĞLENHOCA KÖSEDERE İNEÇİK UYGULAMA İMAR PLANI (2. ETAP)	1/1000	10	18.02.2004 TARİH 1-3/13 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI

EĞLENHOCA KÖSEDERE İNECİK UYGULAMA İMAR PLANI (2. ETAP)	1/1000	10	18.02.2004 TARİH 1-3/13 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
İNECİK (KAYNAR PINAR MEVKİİ) UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	3	21.10.2002 TARİH 6-2/56 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
MORDOĞAN RÜZGAR ENERJİ SANTRALİ MEVZİLİ NAZİM İMAR PLANI	1/5000	3	14.11.2011 TARİH 11-92 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
MORDOĞAN RÜZGAR ENERJİ SANTRALİ MEVZİLİ UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	12	14.11.2011 TARİH 11-93 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
MORDOĞAN (ÇATALKAYA) 4016 PARSEL SANAYİ ALANI (BETON SANTRALİ) NAZİM İMAR PLANI	1/5000	2	07.02.2014 TARİH 1-17 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
MORDOĞAN (ÇATALKAYA) 4016 PARSEL SANAYİ ALANI (BETON SANTRALİ) UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	2	07.02.2014 TARİH 1-17 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
MORDOĞAN (ÇATALKAYA) 5.5 ARKO KOOPERATİFİ MEVZİLİ UYGULAMA İMAR PLANI (REVİZYON)	1/1000	3	03.02.1993 TARİH 1993/1-3 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
MORDOĞAN İLAVE UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	1	21.12.1996 TARİH 4-137 SAYILI MECLİS KARARI	MORDOĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
MERKEZ MAH. YUKARI MAH. MEVKİİ MEZARLIK ALANI İLAVE UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	2	10.12.2018 TARİH 05.1364 SAYILI MECLİS KARARI	İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
MORDOĞAN MAH. 150,151,152,153,154 VE 155 ADALAR UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	1	11.02.2019 TARİH 05.134 SAYILI MECLİS KARARI	İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
KÜÇÜKBAHÇE MAH. 1467,1468,1477 PARSELLER KÖY YERLEŞİM VE GELİŞİM PLANI	1/1000	2	06.04.2009 TARİH 9139 SAYILI VALİLİK OLURU	İZMİR VALİLİĞİ
SALMAN MAH. 160 ADA 27 PARSEL KÖY YERLEŞİM PLANI	1/1000	1	13.09.2013 TARİH 26313 SAYILI VALİLİK OLURU	İZMİR VALİLİĞİ
KÜÇÜKBAHÇE MAH. MEVZİLİ İMAR PLANI DEĞİŞİKLİĞİ	1/1000	2	04.09.2013 TARİH 243 SAYILI İL GENEL MECLİS KARARI	İZMİR İL ÖZEL İDARESİ
ÖZLEM TUR SAHİL SİTESİ YAPI KOOP. MEVZİLİ İMAR PLANI	1/1000	2	21.02.1991 TARİH 68 SAYILI İL İDARE KURULU KARARI	İZMİR VALİLİĞİ
KÜÇÜKBAHÇE MAH. ÖZLEM TUR KONUT YAPI KOOP. 248 ADA 1 PARSEL GÜNÜ BİRLİK TURİZM TESİS MEVZİLİ İMAR PLANI TADİLATI	1/1000	1	19.06.1997 TARİH 201 SAYILI İL İDARE KURULU KARARI	İZMİR VALİLİĞİ
KÜÇÜKBAHÇE MAH. ÖZLEM TUR SAHİL SİTESİ YAPI KOOP. PLAN NOTU İLAVESİ	1/1000	2	27.10.2004 TARİH 228 SAYILI İL İDARE KURULU KARARI	İZMİR VALİLİĞİ
KÜÇÜKBAHÇE MAH. 2 NOLU YENİ DOSTLAR YAPI KOOP. NAZİM İMAR PLANI	1/5000	1	08.04.2008 TARİH 107-02/125 SAYILI İL GENEL MECLİSİ KARARI	İZMİR İL ÖZEL İDARESİ
KÜÇÜKBAHÇE MAH. 2 NOLU YENİ DOSTLAR YAPI KOOP. UYGULAMA İMAR PLANI	1/1000	5	08.04.2008 TARİH 107-02/125 SAYILI İL GENEL MECLİSİ KARARI	İZMİR İL ÖZEL İDARESİ
KÜÇÜKBAHÇE MAH. 251 ADA 1 PARSEL YALIKENT KOOP. TRAFİK ALANI DEĞİŞİKLİĞİ	1/1000	1	20.11.2002 TARİH 298 SAYILI İL İDARE KURULU KARARI	İZMİR VALİLİĞİ
KÜÇÜKBAHÇE MAH. GÜZELKENT TURİSTİK SAHİL YAPI KOOP. NAZİM İMAR PLANI	1/5000	1	18.06.1990 TARİH	BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
KÜÇÜKBAHÇE MAH. GÜZELKENT TURİSTİK SAHİL YAPI KOOP. MEVZİLİ İMAR PLANI	1/1000	2	07.02.1991 TARİH 62 SAYILI İL İDARE KURULU KARARI	İZMİR VALİLİĞİ
BOZKÖY MAH. BOZUKBAĞ ARASI MEVKİİ 490 PARSEL VE AKÇAKILİSE MEVKİİ 574,575,577,760,764 PARSELLER MEVZİLİ İMAR PLANI	1/1000	2	09.04.1993 TARİH 93/2 SAYILI MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
TEPEBOZ MAH. YENİ İMAN MEVKİİ AYIŞIĞI KONUT YAPI KOOP. MEVZİLİ İMAR PLANI	1/1000	1	07.02.1992 TARİH 92/1 SAYILI MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
HASSEKİ MAH. BADEM ARASI MEVKİİ 277,279 PARSELLER SAKIZ TEPE KONUT VE YAPI KOOP. MEVZİLİ İMAR PLANI	1/1000	1	17.04.1992 TARİH 1992/2 SAYILI MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
BOZKÖY MAH. 878, 879 PARSELLER MEVZİLİ İMAR PLANI	1/1000	2	09.04.1993 TARİH 93/2 SAYILI MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
BOZKÖY MAH. 484,750 PARSELLER ÖZ ANILAN KONUT YAPI KOOP. MEVZİLİ İMAR PLANI	1/1000	2	03.02.1995 TARİH 1995/1 SAYILI MECLİS KARARI	KARABURUN BELEDİYE BAŞKANLIĞI

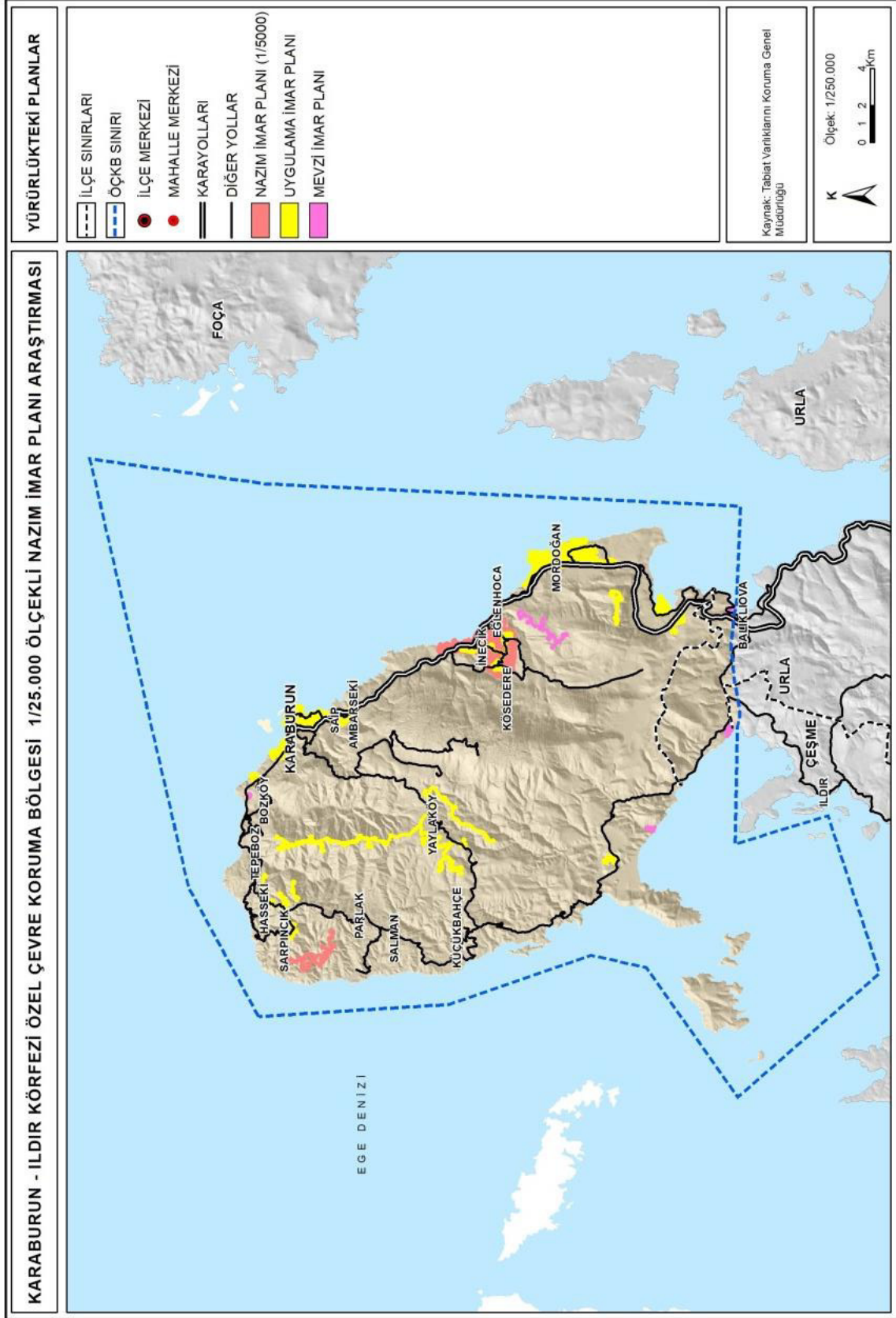
Urla İlçesi; Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesini sınırlarına giren Urla ilçesine ait bölümünde, İmar İskan Bakanlığı ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından onaylanmış iki adet Mevzi İmar Planı bulunmaktadır.

Tablo 2.3. Urla İlçesi Onaylı Mevzi İmar Planları

Plan Adı	Onay Bilgisi	Alan(Ha)
Balıkliova Yuvakent Yapı Koop. MİP	30.01.1984/ Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	7,99
İltur Yapı Kooperatifi MİP	19.12.1979/ İmar-İskan Bakanlığı	22,88

Çeşme İlçesi; Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesini sınırlarına giren Çeşme ilçesine ait bölümünde, onaylanmış herhangi bir plan bulunmamaktadır.

Şekil 2.4. Planlama Alanında Alt Ölçekli Planlar

3 ARAŞTIRMA VE ANALİZ ÇALIŞMALARI

3.1 FİZİKSEL YAPI

3.1.1 JEOLOJİK YAPI¹

Planlama alanı kapsamında jeolojik yapıya ilişkin bilgiler; bu çalışmaya konu nazım imar planı için hazırlanmış ve 15.11.2019 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanmış “İzmir İli, Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Arazi Kullanımına Esas Jeolojik Etüt Raporu” kapsamında aşağıda aktarılmıştır.

Temel Kayaları

Karaburun Yarımadası orta bölümünde temel kayaları İldır çevresinde yayılım sunar. Alttan üste çakıllı kumtaşı birimi ve kireçtaşı -dolomit birimi birbiriyle uyumludur. Bu iki birimin çevresinde çakıllı kumtaşı-çamurtaşı ve bloklu türbiditik kırıntılı birim bulunur bu son iki birimin birbiriyle ve ilk iki birimle dokanakları problemlidir ve şüphelidir. Bu birimlerden Çakıllı kumtaşı ve Kireçtaşı-dolomit birimleri Erdoğan ve diğ., 1990'ın ve Çakmakoglu ve Bilgin (2006)'nın Alandere Formasyonu'na karşılık gelir. Diğer iki birim ise Erdoğan ve diğ., 1990'ın Gerence Formasyonu'nun derin denizel karşılığı olan Karareis Formasyonu'nu ile benzerdir. Çakmakoglu ve Bilgin (2006)'nın ise Dikendağı Formasyonu'na karşılık gelir.

Alandere Formasyonu'nun bir bölümüne karşılık gelen kireçtaşı-dolomit birimi bol miktarda foramifer, mercan, alg, brakyopod ve süngerler içerir ve Başkiriyen yaşlıdır.

Karareis Formasyonu Erdoğan ve diğ. 1990'a göre boz renkli kumtaşları, çamurtaşları ince katmanlı siyah çörtler ve pelajik kireçtaşı mercceklerinden yapıldır. Formasyon içinde Karbonifer yaşlı olistostromal kireçtaşı blokları yeralır. Erdoğan ve diğ. 1990'a göre, Formasyon'un yaşı Skitiyen-Geç Anisiyen dir ve Formasyon Gerence formasyonu ile yan al yönde giriktir.

Dikendağı Formasyonu (Çakmakoglu ve Bilgin, (2006)) Karareis Formasyonu'nun üst bölümü ile aynı birimdir ancak Formasyonun yaşı Çakmakoglu ve Bilgin., (2006)'ne göre Silüriyen- Karbonifer dir.

Gerence Formasyonu:

Koyu gri renkli ince orta katmanlı mikritik kireçtaşı, radyolaryalı gri ve kırmızı mikritik kireçtaşı, oolitik kireçtaşı, ammonitli pembe kireçtaşı, açık yeşil çamurtaşı, kumtaşı, kumlu kireçtaşı, dolomitik kireçtaşı, çört ara katkılı kireçtaşı, kırmızı radyolaryalı ince katmanlı çört, kırmızı ammonitli yumrulu kireçtaşı (ammonitico rosso) ve kalın katmanlı çakıltaşlarından oluşur. Formasyon derin deniz koşullarından bağıl olarak sığdeniz koşullarına değışen ortamlarda çökeltmiştir. Formasyon orta

¹ İzmir İli Karaburun İldır Körfezi Öçkb 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Arazi Kullanımına Esas Gözlemsel Jeolojik Etüt Raporu

bölümlerinde Meandrospira pusilla, en üst katmanlarında Meandrospira dinarica içerir ve yaşı alt ve orta bölümlerinde Orta Anisiyen öncesi ve/veya Orta Anisiyen Üst bölümünde ise Orta Anisiyen dir.

Camiboğazı Formasyonu:

Karaburun Yarımadası orta bölümünde alttan üste Laleköy, Saplazdağı ve Hanaylı üyelerinden oluşur.

Laleköy Üyesi: Altta orta katmanlı pembe renkli ammonitli mikritik kireçtaşları, ortada düzgün kalın katmanlı, açık gri, bej renkli foraminiferli intra-pel sparitik gelgit altı kireçtaşları, üstte kalın katmanlı süngerli, mercanlı, algli biyostromal kireçtaşlarından oluşur. Üyenin yaşı Orta Anisiyen-Ladiniyen dir.

Saplazdağı Üyesi: Bej, açık kahverengi renkli, kalın, çok kalın katmanlı (masif), süngerli, mercanlı, algli foraminiferli biyostromal kireçtaşları ve resifal döküntülerden oluşan pelintrasparitik kireçtaşlarından yapıldır. En üst düzeylerine kadar Diplopora nodosa, Diplopora annulata dasyclad alglerini içerir. En üst katmanlarında bu algler yok olur ve Agathammina iranica ve Gandinella aff. falsosfriedli kireçtaşları ile sonlanır. Üyenin yaşı LadiniyenKarniyen dir.

Hanaylı Üyesi: Açık kahverengi, bej renkli, düzgün orta, kalın katmanlı, killi kireçtaşı ve kıltaşı arakatmanlı, foraminiferli (Lamelliconus multispirus, Aulotortus communis, Gandinella falsosfriedli) , küçük boylu megalodontit tip bivalvialı intra-biyomikritik, intrabiyosparitik kireçtaşlarından yapıldır. Üyenin yaşı altta Karniyen, ortada ve üstte Noriyen dir.

Güvercinlik Formasyonu:

En altta kırmızı kuvarsça zengin plaj kumtaşlarıyla başlayan, beyazımsı sarı, bej, açık kahverengi orta, kalın, çok kalın katmanlı, fenestral boşluklu kireçtaşı, dolomitik kireçtaşı, dolomit, yeşil renkli kıltaşı, kırmızı ve sarı renkli kıltaşı ve kireçli kıltaşlarından oluşur. Kireçtaşı ve dolomitler foraminifer (Aulotortus communis, Triasina oberhauseri), büyük boylu megalodont ve dasyclad alg içerir ve yersel olarak süngerli mercanlı algli resifal kireçtaşları olağandır. Formasyonun yaşı Noriyen dir.

Nohutalan Formasyonu:

Formasyon alt kireçtaşı ve üst kireçtaşı ast birimleri olmak üzere iki ast birime ayrılmıştır. Alt kireçtaşı ast birimi: Açık kahverengi, bej renkli, kalın katmanlı, dolomit ara katmanları içeren dolomitik kireçtaşı ve fenestral boşluklu kireçtaşlarından yapıldır. Kireçtaşları genel olarak büyük boylu megalodont, foraminifer (üst düzeylerinde Triasina hantkeni) ve dasyclad alg içeren biyomikritik kireçtaşları ile temsil edilir. Ast birimin üst bölümlerinde pembemsi kırmızı, kuvarslı kumtaşları, yeşil sarı çamur ve kıltaşı ara katmanları olağandır. Ast birimin yaşı Resiyen dir.

Ült kireçtaşı ast birimi: Açık kahverengi, bej, kahverengi renkli çok düzgün orta, kalın katmanlı intrabiyomikritik, intra-biyosparitik, fenestral boşluklu intra-pel sparitik kireçtaşlarıyla temsil edilir. Birim içinde bol foraminifer (Orbitopsella

praecursor, Orbitopsella primaeva), Paleodasycladus mediterraneus dasyclad algi ve küçük boylu megalodontit tip bivalvialar bulunur. Birimin yaşı Liyas dır.

Birgi Formasyonu:

Formasyon kahverengi, koyu kahverengi renkli kalın, çok kalın katmanlı biyomikritik, biyo mikruditik kireçtaşlarından yapıldır. Birim içinde bol miktarda Cladocoropsis mirabilis süngeri yanı sıra Parurgonina caelinensis, Kilianina rahonensis foraminiferleri bulunur. Birimin yaşı Kimmericiyen dir.

Birgi formasyonu altta boksitli bir aşınma yüzeyi boyunca Nohutalan Formasyonu'nun Liyas yaşlı üst kireçtaşı ast birimini koşut uyumsuz olarak üstler. Üstte ise Aktepe Formasyonu'nun Albiyen yaşlı kireçtaşı ast birimi tarafından, yine boksitli bir aşınma yüzeyi boyunca koşut bir uyumsuzlukla üstlenir.

Aktepe Formasyonu:

Formasyon kireçtaşı ast birimi ve kireçtaşı-çakıltaşı ast birimi olmak üzere iki ast birimden oluşur.

Kireçtaşı ast birimi: Kahverengi bej, koyu kahverengi kırmızımsı kahverengi renkli, kalın katmanlı biyomikritik ve biyosparitik kireçtaşlarından yapıldır. Birim içinde bol miktrarda Radiolitidae rudistleri, foraminifer, dasyclad alg gastropod ve bivalvia fosilleri bulunur. Ast birimin içerdiği Apsiyen-Albiyen foraminifer faunası Sabaudia minuta, S. cf. capitata, Nezzazata simplex, Pseudonummoloculina heimi, Cuneolina parva, C. gr. pavonia, Vercorsella arenata, Praechrysalidina infracretacea, Orbitolina (conicorbitolina) gr. paeneconica, Orbitolina (conicorbitolina) sp., Mayncina cf. bulgarica, Favusella washitensis, "Hensonina" lenticularis, Rotalia mesogeensis'den oluşur. Ayrıca Cyliroporella kochanskyae, C. ivanovici, Hensonella urladanasi, Heteroporella lepina, Neomeris sp., Salpingoporella hasi, S. cf. milovanovici, S. cf. turgida, Terquemella cf. antique algeri ve Eoradiolites rudists fosillerine göre ast birime Albiyen yaşı verilmiştir (Masse & İşintek, 2000, Masse et al., 2010).

Kireçtaşı-Çakıltaşı ast birimi: Ast birim orta, kalın katmanlı çakıltaşı, çakıllı kumtaşı, kumtaşı ve çamurtaşı katmanlarından oluşur alttan üste çakıltaşlarından çamurtaşlarına değişir. Çakıltaşları bileşenleri kumtaşı, çört ve çamurtaşı içermesine rağmen en bol olarak kireçtaşı çakılları içerir. Kireçtaşı çakılları içinde Nohutalan ve Birgi fosrmasyonlarından türeme çakıllar olağandır. Ast birimin aramaddesi veya kırıntılı düzeyleri içinde fosil bulunamamıştır.

Balıklıova Formasyonu (Erdoğan ve diğ., 1990):

Formasyon altta Karahasan Kireçtaşı ve Üstte Haneybaşı üyelerine ayrılmıştır (Erdoğan ve diğ., 1990).

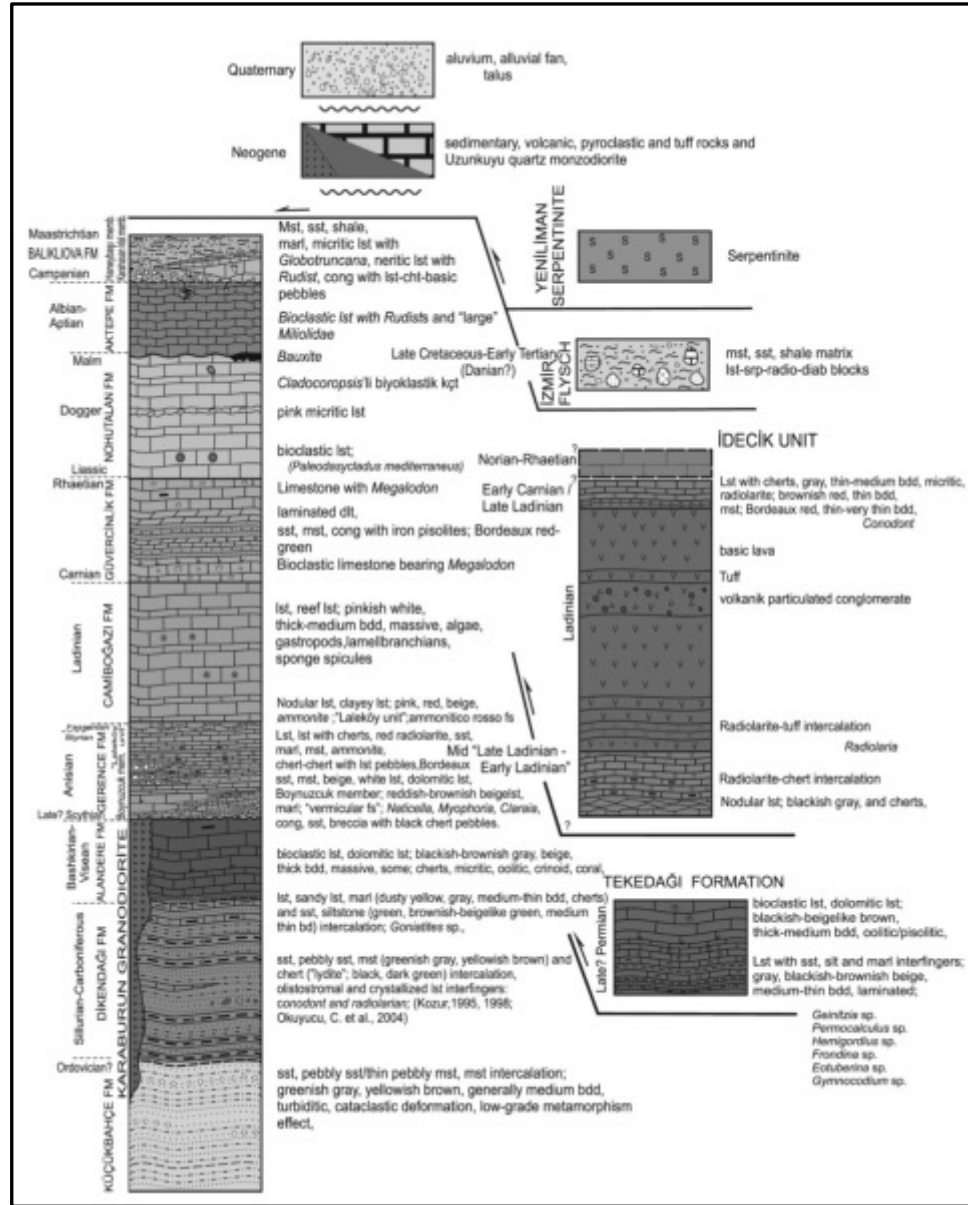
Karahasan Kireçtaşı: Birim, altta taban oluşuğu polijenik çakıltaşı ile başlar, bej renkli, kalın, çok kalın katmanlı intra-pel-biosparitik, intra-pel-biyomikritik kireçtaşlarıyla devam eder. Üste doğru silisli, sünger spiküllü kireçtaşları ve en üstte planktonik foraminiferli kırmızı renkli pelajik kireçtaşlarıyla son bulur. Birimin alt ve orta bölümlerinde Dicyclina sp., foraminiferleri, kırmızı alg, rudist ve ekinid kırıntıları bol olarak bulunur. En üst bölümündeki planktonik foraminiferlere göre yaşı KampaniyenMaastrihtiye dir.

Haneybaşı Üyesi: Üye yeşil renkli düzenli laminalı, türbiditik kumtaşı, siltaşı ara katman ve katkıları içeren çamur-şeyler den yapılıdır. Haneybaşı üyesi içinde fosil bulunamamıştır. Uyumlu olarak üstlediği Karahasan Kireçtaşı'nın yaşı birim içinde kabul edilmektedir.

Bornova Karmaşığı (Erdoğan ve diğ., 1990):

Bornova Karmaşığı Karaburun Yarımadası'nda karmaşığın matriksini oluşturan kumtaşı-şeyl birimi, karmaşık içinde blok konumlu olan kretase yaşlı kireçtaşları ve tektonik dilim konumunda olan serpantinit kayalarıyla temsil edilirler ve Karaburun platformu üzerine tektonik dokanaklar boyunca gelirler (Erdoğan ve diğ., 1990)

Şekil 3.2. Karaburun Yarımadası'nın Neojen öncesi stratigrafisi

Kaynak: (A. ÇAKMAKOĞLU ve Z.R. BİLGİN, 2003, MTA, Ölçek:1/100.000)

3.1.1.1 İnceleme alanı jeolojisi:

İnceleme alanında 1/25.000'lik MTA jeoloji haritasına göre aşağıdaki birimler yer almaktadır.

- Kuvaterner yaşlı plaj çökelleri (Q-26-k),
- Alüvyon (Q-21-k),
- Yamaç moluzu, birikinti konisi (Q-23-k);
- Alt Miyosen yaşlı andezit, karasal volkanik kaya (m1 α -k), Alt Miyosen yaşlı bazalt, karasal, volkanik kaya (m1 $\alpha\beta$ -k), Alt Miyosen yaşlı tuf, karasal, volkanik kaya (m1 π 2-k),
- Orta Miyosen yaşlı bazalt, karasal volkanik kaya (m2 β -k)
- Alt Miyosen yaşlı killi kireçtaşı, karasal, çökel kaya (m1-7-k),
- Üst Miyosen yaşlı karasal çökel kayalardan çakıltaşından (m3-2-k) ,
- Üst permien, Alt Triyas yaşlı derinlik kayalarından granit, granidiorit (γ 1Pzj-p2t1) Karniyen-Resiyen yaşlı kireçtaşı, şelf-yamaç, çökel kaya (tdtf-8-sy),
- Üst Miyosen yaşlı çakıltaşı, karasal, çökel kaya (m3-2-k),
- Silüriyen-Karbonifer yaşlı, yamaç-abisal, çökel kayalardan kumtaşı-çamurtaşından (sc1-19- ya)
- Ordovisiyen yaşlı çakıltaşı-kumtaşı-çamurtaşı, şelf, çökel kaya (o-18-s),
- Üst Kratese yaşlı ofiyolitlerden (ofMz-k2)
- Sikiyeni Ladiniyen yaşlı ,spilit, şelf-yamaç, volkanik kaya (tatic-V1-sy)

kayaçlardan oluşmaktadır.

3.1.1.2 Yapısal Jeoloji

Anadolu'nun paleotektonik dönem coğrafyasının önemli tektonik yapılardan olan İzmir-Ankara kenet kuşağı (Okay ve Siyako, 1991) birimleri inceleme alanında yaygındır. Bu zon kuzeydeki Sakarya kıtası ile Menderes masifi arasında tektonik bir birlik (Okay ve diğerleri, 1996; Yılmaz, 1997). Bornova fliş zonu (Okay ve Siyako, 1991) veya Bornova karmaşığı (Erdoğan, 1990) olarak adlandırılmış olan bu tektonik birlik Üst Kretase-Paleosen yaşlı kaya topluluklarından oluşur. Fliş fasiyesindeki kırıntılı kayalar ile bunlar içerisinde irili ufaklı bloklar oluşturan serpantin, çört, diyabaz ve kireçtaşlarından bu tektonik birliğin litolojileridir. Birimin bazı kesimleri metamorfizmaya uğramıştır (Erdoğan, 1990). İnceleme alanında birimin az metamorfik şistlerden oluşan flişli seviyeleri İzmir-Kuşadası körfezleri arasındaki Seferihisar yükseliminde yaygındır (Erdoğan, 1990; Kaya 1981). Doğuda Nif ve Spil dağı yükselimlerinde flişli kayalar içerisindeki serpanit ve kireçtaşı blokları dağ boyutuna ulaşan kütleli yükselimler oluşturur.

Karaburun yarımadasında yüzeyleyen paleotektonik dönem kaya topluluklarının bölgesel tektonik içerisindeki konumu tartışmalıdır. Bu bölgedeki kaya toplulukları bölgesel deneştirmelerde İzmir-Ankara kenet kuşağı içerisinde değerlendirilir (Şengör

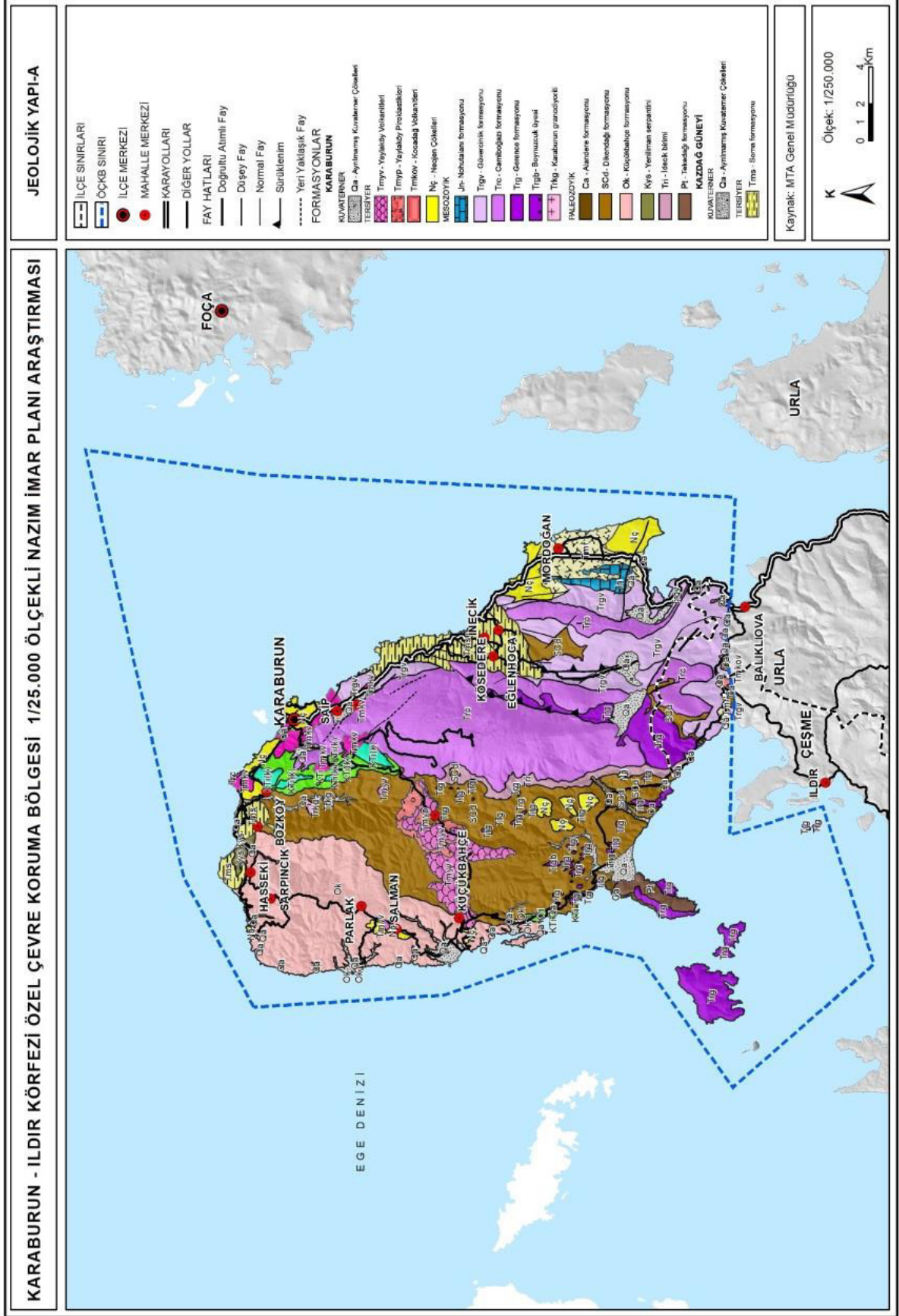
ve diğerleri, 1984; Okay ve Siyako, 1991; Yılmaz, 1997). Alt Karbonifer-Alt Kretase yaş aralığındaki birimlerden oluşan bu kaya topluluğu Karaburun kuşağı olarak ayrı bir tektonik birlik olarak tanımlanmış ve İzmir-Ankara zonu içerisindeki blokların kaynağı olarak gösterilmiştir (Erdoğan, 1990). Bu çalışmada Karaburun kuşağının Bornova karmaşığı ile olan dokunağının tektonik olduğu belirtilir. Günümüzde aktif Gülbahçe fayının bu paleotektonik yapıya karşılık gelmesi muhtemeldir.

Şekil 3.3. Batı Anadolu'nun paleotektonik dönem birlikleri (Yılmaz,1997)

Kaynak: Yılmaz,1997

Şekil 3.4. Planlama Alanının Genel Jeoloji Haritası

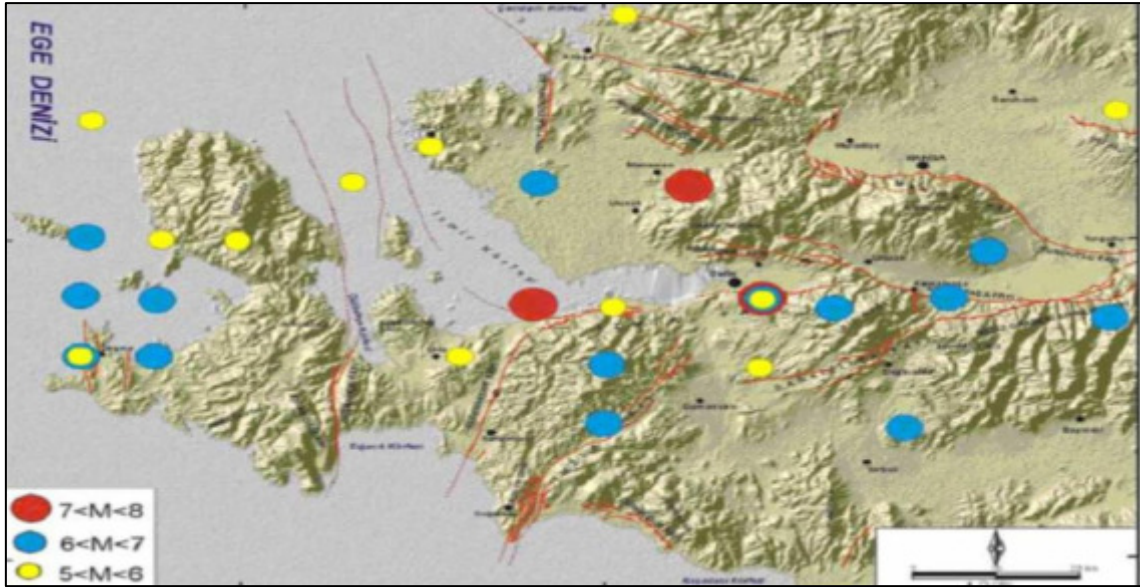
3.1.1.3 Deprem Durumu

Deprem tehlike değerlendirmelerinde kaynak fayların yapısal özellikleri ve nitelikleri ile bunlardan kaynaklanan depremlerin sismolojik özellikleri iki temel veri grubunu oluşturur. Sismolojik veriler aktif fayların fayların tanımlamasında da kullanılan temel bilgilerdir. Önceki bölümlerde İzmir yakın çevresindeki deprem kaynaklarının coğrafik dağılımı, yapısal özellikleri,

nitelikleri ve aktivitelerine ilişkin toplanan jeolojik ve jeomorfolojik bilgiler sunulmuştur. Aşağıda ise bölgedeki son ikibin yıl içerisinde meydana gelmiş tarihsel ve aletsel dönem depremleri hakkında özet bilgiler verilmektedir.

Tarihsel Dönem Depremleri (1899 ve öncesi) İzmir ve yakın çevresi, Doğu Akdeniz'de tarihsel çağlarda pek çok uygarlığın hüküm sürdüğü bir bölge olması nedeniyle tarihsel dönem deprem kayıtlarının en fazla olduğu bölgelerimizden biridir. Kayıtlar, İzmir kent merkezi ve yakın çevresindeki çoğu yerleşmenin tarihsel dönemde çok sayıda depremden etkilendiğini ortaya koyar. Son ikibin yılda kent ve yakın çevresinde yıkıcı hasar yapan büyük depremler Çizelgede sunulmuştur. Kayıtlar, İzmir kentinin çoğu depremden etkilenmiş olmasına rağmen özellikle bazı depremlerde çok büyük hasarların meydana geldiğini göstermektedir.

Şekil 3.5. İzmir ve Yakın Çevresindeki Tarihsel Dönem Depremleri

Kaynak. Deprem lokasyonları ve büyüklükleri İDSMP'den alınmıştır

Aletsel Dönem Depremleri (1900-Günümüz): 1900'lü yılların başından itibaren "Aletsel Dönem" olarak adlandırılan ve günümüze kadarki dönemi içeren zaman dilimi içerisinde İzmir ve yakın çevresini etkileyen çok sayıda deprem meydana gelmiştir.

3.1.1.4 Bölgenin Deprem Tehlikesi ve Risk Analizi

İnceleme alanı ve çevresini etkileyen aletsel dönem depremleri (1900–2019) Kandilli Rasathanesi Deprem Araştırma Enstitüsünün deprem verilerinden derlenmiş ve deprem risk analizlerinde bu veriler kullanılmıştır. Bu analizlerde $M_w \geq 4,5$ ve üzeri depremler değerlendirmeye katılmıştır. İnceleme alanı Karaburun yarımadasının ortası merkezi kabu edilerek 100 km yarıçaplı alan içerisinde 1900 – 2019 yılları arasında toplam 149 deprem kaydı elde edilmiştir. İnceleme alanı merkezli 100 km yarıçaplı bir alan içinde kalan depremler için Poisson Olasılık Dağılımı ile Probablistik Deprem Risk analizi yapılmıştır.

3.1.1.5 Aktif Tektonik

Bölgesel Neotektonik Çatı

Batı Anadolu neotektonizması açılmalı tektonik rejimle temsil edilir (Şengör 1979, 1980). Bölgesel olarak K-G yönlü açılmalı tektonik rejim Anadolu genelinde izlenen neotektonizmanın bir sonucudur. Türkiye’de neotektonizmanın Orta-Üst Miyosen’de Doğu Anadolu’da Arap-Afrika levhaları ile Avrasya levhaları arasında gerçekleşen kıta-kıta çarpışması sonucu başlamış olduğu bilinir ve neotektonizma bu çarpışma sonucu ortaya çıkan Anadolu levhasının Kuzey ve Doğu Anadolu transform fayları boyunca batıya doğru kaçması şeklinde cereyan eden tektonik olaylar dizisini içerir. Batıya kaçış esnasında Anadolu bloğu Batı Anadolu’da saatin tersi yönünde rotasyonal bir dönme ile Ege Denizindeki Hellenik yay boyunca Afrika levhası üzerine itilmektedir (Şengör ve Kidd, 1979; Şengör 1979, 1980; Şengör ve diğerleri, 1985; Reilinger ve diğerleri, 1997). Batı Anadolu’daki açılmalı tektonik rejim bölgede gerçekleşen rotasyonal dönmenin bir sonucudur. Batı Anadolu’nun ana morfolotektonik elemanları kabaca D-B genel uzanımlı horst ve grabenlerden oluşan bloklu bir yapı oluşturur.

Batı Anadolu’nun günümüzdeki bloklu morfolojisi neotektonik dönemde bölgede K-G genel doğrultusunda gerilmeyeyle karakteristik neotektonik rejimin eseridir (Şengör, 1980). Büyükenderes ve Gediz grabenleri neotektonik rejim içerisinde Batı Anadolu’da gelişen en büyük tektonik yapılardır. Biri birine simetrik geometrisi olan bu iki tektonik koridor günümüz morfolojisinde Aydın ve Bozdağ horstlarına karşılık gelen ve Menderes masifi çekirdeğinin yükselmesine bağlı olarak şekillenmiş graben sistemleridir. Buldan eşiği, doğu uçlarında biri birine yaklaşan bu iki grabeni biri birinden ayırır. Büyük Menderes grabeni batı ucunda Ege Denizi’ne açılır. Buna karşın Gediz grabeninin Ege Denizi ile yapısal ve morfolojik bir bağlantısı yoktur. Bu iki graben arasında Menderes masifi çekirdeğinin oluşturduğu yükselim yine D-B genel gidişli Küçükenderes ovası tarafından morfolojik olarak ikiye bölünmüştür. Gerek havzanın sedimanter dolgu özellikleri gerekse jeomorfolojisi, Küçükenderes ovasının Menderes masifi çekirdeğinin erozyonal süreçlerle deşilmesi sonucu şekillenmiş olduğunu gösterir (Bozbay ve diğerleri, 1986; Şaroğlu ve diğerleri, 1987).

Şekil 3.6. Batı Anadolu grabenlerinin basitleştirilmiş haritası.

Kaynak: Bozkurt,2001

Araştırma alanı doğusunda Gediz grabeni D-B genel uzanımında yaklaşık 150 km uzunluğundadır. Graben tabanı Pliyo-Kuvaterner yaşlı çökellerle düzenlenmiştir. Grabeni çevreleyen horstlar esas olarak menderes masifinin metamorfikleri ve İzmir-Ankara kenet kuşağı temel kaya birimlerinden oluşur. Yapılan sondajlarla graben tabanında PliyoKuvaterner çökellerinin altında izlenen ve yer yer de graben yüzeyindeki topografik düzensizliklerde yüzlekler veren MiyosenErken Pliyosen çökel istifleri aynı zamanda horst yükselimleri üzerinde de izlenebilen birimler olarak dikkati çeker (İzitan ve Yazman, 1990; Yılmaz ve diğerleri, 2000). Graben çevresinde horstlar üzerinde izlenen Miyosen-Erken Pliyosen çökelleri Gediz graben morfolojisi dışında da yaygın olarak izlenebilmektedir. Araştırma alanı yakın çevresinde Gediz graben sistemi dışındaki neotektonik dönem yapıları KD ve KB uzanımlıdır. Bu bölgedeki neotektonik dönem deformasyonları genelde doğrultu atımlı fayların egemenliğindedir. Bunlardan KD uzanımlı yapılar yoğunluk bakımından daha baskın ve uzundurlar. Kuzeydeki Zeytinadağ-Bergama fay zonu, Yuntdağ bloğunu batıdan

sınırlandıran bölgesel ana yapısal unsurlardan biridir. Aliğa-Gediz grabeni arasında bu fay zonuna çapraz uzanan doğrultu atımlı fay sistemleri de bölgesel neotektonik deformasyon içerisindeki önemli elemanlardır. Bölgede günümüzdeki aktif neotektonik yapıların oluşum yaşı tartışmalıdır. Neotektonik yapıların ortaya çıkışına yol açan ana nedenin çeşitli araştırmacılarca değişik süreçlerle açıklanan Menderes masifi çekirdeğinin yükselmesi olduğu konusunda genel bir görüş birliği vardır (Bozdurt ve Park, 1994, 1997; Hezel ve diğerleri, 1995). Bazı araştırmalara göre bölgedeki neotektonik dönem yapılarının oluşumu Geç Oligosen-Erken Miyosen'de Menderes masifinin termal domlaşma yoluyla yükselen bölgesel parçalanmayla başlar ve orojenik çökme süreçleriyle grabenlerin şekillenmesi günümüze kadar süregelmiştir (Seyitoğlu ve Scott, 1991; Seyitoğlu ve diğerleri, 1992). Bir diğer görüş ise günümüzdeki grabenlerin Pliyosen/Geç PliyosenKuvaterner'de oluştuğunu açıklar (Koçyiğit ve diğerleri, 1999; Yılmaz ve diğerleri, 2000). İkinci gruptaki görüşlere göre günümüz grabenleri Menderes masifindeki domsal parçalanmanın ürünü olan Geç Oligosen-Miyosen havzalarına uyumsuzdur ve bunları kesen doğrultularda gelişmiştir. Bölgesel neotektonik çatı içerisinde KD-GB uzanımlı faylara ilişkin yapılan bazı çalışmalarda ise bunların Miyosen'de KD-GB yönlü doğrultu atımlı fay sistemleri şeklinde ortaya çıktığı açıklanır (Kaya, 1979, 1982). Öte yandan, İzmir yöresindeki KD-GB uzanımlı diri fayların Balıkesir-İzmir arasında İzmir-Ankara Kenet Zonu içerisindeki eski bir transform fay yapısına karşılık geldikleri ve Miyosen'de reaktif olarak günümüze kadar diriliklerini korudukları ileri sürülmüştür (Kaya, 1979; Sözbilir ve diğerleri, 2003, İnci ve diğerleri, 2003). Yukarıda özetlenen görüşler İzmir ve yakın çevresinin neotektonik dönem evrimi üzerine henüz görüş birliği olmadığını ortaya koyar. Bölgedeki güncel deformasyon ve buna bağlı sismisite diri faylar tarafından denetlenmektedir. Dolayısıyla izleyen bölümlerde İzmir yöresinin diri faylarına ilişkin verilen bilgilerin Batı Anadolu'nun neotektonik evrimi ve güncel tektoniğinin aydınlatılmasına katkı sağlaması umulmaktadır.

Diri Faylar

İzmir ve çevresi neotektonik dönemde açılmalı tektonik rejimin egemen olduğu Batı Anadolu'da yer alır. İzmir kent yerleşimi söz konusu açılmalı tektonik rejimin ürünü olan Gediz grabeninin batı ucunda D-B uzanımlı tektonik bir oluğa yerleşmiş aynı adlı körfezi çevreler. İzmir ve çevresi tarihsel dönemlerden bu yana yoğun deprem aktivitesine sahne olmuştur. Bu özelliğine karşın Gediz grabeni dışında bölgede yoğun deprem aktivitesine kaynak oluşturabilecek aktif fayların varlığı ve niteliği konusunda yeterince detay bulgular mevcut değildir. Türkiye Diri Fay Haritası'nda (Şaroğlu ve diğerleri, 1992) Cumaovası çizgiselliği, Gediz grabeni batısındaki bazı faylar ve Menemen yöresindeki Dumanlıdağ fay zonu gösterilmiş, neotektonik ve bölgesel amaçlı yapılan bazı çalışmalarda da diri fay ve sismisite özellikleri belirtilmeksizin bazı faylar haritalanmıştır. Araştırma kapsamında İzmir kenti merkez olmak üzere yaklaşık 50 km yarıçapındaki bir alanda diri fay haritalaması gerçekleştirilmiş ve bu alanda 13 adet diri fay tanımlanmıştır. Bu faylar

hakkındaki proje kapsamında toplanılan bilgiler aşağıda verilmiştir. Güzelhisar Fayı İzmir'in kuzeyinde Aliağa ilçesi ile Manisa'nın Osmanlı beldesi arasında uzanır. Güzelhisar fayı Şaroğlu ve diğerleri (1987, 1992) tarafından Menemen kuzeyindeki KDGB uzanımındaki fay zonu içerisinde tanımlanmıştır. Bu çalışmada ise Türkiye Diri Fay Haritası'nda adı geçen fay zonu biri birinden farklı nitelikteki fay sistemleri oluşturması nedeniyle Güzelhisar fayı ve Menemen fay zonu olarak ikiye ayrılmıştır. Güzelhisar fayı yaklaşık 25 km uzunluğundadır. Fay K70B genel doğrultuludur. Miyosen yaşlı bir strato volkan olan Dumanlıdağ yükselimini (Öğdüm, 1983) morfolojik olarak kuzeyden sınırlandırır. Doğru atım morfolojisinin egemen olduğu fay esas olarak ana gövde ve her iki ucunda yer alan kuyruk bölümlerinden oluşur. Kuzeybatı ucunda yaklaşık 5 km uzunluğundaki kuyruk bölümü Güzelhisar köyü ile Aliağa ilçe merkezi arasında uzanır. Bu kesimde fay Miyosen yaşlı volkanosedimanterleri keser. Güzelhisar köyü yöresinde ise volkano-tortullar ile Kuvaterner çökelleri arasında dokanak oluşturmaktadır (Eşder ve diğerleri, 1991). Bu bölümünde genel morfolojide oluşturduğu çizgisellik dışında fayın Kuvaterner aktivitesine yorumlanabilecek veri toplanamamıştır. 20 km uzunluğundaki doğu bölümü fayın ana gövdesini oluşturur. Çıtak ve Avdal köyleri arasında uzanan bu bölümünde fay batı ucunda Miyosen yaşlı volkanosedimanterleri keser. Doğuya doğru ise Kretase yaşlı İzmir flişi ile Miyosen yaşlı çökeller arasında dokanak oluşturur. Türkmenköy ile Büyüksümbüller arasında fay çok çizgisel gidişlidir. Genel morfolojisi doğru atımlı faylara özgü topografik bir yapı sunar. Güney blok morfolojik olarak yukarıdadır. Türkmen köyünün yaklaşık 200 metre batısında açılmış bir yarmada fay zonu yüzeylenmektedir. Burada fay Miyosen yaşlı volkanitler ile yine Miyosen yaşlı kilaşı ve çamurtaşından oluşan çökeller arasında izlenir. Yaklaşık 20 metre genişliğindeki deformasyon zonu içerisinde izlenen fay düzlemlerindeki çizikler fayın sağ yönlü doğru atımlı olduğuna işaret eder. Fay boyunca ötelenmiş jeomorfolojik unsurlar belirgin değildir. Genel morfolojisi doğru atımın yanı sıra fayın kuzey bloğunun sistematik olarak aşağıda olduğuna yorumlanmıştır. Bölgesel aktif tektonik çatı içerisinde değerlendirildiğinde fayın eğim atım bileşenli sağ yönlü doğru atımlı olduğuna yorumlanmıştır (Şaroğlu ve diğerleri, 1992). Güzelhisar fayının kestiği en genç jeolojik birim Miyosen yaşlı volkanitler ve çökel kayalardır (Akyürek ve Soysal, 1983; Kaya, 1981; Eşder ve diğerleri, 1991; Genç ve Yılmaz, 2000). Fayın Holosen aktivitesine ilişkin jeolojik bulgular elde edilememiştir. Jeomorfolojik bulgular ise fayın Kuvaterner'de etkin olduğuna işaret etmektedir. Bu nedenle Güzelhisar fayı olası diri fay olarak kabul edilmiştir.

Menemen Fay Zonu Menemen kuzeyindeki Dumanlıdağ volkan kompleksi ile Gediz nehri taşkın ovası arasında yer alan ve KB-GD doğrultusunda uzanan faylar Menemen fay zonu olarak adlandırılmıştır. Bu fay zonu ilk kez Şaroğlu ve diğerleri (1987, 1992) tarafından haritalanmış ve İDSDMP'de Dumanlıdağ fay zonu olarak tanımlanmıştır. Bu çalışmada fay adlamasında ilke olarak en yakın büyük yerleşme adının kullanılması nedeniyle Menemen Fay Zonu adlaması tercih edilmiştir. Kabaca

biri birine paralel uzanan K60B genel doğrultulu dört fay parçasından meydana gelen fay zonunun toplam uzunluğu 15 km'dir. Zondaki faylardan Dumanlıdağ zirvesinde yer alanların tümü Miyosen yaşlı strato-volkan konisini (Öğdüm, 1983, Eşder ve diğerleri, 1991) oluşturan lavları keser. Fay zonunun genişliği 5 km'yi bulur. Fay zonunun kuzeybatı bölümünü oluşturan fay 8 km uzunluğundadır. Bu parça zonun genel doğrultusundan farklı olarak K50B uzanımlıdır. Zonun ortasında yer alan en uzun fay ise 12 km uzunluğundadır. Dumanlıdağın zirvesinde Miyosen yaşlı kaya birimlerini kesen bu faylar hava fotoğraflarında net olarak izlenebilen çizgisellikleri oluşturur. Ancak fayların niteliği ve Kuvaterner aktivitesi konusunda ayrıntılı jeomorfolojik veri toplanamamıştır. Genç ve Yılmaz (2000) tarafından Dumanlıdağ yöresinde aynı doğrultuda uzanan bazı fayların sağ yönlü oldukları belirtilmiştir. Güzelhisar fayı ile aynı doğrultuda uzanmaları da göz önüne alınarak Dumanlıdağın zirvesindeki bu fayların sağ yönlü oldukları yorumlanmıştır. Faylar boyunca izlenen ve doğrultu atıma yorumlanabilecek bazı s ırt ve morfolojik ötelenmelerin, fayın Kuvaterner aktivitesine ilişkin yapısal oluşuklar mı yoksa erozyonal kökenli morfolojik unsurlar mı olduğu tartışmalıdır. Menemen fay zonunu meydana getiren faylardan en güneydeki ise Menemen kuzeyindeki Gediz nehri taşkın ovası ile Dumanlıdağ yükselimi arasında morfolojik diskordans oluşturmaktadır. K55B doğrultulu bu çizgisellik 8 km uzunluğundadır. Fay volkanitlerle Menemen ovasının alüvyonları arasında dokanak oluşturur. Kuzey bloğu morfolojik olarak yukarıdadır. Fay boyunca Dumanlıdağ yükseliminden beslenen üç güncel alüvyon yelpazesinin ova tabanına açılan uç bölümleri çizgisellik tarafından kesilir. Yelpazelerin uçlarındaki sarplıklarının yüksekliği 2-5 metre arasında değişir. Hava fotoğraflarından yapılan değerlendirmede güneybatı ucunda fayın aglomera ve andezitik lavlardan oluşan volkanitleri kestiği belirgindir. Kuzeybatı ucuna rastlayan Buruncuk yöresinde de Miyosen lav akıntılarının genel olarak faya uygun şekilde basamaklandığı görülür. Bu verilere göre söz konusu çizgisellik batı bloğu aşağıda olan eğim atımlı aktif bir normal fay olarak değerlendirilebilir. Öte yandan, bu çizgiselliğin Ege Denizi'nde Geç Pleyistosen sonunda gerçekleşen deniz seviyesi yükselimi (Holosen transgresyonu) sonucu Gediz nehri deltasındaki alüvyonal boğulma süreçleriyle oluşmuş bir morfolojik diskordansa karşılık gelmesi muhtemeldir (Erinç, 1955). Bu olasılık dikkate alındığında söz konusu çizgisellik boyunca alüvyon yelpazelerinde izlenen morfolojik kesinti ve basamaklanmanın taşkın ovasında Gediz Nehrinin yanal yöndeki aşındırmaları sonucu ortaya çıktığı yorumu yapılabilir. Menemen fay zonu içerisinde, Dumanlıdağın zirve kesimlerinde uzanan fayların Kuvaterner aktivitesine ilişkin veriler sınırlıdır. Bu nedenle zon içerisindeki bu fayların bölgesel fay paterni içindeki konumları da dikkate alınmış ve deprem üretme potansiyeli en düşük olan neotektonik dönem çizgisellikleri olarak değerlendirilmiştir. Buna karşın Buruncuk-Gediz nehri arasında izlenen fay segmenti üzerindeki bulgular ise bu parçanın Holosen'de etkin olduğuna yorumlanabilmektedir. Ancak, yukarıda da belirtildiği gibi bu çizgisellik boyunca

izlenen morfolojik anomalilerin erozyonel süreçlerle ilintili olma ihtimali de vardır. Bu olasılık nedeniyle adı geçen fay olası diri olarak kabul edilmiştir.

Yenifoça Fayı Yenifoça doğusunda Nemrut limanı ile güneydeki Gerenköy arasında K-G genel doğrultusunda uzanan bir faydır. Nemrut limanını doğusunda dik yarlar oluşturan KBGD uzanımlı kıyı olasılıkla bu fayın kuzey devamlılığını yansıtır. Bu bölümü ile birlikte değerlendirildiğinde fayın toplam uzunluğu 20 km'ye yaklaşır. Denizaltı verileri Nemrut körfezi açıklarında Kuvaterner çökellerini kesen bir fayın varlığını gösterir (Aksu ve diğerleri, 1987). Ancak bu iki fayın biri biriyle olan geometrik ilişkisi hakkında bir şey söylenememektedir. Fayın karadaki bölümü Neojen yaşlı volkanitler içerisinde izlenir (Altunkaynak ve Yılmaz, 2000). Bu kesimde fay çizgisel gidişlidir. Fay zonu üzerine çizgisel vadiler yerleşmiştir. Kuzey bölümünde fay boyunca batıya dalımlı monoklinal sırt ve tepelikler dikkati çeker. Kuzey ucuna rastlayan Horozgediği yöresinde fay zonu boyunca sıcak su çıkışları gelişmiş ve Neojen kayaları hidrotermal alterasyona uğramıştır (Eşder ve diğerleri, 1991). Yenifoça fayı sol yönlü doğrultu atımlıdır (Altunkaynak ve Yılmaz, 2000). Fayın karada kalan kesimleri boyunca oluşturduğu çizgisel morfolojinin dışında Kuvaterner ve Holosen aktivitesine ilişkin veri toplanamamıştır. Bu çizgisel morfoloji fay zonunda yüzeyleyen Neojen birimlerinin tabaka doğrultularına da uygun olup doğrudan fayla ilişkilendirilememiştir. Bu nedenle kara verilerine göre fay neotektonik dönem yapısı olarak değerlendirilmiş ve çizgisellik olarak haritalanmıştır. Çandarlı körfezinde bu çizgiselliğin devamında yer alan ve Kuvaterner'i kesen fayların (Aksu ve diğerleri, 1987) bu sistemle bağlantılı olması durumunda fay olası diri olarak kabul edilebilir. Ancak eldeki veri iki fay arasında bu yönde bir korelasyon yapmaya olanak tanımaz.

İzmir Fayı İzmir körfezinin doğusunda, bu körfezi güneyden morfolojik olarak sınırlandıran D-B uzanımlı fay İzmir fayı olarak adlanmıştır (Emre ve Barka, 2000). İzmir körfezinin doğu yarısı bu fayın kuzey bloğunda gelişmiş bir tektonik çukurluk veya oluk niteliğindedir. Bu tektonik oluk Batı Anadolu açılmalı tektonik rejimi içerisinde şekillenmiş en büyük çöküntü havzalarından birini oluşturan Gediz graben sisteminin batıya doğru devamında yer alır. Fayın kuzey bloğunda şekillenmiş İzmir çöküntü havzasının tabanı Karaburun yarımadası ile Bayraklı arasında Ege Denizi suları altındadır ve körfezi oluşturur. Körfezin kuzeyi Gediz nehri deltası tarafından doldurularak düzlenmiştir. Çöküntünün körfez doğusunda kalan bölümü Bornova alüvyon düzlüğünü meydana getirir. İzmir çöküntüsü kuzeydoğuda Kretase yaşlı Bornova flişi ile Miyosen yaşlı sedimanter ve volkanik kayalardan oluşan Yamanlar dağı kütlesi tarafından sınırlandırılır. Fayın güney bloğu ise morfolojik olarak yüksektedir. En batıda Kretase yaşlı Bornova flişi Dikmen dağı yükselimini oluşturur. Balçova-Güzelbahçe arasında İzmir fayı genelde Bornova flişini keser veya bununla Kuvaterner yaşlı çökeller arasında dokanak oluşturur. Kuzey kesimindeki zirve düzlüklerinde ortalama yükseltisi 400-500 metrelerde olan bir aşınım platosunun yer aldığı Seferihisar yükseliminin körfeze bakan kesimi İzmir fayının oluşturduğu fay dikliklerine karşılık gelen dik yamaçlarla sonlanır. Bu yamaçlar güneyden kuzeye

yönelimli ve fay zonuna dik uzanan sel karakterli akarsuların yerleşmiş olduğu dar ve derin vadilerle yarılmıştır. Balçova ile Buca arasında fayın güney bloğunda Miyosen yaşlı volkanik ve çökel kayalar yüzeyler. Buca yöresinde bu kaya topluluklarının üzerinde gelişmiş Pliyosen aşınım düzlükleri İzmir fayı tarafından kesilmiş ve fayın güney bloğunda askıda kalmıştır. Pınarbaşı yöresinde fayın güney bloğunda Nif dağı yükselimini meydana getiren temel kayalar yüzeyler. Fayın güney bloğundaki yükselimler üzerine yerleşmiş ve kuzeye akaçlanan akarsu yataklarındaki çok dönemli vadi kazıma veya yarılmaları belirgindir. Fay boyunca izlenen bu morfotektonik yapı Pliyosen sonrasında İzmir fayının güney bloğunda bölgesel anlamda genel bir tektonik yükselmeye işaret eder. İzmir fayı Güzelbahçe ile Pınarbaşı arasında toplam 35 km uzunluğunda eğim atımlı normal bir faydır. Batı ucunda fay ikiye çatallanır. Güney kolu KD-GB doğrultulu ve sağ yönlü doğrultu atımlı Seferihisar fayının doğrultusunda sonlanır. KB'ya yönelen kuzey kol ise olasılıkla İzmir körfezi tabanında Çiçekadaları ile Uzunada doğusunda yer alan KKBGGD doğrultulu fay zonuyla bağlantılıdır. Fay İzmir kent yerleşmesini D-B yönünde boydan boya kateder. Yoğun kent yerleşmesi nedeniyle Balçova ile Altındağ arasında faya ilişkin saha verisi toplanamamış, bu bölüme ilişkin haritalama 1960'lı yıllarda çekilmiş hava fotoğraflarındaki sınırlı verilere dayalı olarak yapılmıştır. Bu nedenle kent yerleşmesi içerisinde fayın konumu yeri yaklaşık olarak haritalanmış olup, lokasyon açısından kesinlik ifade etmez. Haritalamadaki bu eksiklik fayın geometrik segmentlerinin tanımlamasını da tartışmalı hale getirmektedir. Bu çalışmada fayın alt bölümleri arasındaki doğrultu değişimleri ve sıçrama geometrisi göz önüne alınarak İzmir fayı Balçova ve Narlıdere olmak üzere iki geometrik segmente ayrılmıştır.

Balçova segmenti İzmir fayının batı bölümünü oluşturur. Güzelbahçe kuzeyindeki Yalı Mahallesi ile Göztepe arasında segment K82D genel doğrultulu olup, 15 km uzunluğundadır. Kabaca biri birine paralel faylardan meydana gelen zonal bir yapı sunar. En güneydeki fay ana fay niteliğindedir. Fay zonu İzmir körfezi ile Seferihisar yükselimi arasında yaklaşık 400 metre yüksekliğe ulaşan dik yamaç zonunun etek bölümünde yer alır. Zondaki faylardan güneydekiler genelde Kretase yaşlı Bornova flişinin oluşturduğu kaya topluluklarını keser. Kuzeydeki faylar ise İzmir körfezi güneyinde dar bir kıyı şeridi oluşturan ve yelpaze deltası çökellerinden meydana gelen kıyı düzlüğü alüvyonları ile flişel kayalar arasında yer yer dokanak oluşturur ve çoğunlukla da fliş içerisinde izlenir. Segment en batıda iki alt bölümden oluşur. Güneydeki parça Narlıdereİstihkam Okulu arasında temel kayalar içerisinde uzanan fayın batıya doğru devamı niteliğindedir. Temel kayalar içerisinde kavisli bir gidiş sunan bu fay KD-GB genel doğrultuludur. Flişel kaya toplulukları içerisinde izlenen fayın oluşturduğu çizgisellik belirgin olarak izlenebilmektedir. Genel topografik yapı içerisinde kuzeye akışlı Kuvaterner akarsu ağı ve oluşturdukları vadiler bu çizgisellik boyunca fay zonuna intibak ederek fayın doğrultusuna uyumlu yönelimler kazanmıştır. Limanreis güneyinde D-B doğrultulu fay parçası ise 4 km uzunluğundadır. Bu fay doğu bölümünde temel kayalar içerisinde izlenir. Batısındaki

yaklaşık 1.5 km'lik bölümünde ise Holosen yelpaze deltası çökellerini keser. Söz konusu yelpaze üzerinde fayın kuzey bloğu morfolojik olarak aşağıda olup Holosen fay sarplıkları belirgin olarak izlenebilmektedir. Bu fayın güney bloğundaki yelpaze deltasını oluşturan dere boyunca izlenen yatak yarılmaları taban bloğunda Holosen'de meydana gelen tektonik yükselmeye işaret eden jeomorfik kanıtlardır. Narlıdere batısında biri birine paralel iki fay yer alır. Yapay arazi düzenlemeleri ve yerleşim yoğunluğu nedeniyle kuzeydeki fayın Holosen aktivitesine ilişkin net bulgular sağlanamamıştır. Güneydeki fay ise İstihkam Okulu ile Balçova'daki Agememnon kaplıcaları arasında 8 km uzunluğunda kesintisiz bir çizgisellik oluşturur. K80-85D genel gidişli olan bu parça güneye içbükey bir yay şeklindedir. Genelde temel kayalarda izlenen fay bazı bölümlerinde körfeze açılan akarsu ağızlarındaki yelpaze deltalarında izlenir. Ancak yoğun tarım aktivitesi ve yerleşim nedeniyle meydana gelen yapay değişimler fayın bu bölümünde Holosen aktivitesine ilişkin yüzey verisi toplanmasını güçleştirmiştir. Buna karşın Narlıdere batısında İstihkam Okulu arazisi içerisinde kalan alanda fayın tavan bloğunda güneye doğru çarpılmış veya tiltlenmiş morfolojik yüzeyler eğim atımlı normal faylara özgü jeomorfolojik verilerdendir ve fayın Kuvaterner aktivitesini belgelemektedir.

Bornova Fayı İzmir'in kuzeydoğusunda Karşıyaka ile Kemalpaşa batısındaki Ulucak arasında KB-GD genel doğrultusunda biri birine paralel uzanan faylardan oluşan çizgisellik Bornova fayı olarak adlanmıştır. Fayın Bornova batısında kalan kesimi Miyosen yaşlı Yamanlar dağı volkanitleri üzerinde doğrusal uzanımlı iki çizgisellikten oluşur. Neotektonik dönem yapısı olmalarına karşın bu iki fayın Kuvaterner aktivitesini gösterir herhangi bir veri toplanamamış ve bunlar çizgisellik olarak haritalanmıştır. Fayın, Bornova-Ulucak arasında yine biri birine paralel uzanan iki faydan oluşan doğu kesimi ise Miyosen çökel kayalar ile Mezozoyik yaşlı temel kayaları keser. Bu iki fay Gediz grabeni batısındaki Kemalpaşa fayının kuzeybatı devamında bulunur. Bunlardan güneydeki fay boyunca olan akarsu vadileri ile sırtlarda sistematik sağ yönde dirseklenmeler gelişmiştir. Bu vadilerdeki yanal ötelenme miktarı 300 metreyi aşar. Kuzeydeki çizgisellik ise kuzey bloğu aşağıda olan normal fay morfolojisi sunar. Bu iki faydan güneyde yer alanı Kuvaterner drenajını etkilemiş olması nedeniyle sağ yönlü doğrultu atımlı olası diri fay, kuzeydeki ise neotektonik dönem çizgiselliği olarak değerlendirilmiştir.

Tuzla Fayı İzmir'in güneybatısında Gaziemir ile Doğanbey arasında KD-GB genel uzanımlı yapısal hat Tuzla fayı olarak tanımlanmıştır (Emre ve Barka, 2000)). Aynı fay çeşitli araştırmalarda değişik isimlerle anılmaktadır. Fay, Türkiye Diri Fay Haritası'nda Cumaovası çizgiselliği (Şaroğlu ve diğerleri, 1987, 1992), Eşder (1988)'de Cumalı ters fayı, Genç ve diğerleri (2001)'nde ise Orhanlı fayı olarak adlanmıştır. Doğanbey burnu ile Gaziemir arasında fayın karadaki uzunluğu 42 km'dir. Doğanbey körfezinde MTA Sisimik-1 araştırma gemisiyle yapılan sismik çalışmalar Tuzla fayının GB'da Ege Denizi tabanında devam ettiğini göstermiştir (Ocakoğlu ve diğerleri 2004, 2005). Denizaltı devamıyla birlikte değerlendirildiğinde fayın uzunluğu 50 km'yi aşar.

Tuzla fayı, Seferihisar yükselimini oluşturan Bornova flišine ait metamorfik kayalarla Cumaovası-Ege Denizi arasında yüzeyleyen Neojen yaşlı kaya toplulukları arasında tektonik dokanak oluşturmaktadır. Önceki araştırmalarda bölgede bu faya paralel uzanan ve Neojen kayalarını da kesen irili ufaklı çok sayıda fay haritalanmış ve bu yapılar arasında Miyosen yaşlı sedimanter ve volkanitlerden oluşan istifin çökeldiği havza Çubukludağ grabeni olarak tanımlanmıştır (Eşder, 1988; Genç ve diğerleri, 2001). Bu çalışmada Tuzla fayı dışındaki faylar inaktif yapılar olarak değerlendirilerek rapor kapsamına alınmamıştır.

Seferihisar Fayı İzmir'in güneybatısında Seferihisar yöresindeki Sığacık körfezi ile Güzelbahçe arasında uzanır. Sualtı verileri fayın güneye doğru Ege Denizi tabanında devamlılık sunduğuna işaret eder (Ocakoğlu ve diğerleri 2004, 2005). Önceki araştırmacılar tarafından İzmir ve Sığacık körfezleri arasındaki fay batısında oluk şeklinde bir morfoloji sunan koridor boyunca Seferihisar fayının dışında da bazı faylar haritalanmıştır. Seferihisar fayı, İnci ve diğerleri (2003)'indeki Seferihisar-Yelki fay zonuna karşılık gelir. Ocakoğlu ve diğerleri (2005) tarafından ise bu fay yakın batısında Urla fayı adıyla ikinci bir aktif fayın varlığı ileri sürülmüştür. Rapor kapsamında Seferihisar fayı dışındaki faylar değerlendirmeye alınmamıştır. Seferihisar fayının Sığacık körfezi ile Güzelbahçe arasında karadaki uzunluğu 23 km olup, sualtı bölümüyle birlikte fayın toplam 30 km'lik bir uzunluğa ulaştığı sanılmaktadır. K20D genel doğrultulu olan fay güney yarısında Bornova flišine ait kaya toplulukları içerisinde ve alüvyon düzlüklerinde izlenir. Çamlıköy-Güzelbahçe arasındaki kuzey bölümü ana doğrultudan doğuya saparak İzmir fayından ayrılan bir kola uyumlu bir gidiş kazanır. Güzelbahçe yöresinde bu faya paralel Miyosen kayaları içerisinde izlenen bazı küçük fayların kuzey bloğu aşağıda olan normal faylar şeklinde geliştiği gözlenmiştir. Çamlı köyü güneyinde Miyosen ile temel dokunağında yüksek açılı fay düzlemleri boyunca doğrultu atımlı faylara özgü makaslama yapıları gelişmiştir. Fay düzlemlerinde sağ yönlü doğrultu atımı belirleyen gözlemler yapılmıştır (İnci ve diğerleri, 2003). Ulaş köyü yöresi, fayın Kuvaterner çökelleriyle ilişkisi ve doğrultu atım morfolojisinin en iyi gözlemlendiği alanlardandır. Bu kesimde fay Pleyistosen ve Holosen yamaç molozu ve yelpazelerini kesmektedir. Ulaş köyü yakın güneyinde fay çizgisi boyunca akarsu yatakları sistematik olarak sağ yönde ötelenmiştir. Yaklaşık 1 km içerisindeki üç dere yatağında 20 ile 100 metre arasında ötelenme değerleri ölçülmüştür. Jeomorfolojik veriler Seferihisar fayının Holosen'de aktif bir fay olduğuna yorumlanır. Güney ucundaki sualtı verileri de deniz tabanında fayın en genç çökelleri etkilediğini göstermektedir (Ocakoğlu ve diğerleri, 2004, 2005). Nitekim, 10 Nisan 2003 tarihinde bölgede meydana gelen depremin (Mw:5.7) dış merkez lokasyonu ve artçı şokların dağılımı fayın Seferihisar yakınlarındaki bölümüne rastlar. Bu depreme ilişkin yapılan fay düzlemi çözümlerinden elde edilen kayma düzlemlerine göre KD-GB doğrultulu olan Seferihisar fayının haritalanan uzanımına uygun olup, depremin sağ yönlü kırılma sonucu oluştuğunu göstermektedir (Tan ve Taymaz, 2003; USGS). Çözümdeki

ikinci düzlem olan KB-GD doğrultusunda herhangi bir fay haritalanamamıştır. Depremde herhangi bir yüzey deformasyonu gelişmemiştir.

Gülbahçe Fayı İzmir körfezi ile Karaburun yarımadasını yapısal ve morfolojik olarak ayıran önemli bir hattır. Önceki araştırmaların çoğunluğunda bu faya ilişkin bazı bilgiler verilmiş ve İDSMP' da Karaburun fayı olarak adlanmıştır (Erdoğan 1990; MTA, 2002; İDSMP). Daha yeni bir araştırmada ismini aldığı Karaburun yöresinde bu faya paralel çok sayıda sualtı fayı haritalanmıştır (Ocakoglu ve diğerleri, 2005). Adlama karışıklığına yol açmamak amacıyla karada izlendiği bölümdeki en büyük yerleşme dikkate alınarak bu çalışmada Gülbahçe fayı olarak yeniden adlanmıştır. Gülbahçe fayının karadaki bölümü aynı adlı körfez ile güneydeki Sığacık körfezi arasında 15 km uzunluğundadır. K-G doğrultulu olan fayın her iki ucu da sualtındır. Sualtı bölümleriyle birlikte değerlendirildiğinde fayın toplam uzunluğu 70 km'yi bulmaktadır (Ocakoglu ve diğerleri 2004, 2005). Fayın karadaki bölümü güneyde Karaburun bloğuna ait Triyas-Jura-Kretase yaşlı ayrılmamış kireçtaşlarında izlenir. Bu kireçtaşlarında fayın doğrultusu boyunca yerleşmiş akarsular alüvyon dolgululu çizgisel vadiler oluşturmuştur. Fay Sığacık körfezi batısındaki K-G uzanımlı çok dik ve çizgisel kıyıyı sınırlandırır. Bu kıyı boyunca fay olasılıkla kıyıya çok yakın olarak deniz tabanında uzanır. Gülbahçe yöresinde fay batıda Miyosen birimleri ile doğudaki temel kireçtaşlarını ayırır ve Kuvaterner çökellerinde çizgisellik oluşturur. Körfeze girdiği bölümünde üzerinde bir sıcak su çıkışı izlenir. Karada toplanan bulgular Gülbahçe fayının Kuvaterner morfolojisini denetlediğini ortaya koymaktadır. Ancak kara bulgularına göre fayın Holosen aktivitesi hakkında kesin yorum yapılamamaktadır.

Gümüldür Fayı İzmir'in güneybatısında Gümüldür ile Özdere beldeleri arasında uzanır. Genç ve diğerleri (2001)'nde Ortaköy fayı olarak tanımlanmıştır. K55B genel doğrultusunda uzanır ve güneybatıya bakan bir yay geometrisi sunar. Haritalanabilen uzunluğu 15 km'dir. Tavan bloğu batıda yer alan normal bir faydır. Kıyıya paralel uzanan fay Kuşadası Körfezi ile doğusunda temel kayaların oluşturduğu kütsel yükselim arasında keskin bir morfolojik uyumsuzluk oluşturur. Fayın taban ve tavan blokları arasındaki görünür yükselti farklılıkları 300 metreyi aşar. Ortaköy-Özdere arasına rastlayan güney bölümünde fay tek çizgi şeklindedir ve Menderes masifine ait metamorfik kayaları keser. Fay düzlemi 40°-60° arasında batıya eğimlidir. Ortaköy yöresinde fay düzlemine alüvyon yelpazeleri yaslanır ve yelpazelerin yüzeyinde taban blok yönünde geriye doğru yüzey çarpılmaları seçilebilmektedir. Gümüldür-Ürkmez yöresinde ise kabaca üç parçadan oluşan fay BKB doğrultusuna döner. Bu kesiminde fay Miyosen ve temel kayalar içerisinde izlenen KD-GB uzanımlı fayları keser. Zonda yer alan kuzeydeki parça çakıltaşı ve kumtaşlarından oluşan Miyosen yaşlı Ürkmez formasyonu içerisinde izlenir (Genç ve diğerleri, 2001). Fay boyunca bu birim içerisinde hidrotermal alterasyon zonları gelişmiştir. Gümüldür yöresinde en güneydeki parça hava fotoğraflarından haritalanmış çizgiselliğe karşılık gelir. Hava fotoğraflarında alüvyon yüzeyinde bu çizgisellik boyunca morfolojik eğim kırıklıkları belirgindir. Gediz Graben Sistemi

Fayları Gediz grabeni doğuda Sarıgöl ile batıda Manisa ve Kemalpaşa arasında D-B genel uzanımında yaklaşık 150 km uzunluğundaki normal fay sistemine bağlı olarak şekillenmiştir. Doğudan batıya doğru genişleyen graben tabanı Neojen ve Kuvaterner yaşlı çökellerle kaplıdır. Grabenin güney kenarını boydan boya sınırlandıran düşük açılı sıyrılma (detachment) fayı sistemin ana yapısal unsurudur. Grabenin güney kenarında ana sıyrılma fayına kabaca paralel uzanan bir seri sentetik ve antitetik fay bulunur. Sıyrılma fayının antitetik yapıları ise grabenin kuzey kenarını sınırlandırır. Salihli doğusunda BKB-DGD uzanımlı olan graben Salihli'den batıya doğru genişler ve çatallanarak kollara ayrılır. Gölmarmara, Halitpaşa, Manisa ve Kemalpaşa kolları bunlardan en belirgin olanlarıdır. Bu kollar normal faylarla biri birinden ayrılan blokların oluşturduğu adadağlarla birbirinden ayrılmaktadır. Anadolu'nun en önemli sismojenik zonlarından olan Gediz grabeninin batısındaki faylardan kaynaklanabilecek depremler İzmir ve çevresindeki yerleşmeleri etkileyecek konumdadır. Bu nedenle Gediz grabeninin İzmir'e yakın konumda olan Turgutlu batısındaki fayları araştırma kapsamında incelenmiştir. Gediz grabeni batı ucunda yer alan faylar grabenin Kemalpaşa ve Manisa kollarını oluşturur. Manisa kolu doğu ucunda Turgutlu fayının KB devamlılığı şeklinde izlenen Manisa fayına bağlı olarak şekillenmiştir. Kemalpaşa kolundaki aktif yapıların başlıcaları ise graben ana sıyrılma fayı, Kemalpaşa fayı ve bir transfer yapısı olan Dağkızılca faylarından oluşur.

Gediz Grabeni Ana Sıyrılma Fayı (Batı Bölüm) Gediz grabenin güney kenarı düşük açılı bir sıyrılma (detachment) fayı tarafından sınırlandırılmıştır (Emre, 1992; Hetzel ve diğerleri, 1995). Salihli bölümünde Çamköy sıyrılma fayı olarak tanımlanmış (Koçyiğit ve diğerleri, 1999) olan bu fay, Sarıgöl-Alaşehir arasında 150 km uzunluğunda sürekliliği olan bir yapıdır. Bu fay Gediz graben sisteminin ana yapısal elemanı olup sistem içerisindeki kompleks ikincil yapıları oluşturan sentetik ve antitetik yapılar fayın tavan bloğu üzerinde gelişmiştir (Şengör, 1987). Graben sistemindeki tüm ikincil yapıların oluşumunda rol oynaması ve Batı Anadolu'nun neotektonik dönemdeki açılmalı kinematik evriminin anlaşılmasında özel bir önem taşıması nedeniyle bu çalışmada Gediz Grabeni Ana Sıyrılma Fayı adlanması tercih edilmiştir. Bu fay Sarıgöl-Kemalpaşa arasında D-B genel uzanımlı güneye bakan geniş bir kavis oluşturur. Alaşehir bölümünde KB-GD uzanımlı fay Salihli-Turgutlu arasında D-B gidişlidir. Turgutlu batısında ise BKBDKD doğrultusuna dönen fay en batı ucunda sağ yönlü doğrultu atımlı bir transfer yapısı olan KD-GB uzanımlı Dağkızılca fayına bağlanır. Fay, Menderes masifinin metamorfik kayaları ile graben içerisinde yer alan Miyosen-Günümüz kayalarını ayırır (Emre, 1992, 1996; Seyitoğlu ve Scott, 1996; Koçyiğit ve diğerleri, 1999, Cohen ve diğerleri, 1995). Batı ucunda Miyosen-Pliyosen yaşlı çökel kaya topluluklarını keser (Akdeniz ve diğerleri, 1986).Güncel morfolotektonik yapısı içerisinde grabenin taban dolgusu Geç Pliyosen-Günümüz zaman aralığında depolanmış çökellerden oluşur. Gediz grabeni sıyrılma fayı düşük açılı bir normal fay olup kuzeye eğimlidir. D-B genel uzanımında fay kendi içerisinde bükümlü bir gidiş

sunar. Deprem potansiyelinin değerlendirilmesi açısından fayın geometrik veya deprem segmentlerine ilişkin herhangi bir değerlendirme mevcut değildir.

Dağkızılca Fayı Kemalpaşa ilçesi güneyi ile Torbalı arasında uzanır. Gediz grabeni sistemine bağlı sağ yönlü doğrultu atımlı bir transfer fayıdır. $K70^{\circ}D$ genel doğrultulu ve toplam 27 km uzunluğundadır. Kabaca biri birine paralel üç parçadan oluşur. En batıda Karaağaç-Menderes (Cumaovası) arasındaki bölümü Neojen ve Kuvaterner yaşlı birimler arasında morfolojik çizgisellik şeklinde izlenir. Kurudere-Ayrancılar arasında kalan 20 km uzunluğundaki bölümü diri fay olarak haritalanmıştır. Fayın bu bölümü iki parçadan oluşur. Kurudere-Kırklar köyleri arasında 13 km uzunluğundaki parça $K65D$ doğrultusundadır. Bu fay doğu ucunda 35° lik bir büklüm yaparak Gediz grabeni sıyrılma fayına birleşir. Büklümün hemen batısında Miyosen kaya birimleri içerisinde fay boyunca geniş bir ezik zon gelişmiştir. Doğrultu atımlı makaslama yapılarının izlendiği bu bölümde çakıltaşlarındaki yüksek açılı fay düzlemlerindeki çizik ve ondülasyonlar yatay yönde olup fayın sağ yönlü doğrultu atımını gösterir. Faya paralel vadilerde erozyon süreçlerinin etkin oluşu nedeniyle fayın Holosen aktivitesine ilişkin bulgulara sınırlıdır. Vişneli ve Kırklar köyleri arasında ise fay Miyosen çökelleri ile Nif dağı yükselimini meydana getiren temel kayalar arasında dokunak oluşturur. Bu kesimi boyunca fay sarplıkları belirgindir. Vişneli-Ayrancı arasındaki fay parçası 13 km uzunluğundadır. Miyosen ve temel kayalarda çizgisellik oluşturur. Fay boyunca uzamış sırtlar ve doğrultu atımı gösterir drenaj örgülenmesi belirgindir. Dağkızılca fayı Gediz graben sistemi batısında Seferihisar ve Tuzla fayları gibi Ege açılma tektonik rejimi içerisindeki transfer yapılarından biridir. Bulgular fayın aktif olduğuna işaret etmektedir. 31 Mart 1928 Torbalı depreminin (M:6.5) hasar dağılımı bu fayın batı yarısında yoğunlaşmaktadır.

Kemalpaşa Fayı Gediz grabeninin batısında Bağyurdu ile Ulucak arasında uzanan diri fay Kemalpaşa fayı olarak adlanmıştır (Emre ve Barka, 2000). Toplam 24 km uzunluğunda olup uçlarında kuzeye içbükey olan fayın genel doğrultusu $K75D$ 'dir. Kemalpaşa fayı doğu ucunda Gediz grabeni sıyrılma fayından ayrılan bir normal fay şeklinde başlar. Fay boyunca güneydeki sıyrılma fayı önünde gelişmiş graben dolgusu kesilir. Orta ve doğu kesiminde Pliyo-Kuvaterner graben çökelleri ile Holosen alüvyon yelpazelerini ayırır. Kemalpaşa batısında ise Nif dağının temel kayaları ile Holosen yelpazeleri arasında morfolojik uyumsuzluk oluşturur. En doğu ucuna rastlayan Ören yöresinde, birleştiği sıyrılma fayının düzlem eğimi ortalama $12-15^{\circ}$ 'dir. Arazide gözlenememiş olmasına rağmen morfolojisi ve çizgisel gidişi bu sıyrılma fayının tavan bloğunda sentetik bir yapı konumundaki Kemalpaşa fayının daha yüksek açılı olduğunu gösterir. Fay boyunca Holosen yelpazeleri kesilmiş ve tepe kesimleri güney blokta askıda kalmıştır. Taban blokta bu yelpazeleri oluşturan akarsu yataklarında tektonik kökenli taraçalar gelişmiştir. Armutlu-Kemalpaşa arasındaki çok taze fay sarplıkları tarihsel dönemlerde gelişmiş depremlerle ilgili mikro-morfolojik yapılar olarak tanınır. Batı ucunda fay Kemalpaşa kent yerleşmesini KBGD yönünde boydan boya kateder. Fay Ulucak yöresindeki iki küçük fay parçası ile sonlanır.

Manisa Fayı Manisa Fayı Gediz grabeninin kuzeybatı kolunda yer alan normal bir faydır. Turgutlu ile Manisa batısındaki Muradiye arasında yaklaşık 40 km uzunluğundadır. K65B genel gidişli olup geniş bükümlerden oluşan kavisli bir uzanım sunar. Turgutlu-Manisa arasında fay K45 genel doğrultusunda uzanan tek bir çizgisellikten oluşturur. D-B doğrultusunu kazandığı Manisa batısında ise bir seri normal faydan oluşan zonal yapı kazanır. Manisa fayı Gediz grabeninin orta kesiminde graben tabanındaki Holosen dolguları ile güneydeki PliyoKuvaterner çökelleri arasında yer alan Turgutlu fayının batı devamını oluşturur. Turgutlu fayı, batı ucunda D-B genel doğrultusundan saparak Manisa fayının doğrultusuna döner. Kemalpaşa çayı bölümünde 45°'lik bir büküm bu iki fayı ayıran geometrik sınır kabul edilmiştir. Kuzeybatıya doğru sağ yönlü bu bükümün iki fay arasındaki bir aktarım rampasına (relay ramp; Peacock ve diğerleri, 2000) karşılık gelmesi muhtemeldir. Manisa fayı keskin bir bükümle birbirinden ayrılabilen doğu ve batı olmak üzere iki segmentten oluşur. Doğü segmenti Kemalpaşa çayı ile Manisa kenti arasında uzanır. Bu segment 15 km uzunluğunda ve K45B doğrultuludur. Segment doğü ucuna rastlayan Çobanisa-Kemalpaşa çayı arasında Pliyo-Kuvaterner-Holosen çökelleri arasında genel morfolojide sarplıklarla tanınır. Çobanisa yöresinde taban (batı) bloktaki PliyoKuvaterner yelpazelerinin tabakalarında batıya doğru 5-10°'lik eğimlenmeler izlenmiştir. Çobanisa'dan kuzeye doğru önce Miyosen çökellerini keser ve daha sonra ise Spil dağı kütlelerini meydana getiren Mesozoyik kireçtaşları ile Holosen çökelleri arasında dokunak oluşturur. Burada fay düzlemine yaslanan yamaç molozlarında açılmış yarmalarda taze fay düzlemleri yüzeylemiştir. Fay zonunda kireçtaşları içinde çok sayıda fay izlenmiştir. Ancak, ana fay düzlemi yamaç molozu-kireçtaşı dokunağında yer almaktadır. Bu yarmalar boyunca ana fay düzlemi K45B gidişli olup düzlem eğimi 55-60°KD'yadır. Düzlem üzerinde oluk ve çizikler pür normal faylanmayı gösterir. Ana düzlem üzerinde yamaç molozlarında breşik bir zon gelişmiştir. Bu yarmalardan kuzeybatıya doğru gidildiğinde fay bir büküm yaparak K60B doğrultusuna döner. Tarım işletmeleri tesisleri ile Manisa arasında ana fay düzlemi kireçtaşları ile Holosen yelpazeleri arasında çok dik kireçtaşı şevleri şeklinde izlenir. Düzleme yaslanan yamaç molozları ve tavan bloktaki kireçtaşlarında çok sayıda fay gelişmiştir. Açılan yarmalarda ana fay düzleminin ortalama eğimi 45-50° ölçülmüştür. Kavisli gidişli ana faydan tavan ve taban blok yönünde çok sayıda ikincil fay ayrılır. İkincil fayların bazılarında sağ ve sol yönlü oblik bileşeni gösteren yan yatımlar izlenmiştir. Fay düzlemine yaslanan Holosen yelpaze ve yamaç molozları fay tarafından kesilir. Fay tarafından kesilen bazı büyük yelpazelerin tepe kısımları tavan blokta askıda kalmıştır. Yelpazelerin yüzeyinde birkaç metrelik topografik farklılıkları olan taze fay sarplıkları belirgindir. Bunların faydaki tarihsel depremlerde geliştiği sanılmaktadır. Tavan bloğunda Spil dağından beslenen dereler faya dik kanyon vadilere gömülmüşlerdir. Yine bazı akarsular boyunca fayın Holosen aktivitesini yansıtan tektonik kökenli taraçalar yaygındır. Fay boyunca açılmış olan yarmalarda taze fay düzlemleri açığa çıkmıştır. Düzlemlerdeki oluk ve çizikler düşeydir.

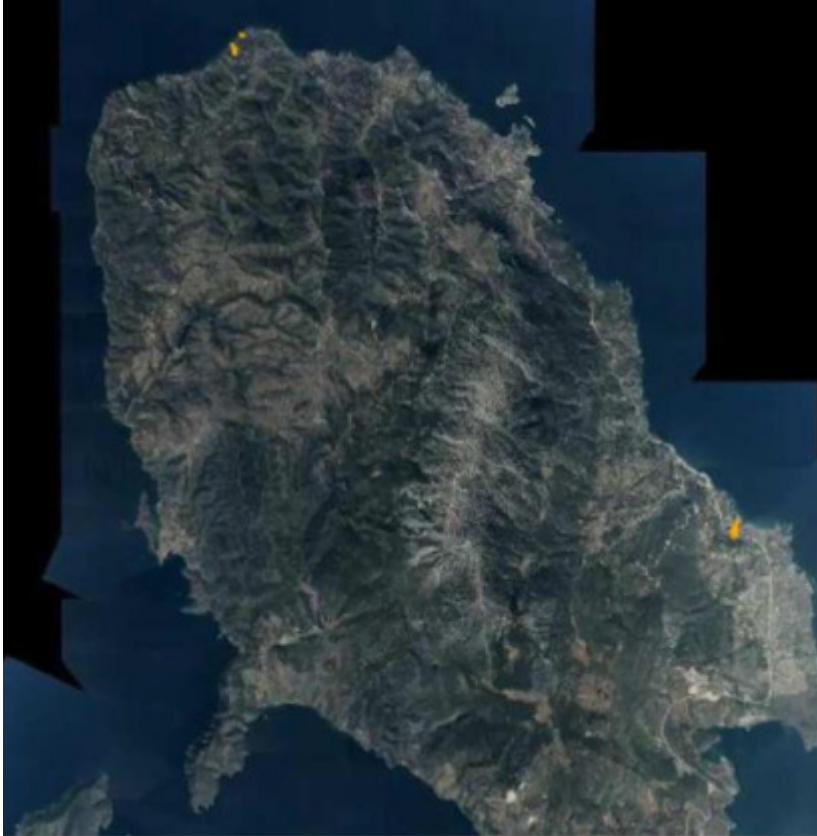
Yarmaların üst seviyesindeki kireçtaşlarında karstik erime süreçleriyle fay düzlemi aşındırılmıştır. Ancak bu aşınmış kireçtaşlarında fay dikliğinin mikromorfolojisi basamaklı bir yapı sunar. Bu basamaklar olasılıkla fayın tavan bloğunda yükselmeyi gösteren paleosismolojik kayıtlardır. Söz konusu fay dikliği üzerinde farklı yükseltilerde dizilmiş mağara ağızları da Kuvaterner’de tavan bloktaki tektonik yükselmeye işaret eden verilerdendir. Manisa fayının batı segmenti kentin doğusu ile batıda Gediz nehri arasında yaklaşık 20 km uzunluğundadır. Bu segment 3 km genişliğe ulaşan bir zon içerisinde birbirine paralel fay parçalarından oluşur. Doğu kesimindeki faylar D-B genel doğrultusunda kuzeye bakan geniş yay geometrisi sunar. Batı bölümdeki fayların genel doğrultuları ise K55B’dir. Segmentin en batısını oluşturan parça ise K-G doğrultusunu kazanır. Güneydeki fay temel kayaların oluşturduğu topografik yükselimleri kateder. Sık orman örtüsü nedeniyle bu fay yeri yaklaşık haritalanmıştır. Fayın düzlem eğimi ortalama 50°’dir. Manisa kent yerleşmesinin Spil dağı eteğine rastlayan kesimlerini boydan boya kateden kuzeydeki fay ise genelde temel kayalar ile Holosen çökelleri arasında izlenir. Batı ucunda Miyosen birimlerini keser. Hava fotoğraflarında güncel alüvyon yelpazelerinin fay tarafından kesilmiş olduğu kesimlerde fay sarplıkları belirgin olarak seçilebilmektedir. Ancak, saha çalışmaları esnasında yoğun kent yerleşmesi nedeniyle faya ilişkin bulgular toplanamamıştır. Segmentin Keçili-Akgedik köyleri arasında kalan batı kesimi KB-GD genel doğrultusunda uzanır. Yaklaşık 2 km genişliğinde zonal bir yapı sunan bu bölgede faylardan en güneyde yer alan ana fay niteliğindedir. Kayapınar-Akgedik arasında uzanan ana fay kavisli bir gidişe sahiptir. Ana fay boyunca Kayapınar bölümünde 78°, Emlakdere’de 55° Gürle’de ise 42° düzlem eğimleri ölçülmüştür. Bu ölçümlerde düzlem üzerindeki çiziklerde izlenen 20-70° arasındaki yan yatımlar Manisa fayının bu kesiminde sağ yönlü doğrultu atımlı bileşen oblik bir nitelik kazandığını gösterir. Bazı kesimlerinde sağ yönlü atım daha baskındır. Ana fay kuzeyinde KB-GD ikincil faylar çizgisel gidişli olup kısa boyludur. Bunun kuzeyinde yer alan diğer faylar ise doğrusal gidişli olup 47-58° arasında değişen düzlem eğimleri ölçülmüştür. Bu faylar Mesozoyik kireçtaşları ile Miyosen ve Holosen çökelleri arasında izlenir. Bunlardan Kayapınar-Emlakdere arasında uzanan fayın kuzeyinde gelişmiş alüvyon yelpazesinde taban blok yönündeki yüzey tiltlenmesi çok belirgindir. Bu fay boyunca açılmış taş ocaklarında fay düzlemi yüzeyleşmiş ve yelpazeleri oluşturan yamaç molozlarında Holosen deformasyonlarının izleri net olarak izlenebilmiştir. Emlakdere-Akgedik arasında biri birine paralel uzanan faylar ise yelpaze çökelleri ve Gediz Nehrinin taşkın ovası düzlüğündeki taze fay sarplıkları ile mikromorfolojide çok belirgindir. Bu taze fay sarplıkları tarihsel dönemlerde fayın bu bölümünde yüzey faylanmasıyla sonuçlanmış büyük depremlerin meydana geldiğini belgeler. Gediz ovasının sonlandığı Muradiye yöresinde KD-GB uzanımında doğrultu atımlı faylar haritalanmıştır. Bu faylar sol yönlü doğrultu atımlıdır. Bağyolu ile Gediz nehri arasındaki bu fay zonu toplam 8 km uzunluğundadır. Manisa fayının batı segmenti Akgedik yöresinde K-G doğrultusuna dönerek sonlanır ve adı geçen

doğrultu atımlı fay zonuna çok yaklaşır. Bu doğrultu atımlı fay zonu tarafımızca Manisa fayıyla bağlantılı bir transfer yapısı olarak değerlendirilmiştir. Yukarıda açıklanan bilgiler Manisa fayının diri bir tektonik yapı olduğunu ve Holosen’de fay boyunca düşey doğrultuda önemli ölçüde yerdeğiştirmeler gerçekleşmiş olduğunu açıklar. Tarihsel ve aletsel dönem kayıtlarına göre Manisa kenti ve yakın çevresi ağır hasarlara yol açan çok sayıdaki büyük depremden etkilenmiştir. Bu depremlerden hangisinin Manisa fayından kaynaklandığı, fay üzerinde depremlerin oluş sıklığı ve fay üzerinde meydana gelmiş en son büyük depremin hangi tarihte gerçekleştiğı konusunda bilgi yoktur. Bu bilgiler detay paleosismoloji çalışmalarıyla elde edilebilecektir. Manisa kent yerleşmesi fay tarafından boydan boya katedilmektedir. Fayın batı kesimi ise sanayi yatırımlarının yoğun olduğu bölgelerdir. Bulgular fay üzerinde meydana gelebilecek depremlerde önemli ölçüde yüzey deformasyonlarının gelişeceğini göstermektedir. Bu nedenle Manisa fayı öncelikli olarak paleosismoloji çalışmalarının gerçekleştirilmesi zorunlu faylardan biridir.

3.1.1.6 Kütle Hareketleri

İncele alanına ilişkin arazi gözlemleri ve MTA heyelan haritası ile İzmir İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünden alınan görüşlerden anlaşıldığı üzere; topoğrafik eğimin yüksek olduğu, ayrışmış- kırıklı-çatlaklı-zayıf dayanımlı kaya birimleri ile kalın rezidüel zemin seviyelerinin bulunduğu alanlarda heyelan-kaya düşmesi olaylarının geliştiğı ve muhtemel olduğu belirlenmiştir.

Şekil 3.7. İnceleme Alanı ve Yakın Bölgesine Ait MTA Heyelan Haritası

3.1.1.7 Su Baskını

İnceleme alanı sınırları dahilindeki tüm dere yatakları, barajlar ve göller çevresinde yapılacak planlama öncesi DSİ görüşü alınmalı ve bu görüşe bağlı kalınarak planlamaya gidilmelidir.

3.1.1.8 Çığ

Yapılan arazi gözlemleri ile İzmir İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünden alınan afet kayıtlarından anlaşıldığı üzere, inceleme alanında çığ tehlikesi bulunmamaktadır.

3.1.1.9 Diğer Doğal Afet Tehlikeleri (Çökme-Tasman, Karstlaşma, Tsunami, Tıbbi Jeoloji Vb.) Ve Mühendislik Problemlerinin Değerlendirilmesi

Bu afet tehlikelerine ilişkin değerlendirmeler, AFAD ile imar planına esas jeolojik-jeoteknik veya Mikrobölgeleme etüt raporlarındaki kararlar dikkate alınarak yapılmalıdır.

3.1.1.10 Arazi Kullanım Önerileri

Morfolojik yapı, eğim, coğrafi konum ve yüzeylenen jeolojik-litolojik-yapısal özellikler, yanal ve düşey devamlılıklar, tabaka eğimleri, bölgenin depremselliği, hidrojeoloji ve afet tehlikeleri dikkate alınarak inceleme alanının 1/25.000 ölçekli nazım imar planına esas arazi kullanım kriterleri belirlenmiştir.

İnceleme alanı topografik eğimi %0-10, %10-20, %20-30, ve > %30 aralığında değişmektedir. İnceleme alanında yapılacak olan alt ölçekli plan ve her türlü yapılarda Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği ve Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik hükümleri ile Türkiye Deprem Tehlike Haritasına hassasiyetle uyulmalıdır.

İnceleme alanı jeolojisi: Kuvaterner yaşlı plaj çökelleri, alüvyon, yamaç moluzu, birikinti konisinden; Üst Miyosen yaşlı karasal çökel kayalardan çakıltaşından; Alt Miyosen-Orta Miyosen yaşlı kayalardan volkanik kökenli bazalt, andezit, tuf, karasal killi kireçtaşından; KarniyenResiyen yaşlı şelf-yamaç, çökel kayalardan kireçtaşından; Üst permien, Alt Triyas yaşlı derinlik kayalarından granit, granidioritlerden; Silüriyen-Karbonifer yaşlı, yamaç-abisal, çökel kayalardan kumtaşı- çamurtaşından; Üst Kratese yaşlı ofiyolitlerden oluşmuştur.

Bitkisel toprak zonu altında; formasyonun özelliklerine göre değişken kalınlıklarda ayrıışmış zonları gözlenmiştir. Ayrıışma dereceleri formasyonların litolojik ve yapısal özelliklerine göre değişkenlik göstermektedir.

İnceleme alanının yerleşilebilirlik açısından arazi kullanım dereceleri, arazi gözlemleri ve önceden yapılan çalışmalar doğrultusunda 4 kategoride değerlendirilmiştir.

3.1.1.11 Sonuç ve Öneriler

1-İzmir İli Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, 14.03.2019 tarih ve 823 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmiş, 15.03.2019 tarih ve 30715 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanmıştır. Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, İzmir ili, Karaburun Yarımadası, Ildır Körfezi denizel alanı ve adaları içermekte ve 946,56 km² alanı kapsamaktadır. Bu rapor; İzmir İli, Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Arazi Kullanımına Esas Gözlemsel Jeolojik Etüt Raporu olup sadece kara alanları için (yaklaşık 435.88 km²) yerleşilebilirlik değerlendirmesi yapılarak arazi kullanım kriterleri belirlenmiştir. İnceleme alanı sınırları, K16c1- K16c2-K16c3-K16c4-K17d1-K17d3-K17d4-L16b1-L16b2-L17a1-L17a2 no'lu 11 adet 1/25.000 ölçekli topoğrafik paftalarda sınırları belirtilen 435.88 km² alandan oluşmaktadır.

2-İnceleme alanına ait 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı için arazi kullanımına esas jeolojik etüt raporu ve 1/25.000 ölçekli Nazım İmar planı için arazi kullanımına esas jeolojik etüt raporu bulunmamaktadır. İnceleme alanı içerisinde 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli planlar için altlık raporlar bulunmaktadır. AFAD ve A.İ.G.M. ve İLBANK tarafından onaylanmış imar planına esas jeolojik jeoteknik etüt raporları bulunmaktadır.

İzmir İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünden alınan 14.10.2019 tarih ve 150590 sayılı yazıda; 04.02.1955 tarihli " İzmir-Karaburun-Yayla Köyünün Heyelan Durumu Hakkında Rapor" a istinaden 09.02.1963 tarih ve 6/1427 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla "Afete Maruz Bölge" ilan edilen; akabinde söz konusu alanın sayısallaştırılması amacıyla İzmir Valiliğince (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü) düzenlenen 20.09.2019 tarihli jeolojik etüt raporu ve eki Afete Maruz Bölge haritasına istinaden 14.01.2019 tarih ve 2019/615 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile "Afete Maruz Bölge" ilan edilen alan bulunduğu,

İzmir-Karaburun- Mordoğan Mahallesi'nin (eski Mordoğan Kasabası) imar planına esas teşkil etmek üzere özel jeoloji büroları, üniversiteler ve İller Bankası Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan, 30K,31K,32K,33K,34K,34L ve 35K olmak üzere toplam 9 adet 1/5000 ölçekli paftadan ibaret, 03.04.1991 tarihinde onaylan 30.05.1990 tarihli " Mordoğan/İzmir İmar Planına Esas Jeolojik Etüt Raporu" ve eki krokilere istinaden 08.03.1994 tarih ve 94/5569 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile (kaya düşmesi-heyelan nedeniyle) "Afete Maruz Bölge" kararı alınan alanların bulunduğu, söz konusu "Afete Maruz Bölge" alanların dijital ortama aktarım (sayısallaştırma) çalışmalarının devam ettiği, bu çalışmaların tamamlanmasına müteakip düzenlenecek jeolojik etüt raporu ekleri" Afete Maruz Bölge" sınırlarının dijital ortama aktarılacağı alanların "Afete Maruz Bölge" kararı alınması için Cumhurbaşkanlığına teklif edilmek üzere Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına gönderileceği belirtilmiş olup, İzmir İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünden alınan 14.10.2019 tarih ve 150590 sayılı yazıya bağlı olarak planlamaya gidilmelidir.

3-Çeşme ve Karaburun kıyılarının büyük bir bölümü doğal sit alanı olarak belirlenmiştir. Doğal sit alanları genellikle kıyı bölgelerinde yoğunlaşmıştır. Çeşme-Karaburun arasındaki Karaada, Yaban Hayatı Koruma Alanı olarak ilan edilmiştir. Planlama öncesi Taşkın Sahaları, Sit Alanları, Koruma Bölgeleri ilgili kurum görüşleri alınarak planlamaya gidilmelidir.

4-İnceleme alanında %0-10, %10-20, %20-30, ve >%30 eğimli alanlar bulunmaktadır.

5-İnceleme alanı jeolojisi: Kuvaterner yaşlı plaj çökelleri, alüvyon, yamaç moluzu, birikinti konisinden; Üst Miyosen yaşlı karasal çökel kayalardan çakıltaşından; Alt Miyosen-Orta Miyosen yaşlı kayaçlardan volkanik kökenli bazalt, andezit, tuf, karasal killi kireçtaşından; Karniyen-Resiyen yaşlı şelf-yamaç, çökel kayalardan kireçtaşından; Üst permiyen, Alt Triyas yaşlı derinlik kayaçlarından granit, granidioritlerden; Silüriyen-Karbonifer yaşlı, yamaç-abisal, çökel kayalardan kumtaşı- çamurtaşından; Üst Kratese yaşlı ofiyolitlerden oluşmuştur.

6-Karaburun yarımadasının kuzeyinde geniş alanlarda yüzlek veren Paleozoik yaşlı sedimanter birimler yeraltısuyu içermemektedir. Ancak yarımadaının batı ve orta kesimlerinde yüzlek veren karbonatlı birimler sınırlı oranda yeraltısuyu içermektedir. Batıda bulunan allokton Paleozoik kireçtaşları ise akifer özelliği gösteren kartsik kayaçlardır. Yarımadaının kuzey kesimlerinde gözlenen Mezozoyik yaşlı ince taneli birimler sedimanter birim geçirimsiz olup yeraltısuyu taşımamaktadır. Bununla birlikte Balıklıova ve Mordoan da yüzlek veren kırıntılı birimde geçirimsiz olup Mezozoyik yaşlı ince taneli birimlerle benzer hidrojeolojik özellikler sergilemektedir. Yarımadaının kuzeyinde yer alan granitler ve kuzeydoğusunda görülen Bornova karmaşığına ait fişlerde geçirimsiz özelliktedir. Çalışma alanının güneyinde Gülbahçe ve Balıklıova mevkilerinde görülen Mezozoyik kireçtaşları ise çatlaklı ve karstik boşlukludur. Bu kesimlerde çok sayıda kaynaklar bulunmaktadır. Ancak bu kaynaklar düşük debilidir. Yarımadaının çeşitli yerlerinde görülen neojen yaşlı tuf ve çökel birimler geçirimsiz özellikte olup yeraltısuyu açısından elverişsizdir. Çalışma alanının kuzey ve doğu kesimlerinde görülen neojen kireçtaşları ise çatlaklı ve boşluklu yapıdadır. Bu birimler akifer özellik gösteren kayaçlardır. Gülbahçe Balıklıova, İldır, Küçükbahçe ve Karaburun mevkilerinde geniş yüzlekler veren volkanik kayaçlar da çatlaklı yapıdadır ve yeraltısuyu bulundurlar. Yarımadaının özellikle düz yerlerinde görülen Kuvaterner yaşlı alüvyal birimler verimli akifer özelliği göstermektedir.

Karaburun yarımadasının kuzey, orta ve güney bölümlerinde geniş alanlarda yayılım gösteren kireçtaşları, önemli miktarda rezerve sahip olmalarına karşın yeraltısuyu kalite sorunu nedeniyle yeterince faydalanılamamaktadır. Bu akiferden kırık sistemleri boyunca gelişmiş karstik kanallardan kaynak akışları şeklinde boşalımlar mevcuttur. En önemli boşalımın Karaburun yönündeki Kaynarıpınar

kaynakları, Çeşme yönündeki Ildırı kaynaklarıdır. Muhtemelen gözlemlenemeyen çok sayıda deniz içi boşalılarının da mevcut olduğu düşünülmektedir.

Batıdaki akiferlerden Mesozoik kireçtaşları, karstik yapıları nedeniyle ve çevrelerinin denizle çevrili olması nedeniyle gerek Karaburun Yarımadası civarında gerekse orta bölümde Ildırı çevresinde tuzlu su kalitesine sahiptir. Mordoğan-Karaburun arasında bu formasyonda açılmış sondaj kuyularından 1.500–2.000 µmhos/cm EC değerine sahip sular elde edilirken, Ildırı civarındaki kaynak boşalılarının EC değerleri 4.000–5.000 µmhos/cm civarındadır.

7- İnceleme alanı ve yakın çevresinde bulunan aktif faylar aşağıda verilmiştir.

Güzelhisar Fayı: İzmir'in kuzeyinde Aliağa ilçesi ile Manisa'nın Osmaniye beldesi arasında uzanır (Ek 1). Şaroğlu ve diğerleri (1987, 1992) tarafından Menemen kuzeyindeki KDGB uzanımındaki fay zonu içerisinde tanımlanmıştır.

Menemen fay zonu: Menemen kuzeyindeki Dumanlıdağ volkan kompleksi ile Gediz nehri taşkın ovası arasında yer alan ve KB-GD doğrultusunda uzanan faylardır. Bu fay zonu ilk kez Şaroğlu ve diğerleri (1987, 1992) tarafından haritalanmış ve İDSDMP'de Dumanlıdağ fay zonu olarak tanımlanmıştır.

Yenifoça Fayı: Yenifoça doğusunda Nemrut limanı ile güneydeki Gerenköy arasında K-G genel doğrultusunda uzanan bir faydır

İzmir Fayı: İzmir körfezinin doğusunda, bu körfezi güneyden morfolojik olarak sınırlandıran D-B uzanımlı faydır. (Emre ve Barka, 2000)

Bornova Fayı: İzmir'in kuzeydoğusunda Karşıyaka ile Kemalpaşa batısındaki Ulucak arasında KB-GD genel doğrultusunda biri birine paralel uzanan faylardan oluşan çizgisellik Bornova fayı olarak adlanmıştır

Tuzla Fayı: İzmir'in güneybatısında Gaziemir ile Doğanbey arasında KD-GB genel uzanımlı yapısal hat Tuzla fayı olarak tanımlanmıştır (Emre ve Barka, 2000) (

Seferihisar Fayı: İzmir'in güneybatısında Seferihisar yöresindeki Sığacık körfezi ile Güzelbahçe arasında uzanır

Gülbahçe Fayı: İzmir körfezi ile Karaburun yarımadasını yapısal ve morfolojik olarak ayıran önemli bir hattır.

Gümüldür Fayı: İzmir'in güneybatısında Gümüldür ile Özdere beldeleri arasında uzanır (Ek 1). Genç ve diğerleri (2001)'nde Ortaköy fayı olarak tanımlanmıştır.

Gediz Graben Sistemi Fayları: Gediz grabeni doğuda Sarıgöl ile batıda Manisa ve Kemalpaşa arasında D-B genel uzanımında yaklaşık 150 km uzunluğundaki normal fay sistemine bağlı olarak şekillenmiştir. Doğudan batıya doğru genişleyen graben tabanı Neojen ve Kuvaterner yaşlı çökellerle kaplıdır. Grabenin güney kenarını boydan boya sınırlandıran düşük açılı sıyrılma fayı sistemin ana yapısal unsurudur. Grabenin güney kenarında ana sıyrılma fayına kabaca paralel uzanan bir seri sentetik ve antitetik

fay bulunur. Sıyrılma fayının antitetik yapıları ise grabenin kuzey kenarını sınırlandırır. Salihli doğusunda BKB-DGD uzanımı olan graben Salihli'den batıya doğru genişler ve çatallanarak kollara ayrılır. Gölarmara, Halitpaşa, Manisa ve Kemalpaşa kolları bunlardan en belirgin olanlarıdır. Bu kollar normal faylarla biri birinden ayrılan blokların oluşturduğu adadağlarla birbirinden ayrılmaktadır.

Gediz Grabeni Ana Sıyrılma Fayı (Batı Bölüm): Gediz grabenin güney kenarı düşük açılı bir sıyrılma (detachment) fayı tarafından sınırlandırılmıştır (Emre, 1992; Hetzel ve diğerleri, 1995). Salihli bölümünde Çamköy sıyrılma fayı olarak tanımlanmış (Koçyiğit ve diğerleri, 1999) olan bu fay, Sarıgöl-Alaşehir arasında 150 km uzunluğunda sürekliliği olan bir yapıdır. Bu fay Gediz graben sisteminin ana yapısal elemanı olup sistem içerisindeki kompleks ikincil yapıları oluşturan sentetik ve antitetik yapılar fayın tavan bloğu üzerinde gelişmiştir (Şengör, 1987). Graben sistemindeki tüm ikincil yapıların oluşumunda rol oynaması ve Batı Anadolu'nun neotektonik dönemdeki açılmalı kinematik evriminin anlaşılmasında özel bir önem taşıması nedeniyle bu çalışmada Gediz Grabeni Ana Sıyrılma Fayı adlanması tercih edilmiştir.

Dağkızılca Fayı: Kemalpaşa ilçesi güneyi ile Torbalı arasında uzanır. Gediz grabeni sistemine bağlı sağ yönlü doğrultu atımlı bir transfer fayıdır.

Kemalpaşa Fayı: Gediz grabeninin batısında Bağyurdu ile Ulucak arasında uzanan diri fay Kemalpaşa fayı olarak adlanmıştır (Emre ve Barka, 2000).

Manisa Fayı: Manisa Fayı Gediz grabeninin kuzeybatı kolunda yer alan normal bir faydır.

8-İncele alanına ilişkin arazi gözlemleri ve MTA heyelan haritası ile İzmir İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünden alınan görüşlerden anlaşıldığı üzere; topoğrafik eğimin yüksek olduğu, ayrılmış- kırıklı-çatlaklı-zayıf dayanımlı kaya birimleri ile kalın rezidüel zemin seviyelerinin bulunduğu alanlarda heyelan-kaya düşmesi olaylarının geliştiği ve muhtemel olduğu belirlenmiştir.

9-İnceleme alanı sınırları dahilindeki tüm dere yatakları, barajlar ve göller çevresinde yapılacak planlama öncesi DSİ görüşü alınmalı ve bu görüşe bağlı kalınarak planlamaya gidilmelidir.

10-Yapılan arazi gözlemleri ile İzmir İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünden alınan afet kayıtlarından anlaşıldığı üzere, inceleme alanında çığ tehlikesi bulunmamaktadır.

11-Afet tehlikelerine ilişkin değerlendirmeler, AFAD kararları ile imar planına esas jeolojik-jeoteknik veya Mikrobölgeleme etüt raporlarındaki kararlar dikkate alınarak yapılmalıdır. 12-İnceleme alanının yerleşilebilirlik açısından arazi kullanım dereceleri, arazi gözlemleri ve önceden yapılan çalışmalar doğrultusunda 4 kategoride değerlendirilmiştir.

Yerleşilebilirlik Açısından Birinci Öncelikli Alanlar

Birinci öncelikli yerleşim alanı olarak tanımlanan bölge genel olarak topografik eğimin % 0-20 arasında olduğu alanlardır. Bu alanların jeolojisini Alt Miyosen yaşlı andezit, karasal volkanik kaya (m1 α -k), Alt Miyosen yaşlı bazalt, karasal, volkanik kaya (m1 $\alpha\beta$ -k), Alt Miyosen yaşlı tuf, karasal, volkanik kaya (m1 π 2-k), Orta Miyosen yaşlı bazalt, karasal volkanik kaya (m2 β -k)

Alt Miyosen yaşlı killi kireçtaşı, karasal, çökel kaya (m1-7-k), Üst Miyosen yaşlı karasal çökel kayalardan çakıltaşından (m3-2-k) , Üst permilyen, Alt Triyas yaşlı derinlik kayaçlarından granit, granidiorit (γ 1Pzj-p2t1), Karniyen-Resiyen yaşlı kireçtaşı, şelf-yamaç, çökel kaya (tdtf-8-sy),

Üst Miyosen yaşlı çakıltaşı, karasal, çökel kaya (m3-2-k), Silüriyen-Karbonifer yaşlı, yamaç-abisal, çökel kayalardan kumtaşı- çamurtaşından (sc1-19-ya), Ordovisiyen yaşlı çakıltaşı-kumtaşı-çamurtaşı, şelf, çökel kaya (o-18-s), Üst Kratese yaşlı ofiyolitlerden (ofMz-k2), Sikitiyen Ladiniyen yaşlı, spilit, şelf-yamaç, volkanik kayalardan (tate-V1-sy) oluşmaktadır.

Bu alanlarda akma, kaya düşmesi, heyelan türü afet ve kütle hareketleri gözlenmemiştir. Bu alanlardaki imar planına esas yerleşime uygunluk durumları Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 28.09.2011 gün ve 102732 sayılı Genelge doğrultusunda hazırlanarak onaylanacak imar planına esas jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporlarında belirlenmelidir.

Yerleşilebilirlik Açısından İkinci Öncelikli Alanlar

İkinci öncelikli yerleşim alanı olarak tanımlanan bölge genel olarak topografik eğimin % 20-30 arasında olduğu alanlardır. Bu alanların jeolojisini; Alt Miyosen yaşlı andezit, karasal volkanik kaya (m1 α -k), Alt Miyosen yaşlı bazalt, karasal, volkanik kaya (m1 $\alpha\beta$ -k), Alt Miyosen yaşlı tuf, karasal, volkanik kaya (m1 π 2-k), Orta Miyosen yaşlı bazalt, karasal volkanik kaya (m2 β -k)

Alt Miyosen yaşlı killi kireçtaşı, karasal, çökel kaya (m1-7-k), Üst Miyosen yaşlı karasal çökel kayalardan çakıltaşından (m3-2-k) , Üst permilyen, Alt Triyas yaşlı derinlik kayaçlarından granit, granidiorit (γ 1Pzj-p2t1), Karniyen-Resiyen yaşlı kireçtaşı, şelf-yamaç, çökel kaya (tdtf-8-sy),

Üst Miyosen yaşlı çakıltaşı, karasal, çökel kaya (m3-2-k), Silüriyen-Karbonifer yaşlı, yamaç-abisal, çökel kayalardan kumtaşı- çamurtaşından (sc1-19-ya), Ordovisiyen yaşlı çakıltaşı-kumtaşı, çamurtaşı, şelf, çökel kaya (o-18-s), Üst Kratese yaşlı ofiyolitlerden (ofMz-k2), Sikitiyen Ladiniyen yaşlı, spilit, şelf-yamaç, volkanik kaya (tate-V1-sy) oluşmaktadır. Bu alanlarda; birimlerin kaya ve zemin şevleri ile mostraları daha belirgin olarak izlenmekte olup kaya blokları üst kesimlerde parçalı, kopuk ve yer yer dağınık olarak gözlenmektedir. Görünüm itibarıyla orta - iyi kaya kalitesinde izlenen kaya birimlerin yapısal ve jeoteknik özellikleri dikkate alındığında, yapılacak kontolsüz derin kazı çalışmalarında kopuk, yarı gömülü ve bol sayıda süreksizlik

düzlemleri bulunan kaya bloklarına bağlı olarak, düşme, yuvarlanma, döküntü hareketleri ile genelde 2-3 metre arası kalınlığa sahip rezidüel zon seviyelerinde yüzey sel heyelanların gelişebileceği düşünülmektedir. Bu alanlardaki imar planına esas yerleşime uygunluk durumları Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 28.09.2011 gün ve 102732 sayılı Genelge doğrultusunda hazırlanarak onaylanacak imar planına esas jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporlarında belirlenmelidir.

Yerleşilebilirlik Açısından Üçüncü Öncelikli Alanlar

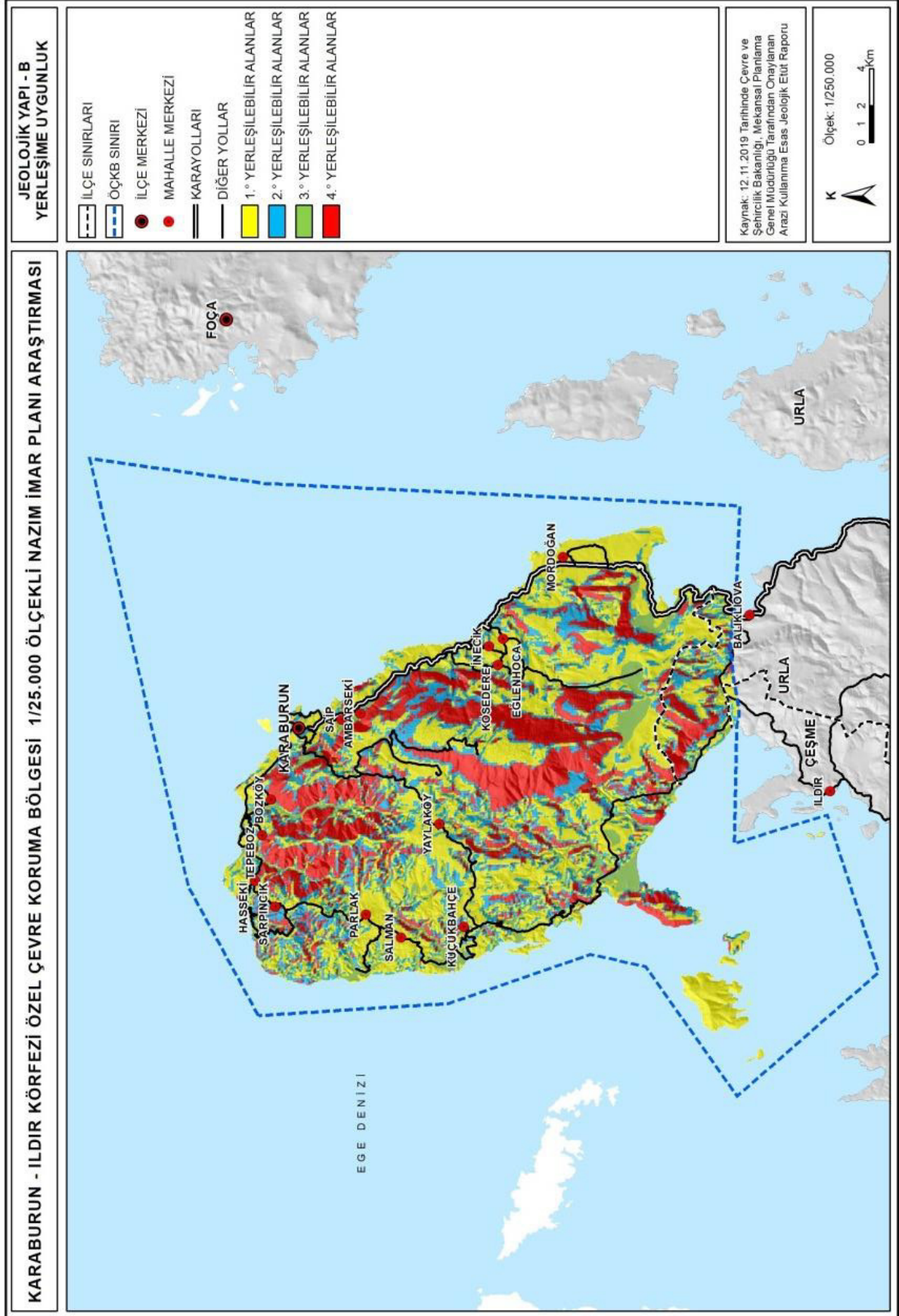
Üçüncü öncelikli yerleşim alanı olarak tanımlanan bölge genel olarak topografik eğimin %0-10 arasında olduğu ve jeolojik olarak Kuvaterner yaşlı plaj çökelleri (Q-26-k), Alüvyon (Q-21-k), Yamaç molozu, birikinti konisi (Q-23-k) bulunduğu alanlardır. Söz konusu birimlerin, içerik bakımından yanal ve düşey yönde değişkenlik gösterebileceği, ince taneli malzemenin yoğun olduğu seviyelerde şişme, oturma ve taşıma gücü problemleriyle karşılaşılacağı öngörülmektedir. Bu alanlarda ayrıca alüvyonun litolojik özellikleri ile suya doyumluk durumuna bağlı olarak sıvılaşma ve yanal yayılma tehlikeleri beklenebilir. Bu alanlardaki imar planına esas yerleşime uygunluk durumları Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 28.09.2011 gün ve 102732 sayılı Genelge doğrultusunda hazırlanarak onaylanacak imar planına esas jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporlarında belirlenmelidir.

Yerleşilebilirlik Açısından Dördüncü Öncelikli Alanlar

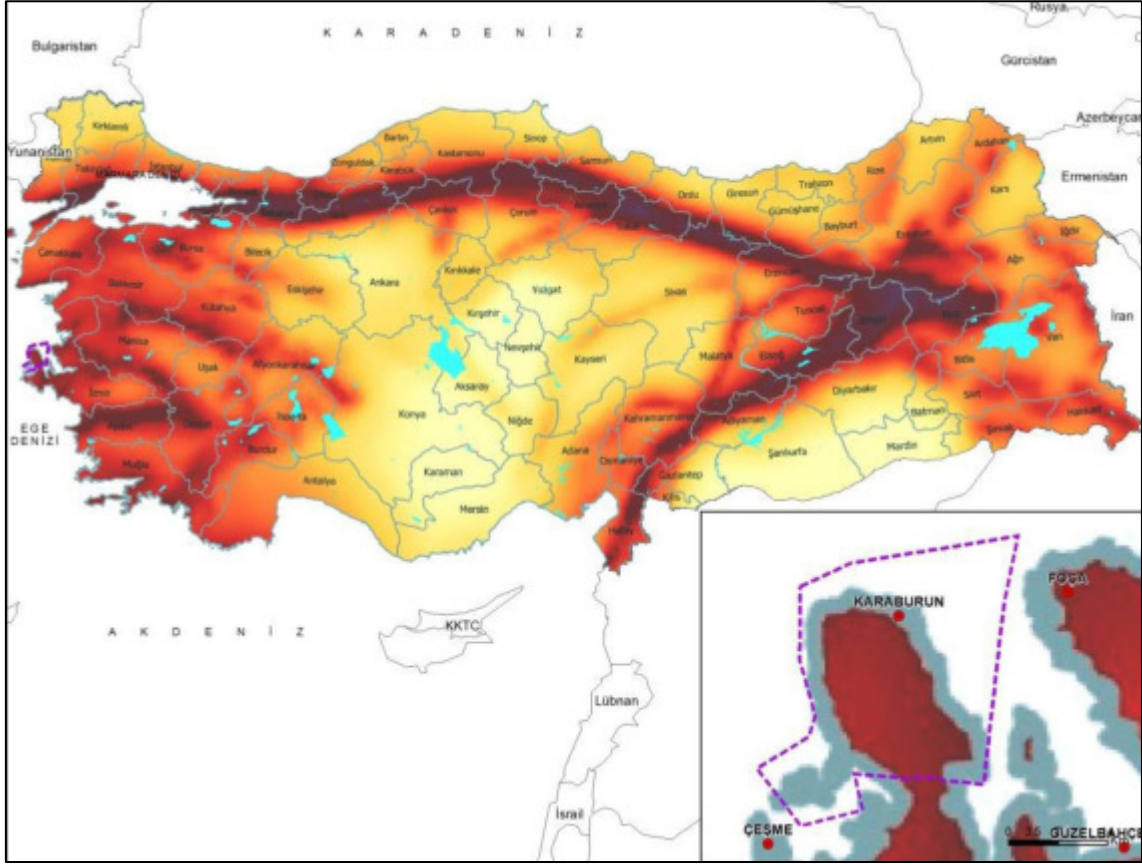
Dördüncü öncelikli yerleşim alanı olarak tanımlanan bölge genel olarak topografik eğimin >%30 olduğu alanlardır. Bu alanların jeolojisini; Alt Miyosen yaşlı andezit, karasal volkanik kaya (m1 α -k), Alt Miyosen yaşlı bazalt, karasal, volkanik kaya (m1 $\alpha\beta$ -k), Alt Miyosen yaşlı tuf, karasal, volkanik kaya (m1 π 2-k), Orta Miyosen yaşlı bazalt, karasal volkanik kaya (m2 β -k), Alt Miyosen yaşlı killi kireçtaşı, karasal, çökel kaya (m1-7-k), Üst Miyosen yaşlı karasal çökel kayalardan çakıltaşından (m3-2-k) , Üst permien, Alt Triyas yaşlı derinlik kayaçlarından granit, granidiorit (γ 1Pzj-p2t1) Karniyen-Resiyen yaşlı kireçtaşı, şelf-yamaç, çökel kaya (tdtf-8-sy), Üst Miyosen yaşlı çakıltaşı, karasal, çökel kaya (m3-2-k), Silüriyen-Karbonifer yaşlı, yamaç-abisal, çökel kayalardan kumtaşı- çamurtaşından (sc1-19-ya), Ordovisiyen yaşlı çakıltaşı-kumtaşı- çamurtaşı, şelf, çökel kaya (o-18-s), Üst Kratese yaşlı ofiyolitlerden (ofMz-k2), Sikitiyen Ladiniyen yaşlı, spilit, şelf-yamaç, volkanik kaya (tate-V1-sy) oluşturmaktadır.

Bu alanlarda; zemin niteliğindeki jeolojik birimlerin kalınlığı daha fazla olup kaya birimler oldukça kırıklı çatlaklı ve bloklu yapıya sahiptir. Yüksek topografik eğime, jeolojik birimlerin litolojik ve mekanik özelliklerine bağlı olarak heyelan ve kaya düşmelerinin geliştiği ve gelişmeye devam edebileceği alanlardır. Bu alanlardaki imar planına esas yerleşime uygunluk durumları Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 28.09.2011 gün ve 102732 sayılı Genelge doğrultusunda hazırlanarak onaylanacak imar planına esas jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporlarında belirlenmelidir. İmar planları, bu raporlar esas alınarak yapılmalıdır.

Şekil 3.8. Planlama Alanının Jeolojik Açından Yerleşilebilirlik Durumu

Şekil 3.9. Planlama Alanının Türkiye Deprem Tehlike Haritası İçindeki Konumu

3.1.2 JEOMORFOLOJİK YAPI

İzmir il sınırlarının batısında, İzmir ili geneli ile bağlantıyı sağlayan Urla kesimi dışında tüm çevresi denizle sınırlanan Karaburun ve Çeşme yarımada bölümünde, Urla-Çeşme arasında yükseklikler çok az noktada 500 metreyi geçmektedir. İzmir kent merkezinin batısında bulunan Çatalkaya'dan batıya gittikçe yükseklikler gittikçe azalmaktadır.

Karaburun İlçesi sınırları içindeki alana bakıldığında, Yarımada'nın kıyılara doğru yükseklikleri azalan ve kuzey güney doğrultusunda uzanan bir sıradağ yapısında olduğu, en yüksek yerinin, doğuda Eğlenhoca Köyü ile batıdaki Küçükbahçe Köyü arasında yükselen Akdağ olduğu görülmektedir. Akdağ tepesinde 1218 metreye ulaşan yükselti, kıyılara yaklaştıkça hızla düşmektedir.

Dalgalı bir yapılanma gözlenen Yarımada'nın kuzeyinde, Karaburun ilçe merkezinin doğusunda Çöplü Tepe'de 630 metreyi aşan yükseltiler görülse de genelde yükseklikler en yüksek tepeler 500 metrenin altındadır.

Karaburun ilçe sınırı içinde kalan yerleşmelerin, özellikle son yıllarda gelişen bir bölümü kıyı yerleşmesi niteliğinde olsa da genel olarak yerleşmelerin kıyıda içeride ve yüksekte yerleştiği gözlemlenir. Kıyı yerleşmesi niteliğine de sahip olan Karaburun yerleşmesinin merkezi yaklaşık 100 metre kotlarındadır.

İlçenin batısında konumlanmış olan köylerden Hasseki 160 metre dolayında, Sarpıncık 300 metre, Parlak 190 metre, Salman 150 metre ve Küçükbahçe 180 metre dolayında yükseltilerde konumlanmıştır.

Planlama alanının Urla İlçesi sınırları içinde kalan bölümlerinde de dalgalı bir arazi yapısı göze çarpmaktadır. Çok küçük bir bölümü çalışma alanı sınırlarına giren Çeşme ilçesinde ise dalgalı bir topoğrafik yapı göze çarpmaktadır. Planlama alanı içindeki yükselti kuşakları Harita 3.10'da gösterilmiştir.

Yarımada Bölümü'nün Karaburun Yarımadası'nın morfolojisine bakıldığında genel olarak kuzey-güney yönünde sıra dağ yapısı dikkati çekmektedir. Bu sıradaki yapısının bir benzeri, Urla İlçesi sınırları içinde güneyde Sığacık Körfezi yönünde devam etmektedir. Alan içindeki arazi eğimleri ise Harita 3.11'de gösterilirken, bu eğimlere ilişkin bakı yönleri de Harita 3.12'de gösterilmiştir.

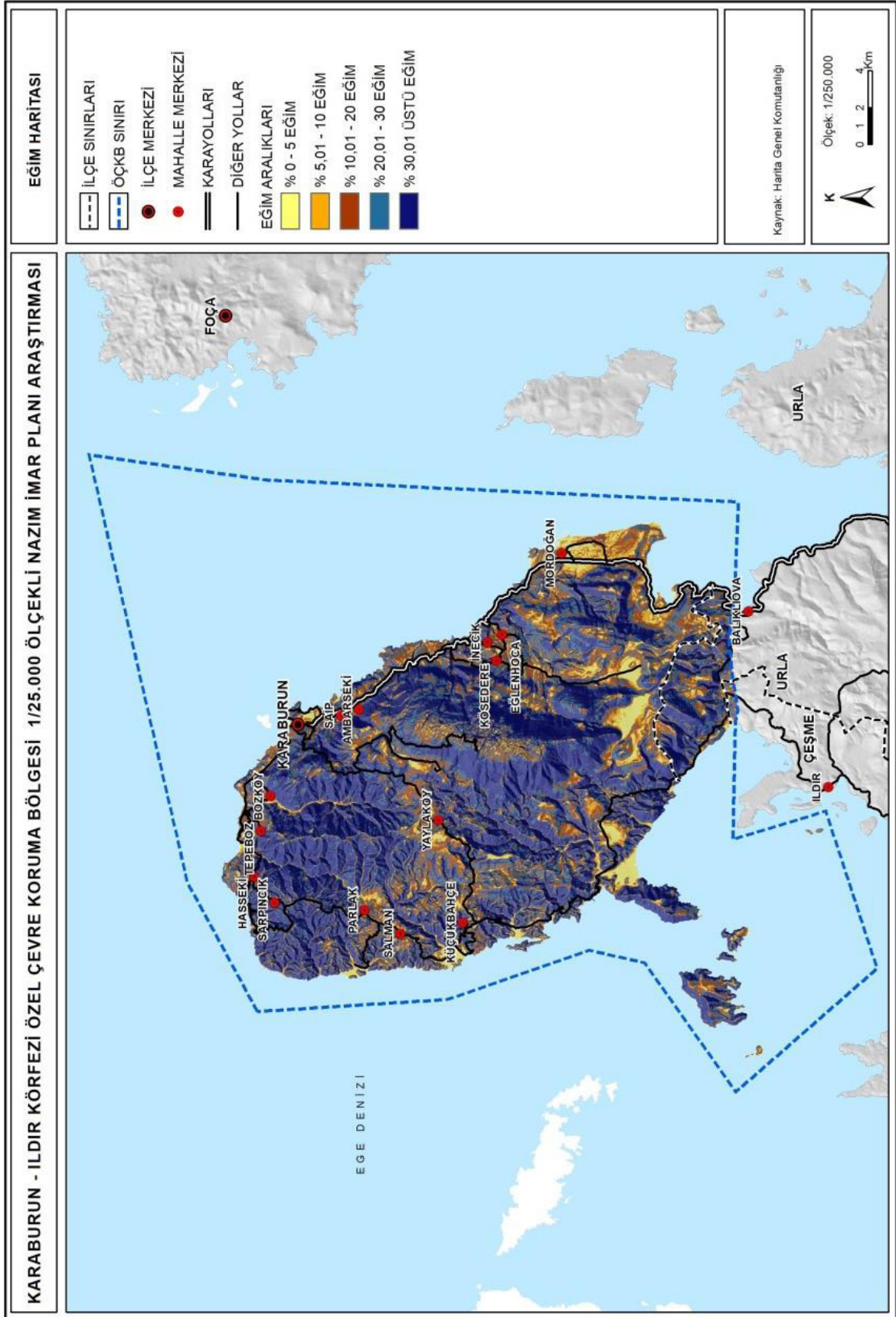
Karaburun Yarımadası, genel olarak engebeli bir arazi yapısına sahiptir. Yarımada Köyleri, genel olarak eğimli alanlarda, sırtlarda yer seçmişlerdir. Dar vadiler ve kıyıya yakın düzlüklerde tarım yapılmaktadır. Yarımada içindeki en geniş düzlük Küçükbahçe Köyü çevresinde bulunmaktadır.

Tablo 3.1 Planlama Alanında Eğim Durumu

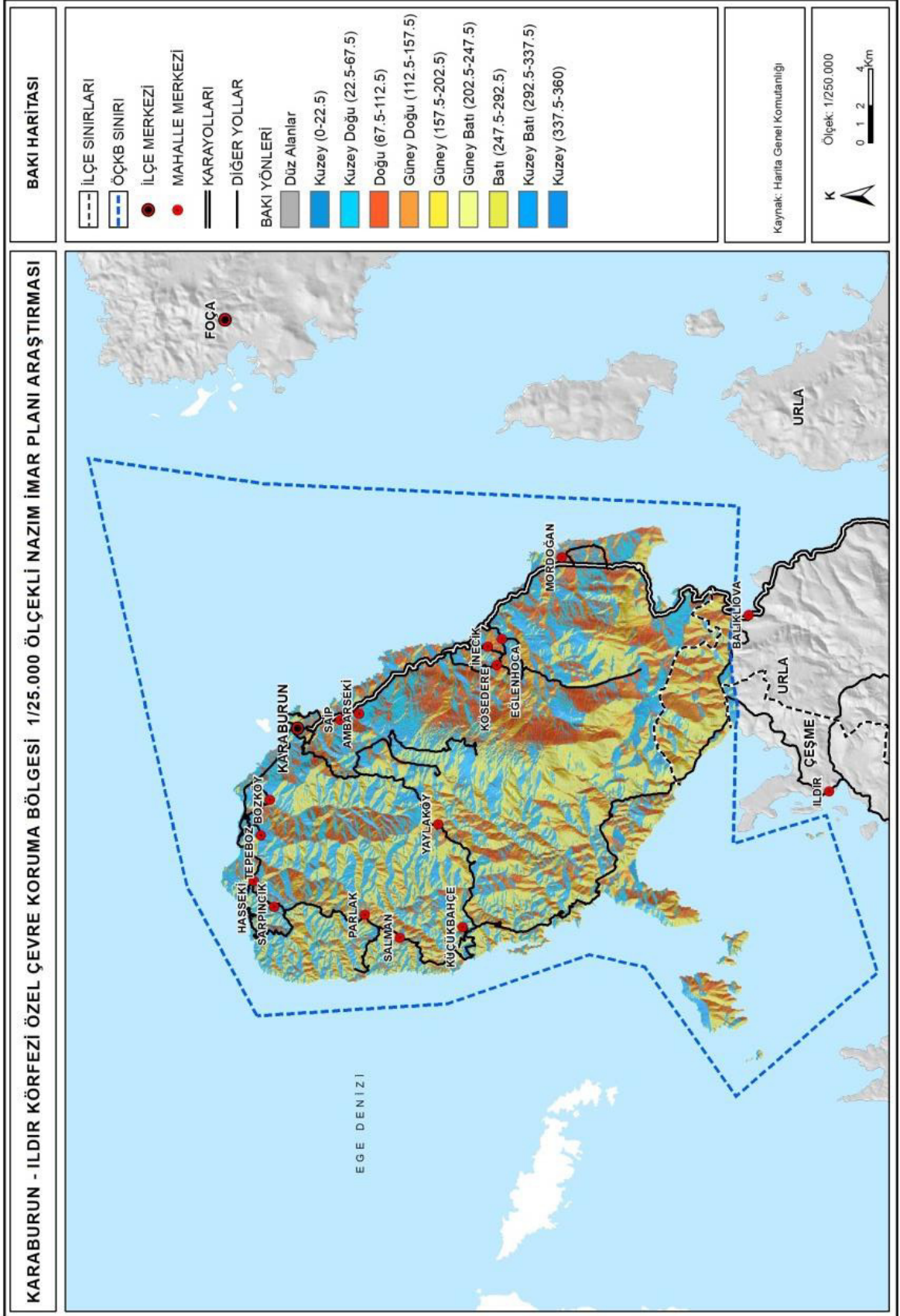
Eğim Aralığı (%)	Alan (ha)	Oran (%)
0-5	2169,35	4,89
5.001-10	3329,75	7,50
10.001-20	8787,06	19,80
20.001-30	9509,69	21,43
30 Üstü	20585,90	46,38
TOPLAM	44381,76	100,00

Planlama alanı sınırları içerisinde %30 ve üzeri eğime sahip olan alanlar toplam alanın yaklaşık %46'sının üzerinde yer tutarken, %20.001 ile %30,000 aralığında eğime sahip olan alanlar yaklaşık %21, %10.001 ile %20,000 aralığında eğime sahip olan alanlar yaklaşık %20, %5.001 ile %10,000 aralığında eğime sahip olan alanlar yaklaşık %7, %0.000 ile %5,000 aralığında eğime sahip olan alanlar yaklaşık %5 oranında paya sahiptir.

Şekil 3.11. Planlama Alanının Eğim Durumu

Şekil 3.12. Planlama Alanının Bakı Yönleri Haritası

3.1.3 İKLİMSEL ÖZELLİKLER

İzmir il sınırları içindeki iklim özellikleri T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından 1938 - 2020 yılları arasında il genelinde yürütülen rasatlardan yararlanarak yayınladığı verilerden alınmıştır.

İzmir İli genel olarak “yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı” olarak tanımlanan Akdeniz ikliminin etkisi altındadır. İzmir il sınırları içinde dağların denize dik olarak uzanması ve dağlar arasında uzanan düşük yükselteli alüvyal ovaların varlığı, denizel etkilerin iç kesimlere doğru sokulmasına olanak verir. Bu durum, il genelinde benzer iklim koşullarının yaygınlaşmasını sağlamaktadır. Ancak, yükseklik, bakı yönü, kıyıdan uzaklık gibi coğrafya özellikleri, yağış, sıcaklık, güneşlenme ve rüzgar açısından önemli farklılıklara yol açmaktadır.

Tablo 3.2 İzmir İl Genelinde Meteorolojik Durum (1938 - 2020)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıllık
Ortalama Sıcaklık (°C)	8,8	9,6	11,7	15,8	20,7	25,3	27,9	27,6	23,7	18,9	14,2	10,5	17,9
Ortalama En Yüksek Sıcaklık (°C)	12,4	13,6	16,3	20,9	26,1	30,7	33,2	32,9	29,2	24,0	18,6	14,0	22,7
Ortalama En Düşük Sıcaklık (°C)	5,7	6,2	7,7	11,1	15,4	19,8	22,4	22,3	18,7	14,6	10,7	7,5	13,5
Ortalama Güneşlenme Süresi (saat)	4,3	5,2	6,4	8,0	9,8	11,6	12,3	11,9	10,1	7,6	5,6	4,2	8,1
Ortalama Yağışlı Gün Sayısı	14,0	11,7	10,7	9,1	7,0	3,5	0,7	0,9	2,7	6,6	10,1	14,4	91,4
Aylık Toplam Yağış Miktarı Ortalaması (mm)	135,0	101,9	75,4	46,1	31,8	12,0	4,1	5,6	15,5	44,8	92,6	145,7	710,5
En Yüksek Sıcaklık (°C)	22,4	27,0	30,5	32,5	37,6	41,3	42,6	43,0	40,1	36,0	30,3	25,2	43,0
En Düşük Sıcaklık (°C)	-8,2	-5,2	-3,8	0,6	4,3	9,5	15,4	11,5	10,0	3,6	-2,9	-4,7	-8,2

<https://www.mgm.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?k=A&m=IZMIR>

Tablo 3.3 Karaburun Meteorolojik Durum

En Yüksek Sıcaklık °C	40 (Temmuz-Ağustos)
En Düşük Sıcaklık °C	0.0 (Aralık-Ocak-Şubat)
Ort. Sıcaklık (Yıllık) °C	17,0
Günlük En Çok Yağış (mm)	99.2 (Eylül-Aralık)
Ort. Rüz. Hızı (m/sn)	2,7
Ort. Nem (%)	66
Ort. Bulutluluk (x/10)	4,2
En çok Esen Rüzgar Yönü	NE

Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Uzun Yıllar Ortalamaları

Sıcaklıklar: Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün uzun yıllar verilerine göre İzmir il genelinde ortalama sıcaklık değerlerine bakıldığında; ortalama sıcaklığın 17.9 °C olduğu görülürken, ortalama sıcaklığın en düşük olduğu ayın 8.8 °C ile Ocak ayı olduğu, ortalama sıcaklığın en yüksek olduğu ayın ise 27.9 °C ile Temmuz ayı olduğu belirlenmiştir.

Yıl genelinde ortalama en yüksek sıcaklığın 22.7 °C olduğu İzmir'de, ortalama en yüksek sıcaklığın en düşük değere ulaştığı ayın 12.4 °C ile Ocak ayı olduğu, ortalama en yüksek sıcaklığın en yüksek değere ulaştığı ayın 33.2 °C ile Temmuz ayı olduğu görülmektedir.

Yıl genelinde ortalama en düşük sıcaklığın 13.5 °C olduğu İzmir'de, ortalama en düşük sıcaklığın en düşük değere ulaştığı ayın 5.7 °C ile Ocak ayı olduğu, ortalama en düşük sıcaklığın en yüksek değere ulaştığı ayın 22.4 °C ile Temmuz ayı olduğu görülmektedir.

Karaburun ilçe merkezinde yer alan Meteoroloji İstasyonu verilerine göre de, en yüksek sıcaklığın 40 °C ile Temmuz-Ağustos aylarında gerçekleştiği, en düşük sıcaklığın ise 0.0 °C ile Aralık, Ocak, Şubat aylarında gerçekleştiği ve yıllık ortalama sıcaklığın da 17.0 °C olduğu belirlenmiştir.

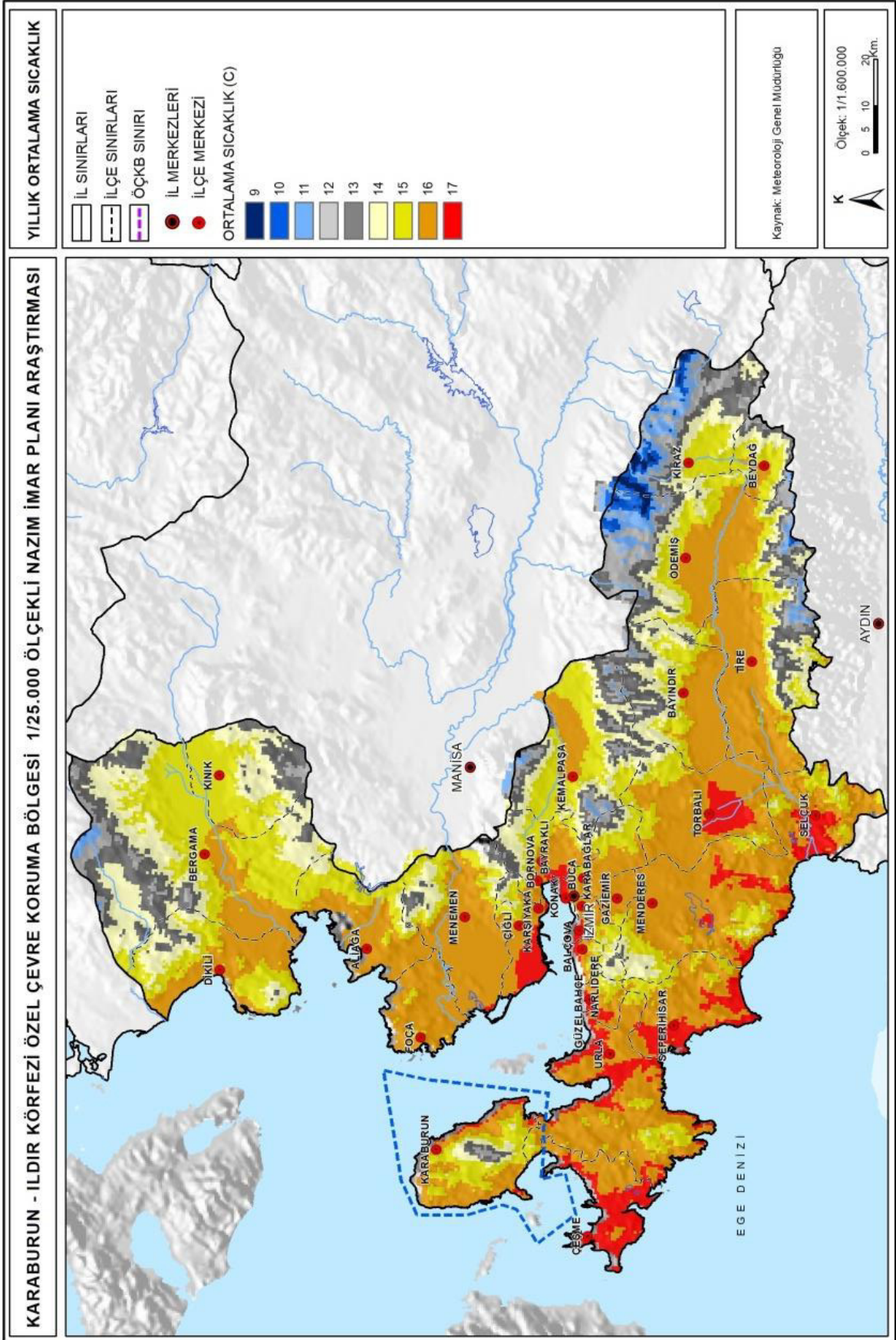
Yağışlar: İzmir il genelinde toplam yağışların aylara göre dağılımına bakıldığında, 145,7 mm ile aralık ayının en çok yağış alınan ay olduğu, 4,1 mm ile temmuz ayının en az yağış alınan ay olduğu görülmektedir. İl genelinin toplam aldığı yağış miktarının da 710,5 mm olduğu görülmektedir.

Karaburun ilçe merkezinde yer alan Meteoroloji İstasyonu verilerine göre de, bölgede günlük en çok yağışın 99,2 mm ile Eylül-Aralık aylarında gerçekleştiği belirlenmiştir.

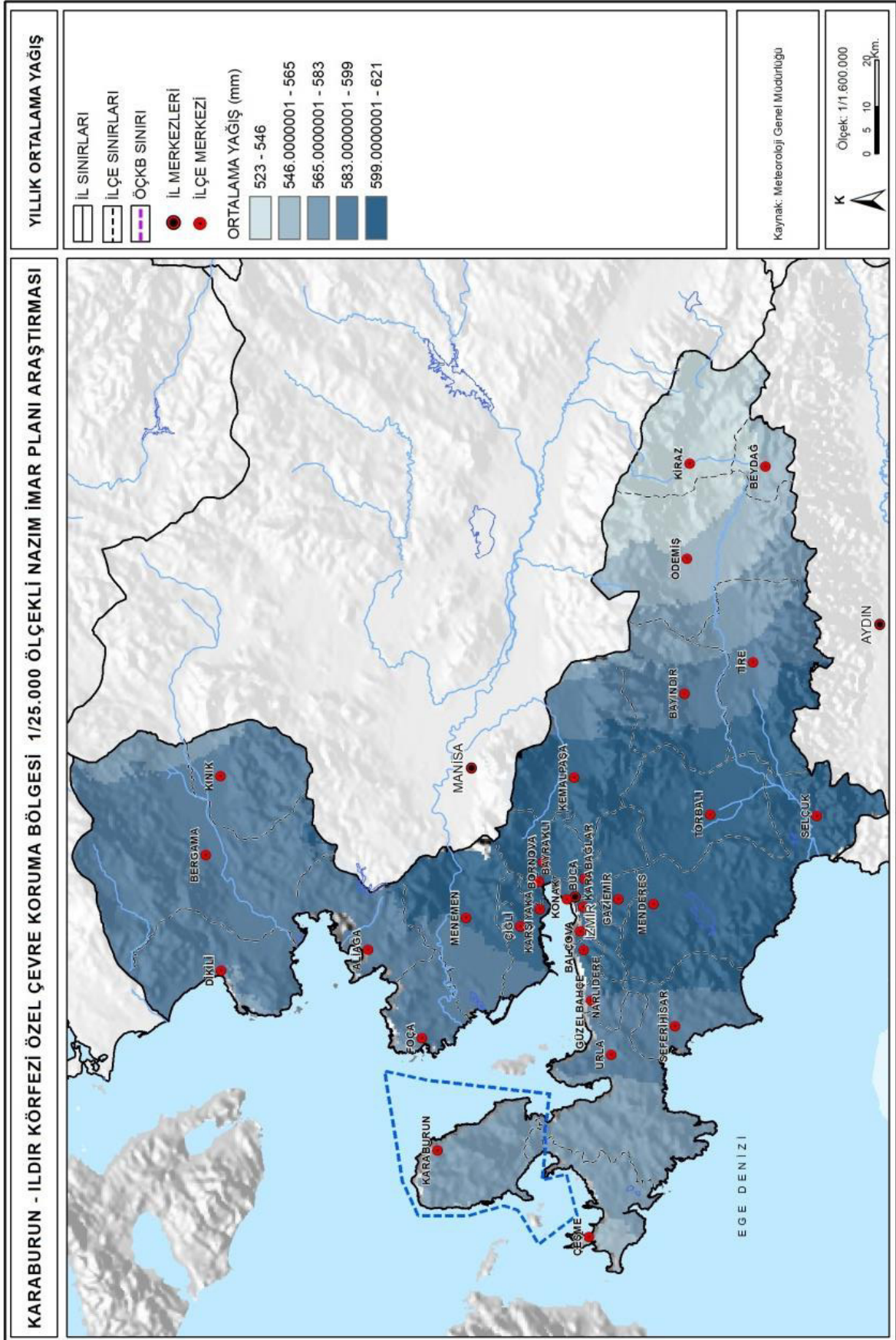
Rüzgar: İzmir il genelindeki rüzgar hızlarına bakıldığında, en yüksek rüzgar hızı ortalamasının İzmir merkezde ve Bergama'da olduğu görülmektedir. Hakim rüzgar yönlerine bakıldığında, ilçelerin coğrafi özelliklerine bağlı olarak, farklı yönlerde hakim rüzgarların bulunduğu görülmektedir. İzmir merkezde hakim rüzgar yılda 3854 kez esen **güneydoğu** rüzgarıdır.

Karaburun ilçe merkezinde yer alan meteoroloji istasyonu verilerine göre ortalama rüzgar hızı 2,7 m/sn iken en çok esen hakim rüzgar yönü de (NE) kuzeydoğu olarak belirlenmiştir.

Şekil 3.13. Planlama Alanı İçinde Yıllık Ortalama Sıcaklık Durumu

Şekil 3.14. Planlama Alanı İçinde Yıllık Ortalama Yağış Durumu

3.1.4 HİDROLOJİK VE HİDROJEOLOJİK YAPI²

İzmir İli Karaburun-İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesinin hidrolojik ve hidrojeolojik yapısına ilişkin bilgiler başlıklar halinde aşağıda verilmiştir. Planlama alanına ilişkin Hidrolojik Yapı Haritasında gösterilmiştir.

3.1.4.1 Akarsular

Yarımada Bölümünde, İzmir il geneli açısından önemli sayılacak herhangi bir akarsu bulunmazken, var olan akarsular genelde yağışlara bağlı olarak mevsimsel akış sağlayan, kısa akışlı derelerdir. Karaburun Yarımadası'nda yıl boyu akışı var kabul edilen iki dere bulunmaktadır. Bunlardan ilki, Yarımada'nın batısında, Parlak Köyü'nün doğusundaki yamaçlardan doğan Sazadin Deresi olarak isimlendirilen deredir. Dere, Salman Köyü yakınlarında hafifçe güneye döner ve Denizgiren yakınlarında geniş bir alüvyal kıyı oluşturarak denize dökülür. Derenin yatağında her mevsim su bulunur. Yıl boyu akışı var kabul edilen diğer dere, Yarımada'nın en büyük akarsuyu olarak da bilinen Camiboğazı Deresi'dir. Harlık Dere, Değirmendere, Karan Deresi ve İris Gölü'nden beslenen Camiboğazı Deresi, Bozdağ, Pirenli Dağ ve Akdağ yakınlarından küçük dallar alır. Birleşen bu küçük kollar tek akarsu halinde derin bir boğazla Karareis Koyu'na ulaşır ve denize dökülür.

3.1.4.2 Göller, Göletler

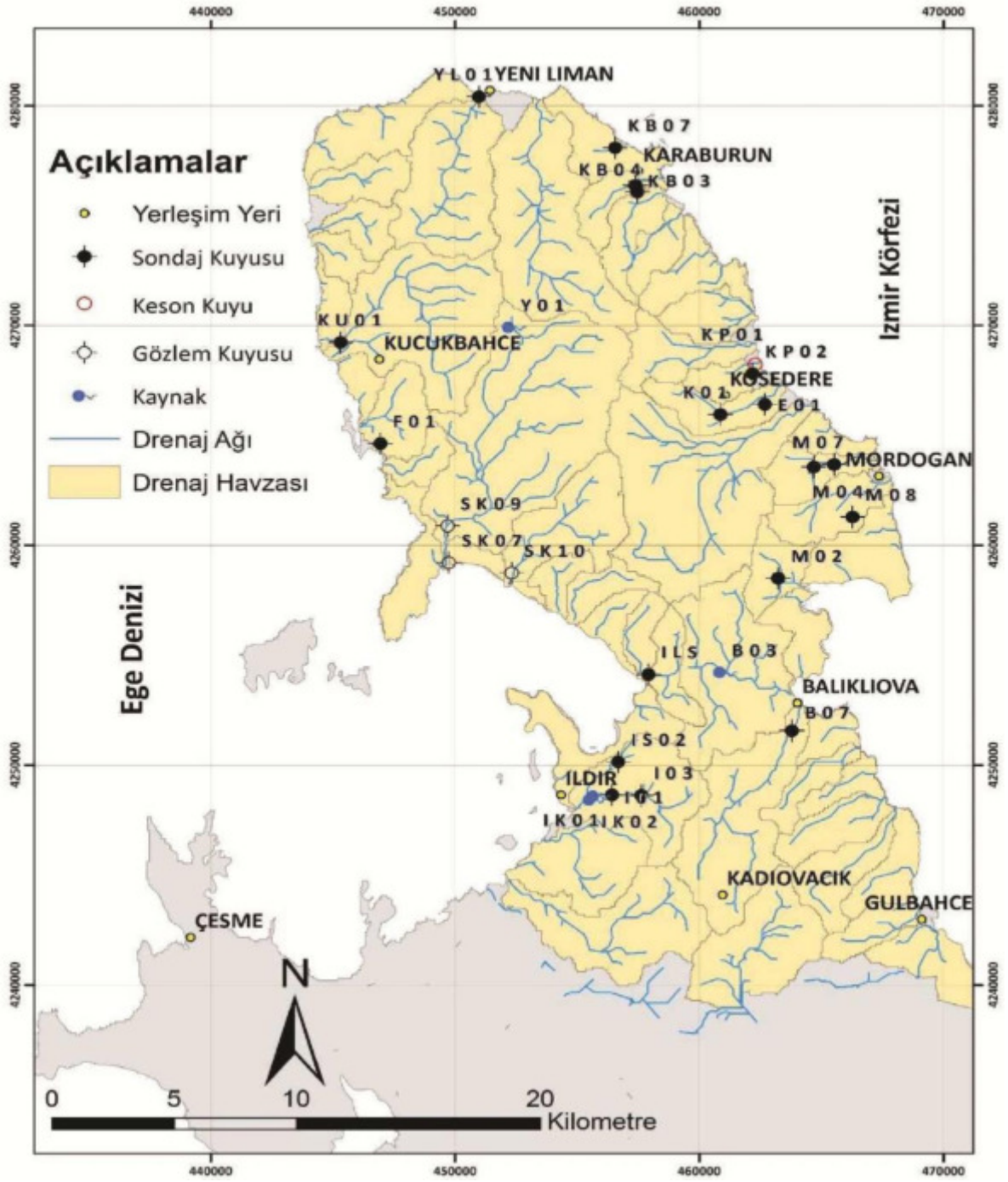
Gerek yüzey suları ve gerekse yer altı suları açısından zengin olmayan Yarımada Bölümü, doğal göller açısından da oldukça fakirdir. Yarımada bölgesinde yalnızca bir doğal göl oluşumuna rastlanırken, oldukça küçük boyutlardaki bu oluşumun yanı sıra, farklı yörelerde, içme, kullanma ve tarımsal amaçlarla yapılmış göletler bulunmaktadır.

İris Gölü: Sazlıgöl olarak da bilinen İris Gölü, Yarımada Bölgesi'nde doğal olarak oluşmuş tek gölüdür. Yağmur sularının geçirimsiz bir tabakada birikmesiyle oluşmuş sığ bir göldür. Karareis Koyu'nun kuzeyinde, Küçükbahçe-İldır yolu kıyısında bulunan Gölün kıyıya uzaklığı 1100 metre civarındadır. Göl, 120 metre yükseklikte oluşan kapalı havzada oluşmuştur, genel olarak bir sulak alan niteliğinde olan Göl mevsime ve yağışlara bağlı olarak gölleşmektedir.

² İzmir İli Karaburun İldır Körfezi Ölçkb 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Arazi Kullanımına Esas Gözlemsel Jeolojik Etüt Raporu

Şekil 3.15. Karaburun Yarımadası drenaj ağı

3.1.4.3 İçme ve Kullanma Suları³

Karaburun yarımadasının kuzey, orta ve güney bölümlerinde geniş alanlarda yayılım gösteren Mesozoik kireçtaşları, önemli miktarda rezerve sahip olmalarına karşın yeraltısuyu kalite sorunu nedeniyle yeterince faydalanılamamaktadır. Bu akiferden kırık sistemleri boyunca gelişmiş karstik kanallardan kaynak akışları şeklinde boşalmalar mevcuttur. En önemli boşalmalar Karaburun yönündeki Kaynarpınar kaynakları, Çeşme yönündeki Ildırı kaynaklarıdır. Muhtemelen gözlemlenemeyen çok sayıda deniz içi boşalmalarının da mevcut olduğu düşünülmektedir. Batıdaki akiferlerden Mesozoik kireçtaşları, karstik yapıları nedeniyle ve çevrelerinin denizle çevrili olması nedeniyle gerek Karaburun Yarımadası civarında, gerekse orta bölümde Ildırı çevresinde tuzlu su kalitesine sahiptir. Mordoğan-Karaburun arasında bu formasyonda açılmış sondaj kuyularından 1.500-2.000 µmhos/cm EC değerine sahip sular elde edilirken, Ildırı civarındaki kaynak boşalmalarının EC değerleri 4.000-5.000 µmhos/cm civarındadır.

Barajlar Göletler

Bozköy Barajı: Bozköy'ün 4 kilometre güneyinde, Uzundere Çayı üzerine, gövdesi kil çekirdekli kum çakıl dolgu tipinde inşa edilen Bozköy Barajı birçok amaçla kullanılıyor. Yaklaşık 3 milyon 650 bin metreküp depolama hacmine sahip olan barajın gövde yüksekliği 37,50 metre. Karaburun ve çevresinde yılda 1 milyon 98 bin metreküp içme suyu sağlayacak kapasiteye sahiptir.

Karareis Barajı: Balıklıova Mahallesi'nin 22 kilometre kuzeybatısında bulunan Camiboğazı Deresi üzerine inşa edilmiştir. Temelden yüksekliği 50 m olan barajda 10 milyon m³ su depolanmaktadır. Baraj ile Çeşme'ye yılda 2,84 milyon m³ su sağlanmaktadır.

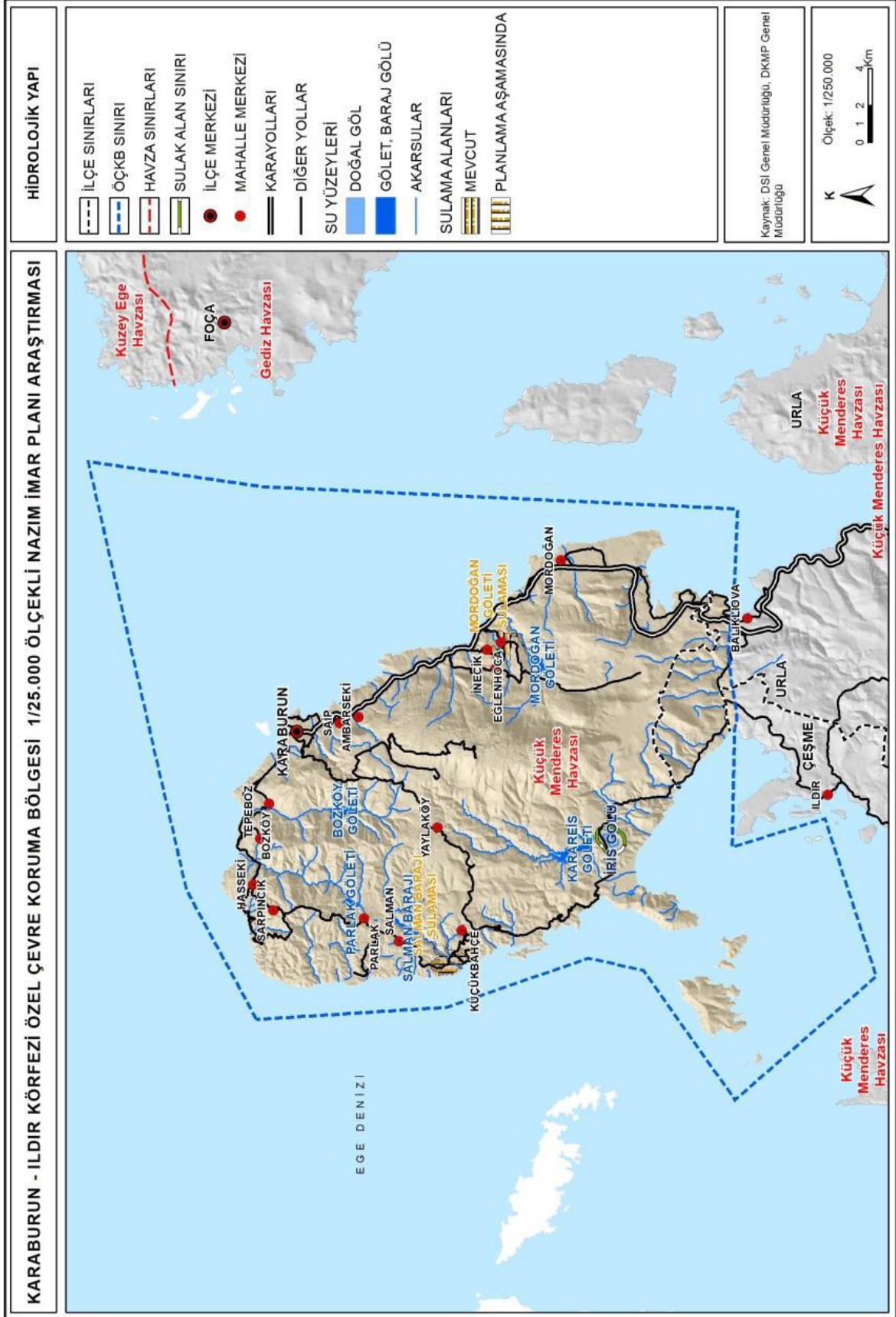
Salman Barajı: Sulama, içme ve kullanma suyu sağlama amacıyla 2015-2017 yılları arasında yapıldı. Temelden yüksekliği 51,6 m olan barajda 4,1 milyon m³ su depolanmaktadır. Baraj ile ilçeye yılda 0,9 milyon m³ su sağlanmaktadır.

Mordoğan Barajı: Eğlenhoca Köyünün 1800 metre güneybatısında, Kaşkudan Dere üzerinde yapılmış olan Mordoğan Göleti, sulama ve içme suyu amaçlı yapılmış göletlerdendir. Gövdesi zonlu toprak dolgu olan göletin depolama hacmi 1,57 hm³, temelden yüksekliği 36,20 metredir.

Parlak Sulama Göleti: Parlak Köyü'nde Sazadin Deresi üzerinde İl Özel İdaresi tarafından yapılmıştır.

³ <http://www.tmmobizmir.org/wp-content/uploads/2014/05/200830.pdf>

Şekil 3.16.Hidrolojik Yapı Haritası

3.1.4.4 Yeraltı Suları⁴

Karaburun yarımadasında Neojende temel birimleri örten volkano sedimanter bir seri görülür. Bu birimleri ise Kuvaterner yaşlı alüvyon kırıntılı birimi yarımadaanın çeşitli yerlerinde örter. Karaburun yarımadasının kuzeyinde geniş alanlarda yüzlek veren Paleozoik yaşlı sedimanter birimler yeraltısuyu içermemektedir. Ancak yarımadaanın batı ve orta kesimlerinde yüzlek veren karbonatlı birimler sınırlı oranda yeraltısuyu içermektedir.

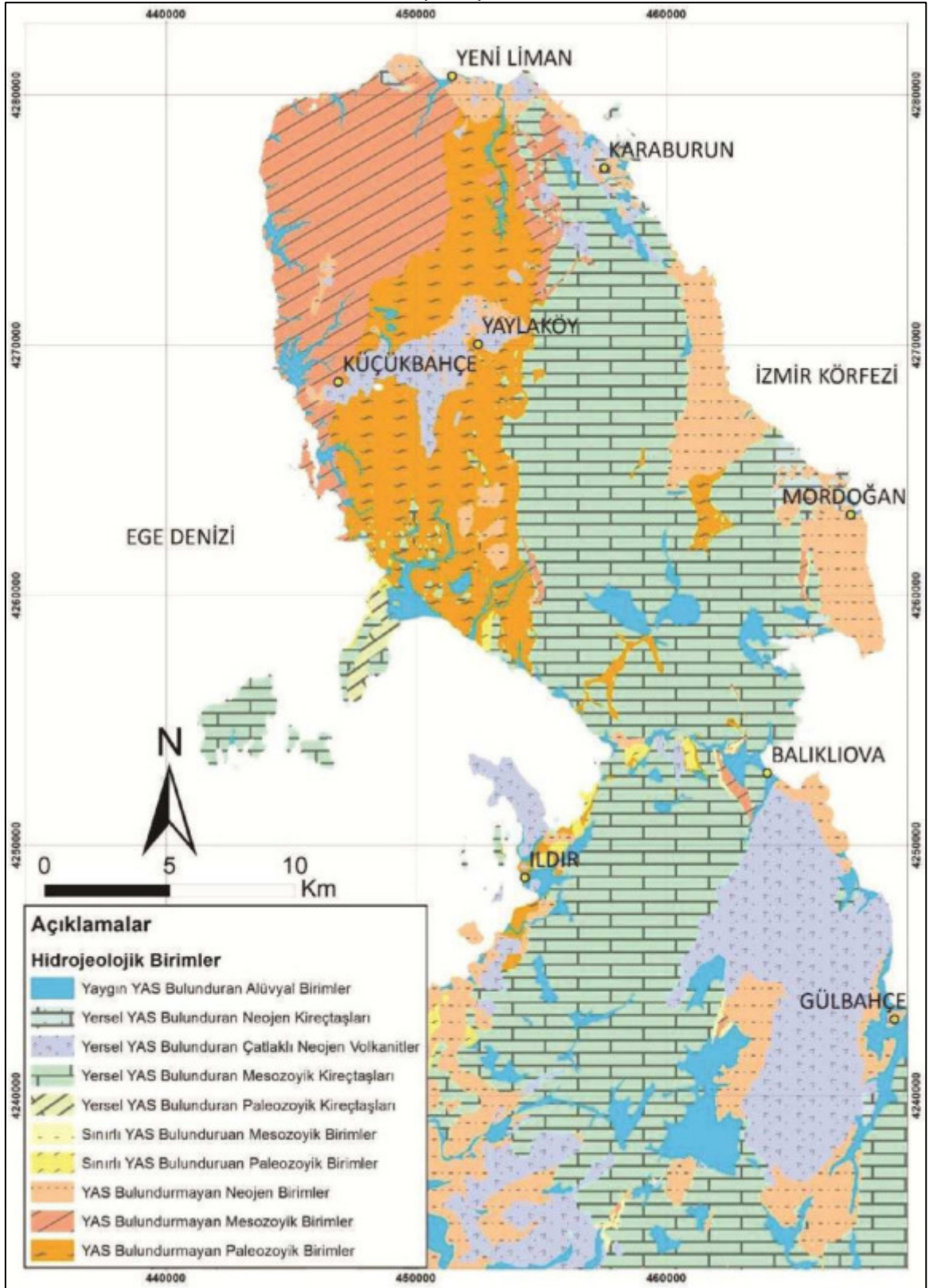
Batıda bulunan allokton Paleozoik kireçtaşları ise akifer özelliği gösteren kartsik kayalardır. Yarımadaanın kuzey kesimlerinde gözlenen Mezozoyik yaşlı ince taneli birimler sedimanter birim geçirimsiz olup yeraltısuyu taşımamaktadır. Bununla birlikte Balıklıova ve Mordoan da yüzlek veren kırıntılı birimde geçirimsiz olup Mezozoyik yaşlı ince taneli birimlerle benzer hidrojeolojik özellikler sergilemektedir.

Yarımadaanın kuzeyinde yer alan granitler ve kuzeydoğusunda görülen Bornova karmaşığına ait filişlerde geçirimsiz özelliktedir. Çalışma alanının güneyinde Gülbahçe ve Balıklıova mevkilerinde görülen Mezozoyik kireçtaşları ise çatlaklı ve karstik boşlukludur. Bu kesimlerde çok sayıda kaynaklar bulunmaktadır. Ancak bu kaynaklar düşük debilidir. Yarımadaanın çeşitli yerlerinde görülen neojen yaşlı tuf ve çökel birimler geçirimsiz özellikte olup yeraltısuyu açısından elverişsizdir. Çalışma alanının kuzey ve doğu kesimlerinde görülen neojen kireçtaşları ise çatlaklı ve boşluklu yapıdadır. Bu birimler akifer özellik gösteren kayalardır.

Gülbahçe Balıklıova, Ildır, Küçükbahçe ve Karaburun mevkilerinde geniş yüzlekler veren volkanik kayalar da çatlaklı yapıdadır ve yeraltısuyu bulundurlar. Yarımadaanın özellikle düz yerlerinde görülen Kuvaterner yaşlı alüvyal birimler verimli akifer özelliği göstermektedir.

⁴ İzmir İli Karaburun Ildır Körfezi Ölçkb 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Arazi Kullanımına Esas Gözlemsel Jeolojik Etüt Raporu

Şekil 3.17. Karaburun Yarımadası hidrojeoloji haritası

Kaynak: A. BABA, İ.ŞİMŞEK vd. İzmir

3.1.5 TOPRAK YAPISI VE TARIMSAL DESEN

3.1.5.1 Toprak Yapısı

Planlama alanında var olan tarım arazilerinin toprak yapısına ilişkin yapılan analizlerde Tarım ve Orman Bakanlığı'nun İl Arazi Verileri kullanılmıştır. Geçmiş yıllarda yapılmış çalışmalara dayalı olarak oluşturulmuş bu veriler kullanılarak, planlama alanında var olan "Büyük Toprak Grupları", "Toprak Kabiliyeti", "Tarımsal Arazi Kullanım", "Toprak Niteliği" ve "Erozyon Durumu" haritaları hazırlanmıştır.

Büyük Toprak Grupları: Planlama alanı içinde var olan büyük toprak gruplarını, "Alüvyal Sahil Toprakları", "Kırmızı Kahverengi Akdeniz Toprakları", "Kolüvyal Topraklar", "Kahverengi Orman Toprakları", "Kireçsiz Kahverengi Orman Toprakları", "Rendzinalar", "Kırmızı Akdeniz Toprakları", "Kireçsiz Kahverengi Topraklar" ile Değerlendirme Dışı Alanlar (Su Yüzeyi, Yerleşim, Kayalık Vb.) oluşturmaktadır.

Planlama alanı içersindeki büyük toprak gruplarından olan "Kırmızı Kahverengi Akdeniz Toprakları" toplam alanda yaklaşık % 47 oranında yer tutarken, "Kireçsiz Kahverengi Topraklar" toplam alanda yaklaşık % 41 oranında yer tutmaktadır. Büyük toprak gruplarının alan içindeki dağılımı, Büyük Toprak Grupları Haritasında gösterilmiştir.

Tablo 3.4. Planlama Alanında Bulunan Büyük Toprak Grupları

Büyük Toprak Grupları	Alan (ha)	Oran (%)
Alüvyal Sahil Topraklar	15,97	0,04
Kırmızı Kahverengi Akdeniz Toprakları	20879,95	47,05
Kolüvyal Topraklar	943,58	2,13
Kahverengi Orman Toprakları	170,24	0,38
Kireçsiz Kahverengi Orman Toprakları	49,61	0,11
Rendzinalar	1722,51	3,88
Kırmızı Akdeniz Toprakları	477,76	1,08
Kireçsiz Kahverengi Topraklar	18112,92	40,81
Değerlendirme Dışı Alanlar (Su Yüzeyi, Yerleşim, Kayalık Vb.)	2009,22	4,53
TOPLAM	44381,76	100,00

Arazi Sınıflaması: Planlama alanı içindeki toprakların 5403 sayılı Yasa çerçevesinde tanımlanan, Mutlak Tarım Arazisi, Özel Ürün Arazisi, Dikili Tarım Arazisi, Marjinal Tarım Arazisi, Çayır-Mera Alanları, Doğal ve Yarı Doğal Alanlar, Orman Alanları, Su Alanları, Sulak Alanlar, Yerleşim Alanları ve Görüş Bulunmayan Alanlar olarak sınıflandırılmıştır.

Bu analizlere göre planlama alanı içerisinde yer alan Orman Alanları toplam alanın yaklaşık %59 oranındaki kısmını kaplarken, Marjinal Tarım Arazileri toplam alanın yaklaşık %18 oranındaki kısmını kaplamaktadır.

Planlama alanı sınırlarında verilere dayanarak yapılan analiz çalışmaları ile üretilen Arazi Sınıflaması Haritasında verilmiştir.

Tablo 3.5. Planlama Alanında Arazi Sınıflaması

Arazi Sınıflaması	Alan (ha)	Oran (%)
Mutlak Tarım Arazisi	745,82	1,68
Özel Ürün Arazisi	2148,87	4,84
Dikili Tarım Arazisi	2046,97	4,61
Marjinal Tarım Arazisi	7904,60	17,81
Çayır-Mera Alanları	2939,23	6,62
Doğal ve Yarı Doğal Alanlar	309,15	0,70
Orman Alanları	26049,48	58,69
Su Alanları	74,75	0,17
Sulak Alanlar	5,10	0,01
Yerleşim Alanları	1283,01	2,89
Görüş Bulunmayan Alanlar	874,78	1,97
TOPLAM	44381,76	100

Tablo 3.6. Planlama Alanında Erozyon Durumu

Erozyon Şiddeti	Alan (ha)	Oran (%)
Hiç Veya Çok Az Şiddette	559,62	1,26
Orta Şiddette	952,01	2,15
Şiddetli	14618,35	32,94
Çok Şiddetli	26242,56	59,13
Değerlendirme Dışı Alanlar (Su Yüzeyi, Yerleşim, Kayalık vb.)	2009,22	4,53
TOPLAM	44381,76	100,00

Erozyon Durumu: Planlama alanında bulunan topraklarda var olan erozyon durumu ise Erozyon Durumu Haritasında gösterilmiştir. Planlama alanının büyük bir kısmı Çok Şiddetli erozyona maruz kalırken, toplam alanın yaklaşık %59'unu kapsamaktadır. Toplam alan içerisinde yaklaşık % 33 oranında yer tutan bölümü şiddetli erozyona maruz kalırken, yaklaşık % 2 oranında yer tutan bölümü Orta Şiddetli erozyona, yaklaşık % 1 oranında yer tutan bölümü Hiç Veya Çok Az Şiddette erozyona maruz kalmaktadır. Değerlendirme Dışı (Su Yüzeği, Yerleşim, Kayalık vb.) Alanlar toplam alanın yaklaşık %5'ini kapsamaktadır.

3.1.5.1 Tarımsal Desen

İzmir İli Karaburun-İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi içerisinde yer alan Karaburun, Urla ve Çeşme ilçelerinde TÜİK verilerine göre Tarım Arazilerinin Kullanımı; Meyveler, İçecek Ve Baharat Bitkileri Alanı, Nadas Alanı, Sebze Alanı, Süs Bitkileri Alanı ve Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı olarak ayrılmaktadır.

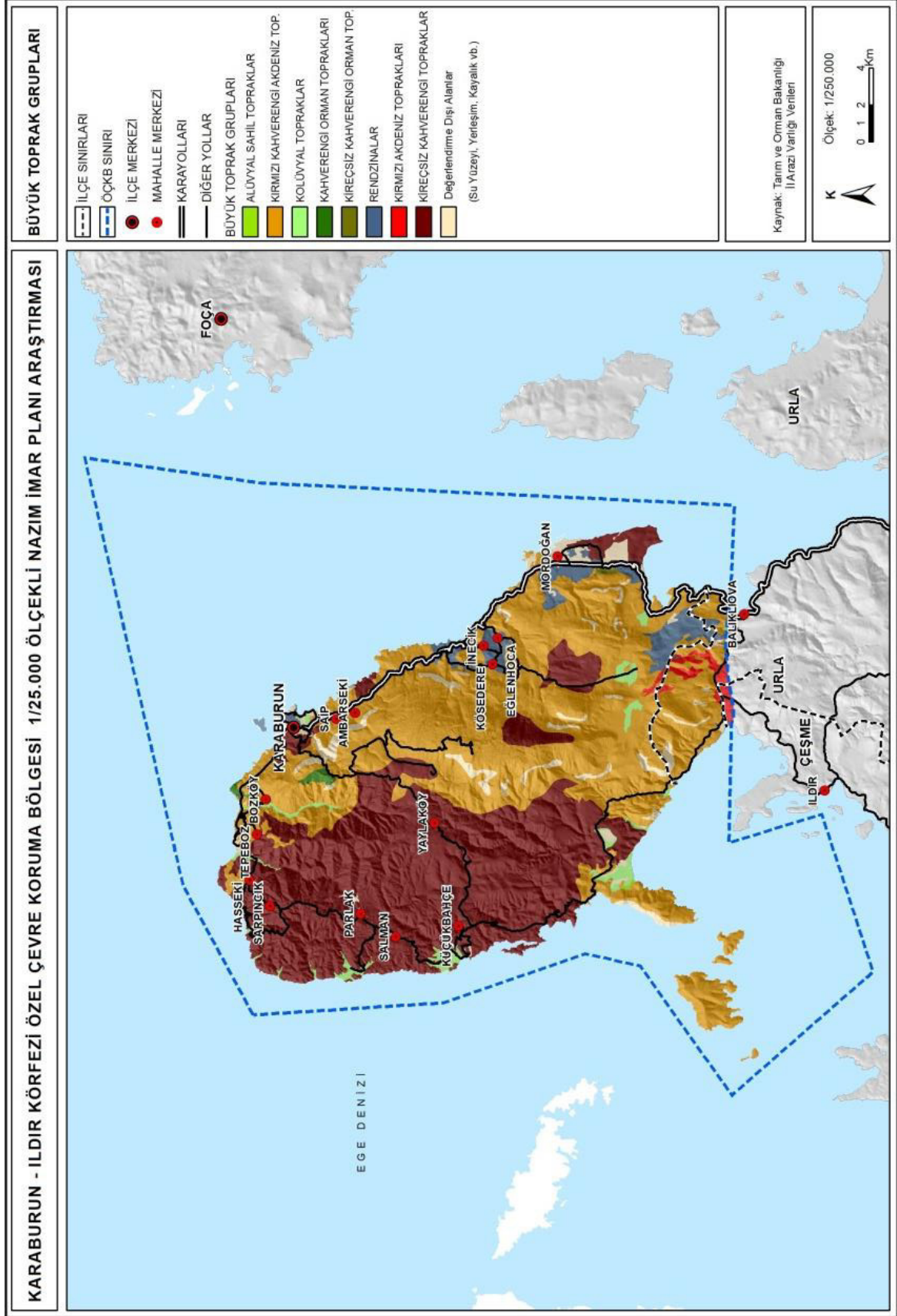
Karaburun ilçe sınırları içinde, Meyveler, İçecek Ve Baharat Bitkilerinin Alanı toplam alan içerisinde yaklaşık %90 oranında pay ile ilk sırada yer almaktadır. Urla ilçe sınırları içinde, Meyveler, İçecek Ve Baharat Bitkilerinin Alanı toplam alan içerisinde yaklaşık %73 oranında pay ile ilk sırada yer almaktadır. Çeşme ilçe sınırları içinde ise, Sebze dikim alanı toplam alan içerisinde yaklaşık %50 oranında pay ile ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 3.7. Planlama Alanında Bulunan Tarım Arazilerinin Kullanımı-2020 (Dekar)

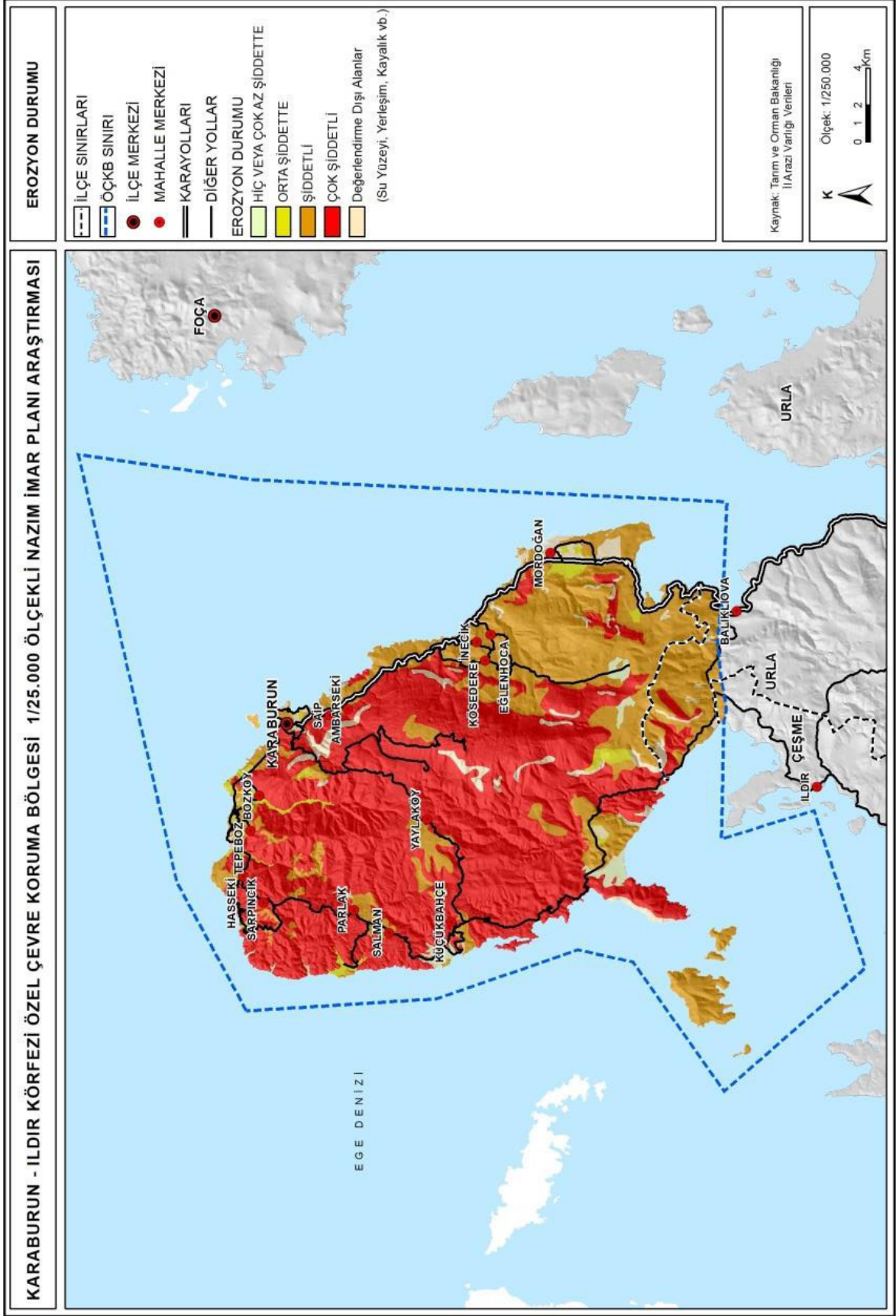
Kullanım	Karaburun		Urla		Çeşme	
	Alan	Oran	Alan	Oran	Alan	Oran
Meyveler, İçecek Ve Baharat Bitkileri Alanı	33998	90,46	50459	73,35	5613	36,24
Nadas Alanı	2400	6,39	100	0,15	150	0,97
Sebze Alanı	595	1,58	9695	14,09	7750	50,04
Süs Bitkileri Alanı	416	1,11	1344	1,95	0	0,00
Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	176	0,47	7195	10,46	1976	12,76
TOPLAM	37585	100,00	68793	100,00	15489	100,00

Kaynak: TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, 2021

Şekil 3.18. Büyük Toprak Grupları Haritası

Şekil 3.20. Erozyon Durumu Haritası

3.1.6 BİYOLOJİK VE EKOLOJİK YAPI

İzmir ilinin iklimsel özellikleri iki belirgin tiptedir. İlin büyük bir kısmı Kıyı Ege iklim tipinin etkisi altındadır. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlıdır.

Yaz aylarının sıcak ve kurak geçmesi alçak yamaçlarda maki adı verilen bitki örtüsünün yayılmasını sağlar. İzmir ili bitki örtüsü yönünden Akdeniz ikliminin etkisi altındadır. Akdeniz bitkilerinin her türü bulunmaktadır. Yüzyıllar boyu aşırı otlatma, yangın ve tarla açma nedenleriyle ormanların ortadan kalktığı yerlerde, maki florası kendini göstermektedir. Maki florasına ardıç, pırnal, kermes meşesi, yabani zeytin, çitlembik, sakız, akçakesme, tesbih, katırtırnağı, gibi kuraklığa dayanıklı ağaççıklar girer. Makilik alanlar, denizden 600 m yüksekliğe kadar çıkmaktadır.

İzmir ilinin kıyıları, dünyanın en nadir oniki memelisinden biri ve Avrupa'nın en nadir canlı türü olan Akdeniz Foku'na (*Monachus monachus*) yaşama, beslenme ve üreme alanı oluşturmaktadır.

Planlama alanı sınırları içinde Karaburun ilçe merkezi açıklarında yer alan Büyük ada ve Küçük ada, Ildır körfezinde yer alan Kara ada, Uzun adalar, Toprak ada, Küçük ada, Çifte adalar ve Ufak ada olmak üzere sekiz adet ada ile birkaç adet kayalık bulunmaktadır.

Karaada bu adaların en büyüğü (669.5 ha) ve en yükseğidir (218 m). Batı ve doğu kıyılarında dik kayalıklar vardır. Adanın tamamı Devlet Ormanı olarak sınırlandırılmış adanın büyüklüğü 669.5 ha'dır Adada bulunan yabani eşekler adanın simgesi haline gelmiş olup adaya halk arasında Goni (Karaada), Eşek Adası da denmektedir. Bu ve diğer adalar makiliklerle kaplıdır. Alan, üreyen tepeli karabatak (84 çift) popülasyonu nedeniyle önem kazanmaktadır. Adada ayrıca, keklik, küçük kerkenez, kınalı keklik, kızıl şahin, yılan kartalı, gökdoğan, gümüş martı ve kerkenez üremektedir. Adada yaşayan memeli türleri, yaban domuzu (*Sus scrofa*), tavşan ve yabani eşeklerdir. Adada yaşayan memelilere ek olarak alanda üremesi için yaban keçisi de alana bırakılmıştır.

Planlama alanında doğal vejetasyonun önemli bir bölümünü kızılçam ormanları ve makilik alanlar oluşturmaktadır. Karaburun yarımadasında Akdağ'ın güneyinde ve güneybatısında kızılçam ormanları bulunmaktadır. Kızılçam ormanlarının yanı sıra makilik alanlar da yer yer saf ve bütünlüklü topluluklar oluşturmaktadır. Makilik türler arasında; Mersin, defne, sandal kocayemiş, pırnal meşesi, kermes meşesi, katran ardıcı, katırtırnağı, kurtbağrı, keçiboğan, erguvan, tesbih çalısı, karaçalı, keçiboynuzu, peruka çalısı, akçakesme, menengiç, sakız, boyacı sumacı, yabani zeytin (delice), kokarçalı, zakkum, maden yapraklı ahlat, yabani kuşkonmaz ile funda olarak da ideal ağaç fundası, pembe çiçekli funda, erika cinsi bitkilerin yetiştiği görülür. Makiliklerin Karaburun yarımadasında saf ve bütünlüklü topluluklar oluşturduğu görülmektedir.

Orman formasyonunun baskın türleri Kızılçam, Halep Çamı (*Pinus halepensis*) ve Büyük kozalaklı ardıç (*Juniperus macrocarpa*)'dır. Doğal ormanların içinde yer alan defneler (*Laurus nobilis*) özellikle Bozdağ'ın kuzeybatı yamaçlarında ormanların içinde yer almaktadır. Orman ve maki dokusunun bir arada görüldüğü diğer alanlar, gruplaşmış küçük ağaç toplulukları ve makilikler halindedir. Bu alanlarda genellikle Kızılçamlarla (*Pinus brutia*), kermes meşelerinin (*Quercus coccifera*) ve mersinlerin (*Myrtus communis*) topluluk oluşturdıkları görülmektedir. ⁵

Karaburun Yarımadası'nın maki formasyonu, Akdeniz Fitocoğrafya Bölgesinin klimaks tür olan kızılçam'ların (*Pinus brutia*) tahribi sonucunda gelişmiştir. Maki formasyonu friganaya nispeten daha yüksek ve süksesyonel olarak orman ağaçları plantasyonu yönünden en elverişli ortam olarak kabul edilmelidir. Araştırma alanının frigana formasyonu, maki formasyonunun tahribi sonucu ortaya çıkan, gelişmesi halinde tekrar makiyi oluşturan topluluklardır. ⁶

Alan içinde var olan maki formasyonu kurakçıl, yarı nemli ve nemcil maki birlikleri şeklinde üç gruba ayrılabilir. Andezit, aglomera ve tüften ibaret volkanitler üzerinde yer alan kurakçıl maki elementleri; kermes meşesi (*Quercus coccifera*), sakız (*Pistacia lentiscus*), delice (*Olea europea*) ve katran ardıçları, (*Juniperus oxycedrus*) bitkileri ile temsil edilmektedir.

Doğa derneği tarafında yapılan Önemli Doğa Alanları çalışmasında Karaburun ve Ildır Körfezi Adaları ÖDA (Önemli Doğa Alanı) olarak tanımlanmıştır.

İzmir il sınırları içinde kalan ÖDA İzmir Körfezinin batı kıyısında, güney kuzey yönünde uzanan sarp kayalarla kaplı bir yarımadadır. Çeşme Burnu ve Karaburun arasında yer alan Ildır Körfezi Adaları ÖDA'nin içinde yer alır. ⁷

Karaburun Yarımadası, çok farklı deniz ve kıyı habitatlarının yanı sıra dağlık ve ormanlık alanlara da sahiptir. Boz Dağın sırt hattında çam ormanlarına rastlanırken kıyıda makiler veya kayalık alanlar görülür. Doğu kıyılarındaki karstik arazi üzerinde kuru fundalıklar ve fıstık çamı toplulukları bulunur. Kıyı genelde sarp kayalık bir yapıya sahip olup, kıyılarda yer yer kumsallara da rastlanır. Yarımadanın güney doğusunda Gerence ile Balıklıova arasında sazlarla kaplı İris Gölü bulunmaktadır. ⁸

Alan zengin maki ve funda topluluklarına ev sahipliği yapar. Nesli tehlike altında olan Papauer purpureonarginatum bitki türü bölgede görülmektedir. ⁹

⁵ Çiğdem Coşkun Hepcan, 2008.

⁶ Sibel Yiğiter Sarıçam, 2007. İzmir İl Bütününde Biyosfer Rezerv Alanları ve Saptanması Üzerine Araştırmalar "Karaburun Yarımadası Örneği", Doktora Tezi (yayımlanmamış) Ege Üniversitesi fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir

⁷ <https://www.dogaderneği.org/karaburun-ve-ildir-korfezi-adalari/>

⁸ <https://www.dogaderneği.org/karaburun-ve-ildir-korfezi-adalari/>

⁹ <https://www.dogaderneği.org/karaburun-ve-ildir-korfezi-adalari/>

İnsan etkisinin henüz çok fazla olmadığı alanda bulunan adaların tümü ve el değmeden kalan son kıyılar, yırtıcı kuşlar ve deniz kuşlarının varlığı için önemlidir. ÖDA'da bıyıklı doğan (*Falco biarmicus*), ada doğani (*Falco eleonora*) ve küçük kerkenez (*Falco naumanni*) gibi yırtıcılar ile ada martısı (*Larus audouinii*) ve tepeli karabatak (*Phalacrocorax aristotelis*) gibi nadir deniz kuşları üremektedir.¹⁰

ÖDA'nin kıyılarından mağaralar, nesli küresel ölçekte kritik derecede tehlike altında olan Akdeniz fokunun (*Monachus monachus*) en önemli üreme alanlarından biridir. Yarımada'nın güney kesiminde yer alan dereler, sazlık ve küçük sulak alanlar yine nesli tehlike altında olan su samurunun (*Lutra lutra*) bulunduğu bölgelerdir. Karakulak (*Caracal caracal*) alanda az sayıda bulunan önemli memeli türlerinden biridir.¹¹

Özellikle son yıllarda gelişen turizm, kirlenme ve besin azlığına bağlı olarak habitat kalitesindeki bozulmalar nedeniyle foklar karadan uzak, insan yerleşimleri ve faaliyetlerinin olmadığı, izole alanları seçmektedir. Karaburun Yarımadası'nda bulunmuş olan üç üreme mağarası ve 15 barınma mağarası ve kovuk fokların bu Yarımada'yı halen tercih etmelerinin kuvvetli sebeplerindedir. Fokların en fazla gözlemlendiği alanlar, bu üreme ve barınma amaçlı kullandıkları mağaraların, kovukların çevresi besin kalite ve kantitesi açısından uygun olan alanlardır (Mursaloğlu B, 1964).

Karaburun Yarımadası'nda 204 tür kuş tespit edilmiş olup, bu türlerin arasında Akdeniz'e endemik, nesli tehlike altında olan Ada martısı (*Larus audouinii*), Kara doğan (*Falco naumanni*) gibi önemli türler bulunmaktadır (Eken, 1997). Ayrıca nesli tehlike altında bulunan Avrasya su samuru (*Lutra lutra*) nun da yaşadığı bir bölgedir (Soykan, 1989).

¹⁰ <https://www.dogadernegi.org/karaburun-ve-ildir-korfezi-adalari/>

¹¹ <https://www.dogadernegi.org/karaburun-ve-ildir-korfezi-adalari/>

3.2 DEMOGRAFİK YAPI

3.2.1 NÜFUS GELİŞİMİ

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, Karaburun-Çeşme-Urla İlçeleri sınırları içerisinde yer alırken, yalnızca Karaburun ilçesinin tamamını kaplamaktadır. Urla ilçesinde Balıklıova Mahallesinin, Çeşme İlçesinde ise Ildır Mahallesinin bir kısmı Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içerisinde yer almaktadır.

Planlama alanı içerisinde yer alan üç ilçeye ve İzmir İl bütününe ait 1965 yılından günümüze kadar olan nüfus gelişimi tablo halinde verilmektedir. İzmir ilinin 1965 yılındaki nüfusu 1.234.667 kişi iken aynı yılda Karaburun ilçesinin 6.867 kişi, Urla ilçesinin 20.625 kişi ve Çeşme İlçesinin de 10.400 kişi nüfusa sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 3.8. Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, Nüfus Dağılımı

Yıl	İzmir Nüfus	Çeşme	İl İçindeki Oranı (%)	Urla	İl İçindeki Oranı (%)	Karaburun	İl İçindeki Oranı (%)
1965	1234667	10400	0,84	20625	1,67	6867	0,56
1990	2694770	29453	1,09	35467	1,32	9020	0,33
2000	3370866	37372	1,11	49269	1,46	13446	0,40
2007	3739353	27796	0,67	48058	1,10	8040	0,14
2008	3795978	31968	0,77	49774	1,12	9224	0,17
2009	3868308	32475	0,76	50609	1,12	8889	0,16
2010	3948848	33051	0,76	52500	1,15	8689	0,15
2011	3965232	33931	0,77	53417	1,14	8848	0,16
2012	4005459	34563	0,78	54556	1,16	8799	0,15
2013	4061074	35965	0,89	56751	1,40	9092	0,22
2014	4113072	39243	0,95	59166	1,44	9456	0,23
2015	4168415	39243	0,94	60750	1,46	9403	0,23
2016	4223545	40312	0,95	62439	1,48	9575	0,23
2017	4279677	41278	0,96	64895	1,52	9812	0,23
2018	4320519	43489	1,01	66360	1,54	10603	0,25
2019	4367251	44363	1,02	67339	1,54	10759	0,25
2020	4394694	46093	1,05	69550	1,58	11329	0,26
2021	4425789	48167	1,09	72741	1,64	11927	0,27
2022	4462056	48924	1,10	74736	1,67	12200	0,27
2023	4479525	50028	1,12	77599	1,73	13379	0,30

İzmir ilinin 2023 yılı nüfusu 4.479.525 kişi iken Karaburun ilçesinin 13.379 kişi, Urla ilçesinin 77.599 kişi ve Çeşme İlçesinin de 50.028 kişi nüfusa sahip olduğu görülmektedir. 1965 yılından 2023 yılına kadar geçen 58 yıllık süreç içerisinde İzmir il nüfusunun yaklaşık 3,55 kat arttığı, Karaburun ilçe nüfusunun yaklaşık 1,65 kat arttığı, Urla ilçe nüfusunun yaklaşık 3,37 kat arttığı, Çeşme ilçe nüfusunun yaklaşık 4,43 kat

arttığı görülmektedir. Bu değerlendirmeye göre Urla ilçe nüfusu İzmir il nüfusu ile aynı oranda artışa sahip olurken, Çeşme ilçe nüfusu İzmir il nüfus artış oranının üzerinde bir artışa sahiptir. Karaburun ilçe nüfusunun ise İzmir il nüfusunun artışının neredeyse yarısı kadar bir artışa sahip olduğu görülmektedir.

Planlama sınırları içinde ilçe sınırlarının tamamı bulunan Karaburun ilçe sınırları kısmen planlama alanına dahil olan Urla ve Çeşme’de, ilçe merkezlerinde ve ilçenin kırsal mahallelerinde (geçmişte belde veya köy statüsü bulunan, Büyükşehir Belediyesi kanunu ile mahalleye dönüşen yerleşmeler) 2016 yılından 2023 yılına kadar gerçekleşen nüfus gelişimine ilişkin bilgiler, aşağıda üç ilçe için tablolaraştırılarak verilmiştir. Mahallelere göre nüfus gelişimine bakıldığında; Karaburun ilçesinin Yayla Mahallesi dışında tüm mahallelerde, küçük oranlarda da olsa artış yaşandığı görülmektedir. Ayrıca İncik Mahallesi sınırları içerisinde yer alan Kaynarpınar Mevkiinde de mevcut yapılaşmalar nedeniyle nüfus artışı yaşandığı gözlenmektedir.

Tablo 3.9. Karaburun İlçesi Nüfusunun Mahallelere Göre Dağılımı

Mahalleler	Yıllar					
	2016	2017	2018	2019	2020	2023
Ambarseki	193	187	209	207	201	243
Bozköy	166	177	197	206	203	237
Eğlenhoca	410	399	435	429	436	506
Haseki	117	105	120	123	136	146
İncik	154	155	170	179	208	282
İskele	1678	1673	1856	1835	1885	2277
Kösedere	373	400	410	398	443	498
Küçükbahçe	458	454	491	475	494	535
Merkez	1117	1193	1217	1264	1289	1336
Mordoğan	3965	4060	4394	4546	4879	5863
Parlak	135	120	127	132	137	165
Saip	202	282	303	302	340	475
Salman	104	112	124	124	124	140
Sarpıncık	103	114	140	123	122	188
Tepeboz	303	296	319	329	346	399
Yayla	97	85	91	87	86	89
TOPLAM	9575	9812	10603	10759	11329	13379

Tablo 3.10. Urla İlçesi Nüfusunun Mahallelere Göre Dağılımı

Mahalleler	Yıllar					
	2016	2017	2018	2019	2020	2023
Balıkliova	1004	1045	1066	1089	1113	1240

Tablo 3.11. Çeşme İlçesi Nüfusunun Mahallelere Göre Dağılımı

Mahalleler	Yıllar					
	2016	2017	2018	2019	2020	2023
İldır	678	649	700	686	707	742

3.2.2 NÜFUSUN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Türkiye genelinde 2012 yılında 3,69 olan hane halkı büyüklüğü 2023 yılında 3,14 kişi olarak belirlenmiştir. İzmir il geneli açısından ise 2012 yılında 3,16 kişi olan hane halkı büyüklüğü 2019 yılında 2,79 kişi olarak belirlenmiştir. Aynı gösterge 2012 yılında Karaburun ilçe genelinde 2,38, 2023 yılında ise 2,25 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3.12.Ortalama Hane Halkı Büyüklükleri

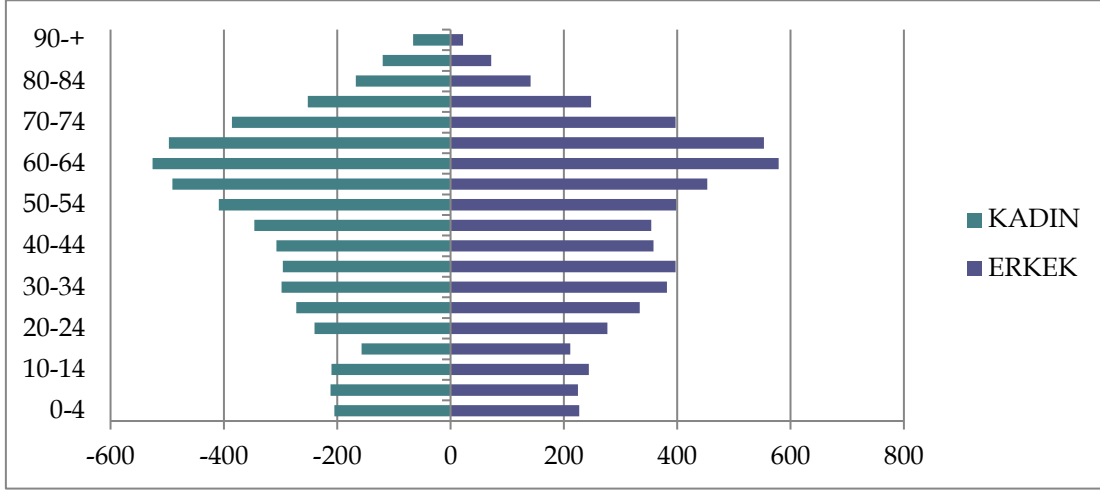
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2023
Türkiye	3,69	3,63	3,57	3,52	3,48	3,45	3,41	3,35	3,14
İzmir	3,16	3,12	3,09	3,06	3,04	3,02	2,98	2,95	2,79
Çeşme	2,94	2,89	2,82	2,84	2,82	2,77	2,74	2,73	2,58
Karaburun	2,38	2,36	2,33	2,31	2,3	2,29	2,32	2,29	2,25
Urla	3,01	2,97	2,91	2,89	2,86	2,83	2,79	2,75	2,62

Planlama alanında yer alan üç ilçenin mevcut nüfuslarına yönelik veriler tablo halinde hazırlanmış ve verilerden yola çıkarak yaş piramitleri hazırlanmıştır. Yaş piramitleri incelendiğinde; Karaburun ilçesinde nüfusun 55-69 yaş aralığında yoğunlaştığı, Urla ilçesinde 40-59 yaş aralığında yoğunlaştığı, Çeşme ilçesinde ise 35-49 yaş aralığında yoğunlaştığı görülmektedir. Planlama alanı içerisinde yer alan üç ilçeden özellikle Karaburun ilçe nüfusunun genç nüfusunu ilçe dışına çıktığı, emekli nüfusun yoğun olarak ilçede ikamet ettiğini söylemek mümkündür.

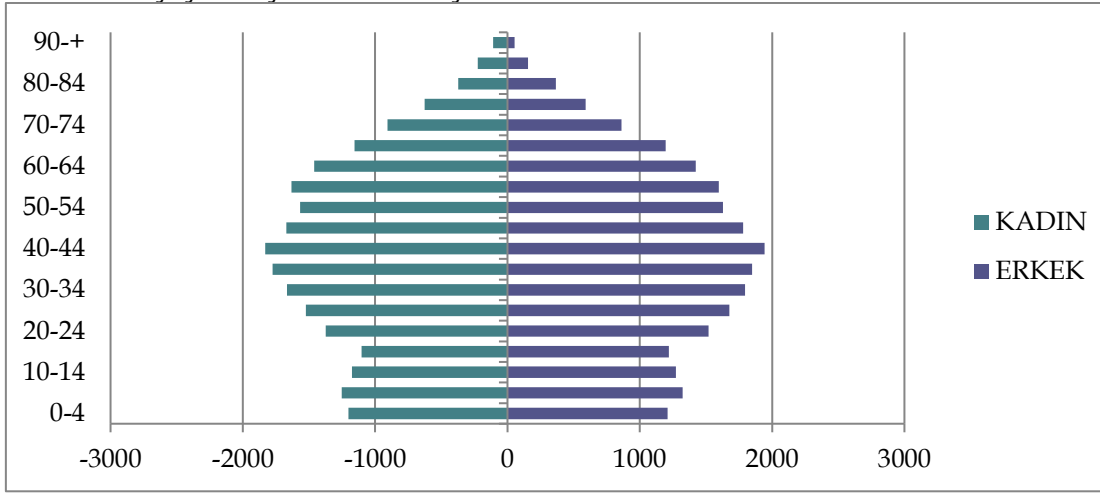
Tablo 3.13. Planlama Alanındaki Nüfusun İlçelere ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Yaş Grubu	Karaburun İlçesi			Urla İlçesi			Çeşme İlçesi		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
0-4	227	205	432	1536	1469	3005	1210	1201	2411
5-9	225	212	437	1723	1698	3421	1323	1252	2575
10-14	244	210	454	1766	1635	3401	1273	1176	2449
15-19	211	157	368	1807	1699	3506	1219	1102	2321
20-24	277	240	517	2960	2307	5267	1520	1374	2894
25-29	334	272	606	2224	1933	4157	1678	1523	3201
30-34	382	298	680	2195	1989	4184	1795	1667	3462
35-39	397	296	693	2259	2410	4669	1849	1776	3625
40-44	358	307	665	2484	2750	5234	1942	1832	3774
45-49	354	346	700	2478	2721	5199	1782	1671	3453
50-54	398	409	807	2546	2720	5266	1629	1568	3197
55-59	453	491	944	2697	2744	5441	1598	1632	3230
60-64	579	526	1105	2469	2434	4903	1423	1460	2883
65-69	553	497	1050	1982	2041	4023	1195	1155	2350
70-74	397	386	783	1589	1644	3233	862	908	1770
75-79	248	252	500	1048	1097	2145	590	627	1217
80-84	141	167	308	644	730	1374	366	372	738
85-89	72	120	192	309	462	771	156	224	380
90-+	22	66	88	104	247	351	54	109	163

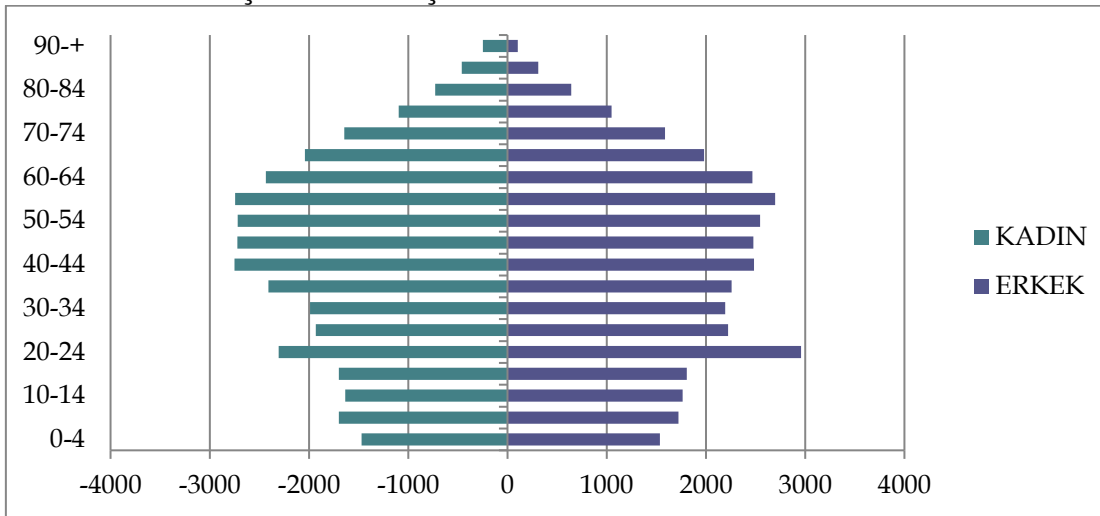
Grafik 3.1. Karaburun İlçesi Nüfus Yaş Piramidi

Grafik 3.2.Çeşme İlçesi Nüfus Yaş Piramidi

Grafik 3.3.Urla İlçesi Nüfus Yaş Piramidi

3.2.3 NÜFUS PROJEKSİYONLARI VE TAHMİNLER

3.2.3.1 Nüfus Projeksiyonları

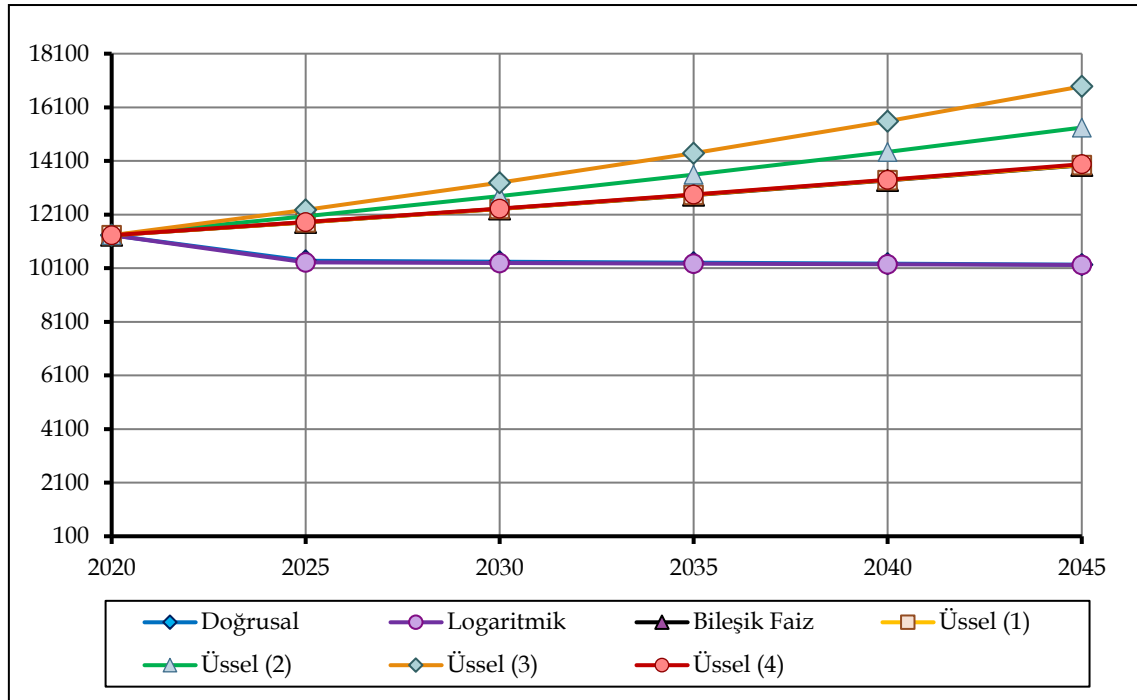
Planlama sınırları içinde Karaburun ilçesinin tamamı ile Çeşme ve Urla ilçelerinin küçük bir bölümü yer almaktadır. Planlama alanının Çeşme İlçesi sınırları ile çakışan bölümünde herhangi bir yerleşim bulunmamaktadır. Urla İlçesi sınırları ile çakışan bölümde ise Balıklıova Mahallesi'nin küçük bir bölümü ve kısmen yapılaşmalar bulunmaktadır. Planlama alanının sınırları içine tamamen veya kısmen dahil olan her üç ilçe için 2045 yılı hedef alınarak nüfus projeksiyonları hazırlanmıştır. Nüfus Projeksiyonları "en küçük kareler", "bileşik faiz" ve "üssel artış" yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Karaburun İlçesi: 2023 yılı nüfusu 13.379 kişi olan, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sisteminin (ADNKS) başladığı 2007 yılından (8040) günümüze (13379) geçen sürede (16 yıl) önemli oranda nüfus artışı gerçekleşmiş olan ilçe sınırları içinde, projeksiyon sonuçları yanıltıcı değerler vermektedir.

Tablo 3.14. Karaburun İlçesi Nüfus Projeksiyonu

Yıllar	En Küçük Kareler		Bileşik Faiz	Üssel Artış			
	Doğrusal	Logaritmik		Üssel (1)	Üssel (2)	Üssel (3)	Üssel (4)
2025	10380	10321	11808	11810	12038	12270	11815
2030	10342	10295	12307	12312	12791	13288	12322
2035	10305	10270	12828	12834	13591	14391	12851
2040	10267	10245	13370	13379	14441	15586	13403
2045	10230	10220	13936	13948	15344	16880	13978

Grafik 3.4. Karaburun İlçesi Nüfus Projeksiyonu

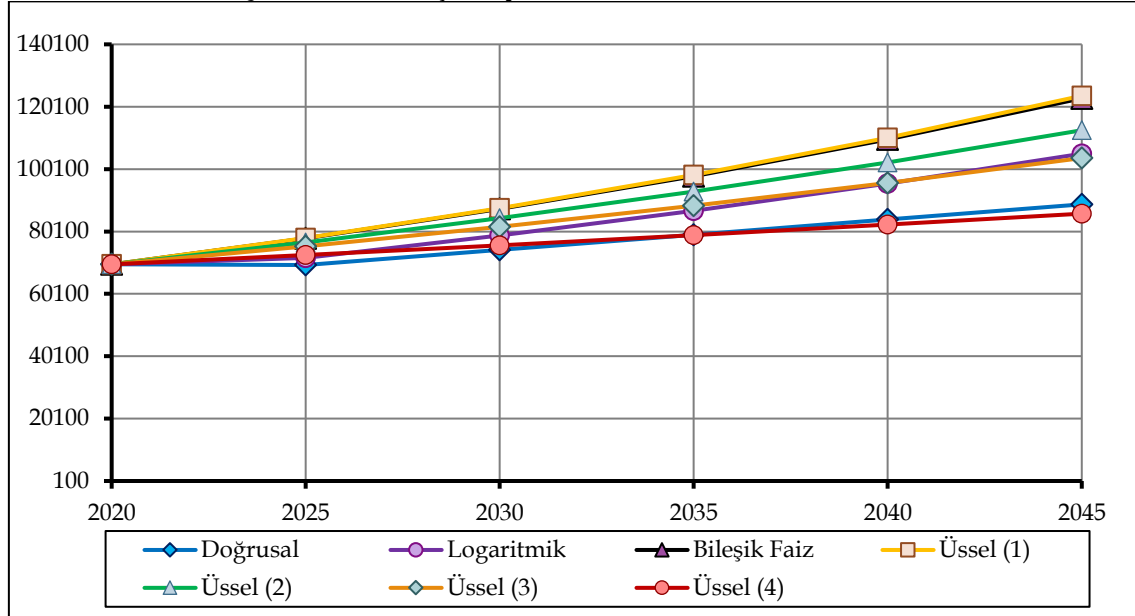
En küçük kareler yöntemi ile yapılan projeksiyonlarda nüfus gerilerken, diğer yöntemlerde ise nüfus artışının oldukça kısıtlı kaldığı görülmektedir. En yüksek artış 16.880 kişi ile Üssel Artış yönteminde ortaya çıkmaktadır. Projeksiyon hesaplamalarında veri olarak ADNKS verilerinin yanı sıra nüfusa ilişkin sağlıklı verinin elde edilemediği, önemli oranda ikinci konut kullanıcısının da sayıma dahil edildiği 2000 yılı ve 1990 yılı Genel Nüfus Sayımı sonuçlarının da kullanılması, 2000 yılı ile 2007 yılı arasında nüfusun 13446 kişiden 8040 kişiye gerilemiş görünmesi, gerçekçi bir nüfus projeksiyonu sonucunun oluşmasını engellemektedir.

Urla İlçesi: 2023 yılı nüfusu 77599 kişi olan Urla ilçesinde en küçük kareler yöntemi, bileşik faiz yöntemi ve üssel artış yöntemi ile yapılan projeksiyonlarda ilçenin düzenli olarak nüfus kazandığı görülmektedir. 2045 yılı açısından bakıldığında nüfusun 85812 kişi ile 123596 arasında değiştiği görülmektedir.

Tablo 3.15. Urla İlçesi Nüfus Projeksiyonu

Yıllar	En Küçük Kareler		Bileşik Faiz	Üssel Artış			
	Doğrusal	Logaritmik		Üssel (1)	Üssel (2)	Üssel (3)	Üssel (4)
2025	69345	71595	77924	78026	76579	75324	72535
2030	74206	78794	87307	87535	84318	81578	75648
2035	79068	86717	97820	98202	92839	88351	78895
2040	83929	95436	109598	110170	102222	95686	82281
2045	88791	105033	122794	123596	112553	103630	85812

Grafik 3.5. Urla İlçesi Nüfus Projeksiyonu

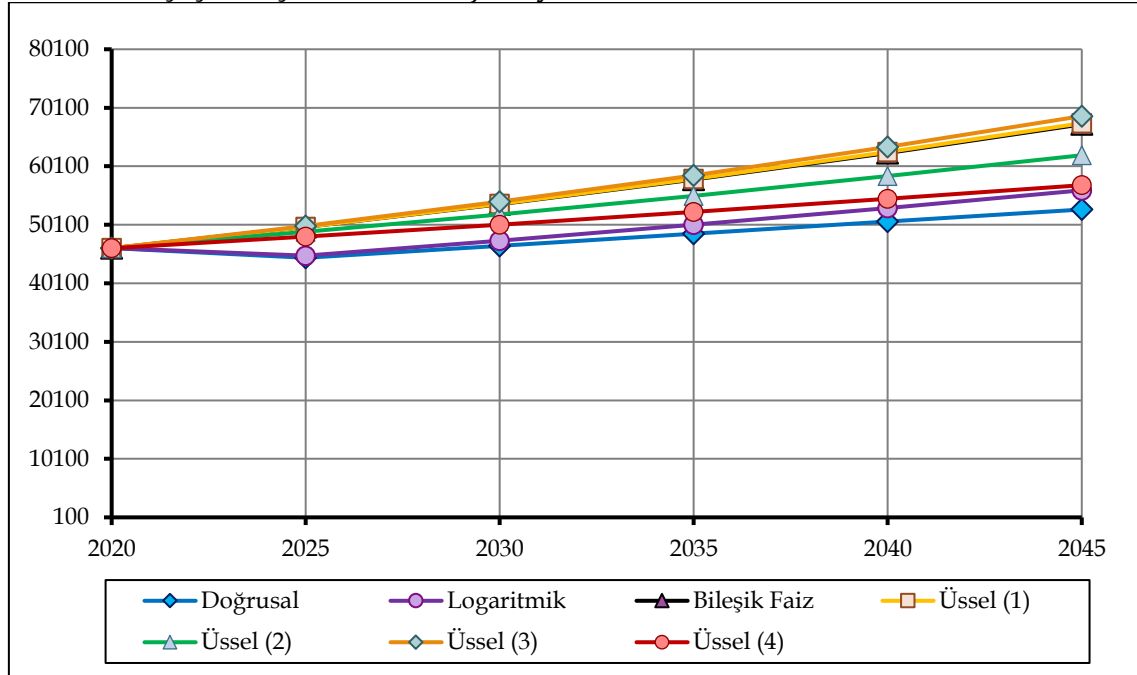
Çeşme İlçesi: 2023 yılı nüfusu 50028 kişi olan Çeşme ilçesinde projeksiyonların sağlıklı sonuç vermediği görülmektedir. Bu sonuçların ortaya çıkmasında tıpkı Karaburun İlçesi sonuçlarında olduğu gibi 1990 ve 2000 yılı nüfus verilerinin etkili olduğu görülmektedir. Her iki Genel Nüfus Sayımında da önemli oranda ikinci konut

nüfusunun Çeşme İlçesi nüfusu içinde sayıldığı, ADNKS sisteminin başlatıldığı 2007 yılında nüfusun 2000 yılına göre önemli oranda gerilediği görülmektedir.

Tablo 3.16. Çeşme İlçesi Nüfus Projeksiyonu

Yıllar	En Küçük Kareler		Bileşik Faiz	Üssel Artış			
	Doğrusal	Logaritmik		Üssel (1)	Üssel (2)	Üssel (3)	Üssel (4)
2025	44466	44830	49713	49742	48906	49920	48071
2030	46528	47392	53617	53679	51891	54064	50134
2035	48590	50102	57828	57928	55059	58553	52286
2040	50652	52966	62370	62513	58419	63414	54530
2045	52714	55994	67268	67461	61985	68679	56870

Grafik 3.6. Çeşme İlçesi Nüfus Projeksiyonu

3.2.3.2 Planlama Nüfusu

Planlama alanında var olan ilçelere yönelik ilçe toplam nüfusları ve gelişimlerine ilişkin veriler kullanılarak, planın hedef yılı olan 2045 yılına kadar geçen her beş yıllık dönem için nüfus projeksiyonları gerçekleştirilmiş, ortaya çıkan sonuçlar yukarıda verilmiştir. Projeksiyon aşamasında kullanılan geçmiş yıllara ait verilerden bir bölümünün sağlıklı olmaması özellikle yazlık nüfusun yüksek olduğu Karaburun ve Çeşme ilçelerinde, 1990 ve 2000 yılı Genel Nüfus Sayımı sonuçlarının önemli oranda yazlık nüfus da dahil edilerek oluşmuş olması, yanıltıcı sonuçların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Hesaplama kullanılan bu sonuçlar ile bu sonuçlara dayalı hesaplanan 1995 ve 2005 yılı verilerinin sağlıklı olmamasına da neden olmuştur.

Kısmen planlama sınırları içinde kalan Çeşme İlçesi sınırları içinde kalan alanda herhangi bir yerleşim alanı olmaması, Urla İlçesi sınırları içinde ise yalnızca iki farklı noktada yalnızca 2. Konut niteliğinde yapılaşmaya konu olmuş alanların bulunması

nedeniyle bu iki ilçeye ilişkin plana esas nüfus kabulü yapılmaması kararlaştırılmıştır. Planlama Nüfusunun belirlenmesine yönelik değerlendirmeler Karaburun İlçesi verileri dikkate alınarak yapılmıştır.

Karaburun İlçesinde 2007 yılından günümüze nüfus gelişimine bakıldığında, 2016 yılına kadar iniş ve çıkışların yaşandığı görülse de 2016 yılıyla birlikte nüfusta artışın istikrar kazandığı görülmektedir.

Tablo 3.17. TÜİK ADNKS Verilerine Göre Karaburun Nüfus Artışı

Yıl	Nüfus	Nüfus Artışı (Kişi)	Nüfus Artış Hızı (Binde)
2007	8040	-	-
2008	9224	1184	137.38
2009	8889	-335	-36.99
2010	8689	-200	-22.76
2011	8848	159	18.13
2012	8799	-49	-5.55
2013	9092	293	32.76
2014	9456	364	39.25
2015	9403	-53	-5.62
2016	9575	172	18.13
2017	9812	237	24.45
2018	10603	791	77.53
2019	10759	156	14.61
2020	11329	570	51.62
2021	11927	598	51.44
2022	12200	273	22.63
2023	13379	1179	92.25

Yukarıda yer verilen nüfus artışı sayıları ve artış hızı verilerine ilişkin eğilimin devam etmesi halinde 2045 yılına gelindiğinde Karaburun İlçesi nüfusuna yaklaşık 10.000 kişiyi aşan bir nüfus eklenmesinin olası olduğu, 13.379 kişi olan mevcut nüfusun 2045 yılına gelindiğinde 23.000 kişiyi aşabileceği değerlendirilmiştir. Karaburun İlçesi 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı açısından üst ölçekli plan niteliği taşıyan 1/100.000 ölçekli İzmir-Manisa Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planında Karaburun İlçesi için hedef yıl (2025) nüfusu 25.000 kişi olarak kabul edilmiş olup, bu değer yukarıda yapılan değerlendirme ile de uyumludur.

Ancak, bu çalışma kapsamında hedef yıl olarak belirlenen 2045 yılı için planlama nüfusunun belirlenmesinde, bu nüfusun yanı sıra ikinci konut nüfusunun da tespit edilmesi ve planlama nüfusunun bu değere uygun olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Karaburun İlçesinde sürekli yaşayanların yanı sıra özellikle yaz aylarında ya da hafta sonlarında yoğunlaşan ikinci konut kullanımları bulunmaktadır. Bu nüfusun belirlenmesi, planlama nüfusuna ilişkin kestirimlerin yapılması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda, Karaburun İlçesi sınırları içinde var olan Numarataj verilerinden yararlanılmıştır.

TÜİK ADNKS verilerine göre 2023 yılında 13.379 kişinin yaşadığı Karaburun İlçesinde Ortalama Hane Halkı Büyüklüğü TÜİK tarafından 2,25 olarak belirlenirken, Karaburun İlçe sınırları içinde sürekli yaşayan hanehalkı sayısı ise 5.835 olarak belirlenmiştir.

Numarataj verilerine göre güncel olarak Karaburun İlçesi sınırları içinde var olan konut kullanımlı bağımsız birim sayısı ise 20.225 olarak belirlenmiştir. İlçede sürekli yaşayan hane sayısının 5.835 olduğu dikkate alındığında, yaklaşık 14.390 bağımsız birimin ikinci konut niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre ilçe sınırları içinde var olan mevcut konut yapılarının yaklaşık %70'i ikinci konut yapılarından ve kısmen boş tutulan konutlardan oluşmaktadır.

Günümüzde var olan verilerden hareketle, ikinci konut kullanıcılarının da mevcut Karaburun İlçesi ortalama hane halkı büyüklüğü ile uyumlu olduğu varsayıldığında, ikinci konutların güncel nüfus kapasitesinin 32.378 kişiye ulaştığı olduğu görülmektedir. 2023 verilerine göre sürekli yaşayan nüfus (13.379 kişi) ile ikinci konut nüfusu (32.378 kişi) birlikte ele alındığında Karaburun İlçesi mevcut konut alanlarında yaşayan nüfusun yaz aylarında 45.757 kişiye ulaşabilmektedir.

Mevcut durumda var olan ikinci konut/sürekli konut oranlarının (%70/%30) gelecek yıllarda da sürmesi durumunda 2045 yılında planlı alanların nüfusunun 83.000 kişiye ulaşması, bu nüfusun 25.000 kişinin sürekli yaşayan nüfus, 58.000 kişinin ise ikinci konut nüfusu olması olası görünmektedir. Ancak, planlama aşamasında son yıllarda ikinci konutlarda sürekli yaşayan sayısında artış yaşanmasına yönelik eğilim dikkate alınarak 2045 yılı için ikinci konut/sürekli konut oranlarının (%60/%40) oranına gerilemesi öngörülmektedir. Bu kapsamda 2045 yılına gelindiğinde planlama alanında 25.000 kişinin sürekli yaşayacağı, mevcut durumda 32.378 olarak hesaplanan ikinci konut nüfusunun da 38.000 kişiye ulaşacağı öngörülmüştür. Bu kapsamda 2045 yılı Planlama Nüfusu olarak 63.000 kişi öngörülmüştür.

Planlama alanı içinde bulunan mevcut yapılaşmalar (kentsel+kırsal) alanlarda mevcutta yaşayan nüfus ile onaylı alt ölçekli imar planlarının nüfus kapasitesi dikkate alınarak konut gelişme alanlarının büyüklüğü ve yoğunlukları belirlenmiştir. Bu kapsamda yapılan düzenlemeler sonucunda planlanan konut alanlarının toplam nüfus kapasitesi de yaklaşık 63.000 kişi olarak hesaplanmıştır.

3.3 SOSYAL VE EKONOMİK YAPI

Ülkemizin üçüncü büyük kenti olan İzmir, sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi ile bölge içindeki diğer yerleşmelerden farklılaşmaktadır. İzmir kenti ve çevresindeki yerleşmelerin, İzmir'e bağlı ilçelerin ve komşu illerin oluşturduğu bölgenin sosyo-ekonomik yapısının algılanabilmesi, algılamanın somut verilere dayalı olarak açıklanabilmesi için ülkemizde illerin ve kentlerin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeylerinin belirlenmesine yönelik olarak yapılmış farklı çalışmalardan faydalanılacaktır.

Bu çalışmalardan ilki; 1982 yılında DPT tarafından yapılmış olan, tüm kentlerin ülke bütünündeki kentsel kademelenme içindeki yeri ve etki alanlarının sınırlarını belirleyen çalışma¹², çalışmalardan ikincisi; AB'ye uyum çerçevesinde yapılmış olan istatistiki bölge sınıflandırmasına yönelik çalışmalardır. Diğer çalışmalar ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü, tarafından yapılan İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2017 ve İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2017 çalışmasıdır.

3.3.1 KENTSEL KADEMELENME VE ETKİ ALANLARI

DPT tarafından, 1982 yılında yapılmış olan "Türkiye'de Yerleşim Merkezlerinin Kademelenmesi Çalışması" ile Türkiye'de yerleşme merkezleri sisteminin kademeli yapısı ortaya konulmuştur. Çalışmada belirlenen işlevsel bölgeler ile belirli bir alanda yapılacak yatırımlardan kimlerin ne kadar bir nüfusun ne ölçüde yararlanacağını belirlenebilmesi olanaklı hale getirilmeye çalışılmıştır. Ortaya konulan kademelenme çalışması ile planlama aşamasında yer seçim alternatifleri arasında karşılaştırma yapılmasının olanaklı hale getirilmesi hedeflemiştir.

Yapılan çalışmada, en alt kademe yerleşme birimi olarak kabul edilen köylerden, ülkenin en büyük kentine kadar, tek yönlü odaksal ilişkiler ele alınmıştır. Bu ilişkiler, mal ve hizmetlerin sunulabilecekleri 'ekonomik uzaklıklara' göre kademeli bir yapı oluşturduğundan, en alt kademedeki bir merkezden kaynaklanan ilişkilerin her aşaması ya da durak noktası belirli bir kademeyi ve aynı zamanda o kademeyi oluşturan yerleşme merkezini belirlemiştir. Çalışmada, köy ve bucak gibi yerleşim merkezleri 1 inci ve 2 inci kademe merkezler olarak belirlenmiş, ilçe merkezlerinin de genel olarak 3'üncü kademe merkez olarak işlev yüklediği görülmüştür. Ancak bazı ilçe merkezlerinin daha alt ya da daha üst işlevleri de üstlendiği belirlenmiştir.

Yapılan çalışmaların sonucunda, il merkezlerinin yaklaşık % 87'sinin 4 ve daha üst kademe merkez olarak işlev üstlendiği, ülkenin geri kalmış bölgelerinden 9 ilin bir alt kademe 3 üncü kademe işlevleri üstlenebildiği, öte yandan 42 ilin 4. kademe, 16 ilin ise 5 ve daha üst kademe merkez işlevi taşıdığı belirlenmiştir. Çalışmada, bu 16 il

¹² Türkiye'de Yerleşim Merkezlerinin Kademelenmesi Çalışması, DPT, Ankara, 1982

(Adana, Ankara, Bursa, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya, Malatya, Samsun, Sivas, Trabzon) sosyo-ekonomik ilişkilerden kaynaklanan “işlevsel bölge merkezi” olarak tanımlanmıştır.

7’nci kademe etkiler açısından bakıldığında, tüm Türkiye’de olduğu gibi, İzmir il sınırları içindeki tüm yerleşmeler İstanbul’un etki alanında yer alırken, 6’ncı kademe etki alanı sınırları incelendiğinde, İzmir’in 6’ncı kademe merkez olarak oldukça geniş bir bölgede etkili olduğu görülmektedir. 5’inci kademe ilişkiler açısından bakıldığında İzmir’in etki alanlarının kuzeyde Balıkesir ve Çanakkale illerinin bir bölümünü etki alanı içinde tuttuğu, doğudaki etki alanının Antalya’ya kadar uzandığı görülmektedir. 4’üncü kademe merkezler ile bunların etki alanı sınırları incelendiğinde ise İzmir’in 4’üncü kademe işlevlerde etki alanının il sınırlarının yanı sıra güneyde Bodrum’a kadar, doğuda ise Manisa’nın doğu kesiminde yer alan ilçelerinin bir bölümünü içine alacak biçimde uzandığı görülmektedir. 3’üncü kademe merkezler açısından bakıldığında ise İzmir’in etki alanı tüm il sınırlarını kapsamaktadır.

Araştırmanın yapıldığı tarihten günümüze kadar geçen yaklaşık 40 yıllık süreçte, etki alanı sınırlarında küçük çaplı değişiklikler kaçınılmaz olarak ortaya çıkmış olsa da, benzer ilişkilenenin, kademelenmenin sürdüğünü gözlenmektedir. Türkiye genelinde ve bölgede saptanan kentsel kademelenme ve etki alanlarına ilişkin bilgiler Kentsel Kademelenme ve Etki Alanları Haritasında gösterilmiştir.

Şekil 3.21 Kentsel Kademelenme ve Etki Alanları Haritası

3.3.2 SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK DÜZEYİ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü, tarafından yapılan İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2017 verilerine göre İzmir ili ülke sıralamasında İstanbul ve Ankara illerinden sonra 3. sırada yer almaktadır.

Söz konusu çalışmada sekiz ana başlıkta (demografi, istihdam, eğitim, sağlık, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali, erişilebilirlik ve yaşam kalitesi) Güçlü Temel Bileşenler Analizi yöntemi kullanılarak her bir boyut için endeks oluşturulmuş ve iller bu endeks değerlerine göre sıralanmıştır.

Tablo 3.18. İllerin Alt Boyutlar İtibarıyla Gelişmişlik Sıralamaları

İl	SEGE	DEM	İST	EĞT	SAĞ	RYK	MAL	ERİ	YKL
İstanbul	1	1	3	5	10	1	1	1	5
Ankara	2	10	4	1	1	2	2	3	2
İzmir	3	7	11	4	5	3	4	4	3
Kocaeli	4	4	1	13	32	7	3	2	34
Antalya	5	9	13	15	7	4	5	9	1
Bursa	6	11	6	14	26	5	7	8	17
Eskişehir	7	12	10	2	8	10	8	7	9
Muğla	8	3	20	29	11	12	6	10	4
Tekirdağ	9	2	2	31	34	11	9	11	28
Denizli	10	16	12	12	12	14	10	23	8
Sakarya	11	13	15	32	43	9	22	5	22
Yalova	12	14	14	6	25	19	12	12	14
Bolu	13	32	17	11	2	34	11	16	13
Konya	14	23	36	30	19	8	28	14	29
Aydın	15	8	28	25	13	18	31	15	6
Isparta	16	45	32	3	3	24	21	28	25
Kayseri	17	17	29	18	16	15	19	40	20
Kırklareli	18	29	8	20	23	35	16	17	21
Bilecik	19	35	5	8	54	39	13	6	32
Çanakkale	20	22	27	17	15	27	14	27	18
Edirne	21	30	22	24	6	37	17	37	7
Karabük	22	24	18	19	22	30	15	31	15
Manisa	23	20	9	42	27	13	37	22	26
Balıkesir	24	5	33	22	29	21	25	19	12
Mersin	25	18	52	33	39	16	18	26	11
Trabzon	26	15	42	7	4	23	29	54	40
Adana	27	26	44	55	30	17	27	21	10
Zonguldak	28	48	7	48	24	46	20	18	24
Uşak	29	38	19	40	33	36	24	29	16
Gaziantep	30	28	54	66	60	6	43	20	46
Samsun	31	19	39	28	14	26	36	36	35

Kaynak: İllerin Ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması Sege-2017

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü, tarafından yapılan İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2017 verilerine göre hazırlanan tabloda İzmir ilinin ilçeleri il içindeki sıralaması ve ülke içerisindeki sıralaması verilmektedir.

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi içerisinde yer alan Karaburun ilçesi söz konusu İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE) Araştırmasında İzmir ilinin ilçelerine ilişkin tablo aşağıda verilmiştir.

Bu çalışmaya göre; Karaburun ilçesi, ülke içerisinde 172.sırada, il içerisinde ise 20. sırada, Çeşme ilçesi ülke içerisinde 22., il içerisinde ise 2. Sırada, Urla ilçesi ise ülke içerisinde 93., il içerisinde ise 12. Sırada yer almaktadır.

Tablo 3.19. İlçeler Gelişmişlik Sıralaması

İlçe Adı	Genel Sıralama	İl İçindeki Sıralama	Skor	Kademe
Konak	6	1	3,582	1
Balçova	12	2	2,781	1
Bornova	20	3	2,551	1
Çeşme	22	4	2,380	1
Çiğli	43	5	1,898	1
Karşıyaka	44	6	1,896	1
Gaziemir	45	7	1,894	1
Aliağa	54	8	1,786	1
Güzelbahçe	77	9	1,459	2
Narlidere	80	10	1,419	2
Bayraklı	92	11	1,306	2
Urla	93	12	1,295	2
Foça	115	13	1,130	2
Buca	121	14	1,093	2
Seferihisar	130	15	1,005	2
Karabağlar	133	16	0,996	2
Selçuk	146	17	0,954	2
Kemalpaşa	153	18	0,935	2
Torbali	156	19	0,922	2
Karaburun	172	20	0,844	2
Menemen	178	21	0,815	2
Menderes	181	22	0,769	2
Dikili	182	23	0,765	2
Tire	192	24	0,689	2
Bergama	209	25	0,618	2
Ödemiş	236	26	0,477	3
Kınık	417	27	-0,086	3
Bayındır	477	28	-0,180	4
Beydağ	562	29	-0,331	4
Kiraz	623	30	-0,427	4

Kaynak: İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2017

3.3.3 SEKTÖREL YAPI

3.3.3.1 Tarım

Planlama alanında yer alan ilçelerde tarım alanları; Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı, Sebze Alanı, Süs Bitkileri Alanı, Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı, Nadas Alanı olarak değerlendirilmektedir. TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistiklerine göre; Karaburun ilçesinde 37585 dekar tarım alanı, Urla ilçesinde 68793 dekar tarım alanı ve Çeşme ilçesinde isw 15489 dekar tarım alanı bulunmaktadır. Tarım Arazilerinin Kullanımına ilişkin veriler ilgili tabloda verilmektedir.

Tablo 3.20. Planlama Alanında Bulunan Tarım Arazilerinin Kullanımı-2020 (Dekar)

Kullanım	Karaburun		Urla		Çeşme	
	Alan	Oran	Alan	Oran	Alan	Oran
Meyveler, İçecek Ve Baharat Bitkileri Alanı	33998	90.46	50459	73.35	5613	36.24
Nadas Alanı	2400	6.39	100	0.15	150	0.97
Sebze Alanı	595	1.58	9695	14.09	7750	50.04
Süs Bitkileri Alanı	416	1.11	1344	1.95	0	0.00
Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	176	0.47	7195	10.46	1976	12.76
TOPLAM	37585	100.00	68793	100.00	15489	100.00

Kaynak: TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, 2021

Planlama alanı içindeki toprakların 5403 sayılı Yasa çerçevesinde tanımlanan, Mutlak Tarım Arazisi, Özel Ürün Arazisi, Dikili Tarım Arazisi, Marjinal Tarım Arazisi, Çayır-Mera Alanları, Doğal ve Yarı Doğal Alanlar, Orman Alanları, Su Alanları, Sulak Alanlar, Yerleşim Alanları ve Görüş Bulunmayan Alanlar olarak sınıflandırılmıştır. Bu analizlere göre planlama alanı içerisinde yer alan Orman Alanları toplam alanın yaklaşık %59 oranındaki kısmını kaplarken, Marjinal Tarım Arazileri toplam alanın yaklaşık %18 oranındaki kısmını kapsamaktadır.

Tablo 3.21. Planlama Alanında Arazi Sınıflaması

Arazi Sınıflaması	Alan (ha)	Oran (%)
Mutlak Tarım Arazisi	745.82	1.68
Özel Ürün Arazisi	2148.87	4.84
Dikili Tarım Arazisi	2046.97	4.61
Marjinal Tarım Arazisi	7904.60	17.81
Çayır-Mera Alanları	2939.23	6.62
Doğal ve Yarı Doğal Alanlar	309.15	0.70
Orman Alanları	26049.48	58.69
Su Alanları	74.75	0.17
Sulak Alanlar	5.10	0.01
Yerleşim Alanları	1283.01	2.89
Görüş Bulunmayan Alanlar	874.78	1.97
TOPLAM	44381.76	100

Kaynak: TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, 2021

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, içerisinde yer alan Karaburun, Çeşme ve Urla İlçe sınırları içerisindeki tarım alanlarında ekimi yapılan

sebzelerin kapladıkları alan, Tablo 3.19’da verilmiştir. TÜİK verilerine göre hazırlanan tabloda üç ilçede de en fazla ekimi yapılan ürün 5455 dekar ile enginar’dır. Bu ürünü 5277 dekar alanda ekimi yapılan kavun takip etmektedir.

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, içerisinde yer alan Karaburun, Çeşme ve Urla İlçe sınırları içerisindeki toplu meyveliklerin alanı, Tablo 3.20’de verilmiştir. TÜİK verilerine göre hazırlanan tabloda üç ilçede de en fazla toplu meyvelik alanı 76689 dekar ile yağlık zeytindir. Bu ürünü 6432 dekar ile sofralık zeytin takip etmektedir.

Tablo 3.22. İlçelere Göre 2020 Yılında Ekimi Yapılan Sebzeler (dekar)

Sebzeler	Karaburun	Urla	Çeşme	Sebzeler	Karaburun	Urla	Çeşme
Fasulye, Taze		200	30	Karpuz		180	125
Bezelye, Taze		100	25	Kavun	42	3000	2235
Börülce, Taze		100	60	Biber (Dolmalık)	5	200	60
Bakla, Taze		200	25	Biber (Sivri)	46	450	75
Lahana (Beyaz)		250	20	Hıyar (Sofralık)	11		30
Karnabahar		100	20	Hıyar (Turşuluk)			10
Brokoli		100		Patlıcan	11	400	50
Marul (Kıvırcık)		200	60	Domates(Sofralık)	135	350	995
Marul (Göbekli)		200		Domates(Salçalık)		100	105
Ispanak		250	35	Bamya	34	500	60
Enginar	305	2000	3150	Kabak(Sakız)	21	190	30
Semizotu			5	Soğan(Taze)	5	200	70
Maydanoz		85	15	Soğan(Kuru)			400
Roka		65	5	Pırasa			20
Nane			10	Kereviz(Kök)		150	20
Dereotu		65	5	Turp(Kırmızı)		60	

Kaynak: TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, 2021

Tablo 3.23. İlçelere Göre 2020 Yılında Toplu Meyveliklerin Alanı (dekar)

Meyvelik Türleri	Karaburun	Urla	Çeşme
Sofralık Üzüm, Çekirdekli	60	420	
Sofralık Üzüm, Çekirdeksiz	50	480	140
Şaraplık Üzümler	60	2000	616
Kurutmalık Üzüm, Çekirdekli	5		
Kurutmalık Üzüm, Çekirdeksiz	10		
İncir (Yaş)	2	0	40
Limon Ve Misket Limon	20	35	52
Portakal (Washington)	10	45	12
Diğer Portakallar			5
Mandalina (Satsuma)	755	300	120
Elma (Golden)			24
Elma (Starking)			3
Armut	0	40	12
Ayva	0	0	4
Kiraz	4	15	

Nektarin		0	20
Erik	0	70	29
Çilek			8
Badem	420	150	620
Ceviz	2	130	
Nar	66	0	60
Sofralık Zeytinler	270	5847	315
Yağlık Zeytinler	32264	40927	3498
Anason, İşlenmemiş			35

Kaynak: TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, 2021

Tablo 3.24. İlçelere Göre 2020 Yılında Meyveliklerin Üretim Miktarı (Ton)

Meyvelik Türleri	Karaburun	Urla	Çeşme
Sofralık Üzüm, Çekirdekli	48	911	
Sofralık Üzüm, Çekirdeksiz	57	1356	210
Şaraplık Üzümler	61	3178	924
Kurutmalık Üzüm, Çekirdekli	5		
Kurutmalık Üzüm, Çekirdeksiz	8		
İncir (Yaş)	9	47	93
Limon Ve Misket Limon	22	18	37
Portakal (Washington)	19	43	13
Portakal (Yafa)		3	
Diğer Portakallar			8
Mandalina (Satsuma)	1243	224	89
Mandalina (Klemantin)			6
Elma (Golden)			8
Elma (Starking)			2
Diğer Elmalar	2		
Armut	1	16	40
Ayva	3	46	10
Kayısı	3	16	30
Zerdali		2	
Kiraz	3	13	
Vişne		2	2
Şeftali	5	76	8
Nektarin		14	28
Erik	6	80	86
İğde		6	
Dut		4	
Badem	16	7	206
Ceviz	7	48	
Nar	55	93	76
Sofralık Zeytinler	11	223	59
Yağlık Zeytinler	5001	1587	1011
Anason, İşlenmemiş			2

Kaynak: TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, 2021

Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, içerisinde yer alan Karaburun, Çeşme ve Urla İlçe sınırları içerisindeki meyveliklerin ton cinsinden üretim miktarı, tablosunda verilmiştir. TÜİK verilerine göre hazırlanan tabloda üç ilçedeki en fazla üretim miktarı ilk sırayı toplam 7599 ton ile yağlık zeytin almaktadır. Bu ürünü 1556 ton üretim miktarı ile mandalina (satsuma) takip etmektedir.

Tablo 3.25. İlçelere Göre 2020 Yılında Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı (Adet)

Meyve Ağacı Türü	Meyve Veren			Meyve Vermeyen		
	Karaburun	Urla	Çeşme	Karaburun	Urla	Çeşme
Sofralık Üzüm, Çekirdekli	0	0		0	0	
Sofralık Üzüm, Çekirdeksiz	0	0	0	0	0	0
Şaraplık Üzümler	0	0	0	0	0	0
Kurutmalık Üzüm, Çekirdekli	0			0		
Kurutmalık Üzüm Çekirdeksiz	0			0		
İncir (Yaş)	530	3100	6323	0	940	577
Limon Ve Misket Limon	750	1425	1958	0	300	512
Portakal (Washington)	350	2377	508	0	350	212
Portakal (Yafa)		200			330	
Diğer Portakallar			311			116
Mandalina (Satsuma)	22400	13150	4030	2000	540	570
Mandalina (Klemantin)			256			44
Elma (Golden)			402			33
Elma (Starking)			104			21
Diğer Elmalar	50			0		
Armut	50	900	1580	0	460	170
Ayva	100	3080	442	0	420	78
Kayısı	100	790	1845	0	350	155
Zerdali		105			0	
Kiraz	180	540		0	230	
Vişne		120	128		220	72
Şeftali	150	3800	326	0	1600	74
Nektarin		700	1214		60	151
Erik	150	2670	3565	0	900	185
İğde		640			110	
Dut		380			270	
Badem	1400	970	17165	16000	4750	1895
Ceviz	330	3900		0	1870	
Nar	2750	2900	3177	1300	900	6973
Sofralık Zeytinler	1400	96150	10220	10400	14550	2588
Yağlık Zeytinler	615000	424250	174075	110100	301505	26975

Kaynak: TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, 2021

Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, içerisinde yer alan Karaburun, Çeşme ve Urla İlçe sınırları içerisindeki meyve veren yaşta, meyve vermeyen yaşta ağaç sayısı, Tablo 3.22’de verilmiştir. TÜİK verilerine göre hazırlanan tabloda üç ilçedeki en fazla meyve veren yaştaki ağaç sayısında ilk sırayı toplam 1.213.325 adet ile yağlık zeytin almaktadır. Üç ilçedeki en fazla meyve vermeyen yaştaki ağaç sayısında ilk sırayı toplam 438.580 adet ile sofralık yağlık zeytin almaktadır.

Tablo 3.26. İlçelere Göre 2020 Yılında Süs Bitkileri Ekilen Alan ve Üretim Miktarı

Süs Bitkileri	Ekilen Alan (m ²)		Üretim Miktarı (Adet)	
	Karaburun	Urla	Karaburun	Urla
Karanfil, Kesme		50000		5800000
Glayöl, Kesme		2500		125000
Gypsohilla, Kesme		5500		220000
Kasımpatı (Krizantem), Kesme		568000		37246000
Lilyum (Zambak), Kesme		20000		700000
Sümbül, Kesme	20000	10000	480000	170000
Nergis, Kesme	396000	18000	13464000	306000
İç Mekan Süs Bitkileri (Oda Bitkileri)		270000		600000
Dış Mekan Süs Bitkileri		400000		1600000

Kaynak: TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, 2021

Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, içerisinde yer alan Karaburun ve Urla İlçe sınırları içerisindeki süs bitkileri ekim alanı m² cinsinden ve üretim miktarı ise sayı cinsinden Tablo 3.23’de verilmiştir. TÜİK verilerine göre hazırlanan tabloda Urla ilçesinde en fazla ekimi yapılan süs bitkisi 56.8000 m² ile Kasımpatı (Krizantem) iken, Karaburun ilçesinde 39.6000 m² ile Nergis bitkisidir.

Yine aynı tabloya göre Urla ilçesinde en fazla üretim yapılan süs bitkisi 37.246.000 adet ile Kasımpatı (Krizantem) iken, Karaburun ilçesinde 13.464.000 adet ile Nergis bitkisidir.

Tablo 3.27. İlçelere Göre 2020 Yılındaki Hayvan Varlığı (Adet)

	Karaburun	Urla	Çeşme
Süt Sığırları	127	1100	396
Sığır Erkek	30	950	1121
1 Yaşından Küçük Sığır	69	470	380
Manda	0	13	0
Manda Erkek	0	2	0
1 Yaşından Küçük Manda		1	
At	0	170	30
Katır	0	30	0
Deve	3	85	10
Merinos Koyun	0	500	0
Yerli Koyun	4971	13700	7288
Kıl Keçisi	29745	14000	3284
Toplam	34945	31021	12509

Kaynak: TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, 2021

Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, içerisinde yer alan Karaburun ve Urla İlçe sınırları içerisindeki hayvan varlığı adet ve tür cinsinden Tablo 3.24’de verilmiştir. TÜİK verilerine göre hazırlanan tabloda Karaburun ilçesinde 34.945 adet, Urla ilçesinde 31.021 adet ve Çeşme ilçesinde ise 12.509 adet küçükbaş ve büyükbaş hayvan varlığı bulunmaktadır.

Karaburun ilçesindeki toplam hayvan varlığının en büyük payını 29.745 adet ile kıl keçisi, Urla ilçesindeki toplam hayvan varlığının en büyük payını 14.00 adet ile kıl keçisi, Çeşme ilçesindeki toplam hayvan varlığının en büyük payını 7.288 adet ile yerli koyun varlığı oluşturmaktadır.

Tablo 3.28. İlçelere Göre 2020 Yılı Kümes Hayvanı Varlığı (Adet)

	Karaburun	Urla	Çeşme
Hindi	0	85	52
Kaz	16	50	160
Ördek	7	35	20
Et Tavuğu Sayısı	0	44000	0
Yumurta Tavuğu Sayısı	3025	238930	5000

Kaynak: TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, 2021

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, içerisinde yer alan Karaburun, Urla ve Çeşme İlçe sınırları içerisindeki Kümes Hayvanı varlığı adet ve tür cinsinden Tablo 3.25’de verilmiştir. TÜİK verilerine göre hazırlanan tabloda Karaburun ilçesinde 3.025 adet, Urla ilçesinde 238.930 adet ve Çeşme ilçesinde ise 5.000 adet hayvan varlığı bulunmaktadır.

Tablo 3.29. İlçelere Göre 2020 Yılındaki Hayvansal Üretim (Ton)

	Karaburun	Urla	Çeşme
Yapağı	8.898	25.922	13.046
Keçi Kılı	14.86	5	1.582
Doğal Bal	6.326	7.895	6.65
İpek Böceği Kozası		0.031	
Balmumu	0.436	0.515	0

Kaynak: TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, 2021

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi’nin içinde yer aldığı İzmir ilinde ve ülkede yapılan kültür balıkçılığına ilişkin veriler balık cinsi ve üretim miktarı cinsinden Tablo 3.29’da verilmiştir.

Tablo 3.30. Türkiye ve İzmir 2019 Yılındaki Kültür Balıkçılığı Üretimi (Ton)

Balık Cinsi	Üretim		Balık Cinsi	Üretim	
	İzmir	Ülke		İzmir	Ülke
Aynalı Sazan (İçsu)	0	203	Minekop (Kötek)	0	47
Çipura (Deniz)	32288	99730	Grenyüz (Sarıağız)	1489	3375
Levrek (Deniz)	48960	137419	Sinagrit	24	27
Midye (Deniz)	630	4168	Trança	65	66
Alabalık (Gökkuşığı) (İçsu)	122	113678	Orkinos	2327	2327
Alabalık (Salmo Sp.) (İçsu)	0	2375	Antenli Mercan	70	74
Tilapya	0	6	Alabalık(Gökkuşığı)(D)	0	9411
Kurbağa	0	43	Alabalık(Salmo Sp.) (D)	0	281
Fangri	0	5	Yayın	0	121

Kaynak: TÜİK 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, 2021

3.3.3.2 Sanayi

Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin içinde yer aldığı İzmir ili sanayi sektörü içerisinde oldukça gelişmiş düzeyde iken, planlama bölgesini oluşturan Karaburun, Çeşme ve Urla ilçelerinde sanayi sektörü gelişmemiştir.

Plan çalışmaları yürütülen alan içerisinde sanayi tesisi kategorisinde değerlendirilebilecek bir adet beton santrali bulunmaktadır.

2020-2022 Çalışma Programı hazırlığı kapsamında yapılan analizlerin ve saha çalışmalarının ortaya koyduğu İzmir bölgesinin, Kuzey aksındaki ağır sanayi tesisleri, Küçük Menderes havzasındaki tarımsal faaliyetler, Yarımada bölgesindeki artan turizm hareketliliği ve merkez bölgesindeki yoğun kentleşmeden kaynaklı çevresel baskı altında olduğu gerçeği, bölge kalkınması açısından sürdürülebilirlik kavramının odağa alınmasını gerekli kılmış, yeşil ve mavi büyüme kavramlarında karşılık bulan ve somutluk kazanan "sürdürülebilir üretim" kavramını odağına alan yaklaşım çerçevesinde belirlenen aşağıda yer alan üç Sonuç Odaklı Program, 2021-2023 döneminde de Ajansın yol haritasını oluşturmayı sürdürecektir.¹³

3.3.3.3 Hizmetler

3.3.3.3.1 Turizm

İzmir ili uzun kıyılara sahip olan ve turizm açısından kıyı, tarih, jeotermal, doğal ve kültürel varlıklar açısından önemli olanaklara sahip olsa da turizm sektöründe sahip olduğu kaynaklara koşut bir gelişme gösterememiştir. Ülkede gerçekleşen turizm faaliyetleri açısından İzmir kentinin durumu değerlendirildiğinde sektörden yeterince pay alamadığı görülmektedir. 2023 yılında Türkiye ve İzmir ili gelen turistlerin (yerli ve yabancı) geceleme ve kalış bilgileri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3.31. Türkiye, İzmir İli ve İlçelerde Turist Geceleme ve Kalış Sayıları (2023)

	Geceleme			Ortalama Kalış Süresi		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
Türkiye	130.592.641	72.595.189	203.187.830	3,26	1,95	2,63
İzmir	2.800.265	3.986.776	6.787.041	2,43	1,86	2,06
Karaburun	600	30.077	30.677	2,15	2,03	2,03
Urla	3.183	110.443	113.626	2,18	1,77	1,78
Çeşme	188.543	892.748	1.081.291	2,62	2,30	2,35

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

2023 yılında ülkeye gelen yabancı turistlerin yaklaşık %2'si İzmir'de gecelerken, yerli turistlerde ise bu oran %5,5 düzeyine ulaşmaktadır. Yabancı turistlerde ortalama kalış süresi Türkiye genelinde 3,26 gece düzeyindeyken bu değer İzmir ilinde ise 2,43 gecedir.

13 İZKA 2021 Yılı Çalışma Programı

Planlama çalışmasına konu olan alan sınırları içinde ve çevresindeki ilçe merkezlerine ilişkin verilere bakıldığında Çeşme İlçesi öne çıkmaktadır. Karaburun İlçesi gerek yabancı gerekse yerli turist sayıları açısından Çeşme ve Urla'dan daha düşük düzeyde değerlere sahiptir.

Turizm tesislerinin doluluk oranlarına ilişkin verilere bakıldığında da gerek İzmir il genelinin ve gerekse planlama alanında bulunan ilçelerin Türkiye ortalamalarının oldukça altında olduğu görülür. Ortaya çıkan veriler turizm hareketliliğinin genel olarak yaz sezonu ile kısıtlı olduğu, sezon süresinin de kısa olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.32. Turizm Tesislerinde Doluluk Oranları (2023)

	Doluluk Oranı (%)		
	Yabancı	Yerli	Toplam
Türkiye	32.19	17.89	50.08
İzmir	17.22	24.52	41.74
Karaburun	0.40	20.11	20.51
Urla	0.91	31.71	32.63
Çeşme	4.61	21.81	26.42

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Turizm İşletme ve Yatırım Belgeli tesislere ilişkin istatistiklere bakıldığında, Çeşme ilçesinin İzmir il sınırları içinde öne çıkan bir sayıda tesise sahip olduğu görülürken, Karaburun İlçesinde belgeli yatak sayısının yalnızca 178 olduğu görülmektedir.

Tablo 3.33. Turizm İşletme ve Yatırım Belgeli Tesis Sayıları (2023)

	İşletme Belgeli			Yatırım Belgeli		
	Tesis	Oda	Yatak	Tesis	Oda	Yatak
Türkiye	6.356	555.185	1.163.087	733	76.307	168.536
İzmir	284	21.032	43.184	63	5.472	12.234
Karaburun	4	67	98	2	50	100
Urla	19	217	436	2	39	78
Çeşme	87	4.865	10.162	30	1.973	4.819

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Basit konaklama turizm işletme belgesine sahip olan tesislere bakıldığında, Karaburun ilçesinde yatak sayısının 1627 olduğu görülmektedir.

Tablo 3.34. Basit Konaklama Turizm İşletme Belgeli Tesisler (2023)

Şehir	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
Türkiye	14800	326940	659945
İzmir	185	4 918	10 348
Karaburun	58	748	1627
Urla	84	814	1688
Çeşme	582	7453	15683

3.3.3.4 Madencilik

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 91510499-101.29.02-E.436250 Sayı ve 19.07.2019 Tarihli görüşte; söz konusu alanla çakışmalı durumda işletme ruhsat sahaları ve jeotermal ruhsat sahalarının bulunduğu tespit edildiği belirtilerek bu sahalara ilişkin veriler paylaşılmıştır. Kurum görüş yazısı ekinde yer alan sayısal veriler veritabanına aktarılarak ilgili haritada gösterilmiştir.

Planlama alanında yer alan; Maden Arama Ruhsatlı, Detaylı ve Genel Arama Ruhsatlı, Ön Arama Dönemi Ruhsatlı, Ön İşletme Ruhsatlı, Üretim İzni Düzenlenen, İşletme Ruhsatlı Maden Alanları ile Jeotermal Kaynaklar Ve Mineralli Sular Arama ve İşletme Ruhsatlı Alanlara ilişkin veriler ayrı ayrı tablolaştırılarak verilmiştir.

Tablo 3.35. Planlama Alanındaki Arama Ruhsatlı Maden Alanlar

Maden Grubu	Ruhsat Aşaması	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)
IV	Detay Arama Dönemi		28018.79
IV	Detay Arama Dönemi		21408.7
II-B	Genel Arama Dönemi	Balıkhova	99.44
II-B	Genel Arama Dönemi	Kösedere	98.82
II-B	Genel Arama Dönemi		95.32
II-B	Genel Arama Dönemi	Balıkhova	72.02
II-B	Genel Arama Dönemi	Balıkhova	26.82

Kaynak: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü

Planlama Alanında 7 farklı sahada Detaylı ve Genel Arama Ruhsatlı Maden Alanları bulunmaktadır. Söz konusu alanların toplam büyüklüğü 49.819,91 hektardır.

Tablo 3.36. Planlama Alanındaki Ön Arama Dönemi Ruhsatlı Maden Alanları

Maden Grubu	Ruhsat Aşaması	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)
II-B	Ön Arama Dönemi	Ovacık	63.32
II-B	Ön Arama Dönemi	Ovacık	25.74

Kaynak: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü

Planlama Alanında 2 farklı sahada ön arama dönemi ruhsatlı maden alanları yer almaktadır. Ön arama dönemi ruhsatlı maden alanlarının toplam büyüklüğü 89,06 hektardır.

Tablo 3.37. Planlama Alanındaki Maden Arama Ruhsatlı Alanlar

Maden Grubu	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)	Maden Grubu	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)	Maden Grubu	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)	Maden Grubu	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)
I-B		27.58	II-A	Kösedere	100	II-A		98.84	II-B		100
I-B		3.75	II-A	Kösedere	100	II-A		69.97	II-B	Kösedere	62.36
II-A	Mordoğan	26.48	II-A	Kösedere	100	II-A		84.38	II-B	Kösedere	62.46
II-A	Kösedere	100	II-A	Eğlenhoca	2.48	II-A		85.79	II-B	Kösedere	62.54
II-A		85.94	II-A	Balıkhova	99.91	II-A	Balıkhova	97.23	II-B		100
II-A	Kösedere	100	II-A	Balıkhova	100	II-A	Saip	112.5	II-B		88.38

II-A	Kösedere	100	II-A		99.13	II-A	Balıkhova	63.5	II-B		96.74
II-A	Eğlenhoca	2.48	II-A	Ambarseki	97.39	II-A	Balıkhova	23.39	II-B		99.71
II-A	Eğlenhoca	43.11	II-A	Ovacık	95.19	II-A	Balıkhova	30.61	II-B		58.73
II-A		100	II-A	Ovacık	98.82	II-A	Balıkhova	0.82	II-B		39.33
II-A		99.95	II-A		71.58	II-A		66.25	II-B		100
II-A		100	II-A	Küçükbahçe	98.15	II-A		99.97	II-B		100
II-A		100	II-A	Bozköy	6.88	II-A	Balıkhova	95.31	II-B	Salman	250
II-A		100	II-A		43.13	II-A	Balıkhova	98.81	II-B	Küçükbahçe	125
II-A		100	II-A	Küçükbahçe	45	II-A		75	II-B	Salman	162.5
II-A		25	II-A	Yaylaköy	49.25	II-A		91.25	II-B	Ambarseki	8.27
II-A		98.12	II-A	Salman	49.62	II-A	Kösedere	100	III	Balıkhova	1754.22
II-A		75.63	II-A		99.02	II-A	Mordoğan	72.64	III	Küçükbahçe	98.15
II-A		100	II-A		28.21	II-A	Balıkhova	90.75	III	Eğlenhoca	2.48
II-A		90.62	II-A	Ovacık	95.8	II-A	Balıkhova	10.16	III	Bozköy	450
II-A		100	II-A		100	II-A		79.23	IV		1618.45
II-A		100	II-A		100	II-A		97.54	IV	Balıkhova	587.86
II-A		93.75	II-A		98.75	II-A		99.54	IV	Balıkhova	1754.22
II-A	Kösedere	96.87	II-A	Eğlenhoca	99.38	II-A		99.51	IV	Balıkhova	686.35
II-A	Eğlenhoca	98.1	II-A		100	II-A		99.62	IV	Bozköy	450
II-A	Kösedere	100	II-A		100	II-A		99.62	IV		3.08
II-A	Kösedere	100	II-A		100	II-A		100	IV		1.11
II-A	Kösedere	100	II-A		100	II-A	Yaylaköy	100	IV		1467.78
II-A	Kösedere	100	II-A	Karaburun	100	II-A		84.08	IV	Küçükbahçe	98.15
II-A		100	II-A		100	II-B	Yaylaköy	12.5	IV	Ildır	700
II-A	Kösedere	100	II-A	Ildır	27.58	II-B		100	V	Salman	5.55
II-A		97.5	II-A		100	II-B		100	V	Yaylaköy	400
II-A	Kösedere	100	II-A	Balıkhova	98.79	II-B	Balıkhova	100	V	Salman	275.4
II-A	Kösedere	95.32	II-A	Aşağıovacık	100	II-B		99.87	V	Bozköy	450
II-A	Kösedere	100	II-A	Aşağıovacık	75	II-B	Yaylaköy	12.5	V	Eğlenhoca	2.48
II-A	Kösedere	100	II-A		100	II-B	Kösedere	62.64	V	Küçükbahçe	98.15
						II-B	Yayla Köyü	87.5	V	Balıkhova	1754.22

Kaynak: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü

Planlama Alanında 146 farklı sahada maden arama ruhsatlı alanlar yer almaktadır. Arama ruhsatlı maden alanlarının toplam büyüklüğü 23.114,25 hektardır.

Tablo 3.38. Planlama Alanındaki Ön İşletme Ruhsatlı Maden Alanlar

Maden Grubu	Ruhsat Aşaması	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)
III	Ön İşletme	Küçükbahçe	2582.32
IV	Ön İşletme	Küçükbahçe	2582.32
V	Ön İşletme	Küçükbahçe	2582.32

Kaynak: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü

Planlama Alanında 3 farklı sahada ön işletme ruhsatlı maden alanları yer almaktadır. Ön işletme ruhsatlı maden alanlarının toplam büyüklüğü 7.746,96 hektardır.

Tablo 3.39. Planlama Alanındaki Üretim İzni Düzenlenen Ruhsatlı Maden Alanlar

Maden Grubu	Ruhsat Aşaması	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)
II-A	Üretim İzni Düzenlendi	Küçükbahçe	11.55

Kaynak: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü

Planlama Alanında 1 sahada üretim izni düzenlenen ruhsatlı maden alanı yer almakta olup söz konusu alanın büyüklüğü 11,35 hektardır.

Tablo 3.40. Planlama Alanındaki İşletme Ruhsatlı Maden Alanlar

Maden Grubu	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)	Maden Grubu	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)	Maden Grubu	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)	Maden Grubu	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)
I-B	Eğlenhoca	2.48	II-A	Balıkhova	80.3	II-A	Bozköy	100	II-B	Eğlenkoca	99.52
I-B	Salman	7.55	II-A	Balıkhova	95.13	II-A		99.71	II-B	Salman	85.63
I-B	Küçükbahçe	98.15	II-A		99.17	II-A		99.97	II-B	Balıkhova	151.41
I-B	Kösedere	7.37	II-A		118.85	II-B	Balıkhova	16.71	II-B	Balıkhova	249.45
I-B		5.13	II-A		82.22	II-B		79.22	II-B	Eğlen Hoca	81.79
I-B	Salman	49.62	II-A		93.75	II-B	Küredağı	81.47	II-B	Balıkhova	206.58
I-B	Yaylaköy	49.25	II-A		99.97	II-B	Balıkhava	0.24	II-B	Küçükbahçe	5.13
I-B	Gülbahçe	36	II-A	Eğlen Hoca	67.97	II-B	Balıkhova	67.58	II-B		100
I-B		49.76	II-A	Mordoğan	87.5	II-B	Mordoğan	98.73	II-B		158.56
I-B		43.13	II-A	Mordoğan	97.66	II-B	Balıkhova	81.06	II-B		98.67
I-B	Küçükburun	46.75	II-A	Salman	2.45	II-B	Mordoğan	85	II-B	Balıkhova	128.75
I-B	Küçükbahçe	45	II-A		99.93	II-B	Mordoğan	91.13	II-B	Yaylaköy	250
II-A		0.27	II-A		99.93	II-B		99.2	IV	Yaylaköy	1187.48
II-A	Balıkhova	0.3	II-A	Yenice Pınar	92.44	II-B	Balıkhava	27.9	IV	Yaylaköy	3.16

Kaynak: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü

Planlama Alanında 56 farklı sahada işletme ruhsatlı maden alanları yer almaktadır. İşletme ruhsatlı maden alanlarının toplam büyüklüğü 5.492,08 hektardır.

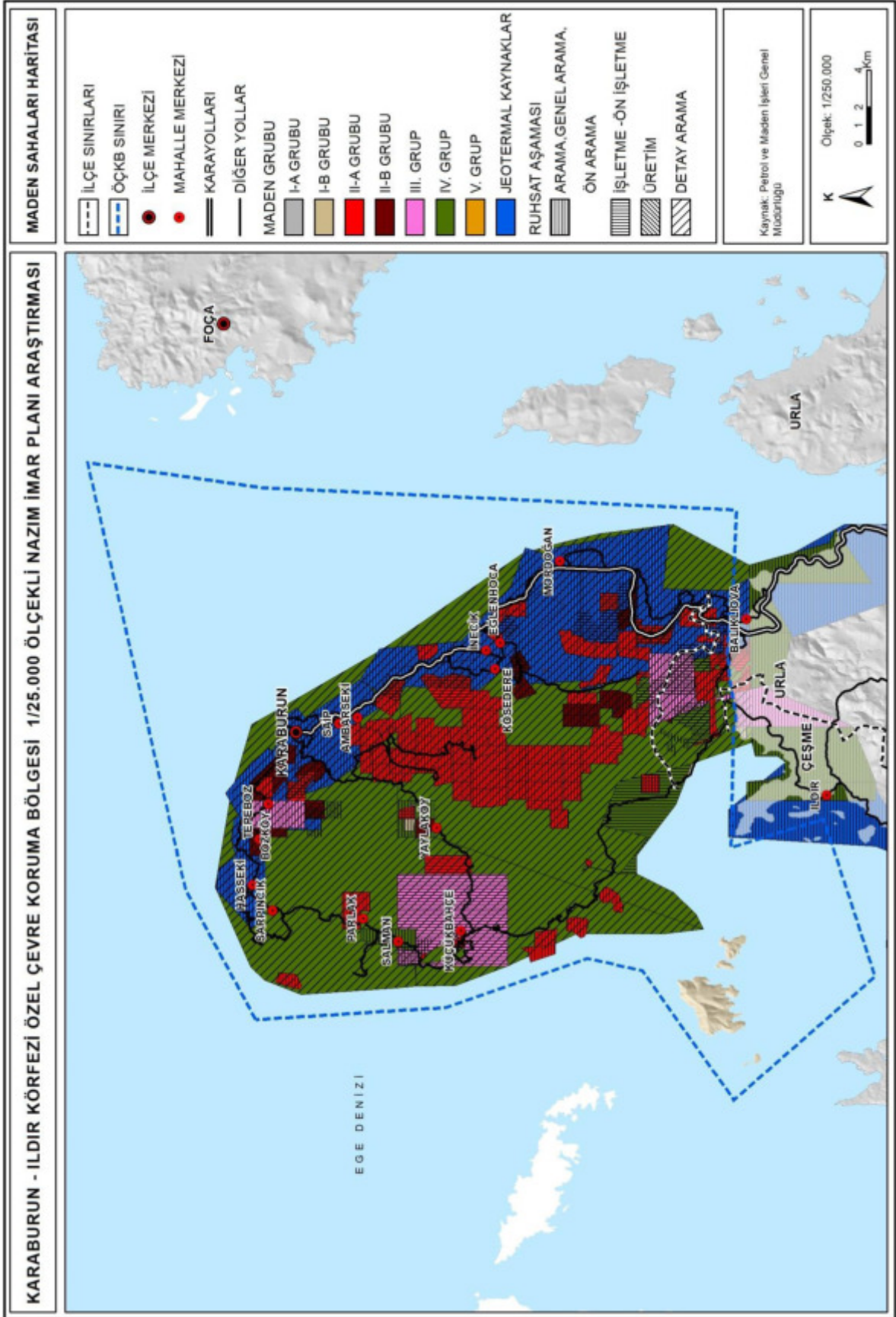
Tablo 3.41. Jeotermal Kaynak Ve Mineralli Sular Arama ve İşletme Ruhsatlı Alanlar

Maden Grubu	Ruhsat Aşaması	Mahalle, Mevki	Alan (Ha)
Jeotermal Kaynaklar Ve Mineralli Sular	Arama	Ilıca	102.85
Jeotermal Kaynaklar Ve Mineralli Sular	Arama	Saip	1376.86
Jeotermal Kaynaklar Ve Mineralli Sular	Arama	Şifne-İldır	3276.15
Jeotermal Kaynaklar Ve Mineralli Sular	Arama	Bozköy	1588.45
Jeotermal Kaynaklar Ve Mineralli Sular	Arama	Eğlenhoca	1554.4
Jeotermal Kaynaklar Ve Mineralli Sular	Arama	Eğlenhoca	1613.56
Jeotermal Kaynaklar Ve Mineralli Sular	Arama	Hasseki	1580.3
Jeotermal Kaynaklar Ve Mineralli Sular	Arama	Balıkhova	4475.92
Jeotermal Kaynaklar Ve Mineralli Sular	Arama	Mordoğan	1788.9
Jeotermal Kaynaklar Ve Mineralli Sular	Arama	Balıkhova	4918.65
Jeotermal Kaynaklar Ve Mineralli Sular	İşletme	Çiftlik- Ovacık	1154.77

Kaynak: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü

Planlama alanında jeotermal kaynaklar ve mineralli sular maden grubunda yer alan 10 farklı sahada arama ruhsatlı alan yer alırken, 1 sahada işletme ruhsatlı alan bulunmaktadır. Jeotermal kaynaklar ve mineralli sular arama ruhsatlı alanlarının toplam büyüklüğü 22.276,04 hektardır. İşletme ruhsatlı alanın toplam büyüklüğü ise 1.154,77 hektardır.

Şekil 3.22. Planlama Alanındaki Maden Ruhsatları

3.3.4 SOSYAL ALTYAPI

3.3.4.1 Eğitim Tesisleri

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin içinde yer alan Karaburun, Çeşme ve Urla ilçelerinde Milli Eğitim Bakanlığına ait eğitim kurumları bakanlığın web sitesinde yer alan bilgilerden derlenerek tablolştırılmış halde verilmektedir. Karaburun ilçesinde iki adet anaokulu, iki adet ilkokul, iki adet ortaokul, altı adet lise bir adet akşam sanat okulu ve bir adet de halk eğitim merkezi bulunmaktadır. Karaburun ilçesindeki anaokullarında 97 adet öğrenci eğitim görmektedir.¹⁴

Tablo 3.42. Karaburun İlçesi MEB Eğitim Kurumları

Karaburun Anaokulu	Karaburun Mordoğan Fatma Emin Karaağaç ÇPAL
Süleyman Nihat Üzümcü Anaokulu	Karaburun Anadolu İmam Hatip Lisesi
Karaburun İlkokulu	Karaburun Çok Programlı Anadolu Lisesi
Atatürk İlkokulu	Öğretmen Evi ve Akşam Sanat Okulu
Atatürk Ortaokulu	Halk Eğitimi Merkezi
Karaburun Ortaokulu	

Urla ilçesinde iki adet anaokulu, onbeş adet ilkokul, ondört adet ortaokul, üç adet lise, iki adet özel eğitim uygulama okulu ve bir adet de halk eğitim merkezi bulunmaktadır.¹⁵ Urla ilçesinde yer alan Balıklıova İlkokulu ve Balıklıova Ortaokulu da dahil eğitim kurumları planlama alanı dışında yer almaktadır. Çeşme ilçesinde bir adet anaokulu, onbir adet ilkokul, dokuz adet ortaokul, dokuz adet lise, iki adet özel eğitim uygulama okulu, bir adet akşam sanat okulu ve bir adet de halk eğitim merkezi bulunmaktadır.¹⁶ Çeşme ilçesinde yer alan eğitim kurumlarının tamamı planlama alanı sınırları dışında yer almaktadır.

Planlama alanı sınırları içerisinde yer alan okullar, okullardaki öğrenci, öğretmen ve derslik sayıları ilgili tablolarda verilmiştir.

Tablo 3.43. Karaburun İlçesi Eğitim Kurumları

Karaburun	Okul sayısı	Derslik sayısı	Öğretmen sayısı	Öğrenci sayısı
Anaokulu	2	8	9	97
İlkokul	2	19	27	348
Ortaokul	2	28	38	288
Lise	3	23	51	241

¹⁴ https://www.meb.gov.tr/baglantilar/mem/index_ilmem.php, 2021

¹⁶ https://www.meb.gov.tr/baglantilar/mem/index_ilmem.php, 2021

3.3.4.2 Sağlık Tesisleri

Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin içinde yer alan Karaburun, Çeşme ve Urla ilçelerinde Sağlık Bakanlığına ait sağlık kurumları bakanlığın web sitesinde yer alan bilgilerden derlenerek tablolaştırılmış halde verilmektedir.

Tablo 3.44. Planlama Alanı İlçelerinde Yer Alan Devlet Hastaneleri (2021) ¹⁷

Hastane Adı	Kapalı Alan	Yatak Kapasitesi
Karaburun İlçe Devlet Hastanesi	2909	10
Çeşme Alper Çizgenakat Devlet Hastanesi	13060	50
Urla Devlet Hastanesi	23350	50

Tablo 3.45. Planlama Alanı İlçelerinde Yer Alan Sağlık Kurumları (2021) ¹⁸

	Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu	Aile Sağlığı Merkezi	AÇSAP Merkezi
Çeşme	4	4	
Karaburun	2	2	
Urla	4	7	1
Toplam	10	13	1

Planlama alanı sınırları içerisinde yer alan her bir ilçede birer adet devlet hastanesi yer alırken Karaburun ilçesindeki yatak kapasitesi 10, Çeşme ilçesindeki yatak kapasitesi 50 ve Urla ilçesindeki yatak kapasitesi de 50'dir. Planlama alanı sınırları içerisinde yer alan ilçelerde toplam 10 adet Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu, 13 adet Aile Sağlığı Merkezi ve 1 adet AÇSAP (Aile ve Çocuk Sağlığı Aile planlaması) Merkezi bulunmaktadır.

¹⁷ <https://izmirism.saglik.gov.tr/TR-134872/saglik-tesisleri.html>

¹⁸ <https://izmirism.saglik.gov.tr/TR-134872/saglik-tesisleri.html>

3.4 TEKNİK ALTYAPI

3.4.1 ULAŞIM

Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin içinde yer alan Karaburun, Çeşme ve Urla ilçelerini İzmir il merkezine, bölgeye ve ülkenin diğer illerine bağlantı karayolu güzergâhları üzerinden sağlanmaktadır.

İzmir kent merkezini Urla ve Çeşme ilçesine bağlayan 300-01 Devlet Karayolu Çeşme ilçe merkezinde sonlanmaktadır. Karaburun ilçesine ulaşım sağlayan 505-01 Devlet Karayolu, Urla İlçesi sınırları içinde 300-01 Devlet Karayolundan ayrılarak Karaburun ilçe merkezine ulaşmaktadır.

Yarımadayı İzmir il merkezine ve ulusal karayolu ulaşım ağına bağlayan en önemli karayolu bağlantısı İzmir-Çeşme Otoyolu (O-32) bağlantısıdır. İzmir-Çeşme Otoyolu, Balçova İlçesi sınırları içinde İzmir Çevreyolu'na bağlanmaktadır. Sırasıyla Balçova-Narlidere-Güzelbahçe-Urla-Çeşme ilçelerinin sınırları içinden geçen otoyoldan Karaburun ilçe merkezine ulaşım Urla İlçesi İçmeler bölgesinde var olan bağlantı yolu üzerinden sağlanmaktadır.

Planlama alanına en yakın havaalanı İzmir Adnan Menderes Havalimanı olup havalimanının Karaburun ilçe merkezine uzaklığı 111 km, Çeşme ilçe merkezine uzaklığı 94 km, Urla ilçe merkezine uzaklığı 45 km. dir.

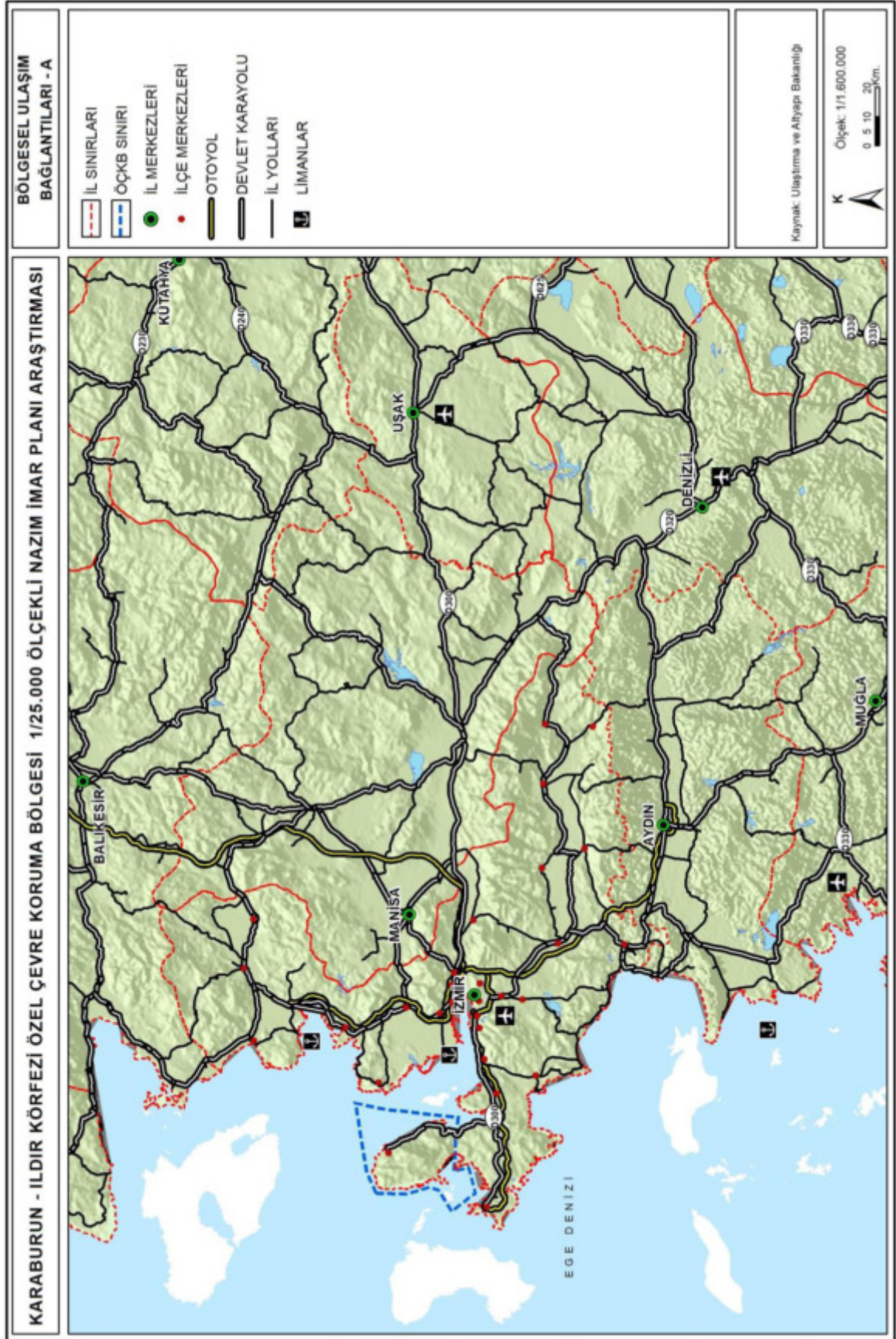
Planlama alanında yer alan ilçelerden Çeşme'de Türkiye Denizcilik İşletmelerine ait liman Ulusoy Çeşme Liman İşletmesi A.Ş. tarafından işletilmektedir. Çeşme Limanı Ro-Ro gemilerine, kruvaziyer yolcu gemilerine, mega yatlarla ve Çeşme-Sakız Adası arasında hizmet veren günlük feribot seferlerine hizmet vermektedir.

İzmir il merkezinde T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından işletilmekte olan İzmir Limanı yer almaktadır. Ağırlıklı olarak yük limanı niteliği bulunan İzmir Limanı kruvaziyer yolcu gemilerine de hizmet vermektedir.

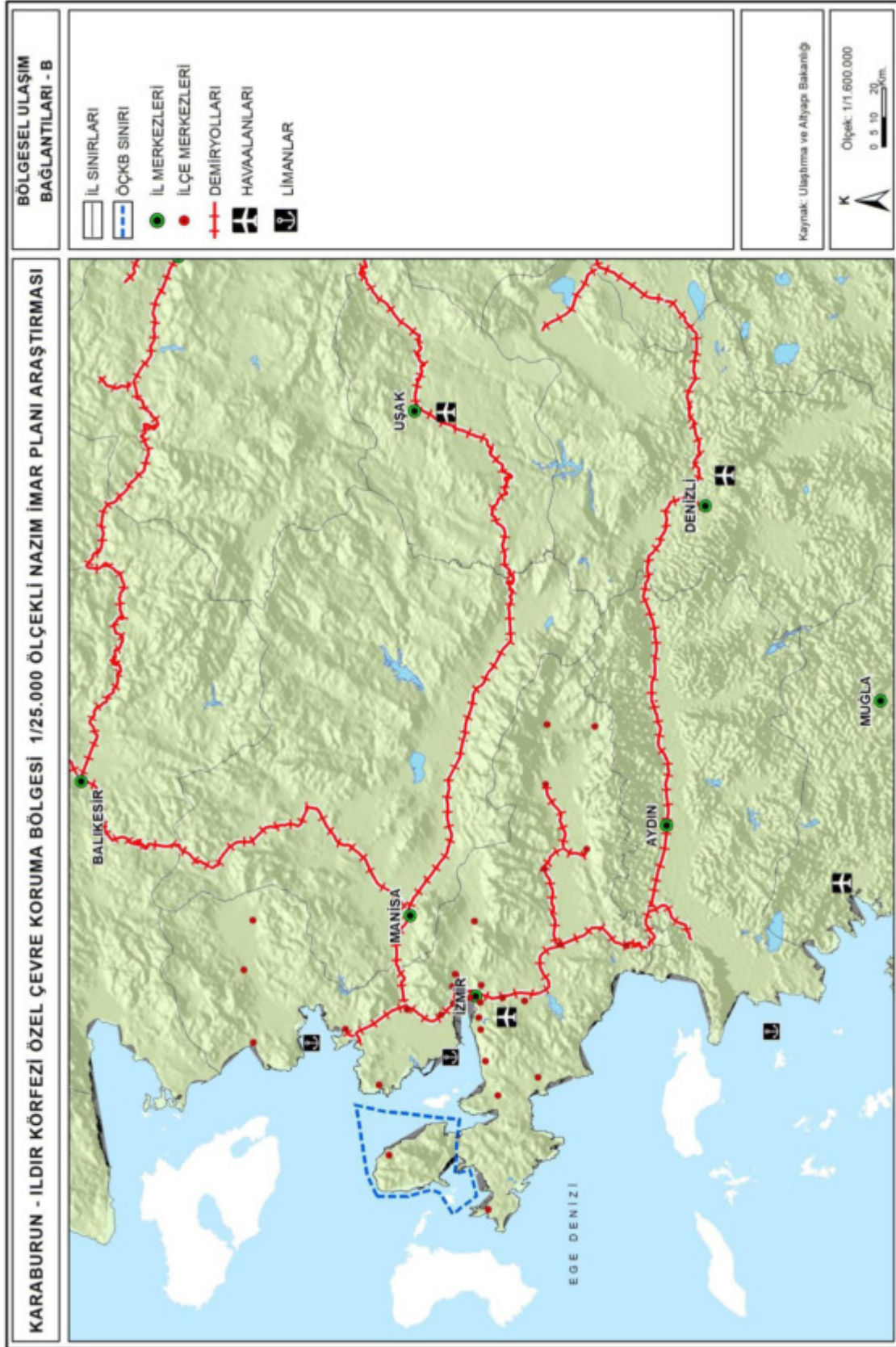
Çalışma alanına en yakın demiryolu bağlantısı İzmir il merkezinde yer alan Basmane Garıdır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne ait İzdeniz A.Ş. tarafından yaz aylarında İzmir-Mordoğan arasında düzenli vapur seferleri gerçekleştirilmektedir.

Şekil 3.23. Planlama Alanı Karayolu Bağlantıları

Şekil 3.24. Planlama Alanı Havaalanı ve Liman Bağlantıları

3.4.2 İÇME SUYU, ATIKSU, KATI ATIK VE İLETİM HATLARI

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin içinde yer alan Karaburun, Çeşme ve Urla ilçelerindeki teknik altyapı verileri Teknik Altyapı haritasında verilmektedir.

Planlama çalışmaları kapsamında İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 29167681-045.01/ 57736 Sayı ve 06.08.2019 Tarihli görüşte İZSU yetki ve sorumluluğundaki tesis, işletme ve projelerden bahsedilmiştir.

Planlama alanı içerisinde Bozköy Göleti, Mordoğan Göleti ve Karareis Barajının bulunduğu, baraj havzalarında İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre işlem tesis edildiği belirtilmektedir. Kurum görüşü ekinde iletilen gölet, baraj ve bu tesislere ait su havzaları veritabanına aktarılmıştır.

İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından iletilen görüş ekinde yer alan, dereler ve dere ıslahları, içme suyu projeleri, atıksu, yağnursuyu ve kanalizasyon projeleri, planlama çalışmaları kapsamında değerlendirilmek üzere veritabanına aktarılmış, ayrıca veriler Teknik Altyapı haritasında aktarılarak görselleştirilmiştir.

Planlama alanına giren ilçelerde toplam 14 adet Atısu Arıtma Tesisi yer alırken bu tesislerden 10 tanesi planlama alanı sınırları içerisinde yer almaktadır.

Tablo 3.46. Atıksu Arıtma Tesisleri ve Arıtma Kapasiteleri (2019) ¹⁹

	İlçe	Kapasitesi	İşletme	Arıtma Yöntemi	Arıtılan Atıksu
Urla A.A.T.	Urla	21.600	2009	İleri Biyolojik	6.654.385
İYTE A.A.T.	Urla	2.250	2008	Aktif Çamur	290.168
Çeşme A.A.T.	Çeşme	21.900	2014	İleri Biyolojik	6.618.887
Reisdere Köyü A.A.T.	Çeşme	150	2014	Aktif Çamur	111.600
Bodrum A.A.T.	Karaburun	300	2014	Aktif Çamur paket	109.300
Kuyucak A.A.T.	Karaburun	300	2014	Aktif Çamur paket	109.300
Eğlenhoca Köyü A.A.T.	Karaburun	300	2014	Aktif Çamur	108.000
Kösedere Köyü A.A.T.	Karaburun	300	2014	Aktif Çamur	108.000
İnecik Köyü A.A.T.	Karaburun	100	2014	Aktif Çamur	36.000
Sarpıncık Köyü A.A.T.	Karaburun	100	2014	Aktif Çamur	36.000
Saip Köyü A.A.T.	Karaburun	300	2014	Aktif Çamur	108.000
Ambarseki Köyü A.A.T.	Karaburun	100	2014	Aktif Çamur	36.000
Haseki Köyü A.A.T.	Karaburun	100	2014	Aktif Çamur	36.000
Yaylaköy Köyü A.A.T.	Karaburun	100	2014	Aktif Çamur	36.000

¹⁹ <https://www.izsu.gov.tr/tr/Faaliyet/3>

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Tarım Ve Orman Bakanlığı, DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı tarafından verilen, 32747660-120-620783 Sayı ve 30.09.2019 Tarihli görüşte DSİ yetki ve sorumluluğundaki tesis, işletme ve projelerden bahsedilmiştir.

Planlama alanı içerisinde "Karareis Barajı ve Salman Göleti Ortak Deposu, İletim Hattı ve içmesuyu Arıtma Tesisi Proje Yapımı işi", "İzmir Karaburun Bozköy Mansap Su Hakkı İletim Hattı" bulunduğu belirtilerek planlama aşamasında bu projelere uylması gerektiği belirtilmiştir.

Ayrıca planlama alanı içerisinde yapımı tamamlanan içme suyu amaçlı "İzmir Karaburun Salman Göleti ve Sulaması", "İzmir Karaburun Karareis Barajı", "İzmir Mordoğan Eğlenhoca Göleti ve Sulaması" ile "İzmir Karaburun Bozköy Göleti" göl alanları ve ile bu işlere ait mutlak, kısa-orta uzun mesafeli koruma alanlarının bulunduğu belirtilmiştir.

Ayrıca planlama alanı içerisinde Karareis Barajı" projesi kapsamında üretim yapılan ve orman izni alınmış olan 35/2012-03 izin no. Ve 3278619 erişim no.lu II (a) grubu kalker hammadde sahası bulunduğu bildirilmiştir.

T.C. Tarım Ve Orman Bakanlığı, DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı tarafından iletilen görüş ekinde yer alan, veriler, planlama çalışmaları kapsamında değerlendirilmek üzere veri tabanına aktarılmış, ayrıca veriler Teknik Altyapı haritasında aktarılarak görselleştirilmiştir.

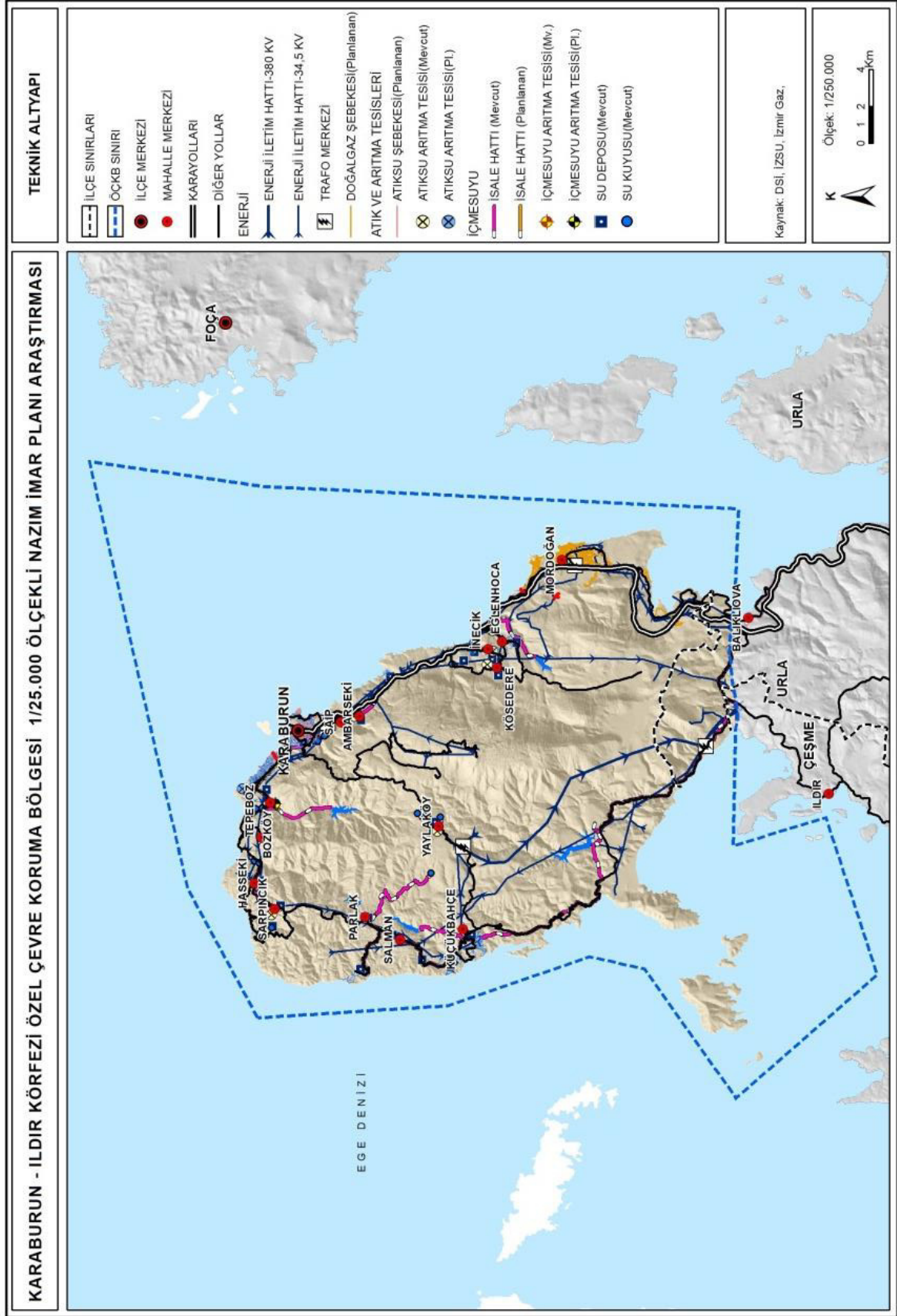
Planlama çalışmaları kapsamında, Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü, Çevre Ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı, Coğrafi Bilgi Sistemleri Müdürlüğü tarafından verilen, 92914634-754-E.292363 Sayı ve 19.07.2019 Tarihli görüş ekinde yer alan sayısal veriler, planlama çalışmaları kapsamında değerlendirilmek üzere veri tabanına aktarılmıştır.

Söz konusu ekte planlama alanı içerisinde yer alan 380 KV Lodos Karaburun EİH ve 380 KV Lodos Karaburun EİH Teknik Altyapı haritasında aktarılarak görselleştirilmiştir.

Planlama çalışmaları kapsamında, BOTAŞ, Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş., Etüt ve Proje Daire Başkanlığı tarafından iletilen, 26106802-622.02-E.2064710/16881 Sayı ve 30.05.2019 Tarihli görüşte "*Karaburun-İldır Körfezi Çevre Koruma Bölgesi*" ilan edilmiş olup söz konusu alan dahilinde Kuruluşumuz uhdesinde mevcut veya planlanan proje bulunmamaktadır." Denilmektedir.

Planlama çalışmaları kapsamında, İzmir Doğalgaz tarafından verilen, 2019GDN12856 Sayı ve 05.07.2019 Tarihli görüşte; "altyapı tesisi ve altyapı hattı bulunmadığı, ancak bir adet projenin bulunduğu belirtilmektedir. İzmir Doğalgaz tarafından iletilen görüş ekinde yer alan sayısal veriler, planlama çalışmaları kapsamında değerlendirilmek üzere veri tabanına aktarılmış, ayrıca veriler Teknik Altyapı haritasında aktarılarak görselleştirilmiştir.

Şekil 3.25. Teknik Altyapı

3.5 ARAZİ KULLANIMI

3.5.1 MEVCUT ARAZİ KULLANIMI DURUMU

Planlama çalışmasına konu olan, Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi'nde planlama çalışmasının yapıldığı dönemde güncel arazi kullanım tespitleri, uydu görüntüleri, orto-fotolar kullanılarak uzaktan algılama yöntemleriyle belirlenmiş, yerinde yapılan çalışmalar ile desteklenmiştir. Elde edilen veriler ile oluşturulan arazi kullanım durumu tablo halinde verilmiştir. Ayrıca güncel arazi kullanım verileri Arazi Kullanım Durumu haritasında verilmektedir.

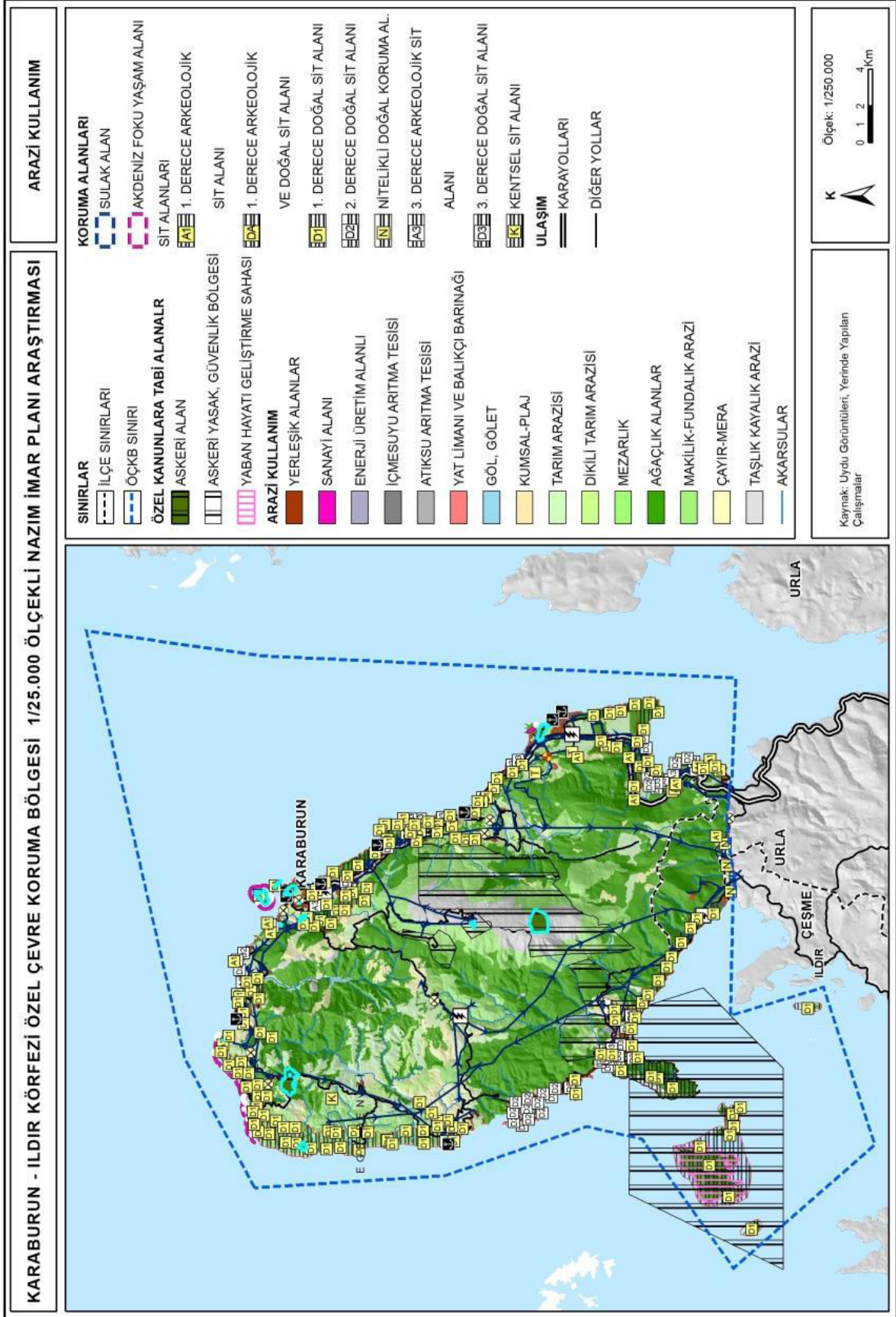
Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin karasal alanında yapılan güncel tespitlere göre planlama alanındaki yerleşik alanların toplamı 806,19 hektar olup toplam alan içerisinde %1,816 oranında paya sahiptir. Sanayi alanları toplamı 1,07 hektar olup toplam alan içerisinde %0,002 oranında paya sahiptir.

Planlama alanında en fazla yer kaplayan kullanım türü ağaçlık alanlar olup, 23412,04 hektar büyüklüğe ve toplam alan içerisinde %0,002 oranında paya sahiptir. Planlama alanındaki en büyük ikinci paya sahip olan kullanım türü makilik ve fundalık alanlar olup, 7255,08 hektar büyüklüğe ve toplam alan içerisinde %16,347 oranında paya sahiptir. Planlama alanındaki en büyük üçüncü paya sahip olan kullanım türü tarım alanları olup, 5169,52 hektar büyüklüğe ve toplam alan içerisinde %11,648 oranında paya sahiptir.

Tablo 3.47. Arazi Kullanım Durumu

Arazi Kullanım	Alan (ha)	Oran (%)
Yerleşik Alanlar	806.19	1.816
Sanayi Alanı	1.07	0.002
Enerji Üretim Alanlı	118.34	0.267
İçmesuyu Arıtma Tesisi	0.94	0.002
Atıksu Arıtma Tesisi	2.01	0.005
Yat Limanı Ve Balıkçı Barınağı	7.56	0.017
Askeri Alan	281.63	0.635
Göl, Gölet	211.74	0.477
Kumsal-Plaj	18.28	0.041
Tarım Arazisi	5169.52	11.648
Dikili Tarım Arazisi	2045.05	4.608
Mezarlık	1.38	0.003
Ağaçlık Alanlar	23412.04	52.751
Makilik-Fundalık Arazi	7255.08	16.347
Çayır-Mera Alanları	2945.12	6.636
Taşlık Kayalık Arazi	2105.80	4.745
TOPLAM	44381.76	100.000

Şekil 3.26. Arazi Kullanım Durumu

3.6 ÇEVRE SORUNLARI

T.C. İzmir Valiliği Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü İzmir İli 2017 Yılı Çevre Durum Raporunda, il sınırları içinde görülen çevre sorunlarını önem ve önceliklerine göre sıralanmıştır. Bu sıralamaya göre il içerisindeki en önemli çevre sorunu atıklar iken ikinci sırayı, su kirliliği ve üçüncü sırayı ise hava kirliliği almaktadır. Aynı raporda çevre sorunu olarak tanımlanan ancak öncelik sıralamasına girmeyen çevre sorunları da toprak kirliliği, gürültü kirliliği, erozyon ve doğal çevrenin tahribatı (Orman, Mera, Sulak alan, Kıyı, Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı) olarak sıralanmıştır.

İl Çevre Durum Raporunda il geneli için sıralamaya girmeyen toprak kirliliği, gürültü kirliliği, erozyon ve doğal çevrenin tahribatı planlama alanı içerisinde kayda değer şekilde gözlenmektedir.

Tüm ilde olduğu gibi planlama alanında atıklar önemli sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Planlama alanı özelinde toplanan atık miktarı, toplama taşıma ve bertaraf yöntemlerini içeren ve İl Çevre Durum Raporundan alınan veriler tablolaştırılmış halde verilmektedir.

Tablo 3.48. Toplanan Atık Miktarı, Toplama Taşıma Ve Bertaraf Yöntemleri (2017) ²⁰

Belediye	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (Ton/Gün)		Kişi Başı Üretilen Ort. Katı Atık Mik. (kg/gün)		Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetim Hizmetlerini Kim Yönetiyor	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi			
	Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış			Depolama	Ön İşlem	Yakma	Düzensiz Depolama
Karaburun	60.000	9.575	130	40	2.16	4.17	Yok	Karaburun Belediyesi	Yok	Yok	Yok	Yok
Urla	200.000	62.439	110	80	0.55	1,3	1	Urla Belediyesi	Evsel Atık Transfer İstasyonu	Yok	Yok	Yok
Çeşme	375.000	39.243	270	110	0,72	2,8	1	Çeşme Belediyesi	Yok	Yok	Yok	Yok

İl Çevre Durum Raporundaki 2017 yılı verilerine göre Karaburun ilçesinin kış nüfusu 9.575 kişi yaz nüfusu ise 60.000 kişi olup, toplanan ortalama katı atık miktarı yaz aylarında 130 Ton/Gün, kış aylarında ise 40 Ton/Gündür. Kişi Başı Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı ise yaz aylarında 2.16 kg/gün, kış aylarında ise 4.17 kg/gündür. Transfer istasyonu bulunmayan ilçe merkezinde toplanan evsel katı atıklar Harmandalı Katı Atık Depolama Tesisinde düzenli depolama yöntemi ile bertaraf edilmektedir

²⁰ T.C. İzmir Valiliği Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü İzmir İli 2017 Yılı Çevre Durum Raporu, İzmir - 2018

Urla ilçesinin kış nüfusu 62.439 kişi yaz nüfusu ise 200.000 kişi olup, toplanan ortalama katı atık miktarı yaz aylarında 110 Ton/Gün, kış aylarında ise 80 Ton/Gündür. Kişi Başı Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı ise yaz aylarında 0.55 kg/gün, kış aylarında ise 1.3 kg/gündür. Transfer istasyonu bulunan ilçe merkezinde toplanan evsel katı atıklar Harmandalı Katı Atık Depolama Tesisinde düzenli depolama yöntemi ile bertaraf edilmektedir

Çeşme ilçesinin kış nüfusu 39.243 kişi yaz nüfusu ise 375.000 kişi olup, toplanan ortalama katı atık miktarı yaz aylarında 270 Ton/Gün, kış aylarında ise 110 Ton/Gündür. Kişi Başı Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı ise yaz aylarında 0.72 kg/gün, kış aylarında ise 2.8 kg/gündür. Transfer istasyonu bulunmayan ilçe merkezinde toplanan evsel katı atıklar Harmandalı Katı Atık Depolama Tesisinde düzenli depolama yöntemi ile bertaraf edilmektedir

T.C. İzmir Valiliği Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü İzmir İli 2017 Yılı Çevre Durum Raporunda yer alan verilere göre planlama alanında atık suların kaynaklanan kirliliğin nedenleri ilgili tabloda verilmektedir. Kirliliğin nedenleri, kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması, yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması, foseptik çukurların sağlıklı şekilde inşa edilmemesi, foseptik atıkların vidanjörlerle çekildikten sonra gelişigüzel yerlere boşaltılması, zirai mücadele ilaçlarının kullanımı, kimyasal gübre kullanımı, arıtma tesisi kapasite ve verimlerinin yetersiz olması ve arıtma tesisinde görevli olan personelin yetersiz olması olarak belirlenmiştir.

Tablo 3.49. Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri (2017) ²¹

	Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
Karaburun	x	x				x				x			
Urla	x	x			x	x	x	x	x	x			
Çeşme	x	x			x	x	x	x	x	x			

Kirlilik Nedenleri: (a) Kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması, (b) Yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması, (c) Büyük sanayi kuruluşlarının atıksularını arıtmaması, (d) Küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmaması, (e) Foseptik çukurların sağlıklı şekilde inşa edilmemesi, (f) Foseptik atıkların vidanjörlerle çekildikten sonra gelişigüzel yerlere boşaltılması (g) Zirai mücadele ilaçlarının kullanımı, (h) Kimyasal gübre kullanımı, (i) Arıtma tesisi kapasite ve verimlerinin yetersiz olması, (j) Arıtma tesisinde görevli olan personelin yetersiz olması, (k) Hayvancılık atıkları, (l) Maden atıkları ve (m) Diğer huşular olarak belirlenmiştir.

²¹ T.C. İzmir Valiliği Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü İzmir İli 2017 Yılı Çevre Durum Raporu, İzmir - 2018

Planlama alanı sınırları içerisinde sanayi tesisleri yer almadığı için sanayi kaynaklı hava kirliliğinden bahsetmek çok mümkün değildir. Ancak kış aylarında ısınma sistemlerinde kullanılan fosil yakıtların ürettiği hava kirliliğinden bahsedilebilir.

Planlama alanı bütününde tarım alanlarında gübre kullanımından kaynaklı sınırlı düzeyde toprak kirliliği oluşmaktadır.

Planlama alanı içerisinde konut alanlarına yakın konumda gürültü kirliliği nedenleri olarak eğlence mekânları kaynaklı gürültünün yanı sıra, özellikle kırsal yerleşmelere yakın konumdaki rüzgâr enerji santrali tribünleri kaynaklı gürültü oluşmaktadır.

Planlama alanının büyük bir kısmı Çok Şiddetli erozyona maruz kalmaktadır. Toplam alanın yaklaşık %59'unu kapsayan erozyon ciddi bir çevre sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Planlama alanı içerisinde doğal çevrenin tahribatı (Orman, Mera, Sulak alan, Kıyı, Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı) olarak tanımlanabilecek olan çevre sorunlarını yaratan unsurlardan ilki Rüzgar Enerji Santralleri (RES) ve Güneş Enerji Santralleri (GES) için alanda yapılan imalatlardır. Bunun yanı sıra deniz alanlarında yer alan balık üretme çiftliklerinde deniz alanlarındaki doğal çevrenin tahribatı olarak değerlendirilebilir.

3.7 YAPI YASAKLI ALANLAR

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü tarafından 15.11.2019 tarihinde onaylanan "İzmir İli, Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Arazi Kullanımına Esas Jeolojik Etüt Raporu"na göre söz konusu planlama alanında yapı yasaklı alan bulunmamaktadır.

3.8 ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLAR

3.8.1 ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ

Planlama çalışmasına da konu olan; Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 14.03.2019 tarih ve 823 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmiş, 15.03.2019 tarih ve 30715 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanmıştır. Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, Ege Bölgesinde, İzmir İline bağlı, Karaburun-Çeşme-Urla İlçeleri sınırları içerisinde yer almaktadır.

Özel Çevre Koruma Bölgesi Karaburun ilçesinin tamamını kapsarken Urla ve Çeşme İlçelerinin küçük bir kısmını kapsamaktadır. Yaklaşık olarak 94581,06 ha büyüklüğe sahip olan Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin yaklaşık 44381,76 hektarlık bölümünü kara parçası oluştururken 50199,30 hektarlık parçasını da deniz alanları oluşturmaktadır.

3.8.2 ASKERİ ALANLAR

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi içerisinde Askeri Alan, Askeri Yasak Bölge ve Askeri Güvenlik Bölgesi yer almaktadır.

Planlama alanı sınırları içerisinde; "Gerence İkinci Derece Kara Askeri Yasak Bölgesi", "Gerence Deniz Askeri Yasak Bölgesinin", "Bozdağ Deniz Gözetleme Karakol Komutanlığı Askeri Alan ve Askeri Güvenlik Bölgesinin", "11'inci HAWK Bt. Komutanlığı (Karaburun Mevziisi)" bulunduğu, Ayrıca tahsisi MSB'ye alanlar bulunduğu belirlenmiştir. T.C. Milli Savunma Bakanlığı, İzmir İnşaat Emlak Bölge Başkanlığı, Lojistik Genel Müdürlüğü tarafından iletilen görüş ekinde yer alan sayısal veriler, planlama çalışmaları kapsamında değerlendirilmek üzere veritabanına aktarılmış, ayrıca veriler ilgili haritasına aktarılarak görselleştirilmiştir.

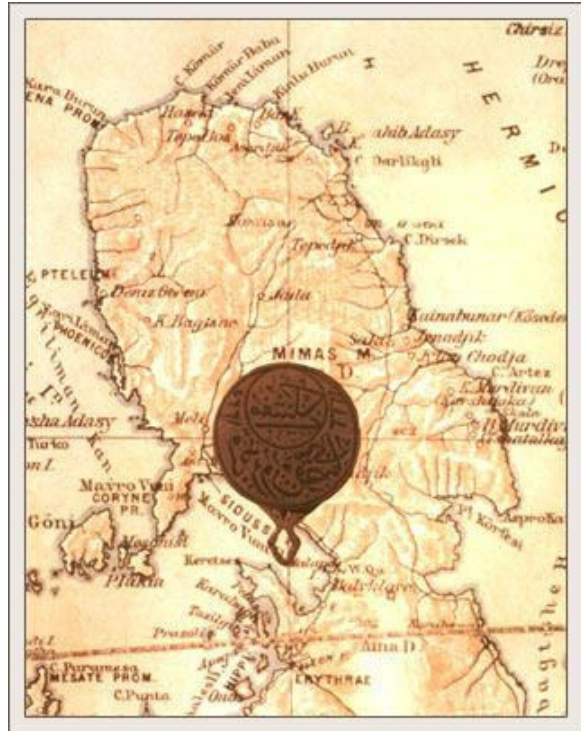
3.9 TARİHİ VE KÜLTÜREL YAPISI

3.9.1 TARİHSEL GELİŞİM²²

Planlama alanında yerleşimin hangi tarihlerde başladığına ilişkin veriler tam olarak bilinmemektedir. Ancak Karaburun ilçe merkezinin 3-4 km. güneyinde Çakmaktepe yöresinde yapılan kazılarda, kalkolitik döneme tarihlenen buluntular elde edilmiştir. Buluntular yörede ilk yerleşmelerin İ.Ö. 4000 yıllarına kadar uzanabileceğini göstermektedir. Yarımada'nın bilinen en eski adı Mimas'tır.

Strabon'a göre, Büyük İskender Batı Anadolu'ya geldiğinde, Erythrai'yi Khios'un tehdidinden kurtardığı gibi, Erythrai'nin iç kısımla bağlantısını kolaylaştırmak için, Klazomenai ile Teos arasında kanal açılmasını emretmiştir.

Yarımada, İ.Ö. 133 yılında tüm Batı Anadolu gibi Roma egemenliğine girmiştir. İ.S. 395 yılında Roma İmparatorluğunun ikiye ayrılması sonrasında Bizans toprakları içinde kalmıştır. İ.S. III. yüzyıldan sonra Erythrai bir zamanlar sahip olduğu zenginliği yitirmiş ve köye dönüşmüştür.

²² Sintaç, Bahar, "Karaburun Yarımadasının Kırsal ve Köysel Çevre İncelemesi", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2000

1071-1081 arasında, İzmir'i başkent yapan Çaka Bey'in hâkimiyetinde kalan Yarımada, bu dönemden sonra tekrar Bizans hâkimiyetine girmişse de zamanla Bizans'a rağmen İzmir yöresini kontrolü altında tutan Sas Bey'in kontrolüne girmiştir. Sasa Bey'den yöreyi alan Aydınoğlu Beyliğinin hâkimiyeti Çelebi Mehmet Döneminde Osmanlı Egemenliği'ne girmiştir.

XV. yüzyılın başlarında bazen Aydınoğulları, bazen Osmanlı ve bazen de Ceneviz korsanlarının yönetiminde kalan Yarımada da korsan saldırıları ve bu saldırılardan kaynaklanan korku, Osmanlı Dönemi boyunca uzun süre sürüp gitmiştir. Korsan saldırıları döneminden (XVIII. Yüzyıl sonlarına kadar) kalan köyler denizden görülemeyen ya da zor görülen yerlerde konumlanmıştır. Bu köyler genelde dere içi veya yamaçlardadır. Ahurlu, Eski Mordoğan, Haseki, Küçükbahçe ve Parlak Karaburun'un en eski köylerindedir. XIX. Yüzyılın başında kurulan köyler ise denizden kolayca görülebilen yerlerdedir. Çatalkaya, Eğlenhoca, Kösedere, Ambarseki, Saip gibi köyler bunun örnekleridir.

Yarımada'nın henüz tam olarak Osmanlı egemenliğine girmediği Fetret Döneminde, Şeyh Bedrettin'in müritlerinden Börklüce Mustafa tarafından başlatılan İsyân 1414 yılında bastırılarak bölge Osmanlı topraklarına katıldı.

XVIII. ve XIX. Yüzyıllarda Yarımada'da çiftliklerde çalıştırılmak üzere Rumlar getirilmiş ve yerleştirilmiştir. XIX. Yüzyıl başlarında çoğunluğu oluşturan Türk nüfus, 1830 Edirne Anlaşması ile geri dönen Rumların çokluğuna rağmen çoğunluğu oluştursa da, salgın hastalıklar ve savaşlar nedeniyle azalırken, göçlerle gelen Rum nüfus artmıştır. Yarımada'ya Rumların gelip yerleşmesi sosyal hayatı büyük ölçüde etkilemiştir. Yapıların cadde ve sokakların tarzlarında farklılaşmalar olmuş ve bu durum Yarımadanın bütününe yansımıştır.

I. Dünya savaşında Yarımada Yunanlılar tarafından işgal edilmiş, Ulusal Kurtuluş Savaşı sonrasında 17 Eylül 1922 tarihinde Rumların Yarımada'yı terk etmesiyle de mübadele ile Selanik ve Kavala'dan gelen göçmen Türkler Yarımadaya yerleştirilmiştir.

3.10 DOĞAL PEYZAJ ÖGELERİ

Avrupa peyzaj sözleşmesinde; "Peyzaj, insanlar tarafından algılandığı şekliyle; özellikleri, insan ve/veya doğal faktörlerin etkileşimi ve faaliyeti sonucunda oluşan alandır" olarak tanımlanmaktadır. Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesindeki doğal peyzaj ögeleri birkaç ayrı başlık altında değerlendirmek gerekmektedir.

Bu başlıklardan ilki kıyıların sahip olduğu doğal peyzaj alanlarıdır. Bu alanlar planlama alanının büyük bir kısmını oluştururken farklı tip ve görünüşte doğal peyzaj ögelerini oluşturmaktadır. Planlama alanındaki kıyıların alanın bazı bölümlerinde kumsallar, bazı bölümlerinde denize dik inen kayalıklar olarak karşımıza çıkmakta ve her birinde farklı peyzaj karakterlerini yansıtmaktadır.

Planlama alanı içerisinde orman alanları ile birlikte yer alan makilik alanlar ve bu alanların jeolojik ve jeomorfolojik oluşumlarla birlikte yarattığı görsel peyzaj alan açısından önemli peyzaj karakter alanı olarak değerlendirilebilir. Planlama alanı içerisindeki tarım alanlarını mevsimsel olarak yarattığı görsel peyzaj alan açısından önemli peyzaj karakter alanı olarak değerlendirilebilir.

Kentsel sit alanı olarak koruma altına alınan Sazak köyünün yanı sıra planlama alanında yer alan kırsal yerleşmeler ve bu yerleşmelerin topoğrafik yapı ile olan uyumluluğu da alının kırsal peyzajı açısından önemlidir.

3.11 KORUMA STATÜSÜ BULUNAN ALANLAR

3.11.1 ARKEOLOJİK SİT ALANLARI

Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, tarihin ilk çağlarından günümüze yerleşime konu olmuştur. Bu nedenle planlamaya konu olan alanda günümüze ulaşmış ve ilgili Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararları ile tescil edilerek koruma altına alınmış çok sayıda arkeolojik alan bulunmaktadır.

Tablo 3.50. Karaburun İlçesi Arkeolojik Sit Alanları

Türü	Adı	Karar No	Karar Tarih	Alan(Ha)
1. Derece Arkeolojik	Akçakilise Mvk. Arkeolojiksit Alanı	10156	18.12.2019	16.85
1. Derece Arkeolojik	Burunüstü Mvk. Arkeolojik Sit Alanı	8980	22.03.2019	1.93
1. Derece Arkeolojik	Cehennem Deredi Mvk. 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı	3598	4.09.2015	5.79
1. Derece Arkeolojik	Çakmacık Mvk. Arkeolojik Sit Alanı	10154	18.12.2019	5.72
1. Derece Arkeolojik	Eski Kilise Mvk. Arkeolojik Sit Alanı	1818	31.01.2014	1.37
1. Derece Arkeolojik	Karaburun Merkez Mh. Arkeolojik Sit Alanı	5407	22.12.2016	1.85
1. Derece Arkeolojik	Kayadibi Mvk. 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı	8979	22.03.2019	4.52
1. Derece Arkeolojik	Kılıçtepe Altı-Taşkesiği Mvk. 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı	8395	18.02.2000	2.23
1. Derece Arkeolojik	Miken Kubbeli Mezarı Ve Antik Yerleşim Alanı	398	29.03.2012	22.33
1. Derece Arkeolojik	Sıcakbük Mvk. Arkeolojik Sit Alanı	8978	22.03.2019	4.15
1. Derece Arkeolojik Ve Doğal Sit Alanı	Büyük Ada	7358	10.06.1998	38.51
1. Derece Arkeolojik Ve Doğal Sit Alanı	Küçük Ada	7358	10.06.1998	6.28
3. Derece Arkeolojik	Karaburun Merkez Mh. Arkeolojik Sit Alanı	5407	22.12.2016	0.89
3. Derece Arkeolojik	Örenyeri Mvk Arkeolojik Sit Alanı	10155	18.12.2019	3.35
3. Derece Arkeolojik	Sıcakbük Mvk. Arkeolojik Sit Alanı	8978	22.03.2019	12.80
3. Derece Arkeolojik	Burunüstü Mvk. Arkeolojik Sit Alanı	8980	22.03.2019	5.24
3. Derece Arkeolojik	Merkez Mh Arkeolojik Sit Alanı	5171	15.11.2016	0.44
3. Derece Arkeolojik	Körfez Mvk. 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı	1851	20.02.2014	18.57

Karaburun ilçe sınırlarında on alan 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı, iki alan 1. Derece Arkeolojik Ve Doğal Sit Alanı, üç alan 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiş ve koruma altına alınmıştır. Karaburun ilçesinde ilk Arkeolojik Sit Alanı koruma kararı 1988 yılında Büyük Ada ve Küçük Ada için verilen 1. Derece Arkeolojik Ve Doğal Sit Alanı kararıdır.

Urla ilçesinin planlama alanı sınırlarına giren kısmında sadece bir alan 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiş ve koruma altına alınmıştır.

Tablo 3.51. Urla İlçesi Arkeolojik Sit Alanları

Türü	Adı	Karar No	Karar Tarih	Alan(Ha)
1. Derece Arkeolojik	Kocaman Mvk. 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı	8981	22.03.2019	1.22

Çeşme ilçesinin planlama alanı sınırlarına giren kısmında Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiş alan bulunmamaktadır.

3.11.2 KENTSEL SİT ALANLARI VE KORUMA ALANLARI

Planlama alanı içerisinde yer alan ilçelerden sadece Karaburun ilçesi sınırlarında yer alan Sazak Köyü Kentsel Sit Alanı bulunmaktadır. Sazak Köyü Kentsel Sit Alanına ilişkin tescil kararı 2019 yılında alınarak Sazak Köyü koruma altına alınmıştır. Planlama alanı içerisinde yer alan ilçelerden sadece Karaburun ilçesi sınırlarında münferit yapılarla/alanlara ilişkin olarak alınmış üç adet koruma alanı kararı bulunmaktadır.

Tablo 3.52. Karaburun İlçesi Kentsel Sit Alanları Ve Koruma Alanları

Türü	Adı	Karar No	Karar Tarihi	Açıklama	Alan(Ha)
Kentsel Sit Alanı	Sazak Köyü Kentsel Sit Alanı	330	26.09.2019		4.64
Koruma Alanı	Dilek Pınarı Koruma Alanı	2822	25.02.2015	I. Grup Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı	0.09
Koruma Alanı	Endüstri Yapısı Koruma Alanı	5168	15.11.2016	2. Grup Kültür Varlığı Koruma Alanı	0.68
Koruma Alanı	Mezarlık Koruma Alanı	5145	21.10.2016	1. Grup Kültür Varlığı Koruma Alanı	0.98

3.11.3 DOĞAL SİT ALANLARI

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içerisinde Doğal Sit Alanı olarak alınan ilk koruma kararı 1992 yılında alınmıştır. 07.05.1992 yılında İzmir 1 Nolu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından alınan kararla on beş alan 1. Derece Doğal Sit Alanı, altı alan 2. Derece Doğal Sit Alanı, on üç alan ise 3. Derece Doğal Sit Alanı olarak koruma altına alınmıştır. Karaburun ilçesi sınırlarında on altı alan 1. Derece Doğal Sit Alanı olarak koruma altındadır. Karaburun ilçesindeki 1. Derece Doğal Sit Alanlarının toplam alansal büyüklüğü 5178,3 hektardır. Karaburun ilçesi sınırlarında yedi alan 2. Derece Doğal Sit Alanı olarak koruma altında olup toplam alansal büyüklüğü 532,32 hektardır. Karaburun ilçesi sınırlarında on dört alan

3. Derece Doğal Sit Alanı olarak koruma altında olup toplam alansal büyüklüğü 516, 17 hektardır.

Tablo 3.53. Karaburun İlçesi Doğal Sit Alanları

Turu	Kararno	Karartarih	Karar Kurum	Alan (Ha)
1. Derece Doğal Sit Alanı	9649	26.10.2001	İzmir 1 Nolu KTVKK	499.96
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	74.00
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	7.14
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	116.08
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	39.49
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	465.79
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	194.62
1. Derece Doğal Sit Alanı	9387	21.06.2001	İzmir 1 Nolu KTVKK	392.60
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	29.58
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	285.41
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	176.05
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	34.50
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	53.84
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	625.76
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	1700.85
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	403.43
1. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	79.20
2. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	77.65
2. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	19.80
2. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	70.02
2. Derece Doğal Sit Alanı	5189	28.07.2010	İzmir 1 Nolu KTVKK	225.52
2. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	85.79
2. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	34.85
2. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	18.69
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	25.00
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	34.41
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	31.52
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	7.51
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	7.05
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	49.63
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	4.70
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	47.69
3. Derece Doğal Sit Alanı	10580	6.06.2003	İzmir 1 Nolu KTVKK	19.76
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	9.79
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	250.63
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	0.00
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	16.24
3. Derece Doğal Sit Alanı	3683	7.05.1992	İzmir 1 Nolu KTVKK	12.24

Çeşme ilçesinin planlama alanı sınırları içerisindeki kısmında dört alan 1. Derece Doğal Sit Alanı olarak koruma altındadır. Çeşme ilçesindeki 1. Derece Doğal Sit Alanlarının toplam büyüklüğü 1561,49 hektardır.

Tablo 3.54. Çeşme İlçesi Doğal Sit Alanları

Türü	Karar No	Karar Tarih	Karar Kurum	Alan (Ha)
1. Derece Doğal Sit Alanı	5928	6.10.1995	İzmir 1 Nolu KTVKK	54.62
1. Derece Doğal Sit Alanı	5928	6.10.1995	İzmir 1 Nolu KTVKK	68.94
1. Derece Doğal Sit Alanı	5928	6.10.1995	İzmir 1 Nolu KTVKK	128.56
1. Derece Doğal Sit Alanı	5928	6.10.1995	İzmir 1 Nolu KTVKK	1309.37

Urla ilçesinin planlama alanı sınırları içerisindeki kısmında bir alan Nitelikli Doğal Koruma Alanı olarak koruma altındadır. Urla ilçesindeki Nitelikli Doğal Koruma Alanının toplam büyüklüğü 186,84 hektardır.

Tablo 3.55. Urla İlçesi Doğal Sit Alanları

Türü	Karar No	Karar Tarih	Karar Kurum	Alan (Ha)
Nitelikli Doğal Koruma Alanı	306	11.01.2018	İzmir 1 Nolu KTVKK	186.84

3.11.4 SULAK ALAN BÖLGELERİ

Planlama alanı içindeki yer alan tek doğal göl İris Gölüdür. İris Gölü herhangi bir koruma statüsüne sahip değildir. Sazlıgöl olarak da bilinen İris Gölü, Yarımada Bölgesi'nde doğal olarak oluşmuş tek göldür. Yağmur sularının geçirimsiz bir tabakada birikmesiyle oluşmuş sığ bir göldür. Karareis Koyu'nun kuzeyinde, Küçükbahçe-Ildır yolu kıyısında bulunan Gölün kıyıya uzaklığı 1100 metre civarındadır. Göl, 120 metre yükseklikte oluşan kapalı havzada oluşmuştur, genel olarak bir sulak alan niteliğinde olan Göl mevsime ve yağışlara bağlı olarak gölleşmektedir.

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Tarım Ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından verilen, **22802673-754-E.2282207** Sayı ve 26.07.2019 Tarihli görüşte; *"Yapılan inceleme neticesinde; planlama sahası içerisinde Genel Müdürlüğümüz görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında tescilli bir korunan alanın yer almadığı ancak sulak alan niteliği taşıyan İris Gölü'nün ... bulunduğu anlaşılmıştır."* Denilmektedir.

3.11.5 HASSAS ALANLAR

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi kapsamında yapılan tüm çalışmalar neticesinde elde edilen veriler ve Genel Müdürlük olarak yapılan idari değerlendirmelere göre; Karaburun-Ildır Körfezi ÖÇK Bölgesi'nin sahip olduğu doğal kaynak değerlerinin koruma-kullanma dengesi içerisinde sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi adına ÖÇK Bölgesi'nde hassas

habitatlar yapılan biyolojik çeşitlilik çalışması kapsamında belirlenmiştir. Hassas habitatlar belirlenirken; alanın sahip olduğu flora ve fauna tür zenginliği, alandaki fauna ve flora türlerinin hassasiyet-nadirlik ve endemizm durumu, IUCN kriterlerine göre küresel ve ulusal ölçekteki tehlike kategorileri, alandaki fauna ve flora türlerinin BERN ve CITES sözleşmeleri eklerine göre koruma durumu, Kuş Direktifi ve Habitat Direktifi kriterleri ve eklerinde bulunan verilere göre alanların ve barındırdığı türlerin durumu, alanlar üzerindeki mevcut/potansiyel tehdit ve baskı unsurlarının durumu ve etkileri göz önünde bulundurulmuştur. Bu kriterler doğrultusunda tespit edilen hassas habitatların sınırları ise tamamen doğal eşikler baz alınarak belirlenmiş olup; CORS destekli GPS cihazları kullanılarak yapılan arazi çalışmalarında konumsal doğruluğu yüksek koordinatlar toplanılmıştır.

Karaburun-Ildır Körfezi ÖÇK Bölgesi'nin doğal kaynak değerlerinin, gelecek nesillere milli bir miras olarak bırakılabilmesi amacıyla, koruma-kullanma dengesi gözetilerek sürdürülebilir bir şekilde yönetimin sağlanabilmesi için proje kapsamında yapılan tüm literatür ve arazi çalışmalarına dayanılarak bölgeleme (zonlama) çalışması gerçekleştirilmiştir. Söz konusu zonlama çalışması hazırlanan nazım imar planında temel yönlendirici verilerden biri olarak nitelendirilmiş ve doğrudan plana aktarılmıştır.

GENEL İLKELER VE ÖNERİLER

- Belirlenen hassas habitatlarda ekolojik karakterin ve doğal niteliklerin korunması ve alanın ekolojik dengesini ve habitat bütünlüğünü bozacak faaliyetlerin yapılmaması esastır.
- ÖÇK Bölgesi'nde doğal oluşumlu ve daimî sulak alan niteliği taşıyan tek alan olan İris Gölü sulak alanı ve yakın çevresi ile ilgili özel koruma önlemleri alınmalıdır. İris Gölü sulak alanı ve yakın çevresindeki insan faaliyetleri ve yatırımlar sınırlandırılmalıdır. İris Gölü sulak alanında bulunan kuş türlerinin periyodik olarak izlenmesi ve gerekli hallerde koruma önlemlerinin uygulanması gerekmektedir.
- İris Gölü ve yakın çevresinde drenaj kanalı açılmamalıdır. Mevcutta bulunan drenaj kanalları kontrol altına alınmalıdır.
- Hassas habitat olarak belirlenen bölgelere atık ve hafriyat dökülmesine hiçbir şartta izin verilmemelidir.
- Hassas habitat olarak belirlenen bölgelerde varsa ikinci konut, RES, GES, madencilik, balık üretim çiftlikleri, turizm faaliyetleri, yerleşim ve rekreasyonel faaliyetler için oluşturulan yapısal alanlar ve yollardan (rüzgar türbinleri ve bulunduğu sahalara ulaşımı sağlayan yollar, güneş enerji üretimi panellerinin kapladığı alanlar, madencilik faaliyetleri sırasında kullanılan alanlar, balık üretim çiftliklerinin kara ve kıyı alanlarındaki tesisleri, konut alanları, günübirlik faaliyet ve turizm tesisleri gibi) bölge için daha önce yapılmış olan fiziksel planlama çalışmalarına uygun ve izinli olarak yapılanların alandaki varlığı devam ettirilebilecektir. Ancak onaylı plana uygun olmayan, izinsiz ve kaçak oluşturulduğu tespit edilen yapılar ile

ilgili gerekli idari ve cezai yaptırımların uygulanarak bu yapıların hassas habitattaki varlığının ortadan kaldırılması sağlanmalıdır. Bununla birlikte hassas habitat sınırları dahilinde, zorunlu haller (teknik alt ve üstyapı tesisleri, orman yangınlarını önlemek ya da tedbir almak için oluşturulan yollar gibi) dışında yeni yapı alanlarının oluşturulmasına izin verilmemelidir.

- Bölgenin doğal kaynak değerlerine zarar vermeyecek şekilde sosyal, kültürel ve ekolojik unsurlarla uyumlu yapılaşma ve yatırım modelleri geliştirilmelidir.

- Bölgede onaylı planlarda tanımlanan Ticaret-Turizm-Konut Kullanım alanları (karma ya da ayrı ayrı) kapsamında gerçekleştirilebilecek yapısal uygulamalarda, özellikle kıyı habitatlarının doğal nitelikleri ve ekolojik karakterine zarar verilmemesi sağlanmalıdır.

- Hassas habitat olarak belirlenen bölgelerde sürdürülen tarımsal faaliyetlerden mevzuata uygun ve izinli olarak yapılanların sürdürülebilirliği tarımsal faaliyetin niteliği değiştirilmeden devam ettirilebilecektir. Ancak mevzuata uygun olmayan, izinsiz ve kaçak sürdürülen tarımsal faaliyetler ile ilgili gerekli idari ve cezai yaptırımların uygulanarak bu faaliyetlerin hassas habitatta yapılmasına izin verilmemelidir. Bununla birlikte gelecek süreç içerisinde yeni tarımsal faaliyet alanları oluşturulması halinde, hassas habitatların doğal nitelikleri ve ekolojik karakterlerine zarar verilmemesi hususu ön planda tutularak kontrollü uygulamalar yapılması sağlanmalıdır.

- Yerel kalkınmanın sağlanması, kırsal yerleşmelerde tarımsal üretimin devam etmesi, doğa turizminin geliştirilmesi gibi hususlar kapsamında ve koruma-kullanma dengesi içerisinde; sakız enginar, mandalina, nergis, sümbül gibi Karaburun'a özgü olarak markalaşabilecek ürünlerin üretimi, bağcılık (sultaniye çekireksiz üzümü üretimi), zeytincilik, peynir üretimi, agroturizm, ekoturizm (doğa yürüyüşü ve bisiklet parkurları oluşturulması, dalış turizmi yapılması doğa kampı sahalarının oluşturulması gibi), keçi yetiştiriciliği ve geleneksel kıyı balıkçılığı faaliyetlerinin yapılması teşvik edilmeli ve desteklenmelidir.

- Tarım arazilerinde iyi tarım uygulamalarının yapılması teşvik edilmelidir.

- Tarımsal zararlılarla mücadelede biyolojik mücadele yöntemleri kullanılmalıdır.

- Tarımsal faaliyetlerde uluslararası standartlara uygun sertifikalı üretim modelleri uygulanmalıdır.

- Bölgede evsel, endüstriyel ve tarımsal kaynaklı atıklara dayalı su ve toprak kirliliğinin önlenmesi ve izlenmesi gerekmektedir.

- Tarımsal kirletici unsurların ve evsel atıkların, içme ve kullanma suyu kaynakları ile bölgede bulunan yüzey sularına karışmasının engellenmesi için gerekli altyapı çalışmaları ile birlikte eğitim ve denetim çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

- Bu proje kapsamında izlemeye konu edilmesi önerilen flora ve fauna türlerine yönelik ivedilikle periyodik koruma-izleme çalışmaları başlatılmalıdır. Özellikle bu

türlere yönelik Koruma Eylem Planları geliştirilmelidir. Biyoindikatör nitelikli türlerin izlenmesi çalışmalarından elde edilecek sonuçlar, süreç içerisinde türlerin habitatlarının korunduğu ve/veya bozulduğu yönünde eğilim gösterdiğini ortaya koyacaktır. Biyoindikatör tür izlemeleri süreç içerisinde olumsuz yönde bir çevresel değişime işaret ediyorsa, ilgili kurum kuruluşlarca bu değişikliklerin sebepleri ortaya konularak gerekli koruma önlemleri alınmalıdır.

Karaburun-Ildır Körfezi ÖÇKB için yapılan bölgeleme çalışmasında Hassas A, Hassas B ve Tampon Zon bölgeleri belirlenmiş ve bu bölgeler doğrudan plan şemasına aktarılmıştır. Ayrıca bu bölgeler için geliştirilen koruma öncelikli öneriler için plan notu düzenlemeleri yapılmıştır.

3.11.6 AKDENİZ FOKU MAĞARALARI İLE YAŞAM ALANLARI

Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilen planlama alanının ilan gerekçelerinin en önemli başlığı nesli tükenmekte olan ve uluslararası düzeyde koruma altına alınan Akdeniz Foklarının (*Monachus monachus*) üreme ve yaşam alanı olmasıdır.

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Tarım Ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 22802673-754-E.2282207 Sayı ve 26.07.2019 Tarihli görüşte;

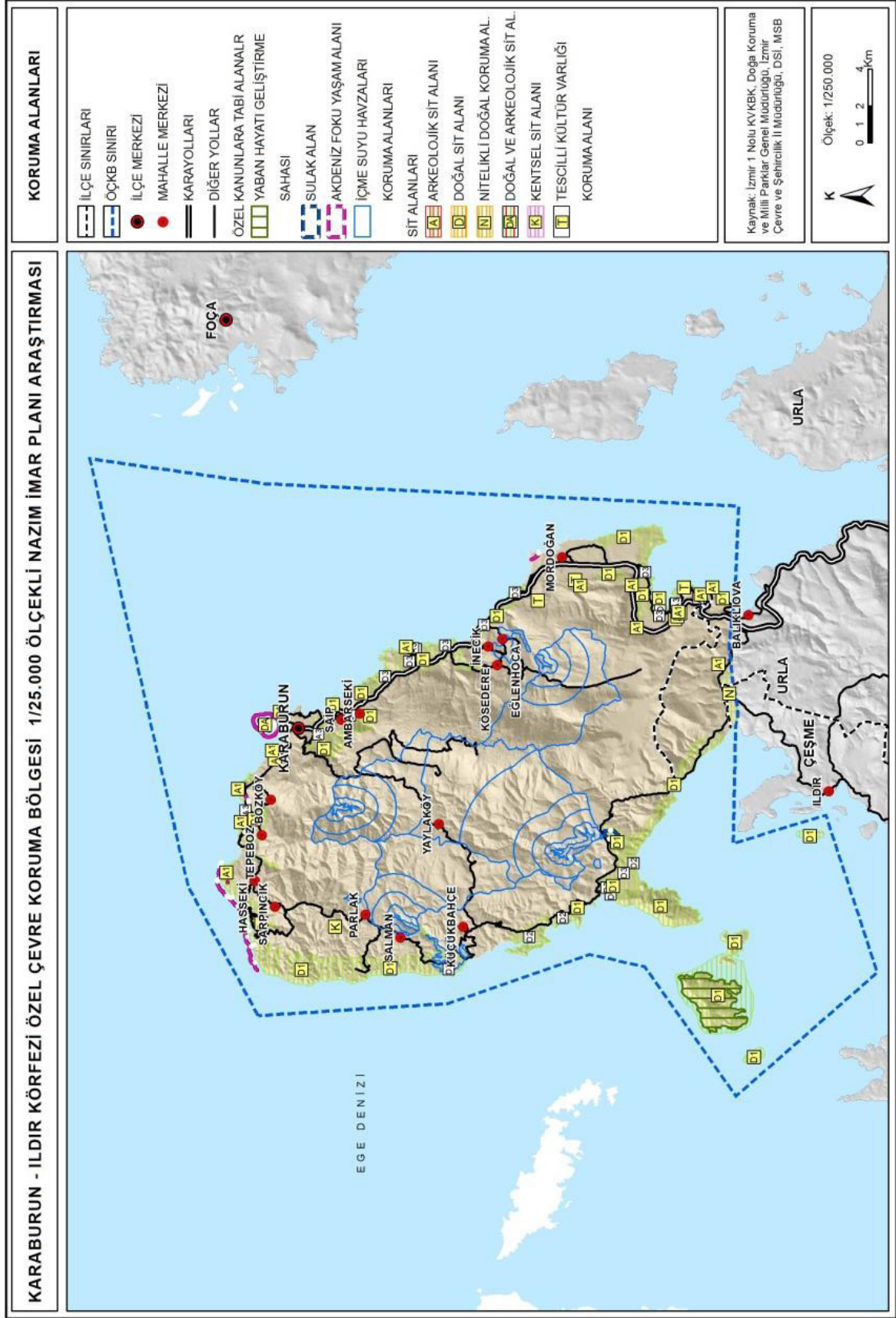
*"Yapılan inceleme neticesinde; planlama sahası içerisinde Genel Müdürlüğümüz görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında tescilli bir korunan alanın yer almadığı ancak sulak alan niteliği taşıyan Iris Gölü'nün ve ayrıca planlama çalışmalarına konu Karaburun-Ildır Körfezi içerisinde Akdeniz Foku (*Monachus monachus*) mağaraları ile yaşama alanlarının bulunduğu anlaşılmıştır.*

Bilindiği üzere, Bakanlığımızca ülkemize özgü endemik, nesli tehlike atmda bulunan türlerin korunmalarına yönelik tür koruma eylem planları hazırlanmaktadır. Bu maksatla Dünya Koruma Birliği (IUCN) tarafından yayımlanan Kırmızı Listede soyu kritik derecede tehdit altında olan Akdeniz Foku ile ilgili olarak bugüne kadar yapılan çalışmalar neticesinde Önemli Akdeniz Foku Yaşama Alanları belirlenmiş ve tüm eylem planı çalışmaları yapılmıştır.

*Bu minvalde ekte gönderilen "Akdeniz Foku Yaşama Taslak Alan" koordinatlarının göz önünde bulundurulması suretiyle imara konu uygulamalarda bu türe zarar verilmemesi ve Sulak Alanların Korunması Yönetmeliğine riayet edilerek bu hususım hazırlanacak imar planlarının plan hükümlerine eklenmesi gerekmektedir."*Denilmektedir.

T.C. Tarım Ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından iletilen görüş ekinde yer alan sayısal veriler, planlama çalışmaları kapsamında değerlendirilmek üzere veritabanına aktarılmış, ayrıca veriler ilgili haritasına aktarılarak görselleştirilmiştir.

Şekil 3.27.Korunan Alanlar

3.12 MÜLKİYET YAPISI

Planlama çalışmasına konu olan alanlarda var olan kamu mülklerine ilişkin yapılan analiz çalışmaları; kurum görüşleri ekinde gelen, orman alanları, mera alanları ve askeri alanlara ait mülkiyet bilgilerine dayanarak hazırlanmıştır.

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Orman Genel Müdürlüğü, İzmir Orman Bölge Müdürlüğü tarafından verilen, 76086698-754-E.2381426 Sayı ve 18.11.2019 Tarihli görüşte; İzmir İli, Karaburun ilçesi, Amberseki, Balıklıova, Bozköy, Çatalkaya, Eğlenhoca, Hasseki, Kösedere, Küçükbahçe, Merkez, Mordoğan, İncelik, Saip, Salman, Sarpıncık, Parlak, Yayla mahallelerinde 6831 sayılı Orman kanuna göre Orman Kadastro ve 1744 sayılı yasa ile değişik 2 nci madde uygulama çalışmaları, Mordoğan, Kösedere, İncelik, Eğlenhoca mahallelerinde ise 6831 sayılı Orman kanununun 3302 sayılı yasa ile değişik 2/B maddesi uygulama çalışması, Salman ve Hasseki mahallelerinde ise yapılarak kesinleşmiş olduğu belirtilmektedir.

Ayrıca 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı yapılacak alan sınırları ile Orman Kadastro paftaları ile karşılaştırıldığında; planlama sahasının bir kısmının Kesinleşmiş orman sınırları içerisinde, bir kısmının 6831 sayılı Orman Kanunu 2nci maddesi ile orman sınırları dışına çıkartılmış yerler içerisinde, kalan kısmının ise orman sayılmayan alanlarda kaldığı tespit edildiği bildirilmiştir.

Planlama alanı içinde orman kadastro çalışmalarında tespit edilen fenni hata düzeltilmesi çalışmaları Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ile yürütüldüğü fenni hataların giderilmesi sonrasında nihai görüş verileceği belirtilmektedir.

T.C. Orman Genel Müdürlüğü, İzmir Orman Bölge Müdürlüğü tarafından iletilen görüş ekinde yer alan sayısal veriler, planlama çalışmaları kapsamında değerlendirilmek üzere veritabanına aktarılmış, ayrıca veriler mülkiyet durumu haritasına aktararak görselleştirilmiştir.

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Milli Savunma Bakanlığı, İzmir İnşaat Emlak Bölge Başkanlığı, Lojistik Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 502-754-E.508506 Sayı ve 04.09.2019 Tarihli görüş ekinde yer alan sayısal veriler planlama çalışmaları kapsamında değerlendirilmek üzere veritabanına aktarılmış, ayrıca veriler mülkiyet durumu haritasına aktararak görselleştirilmiştir.

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. İzmir Valiliği, İzmir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından verilen, E-28254861-115.99-172499 Sayılı görüşünde; tespit edilen meralar görüş ekinde gönderildiği ayrıca meralarla ilgili tespit-tahdit çalışmalarının halen devam ettiği belirtilmiştir.

T.C. İzmir Valiliği, İzmir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından iletilen görüş ekinde yer alan sayısal veriler, planlama çalışmaları kapsamında değerlendirilmek üzere veritabanına aktarılmış, ayrıca veriler mülkiyet durumu haritasına aktararak görselleştirilmiştir.

Tablo 3.56.Planlama Alanındaki Mülkiyet Durumu

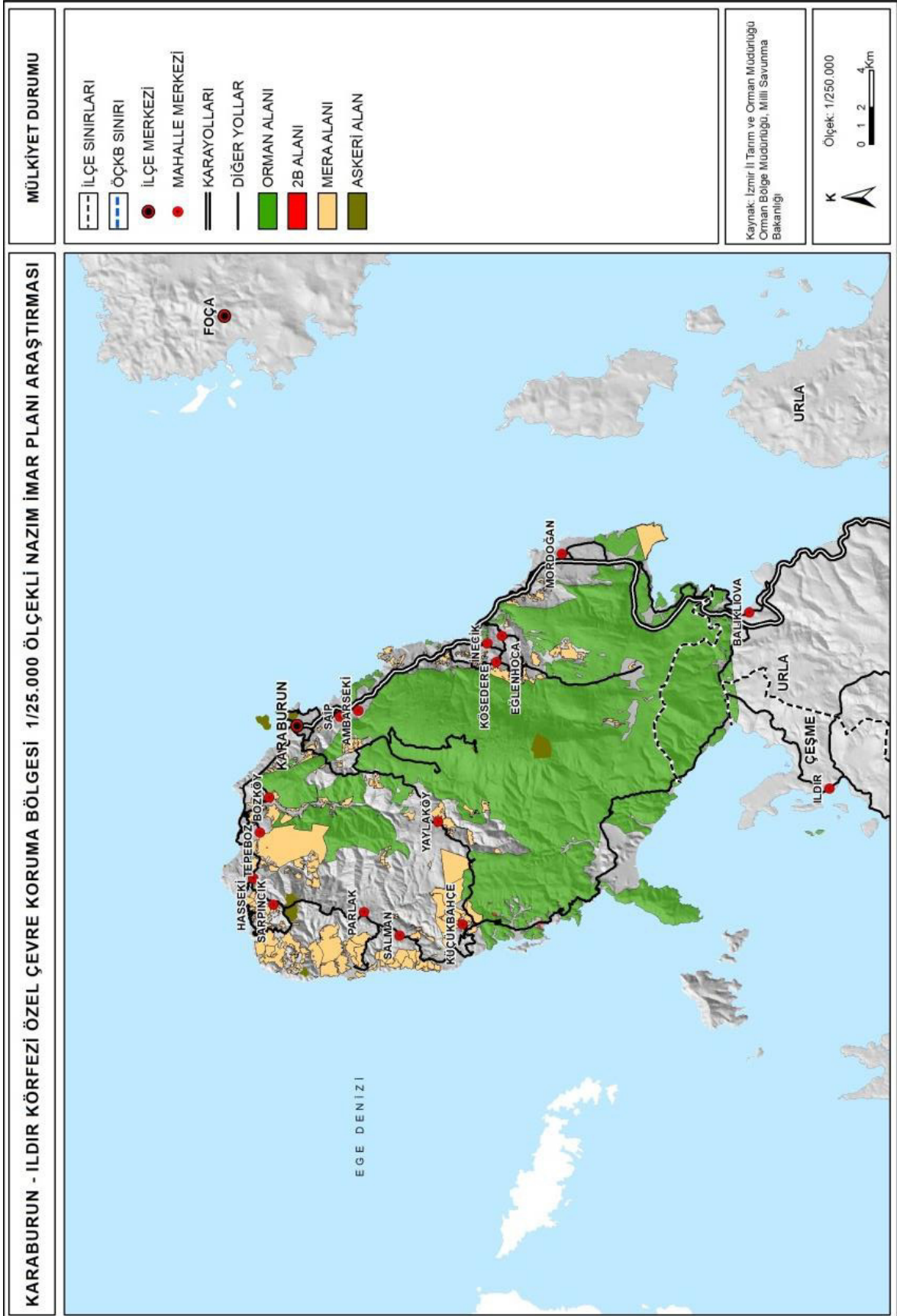
Mülkiyet Durumu	Alan (ha)	Oran (%)
Orman Alanı	24689.39	55.63
2B Alanı	25.53	0.06
Mera	4154.04	9.36
Askeri Alan	281.63	0.63
Diğer Mülkiyetler	15231.17	34.32
TOPLAM	44381.76	100.00

Kaynak: İlgili Kurum Görüşleri

Planlama çalışmaları kapsamında elde edilen kurum görüşlerinden yararlanılarak oluşturulan Mülkiyet Durumu çalışmalarında Orman Alanlarını mülkiyet dağılımı açısından en büyük paya sahip olduğu görülmektedir. Orman alanları 24.689,39 hektar büyüklüğe sahip olup toplam alan içerisinde %55,63 oranında paya sahiptir. Mülkiyet dağılımı açısından toplam alandaki payı açısından ikinci sırada Diğer Mülkiyetler gelmektedir. Diğer mülkiyetler 15.231,17 hektar büyüklüğe sahip olup toplam alan içerisinde %34,32 oranında paya sahiptir.

Planlama çalışmalarına konu olan alandaki Mera alanları 4.154,04 hektar büyüklüğe sahip olup toplam alan içerisinde %9,36 oranında paya sahiptir.

Şekil 3.28.Mülkiyet Durumu

4 KURUM GÖRÜŞLERİ

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 81195450-220.99-E.158346 Sayı ve 08.07.2019 Tarihli görüşünde;

“Bilindiği üzere, sürdürülebilir kalkınmanın en önemli araçlarından biri olan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) ülkemizde 1993 yılından bu yana uygulanmakta olup, gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları kapsamaktadır. Çevresel etki değerlendirme ve stratejik çevresel değerlendirme çalışmalarını yapmak ve bu konuda gerekli kararları almak, izlemek ve denetlemek, 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Genel Müdürlüğümüz görev ve sorumlulukları arasında yer almaktadır.

Bu itibarla ilgi yazıya konu planlama alanında yapılması planlanan projelerin, 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin Ek-I Listesi ve Ek-II Listelerinde yer alması durumunda, her bir proje kapsamında, ÇED Yönetmeliği uyarınca "ÇED Olumlu" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı almadan faaliyete başlanmaması gerekmektedir.”

Denilerek yazıdaki hususlara dikkat çekmektedir.

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 36855019-045.01-E.165703 Sayı ve 19.07.2019 Tarihli görüşünde;

“Her türlü geminin yanaşabileceği kıyı tesisi mevcut ya da yapılması planlanıyorsa, 2872 sayılı Çevre Kanunu, 2000/59/AT sayılı Limanlarda Atık Alım Tesislerinin Kurulumu ve Atıkların Yönetimine ilişkin Direktif ve Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından hazırlanan ve 1990 yılında Ülkemizin de taraf olduğu "Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesi Sözleşmesi" (MARPOL Sözleşmesi)'ne dayanılarak yayımlanan Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği (Değişik: 17/10/2017 – 30213 R.G.) ve gemi atıklarının yönetimini düzenleyen mer'i mevzuat kapsamında gemilerden kaynaklanan atıkların alınabileceği ve büyüklüklerine göre değişebilen Atık Kabul Tesislerinin yapılabileceği 500 - 1000 m² arası alan ayrılması,

Plan kararlarına ve nüfusa uygun artma tesislerinin yerlerinin belirlenmesi, aklını hız ve yönüne göre deşarj noktalarının belirlenmesi ve yapılacak olan deşarjların planlama alanında yüzme ve rekreasyon amaçlı kullanılacak kıyı alanlarının bulunması durumunda deşarjların "Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği", " Kentsel Atıksu Artımı Yönetmeliği" ve "Yüzme Suyu

Kalitesi Yönetmeliği" dikkate alınarak deşarjın, kıyı koruma bandı (500 m) dışına yapılmasının sağlanmasına yönelik plan notu oluşturulması,

İmar planı çalışmalarının ve müteakiben plan ile ilişkili olarak yürütülecek faaliyetlerin; yerleşim yerleri, sanayi tesisleri, ulaşım güzergahları, okul, hastane, vb. kurumların konumları, gürültü ve hava kirliliği açısından bu çalışmaların olası etkileri ile birlikte ilgili mevzuat hükümleri göz önünde bulundurularak bütüncül şekilde değerlendirilmesi,"

Hususlarına dikkat çekilmektedir.

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 65842636-045.01-E.180961 Sayı ve 02.08.2019 Tarihli görüşünde;

"İlgi yazıya konu Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çei4t, Düzeni Planında (ÇDP) Çeşme, Urla ve Karaburun İlçelerini kapsayan ve çok sayıda planlama kararı içeren bölgeyi kapsamakta olup söz konusu alanın işaretlendiği ÇDP örneği ekte gönderilmektedir. ÇDP'de özel kanunlara tabi alanlarda yürütülecek alt ölçekli planlara ilişkin "7.21. Bu plan sınırları içinde – özel kanunlara tabi alanlar dahil – bu planın ilkeleri doğrultusunda yapılacak alt ölçekli planlarda, ulusal mevzuat ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmeler ile koruma altına alınarak koruma statüsü kazandırılmış alanlar ve ekolojik değeri olan hassas alanların gösterilmesi zorunludur. Bu alanlarda, ilgili mevzuat çerçevesinde belirlenen k-oruma kararlarına göre işlem yapılacaktır." genel hükmü bulunmaktadır. Ayrıca planlama çalışmalarına konu özel çevre koruma bölgesi içerisinde yer alan Karaburun ilçesi için ÇDP'nin hedef yılı olan 2025 yılı için 27.000 kişilik planlama nüfusu belirlenmiştir. Bu çerçevede söz konusu alanda yürütülecek 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planlama çalışmalarında ÇDP ile belirlenen arazi kullanım kararlarının ve plan kabul nüfusunun dikkate alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemede söz konusu alanda mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca 03.04.2006 tarihinde onaylanmış 1/1.000 ölçekli Karaburun Yat Limanı ve Balıkçı Barınağı Uygulama İmar Planının bulunduğu ve yine mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca 28.11.2008 tarihinde onaylanarak bu plan üzerinde plan notu değişikliği yapıldığı tespit edilmiş olup söz konusu plan ve plan notu değişikliğine ilişkin bilgiler elde gönderilmektedir. 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı çalışmalarında onaylı Karaburun Yat Limanı ve Balıkçı Barınağı Uygulama İmar Planının dikkate alınması ve çalışma sahasındaki kıyı alanlarında 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve ilgili Yönetmeliği hükümlerine uyulması gerekmektedir.

Bununla birlikte yapılan incelemede:

30.05.2019 tarih ve E.129779 sayılı yazınız ile Karaburun Lodos RES 2. Etap İmar Planlarına ilişkin, 25.06.2019 tarih ve E.145659 sayılı yazınız ile Karaburun Lodos RES-1, RES-2 ve Yaylaköy RES'e ilişkin bilgi ve belgelerin yer aldığı işlem dosyasının Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'ne iletildiği,

İzmir İli, Karaburun ilçesi, Küçükbahçe. Mahallesi GES projesine ilişkin İmar planlarının 26.04.2018 tarihli Bakanlık Olur'u ile, onaylanarak dağıtım-askı sürecinde gelen itirazların değerlendirme aşamasında olduğu,

İzmir İli, Karaburun ilçesi, Mordoğan Mahallesi RES projesine ilişkin imar planlarının 12.06.2018 tarihli Bakanlık Oluru ile onaylanarak 11.03.2019 tarihinde kesinleştirildiği,

İzmir İli, Karaburun İlçesi. Haseki ve Sarpmcık köyleri Sarpmcık RES projesine ilişkin imar planlarının 29.12.2017 tarihli Bakanlık Oluru ile onaylandığı ancak İzmir 1. İdare Mahkemesinin 24.02.2016 tarihli, E:2015/738, K:2016/322 sayılı kararıyla dava konusu planların iptaline karar verildiği hususları tespit edilmiş olup bahsi geçen planlara ilişkin bilgi ve belgeler yazının ekinde iletilmektedir.

Bakanlığımız arşivinde bulunan kıyı kenar çizgilerine ilişkin sayısal veriler yazımız ekinde gönderilmekle birlikte kıyı kenar çizgisi tespitlerini içeren haritaların arşivlenmesi yetki ve sorumluluğunun 3621 Sayılı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik hükümleri uyarınca Valiliklerde Olması nedeni ile Bakanlığımız arşivinde bulunmayan kıyı kenar çizgisi paftalarının. İzmir Valiliğinden (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) temin edilebileceği değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte Genel Müdürlüğümüz arşiv taramasında 1/25.000 ölçekli plana esas jeolojik etüt raporu bulunmadığı tespit edilmiş olup söz konusu alanda plan yapınının önce plan ölçeğine uygun jeolojik etüt raporu hazırlatılıp onaylatılmalıdır.

Bu kapsamda Karaburun-İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı çalışmalarına ilişkin iş ve işlemlerin yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde yürütülmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz ederim."

Denilen yazıda, alan içerisinde yürütülecek çalışmalarda uyulması gereken mevzuat hükümlerinden ve yürürlükte olan planlardan bahsedilmektedir.

T.C. İzmir Valiliği, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında T.C. İzmir Valiliği, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından verilen, 71160347-045.01-E.76187 Sayı ve 09.08.2019 Tarihli görüşte;

Karaburun- İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesinde uygulanacak iş ve işlemler ile ilgili Valiliğimiz (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) görüşü (10.07.2019 tarih ve E. 63939) yazı ile iletilmiş olup Karaburun ilçesinde bulunan doğal sit paftalarının resim ortamında olmasından dolayı sayısallaştırma işlemi yapılamamış olup Müdürlüğümüz arşivinde bulunan Karaburun İlçesine ait doğal sit paftaları yazımız eki Cd'de sunulmuştur.

Yazıda Karaburun İlçesine ait doğal sit paftalarının iletildiğinden bahsedilmektedir.

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Tarım Ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 22802673-754-E.2282207 Sayı ve 26.07.2019 Tarihli görüşte;

"Yapılan inceleme neticesinde; planlama sahası içerisinde Genel Müdürlüğümüz görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında tescilli bir korunan alanın yer almadığı ancak sulak alan niteliği taşıyan Iris Gölü'nün ve ayrıca planlama çalışmalarına konu Karaburun-İldır Körfezi

içerisinde Akdeniz Foku (*Monachus monachus*) mağaraları ile yaşama alanlarının bulunduğ u anlaşıl mıştır.

Bilindiğ i üzere, Bakanlığınmızca ö lkemize özgü endemik, nesli tehlike atmda bulunan türlerin korunmalarına yönelik tür koruma eylem planları hazırlanmaktadır. Bu maksatla Dünya Koruma Birliğ i (IUCN) tarafından yayımlanan Kırmızı Listede soyu kritik derecede tehdit altında olan Akdeniz Foku ile ilgili olarak bugüne kadar yapılan çalışmalar neticesinde Önemli Akdeniz Foku Yaşama Alanları belirlenmiş ve tü t eylem planı çalışmaları yapılmıştır.

Bu minvalde ekte gönderilen "Akdeniz Foku Yaşama Taslak Alan" koordinatlarının göz önünde bulundurulması suretiyle imara konu uygulamalarda bu tü re zarar verilmemesi ve Sulak Alanların Korunması Yönetmeliğ ine riayet edilerek bu hususım hazırlanacak imar planlarının plan hükümlerine eklenmesi gerekmektedir."

Denilen yazıda, alan içerisinde yer alan İris gölünün öneminden ve alandaki Akdeniz Foku (*Monachus monachus*) mağaraları ile yaşama alanlarının bulunduğ undan bahsedilerek uyulması gereken mevzuatlar hatırlatılmaktadır.

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Tarım Ve Orman Bakanlığı, DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı tarafından verilen, 32747660-120-620783 Sayı ve 30.09.2019 Tarihli görüşte;

"Görüş istenen alanda DSİ İzmir 2. Bölge Müdürlüğümüz uhdesindeki İzmir Karaburun Karareis Barajı ve Salman Göleti Ortak Deposu, İletim Hattı ve içmesuyu Arıtma Tesisi Proje Yapımı işi devam etmekte olup yukarıda bahsi geçen imar planı çalışmalarının hazırlanması aşamasında projenin devam etmesi ve inşaatına hali hazırda başlanılmamasından ötürü işte meydana gelebilecek revizyonlar da dikkate alınmak suretiyle içmesuyu iletim hatlarının ekseninden sağlı sollu 25'er metre olmak üzere toplamda 50 metrelik bölümüne herhangi bir müdahalede bulunulmaması, içmesuyu iletim hattına zarar verebilecek uygulamalardan kaçınılması, nihai güzergah ve kamulaştırma şerit genişliklerine dikkat edilmesi gerekmektedir.

İzmir- Karaburun Karareis Barajı ve Salman Göleti Ortak Deposu, İletim Hattı ve içmesuyu Arıtma Tesisi Proje Yapımı işine ait onaylı plan-profil dosyası ve kamulaştırma platform genişlikleri yazımız ekinde gönderilmektedir. Söz konusu alanda Kuruluşumuz 2019 Yılı Yatırım Programında olan "İzmir Karaburun Bozköy Mansap Su Hakkı İletim Hattı" yapım işi bulunmaktadır.

Görüş istenilen alanda Kuruluşumuzca yapımı tamamlanan içme suyu amaçlı "İzmir Karaburun Salman Göleti ve Sulaması", "İzmir Karaburun Karareis Barajı", "İzmir Mordoğ an Eğlenhoca Göleti ve Sulaması" ile "İzmir Karaburun Bozköy Göleti" göl alanları ile bu işlere ait mutlak, kısa-orta uzun mesafeli koruma alanları bulunmaktadır. Bu alanların çalışmalarda dikkate alınması ve konu hakkında İZSU Genel Müdürlüğünün görüşlerinin alınması önem arz etmektedir.

"Karaburun – İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi" olarak belirlenen alan sınırları içerisinde Kuruluşumuzun Karareis Barajı" projesi kapsamında üretim yapılan ve orman izni alınmış olan 35/2012-03 izin no. Ve 3278619 erişim no.lu II (a) grubu kalker hammadde sahası bulunmaktadır.

Görüş sorulan alan içerisinde projeleri hazırlanan "İzmir Karaburun Küçükbahçe Mahallesi Kurfal Deresi Taşkın Koruma, "İzmir İli, Karaburun İlçesi, Küçükbahçe Mahallesi Sulu (Eğriliman) Deresi Taşkın ve Rusubat Zararlarından Korunması" işleri bulunmaktadır.

-Bahse konu alanın içerisinde yazımız ekindeki 1/45.000 ölçekli harita üzerinde mavi renkle temsil edilen dereler geçmektedir. Yazımız ekinde bulunan haritada işaretlenen dere yatağı güzergahları, arazinin topografyası gereği doğal güzergahlarıdır.

Söz konusu alanlarda dere yatağının ıslahı, yağmur sularının drenajı vb. konulardaki tüm çalışmalar, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinin yetkili kılması nedeniyle İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İZSU Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda, plan çalışması yapılan alan içerisindeki mevcut dere yatakları ve doğal vasfını kaybetmiş dere yataklarının tespiti ve plan çalışmasında dere yataklarının memba-mansap şartını da sağlayacak ve üzeri açık olacak şekilde yeterli genişlik ayrılması hususu İZSU Genel Müdürlüğüne değerlendirilmelidir.

Ayrıca, 3 Mayıs 2019 tarih ve 30763 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Taşkın ve Rusubat Kontrolü Yönetmeliği ile 2006/27 ve 2010/5 sayılı Başbakanlık Genelgesi ilgili hükümlerine uyulması gerekmektedir.

Planlama sahası içerisinde kalan bütün dereler için belirtilen taşkın kontrol tedbirlerinin yanı sıra 01.06.2013 Tarih ve 28664 Sayılı Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 28. maddesinde belirtilen hususlar dikkate alınmalıdır.

Görüş istenilen sahanın tamamında çevre sorunları göz önünde tutulmalı, 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun ve Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği, 167 Sayılı Yeraltı Suları Kanunu Atık Yönetimi Yönetmeliği, 07.04.2012 tarih ve 28257 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmeliği ilgili hükümlerine uyulması gerekmektedir.

Yazıda alan içerisindeki mevcut tesislerinin bulunduğu, ayrıca alanda İZSU yetki ve sorumluluğunda alan ve tesislerin bulunduğundan bahsedilerek uyulması gereken mevzuatlar hatırlatılmaktadır.

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Hazine Ve Maliye Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından verilen, 58125898-045.01[045.01]-E.2090063 Sayı ve 09.07.2019 Tarihli görüşte;

"Bakanlığımız mevzuatına göre, korunması gereken tarım arazileri, sulu tarım arazileri, mutlak tarım arazileri, dikili tarım arazileri ile özel ürün arazileri olup, bu arazilerin tarımsal niteliği korunarak planlama dışında tutulması gerekmektedir. Tarım arazilerinde, tarım dışı planlama çalışmalarında ise tarımsal potansiyeli göz önünde bulundurularak öncelikle marjinal tarım arazilerinin kullanılmasının uygun olacağı ve söz konusu planlama alanında 1/25 000 ölçekte hazırlanan, yazımız ekinde gönderilen, tarım arazilerinin sınıflandırılma çalışması da bu doğrultuda değerlendirilmelidir.

Bu çerçevede, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu kapsamında bulunan sözkonusu alana ait hazırlanan "Tarım Arazilerinin Sınıflandırılması" çalışması yazımız ekindeki CD`de gönderilmektedir. Yazı ekinde gönderilen sınıflama çalışması, gerek

5403 sayılı Kanun ve gerekse Bakanlığımızın diğer mevzuatları çerçevesinde alınması gereken yasal izinleri veya olurları kapsamamaktadır. Bu nedenle 5403 sayılı Kanun ve Bakanlığımızın diğer mevzuatları gereği tarım arazilerinin tarım dışı amaçla kullanılabilmesi için ilgili Valiliklere (İl Tarım ve Orman Müdürlüğü) müracaat edilerek tarım dışı kullanım izni alınması gerekmektedir.”

Gelen kurum görüşünde iletilen Tarım Arazilerinin Sınıflandırılması çalışmasının yasal izinleri veya olurları kapsamadığı belirtilerek, 5403 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuatları gereği İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden izin alınması gerektiği belirtilmektedir.

T.C. Orman Genel Müdürlüğü, İzmir Orman Bölge Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Orman Genel Müdürlüğü, İzmir Orman Bölge Müdürlüğü tarafından verilen, 76086698-754-E.2381426 Sayı ve 18.11.2019 Tarihli görüşte;

“İnceleme sonucunda; İzmir İli, Karaburun ilçesi, Amberseki, Balıklıova, Bozköy, Çatalkaya, Eğlenhoca, Hasseki, Kösedere, Küçükbahçe, Merkez, Mordoğan, İncik, Saip, Salman, Sarpıncık, Parlak, Yayla Mahallerinde 6831 sayılı Orman kanuna göre Orman Kadastro ve 1744 sayılı yasa ile değişik 2 nci madde uygulama çalışmaları, Mordoğan, Kösedere, İncik, Eğlenhoca mahallelerinde ise 6831 sayılı Orman kanununun 3302 sayılı yasa ile değişik 2/B maddesi uygulama çalışması, Salman ve Hasseki mahallelerinde ise yapılarak kesinleşmiş olduğu,

-İlgi yazınız eki CD 'de sınırları belirtilmiş 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı yapılacak alan sınırları ile Orman Kadastro paftaları ile çakıştırıldığında; planlama sahasının bir kısmının Kesinleşmiş orman sınırları içerisinde, bir kısmının 6831 sayılı Orman Kanunu 2nci maddesi ile orman sınırları dışına çıkartılmış yerler içerisinde, kalan kısmının ise orman sayılmayan alanlarda kaldığı tespit edilmiştir.

1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı yapılması hususunda İdaremiz görüşü istenen İzmir ili, Karaburun İlçesi sınırları içinde kalan mahallelerdeki orman kadastro çalışmalarında fenni hata tespit edilmiş olup idaremizce tespit edilen fenni hata düzeltilmesi çalışmaları Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ile müştereken devam etmektedir.

Söz konusu 1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planı alanı, İzmir İli Karaburun İlçe sınırlarının tamamını kapsadığından, Fenni hataların giderilmesi sonrasında kurumumuzca görüş verilecek olup 1/25000 ölçekli Nazım imar Planı çalışmalarının orman kadastrondaki fenni hataların giderilmesi sonrasında tamamlanması uygun olacaktır.”

Söz konusu görüşte özetle, planlama alanının bir kısmının Kesinleşmiş orman sınırları içerisinde, bir kısmının 6831 sayılı Orman Kanunu 2.nci maddesi ile orman sınırları dışına çıkartılmış yerler içerisinde, kalan kısmının ise orman sayılmayan alanlarda kaldığı belirtilmektedir. Ayrıca orman kadastro çalışmalarında fenni hata tespit edildiği, tespit edilen fenni hata düzeltilmesi çalışmaları Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ile müştereken devam ettiği belirtilerek, fenni hataların giderilmesi sonrasında tekrar görüş verileceği belirtilmektedir.

T.C. İzmir Valiliği, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. İzmir Valiliği, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından verilen, E-28254861-115.99-172499 Sayı ve 19.01.2021 Tarihli görüşte;

"Bakanlığınızca (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı çalışmaları tarafından başlanan "Karaburun-İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi" ne ilişkin olarak ilgi yazınız ile istenilen bilgiler, 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında değerlendirilmiştir.

Karaburun İlçesinde tespit edilen meralar yazımız ekinde gönderilmekte olup tespit-tahdit çalışmaları devam etmektedir."

Yazıda alan içerisindeki tespit edilem meraların gönderildiği ancak halen tespit ve değerlendirme çalışmalarının devam ettiği belirtilmektedir.

T.C. İzmir Valiliği, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. İzmir Valiliği, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından verilen, E-67970180-230.99-1034727 Sayı ve 05.04.2021 Tarihli görüşte;

"İlgi yazınızda istenen ilimize ait arazi sınıflama haritaları mevcut olmayıp, plan çalışması yapılan bölgede tarım arazisi niteliğindeki taşınmazlar için alt ölçekli plan yapım aşamasında 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve 3573 Sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancilerin Aşılattırılması Hakkında Kanun kapsamında Müdürlüğümüz görüşünün ayrıca alınması hususunda;"

Yazıda arazi sınıflama haritalarının bulunmadığı, alt ölçekli planlar yapılırken ilgili mevzuatlar kapsamında görüş alınması gerektiği belirtilmektedir.

T.C. İzmir Valiliği, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. İzmir Valiliği, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından verilen, E-65578134-145-3705656 Sayı ve 31.12.2020 Tarihli görüşte;

"Konu ile ilgili olarak Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü tarafından yürütülen iş ve işlemler gereği söz konusu bölgede faaliyet göstermekte olan su ürünleri yetiştiriciliği tesislerine dair bilgiler tablo şeklinde hazırlanarak, aynı zamanda onaylı suret şeklinde yazımız ekinde sunulmaktadır."

Yazıda bölgede faaliyet göstermekte olan su ürünleri yetiştiriciliği tesislerine ait bilgilerin iletildiği belirtilmektedir.

T.C. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İmar Ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İmar Ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı tarafından verilen, 91587970-622.03-E.165784 Sayı ve 16.07.2019 Tarihli görüşte;

Belediye Başkanlığınızca onaylanan planlar ile Karaburun Belediye Başkanlığının 25.11.2014 tarih ve 501-1739 sayılı yazısı ve Mülga İzmir İl Özel idaresinden 2014 tarihli

tutanakla tarafımıza iletilen 1/5000 ölçekli nazım imar planlarına ait bilgi ve belgeler ile bu planlara ilişkin liste ilgi (10.04.2019 tarih ve E.83474) yazımız ekinde tarafınıza iletilmiştir.

Söz konusu bölgede yapılacak planlamaya yönelik faaliyetlerde; Belediye Başkanlığımızca hazırlanan ve Belediye Meclisimizin 10.04.2017 tarih, 05.353 sayılı Kararı ile uygun görülerek Başkanlık Makamınca 20.07.2017 tarihinde onaylanan İzmir Batı Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım imar Planı kararları ile Plan Raporunda ayrıntılı bir şekilde tariflenen ve bölgenin doğal yapısını korumayı hedefleyen ilke ve esasların dikkate alınması ve yapılacak çalışmalara ilişkin Belediye Başkanlığımızdan görüş istenmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Yazıda alan içerisinde daha önce Belediye Meclisi tarafından onaylanan "İzmir Batı Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım imar Planı"ndan bahsedilerek, yapılacak olan çalışmalarda dikkate alınmasını istemektedir.

T.C. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 29167681-045.01/ 57736 Sayı ve 06.08.2019 Tarihli görüşte;

Konuya ilişkin baraj ve baraj havzaları açısından yapılan incelemede; Karaburun-İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesinde Bozköy Göleti, Mordoğan Göleti ve Karareis Barajının yer aldığı anlaşılmış olup, yazımız ekinde iletilen baraj havzalarında İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik ile 1/250000 ölçekli Batı Bölgesi Çevre Düzeni Planı ve plan notları uygulanmaktadır. Bu nedenle her türlü yapı ve faaliyet öncesinde ruhsat düzenlemeden önce İdaremiz görüşünün alınması ve bu hususların plan notlarında belirtilmesi gerekmektedir (Ek 1).

A. Dereler ve dere ıslahları açısından yapılan incelemede;

Konuya ilişkin 1/25000 ölçekli haritada yapılan incelemede, söz konusu bölgenin içerisinde birçok dere yatağının geçtiği ve bunlardan bazılarının İdareimizce hazırlanmış olan ıslah projeleri bulunduğu görülmüş olup, bahse konu planlama çalışmalarında ve alt ölçekli planlama çalışmalarında aşağıda belirtilen hususlara uyulması ve plan notlarına aktarılması gerekmektedir.

1. Islah projesi bulunmayan derelerde, şey üst çizgileri arasında kalan alanların dere güzergâhı olarak kabul edilmesi ve imar planına işlenmesi; derelerin bakım ve temizliği için şey üst çizgilerinden itibaren her iki tarafında en az 5 metre genişliğinde imar yollarının planda ayrılması,

2. Islah projesi bulunan derelerde ise yazımız ekinde gönderilen projelerde belirlenen ıslah güzergâhlarının imar planlarına işlenmesi; derelerin bakım ve temizliği için şey üst çizgilerinden itibaren her iki tarafında en az 5 metre genişliğinde imar yollarının planda ayrılması,

3. Ani yağışlar sonrasında bölgenin zarar görmemesi için, gerekli taşkın koruma önlemlerinin alınması, yüzeysel suların drenajının sağlanması; su basman kriterlerine ve 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğine" uyulması,

4. 09.09.2006 Tarih ve 26284 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2006/27 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile 20.02.2010 tarih ve 27499 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2010/5 sayılı Başbakanlık Genelgesi, 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Koruma Kanunu hükümlerinde belirtilen hususlara, 167 Sayılı Yeraltı Suları Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve diğer Mevzuatın ilgili hükümlerine uyulması,

5. İmar planı onayı ve imar uygulamalarına müteakip, inşaat aşamasında, faaliyetler sırasında ve sonrasında;

Dere yataklarının korunması ve hidrolik akışının engellenmemesi, yüzeysel suların drenajının sağlanması, dere yataklarına rusubat ve malzeme akışı olması durumunda ise derenin derhal temizlenmesi,

Dere yataklarının hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları depolama sahası olarak kullanılmaması, suyun tam ve serbest akışını engelleyici her türlü müdahaleden kaçınılması, arazide meydana gelebilecek heyelan ve erozyona karşı gerekli her türlü tedbirin alınması,

6. Derelerde can ve mal emniyeti için her türlü güvenlik tedbirinin (Korkuluk, duvar vb.) ilgili kurum tarafından alınması, bu konuda İdaremizin herhangi bir sorumluluğu bulunmadığının kabul edilmesi ve konuya ilişkin DSİ 2. Bölge Müdürlüğü görüşünün alınması,

gerekmektedir.

B. İçme suyu projeleri açısından yapılan incelemede;

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilen İdaremizce içme suyu teminine yönelik tamamlanan, yürütülen ve planlanan;

1 Kesin kabulü yapılarak yatırım programı kapsamında yapım ihalesine gönderilecek olan "Karaburun Merkez ilçesi ve Çevre Mahalleleri(Yaylaköy, Küçükbahçe, Salman, Sarpıncık, Haseki, Bozköy, Esendere, İncelik, Eğlenhoca, Kösedere, Parlak) İçmesuyu Projelerinin Hazırlanması" işi,

2 Proje çalışmaları tamamlanarak yatırım programı kapsamında yapım ihalesine gönderilecek olan "Urla ilçesi İçmeler ile Çeşme ilçesi Arası İçmesuyu İletim Hattı Projesinin Hazırlanması" işi,

3 Proje çalışmaları tamamlanarak yapımı devam eden "Mordoğan Göleti içme Suyu Arıtma Tesisi" işi,

4 DSİ tarafından yapımı tamamlanan, İdaremizce tesis ve iletim hattı proje çalışmaları devam eden "Bozköy Göleti içme Suyu Arıtma Tesisi Uygulama Projeleri" işi,

bulunmakta olup, söz konusu projelere ilişkin bilgi ve belgeler yazımız ekinde gönderilmektedir (Ek 3). Bununla birlikte İzmir içme Suyu Projesi Sonuç Master Plan Raporu" nda belirtilen Salman Göleti, Mordoğan Göleti, Salman Göleti ve Karareis Barajı ile ilgili İdaremiz ile DSİ 2. Bölge Müdürlüğü arasında içme suyu amaçlı kullanımına ilişkin hazırlanan protokolün imzalanmasına yönelik mutabakat süreci devam ettiğinden DSİ 2. Bölge Müdürlüğü' nün de görüşünün alınması gerekmektedir.

C. Atıksu, yağmursuyu ve kanalizasyon projeleri açısından yapılan incelemede;

Görüş sorulan alan sınırları içerisinde İdaremizce yapılması planlanan "İzmir İli Karaburun ilçesi Muhtelif Mahallelerinde Atıksu ve Yağmursuyu Şebeke Uygulama Projelerinin Hazırlanması İşleri" ve bu proje kapsamında Bozköy Mahallesi 686, 688, 695, 702,

703, 704, 842, 847 ve 850 parsellerde "Atıksu Arıtma Tesisi" yapılmasına ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı çalışmaları devam etmekte olup, yazımız ekinde iletilen söz konusu projelerin yapılacak planlama çalışmalarında dikkate alınması gerekmektedir (Ek 4). Ayrıca; İdaremizce bölgede arıtılmış suların uzaklaştırılması amacıyla güzergahı henüz kesinleşmemiş olan deniz içi deşarj hattı projesi planlanmakta olup, konuya ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

D. Mevcut içme suyu ve kanalizasyon tesisleri açısından yapılan incelemede;

Görüş sorulan alanda mevcut birçok altyapı ve üst yapı tesislerimiz ile İdaremiz mülkiyetine ait parseller bulunduğu görüldüğünden, yazımız ekinde koordinatları gönderilen hat ve tesislerimizin dikkate alınması gerekmektedir (Ek 5).

Bununla birlikte; söz konusu alanda mevcut birçok altyapı hattımız, üstyapı tesisimiz ile, bahse konu alanda 6360 Sayılı Kanun kapsamında 01.04.2014 tarihinde İdaremize devredilen "Sarpıncık Köyü A.A.T., Hasseki Köyü A.A.T, Kuyucak A.A.T., Bodrum A.A.T., Saip Köyü A.A.T., Ambarseki A.A.T, Yaylaköy Kösedere Köyü A.A.T, İncelik Köyü A.A.T., Eğlenhoca Köyü A.A.T." olmak üzere 10 adet mevcut atıksu arıtma tesisi bulunmakta olup, söz konusu tesislere ilişkin kapasite bilgileri ile sayısal koordinat verilen i yazımız ekinde iletilmektedir (Ek 5).

E. Kamulaştırma işlemlerine ilişkin yapılan incelemede;

Söz konusu alanda devam etmekte olan tahsis ve kamulaştırma çalışmalarımız bulunmakta olup, yazımız ekinde sunulmuştur (Ek 6).

Söz konusu alan ile ilgili İdaremiz görüşlerini içeren bilgiler teknik tespit niteliğinde olup, yasal mevzuat uyarınca istenilen amaca esas planlama çalışmalarına veri teşkil etmesi için hazırlanmıştır.

Yazıda alan içerisindeki mevcut tesislerinin bulunduğu, ayrıca alanda DSİ. 2. Bölge Müdürlüğünü yetki ve sorumluluğunda alan ve tesislerin bulunduğundan bahsedilerek uyulması gereken mevzuatlar hatırlatılmaktadır.

T.C. Karaburun Belediye Başkanlığı, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, Karaburun Belediye Başkanlığı, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından verilen, 41688961-754-1148/E.2827 Sayı ve 15.08.2019 Tarihli görüşte;

"Karaburun Yarımadası; Ulusal ve Uluslararası ölçekte biyolojik, ekolojik ve jeomorfolojik olarak ender özellikleri olan, endemik canlı türlerini barındıran yerleşim alanıdır. Geçmişte Tarım ve Hayvancılık günümüzde ise bu sektörlerle birlikte daha çok Turizm sektörü yarımadanın temel geçim kaynağını oluşturmaktadır. Bu sebeple Börklüce'nin Diyarı olan tarihi, doğal, kültürel öneme sahip Karaburun Yarımadası'nda planlama yapılırken temel hedef; geçmişten günümüze var olan değerleri yaşatarak, mevcut Tarım alanlarının korunup, Turizm sektörüne entegre edilerek Ekolojik Turizm uygulamaları ile kalkınma ve dengeli büyümesini sağlamak olmalıdır.

Yarımada üzerinde fazlaca yer alan ve taşıma kapasitesini zorlayan Santraller, Taş Ocakları ve Balık Çiftlikleri gibi büyük ölçekli uygulamalar tehdit unsuru oluşturmaktadır. Bu sebeple uygulamaların devamlılığından ziyade, mevcut ömürlerini tamamladıktan sonra

kaldırılarak, doğal dengeyi bozan etmenlerden kaçınıp doğaya olan yük azaltılmalı ve sürdürülebilir Tarım- Turizm uygulamaları ile Yarımadaımız kalkındırılmalıdır.

Bu özellikler göz önünde bulundurulduğunda mevcut 1/100.000 Plan kararları yerine 1/25.000 plan kararlarının yerleşim alanı açısından daha uyumlu bir yapıya sahip olduğu görülmektedir. Bu sebeple karar aşamalarında öncelikli olarak 1/25.000 Plan göz önünde bulundurulmalıdır. Bu çerçevede:

Turizm Alanları

Karaburun Yarımadası, Ege Bölgesi kıyı zonunda körfez girişinde Adalar ve Bakırçay havzasına denizel yakınlığı bulunan, insan faaliyetleri karşısında doğal ve kültürel yapısını büyük oranda korumayı başarmış ender yerlerdendir. Deniz, kıyı, dağ, orman ve sulak alan ekosistemlerini bir arada barındıran yarımadaın bu özelliklerinin devamlılığının sağlanabilmesi esas alınmalıdır. Bu sebeple kitle turizmin sonuçlarından biri olan ikinci konut alanları gibi yapılaşma baskısını arttıracak politikalar yerine; Tarım alanlarını koruyan, sınırlı yapılaşma ile doğal morfoloji ve yerel dokuyla uyumlu, düşük yoğunluklu; çeşitli Agro-Eko Turizm uygulamalarının yapılması gerekmektedir. Bu kapsamda;

-Sürdürülebilir Turizm(Sustainable Tourism) , Yumuşak Turizm(Soft Tourism) gibi olumsuz çevresel etkileri en aza indiren, yerel halkın kalkınmasına katkı sağlamayı amaç edinen alternatif turizm ilkelerinin benimsenmesi,

-Eski Köy Yerleşim alanlarında bütüncül yaklaşım ilkeleriyle Ekoköy turizmi yapılarak, eski köy yapılarının mevcut izleri üzerinden tasarım ilkeleriyle korunarak yaşatılması ve böylece Doğa Turizmi kapsamında ev(köy) pansiyonculuğu vb. uygulamalar ile yerel halkın göçünü önlemeye yönelik politikalar geliştirilmesi,

-Dağ ekosistemine uyumlu doğa sporlarının yapılmasına olanak sağlayan, uygun görülen alanlarda Dağ Turizmi uygulamalarının yapılması,

-Kıyı alanlarında büyük ölçekli turizm tesisleri yerine, denize ulaşan eğimli alanlarda bütünleşik bir aks halinde kıyıya yakın Butik Otel ve Pansiyon uygulamaları, arka yerleşik alanlarda Günübürlük Tesis Alanı, en arka kısımda ise Kamp-Karavan Alanlarının planlanması temel amaç olarak belirlenerek, bu alanlara erişim yer yer durak ve hizmet noktaları kurulması özel araç yerine akülü araba vs. gibi çeşitli ulaşım araçları ile sağlanması ve taşıt baskısının azaltılması,

-Mevcut denizyolu olanakları ulusal ve uluslararası ölçekte değerlendirildiği halinde ortak kültürümüzün olduğu komşu adalar arasında etkileşimin arttırılarak, Kültür Turizm'in canlandırılması,

gerekmektedir.

Böylece sürdürülebilir turizmin asıl hedefi olan çevreye ve ekonomiye katkıları ile ilgili bilincin arttırılması, kalkınmada eşitliğin sağlanması, yerel halkın yaşam kalitesinin arttırılması ve ziyaretçilere yüksek kalitenin sunulması sağlanacaktır.

Tarım Alanları

Son yıllarda Karburun Yarımadasında hızlı bir atış gösteren hizmet sektörünün yanı sıra geçmişte nüfusun temel geçim kaynağını oluşturan sektörler Tarım ve Hayvancılıktır. Yöre iklim özellikleri ve toprak yapısı gibi fiziksel coğrafi koşullara uygun uluslararası bilinirliğe sahip tarımsal ürünler yer almaktadır. Bu sebeple Tarım sektörü yeniden canlandırılmalı ve Ekolojik Tarım ilkeleri benimsenerek sürdürülebilirliği sağlanmalıdır. Bu kapsamda;

-Bölgede Yerelde Üretim-Yerelde Tüketim anlayışı benimsenerek iyi tarım uygulamaları yapılması ve teşvik edilmesi,

-Tarım-Mera-Zeytinlik alanların korunması ve ulaşım akslarının iyileştirilmesi, Bölgenin endemik-ayrıcıklı ürünlerinde (Nergis, Sultani Çekirdeksiz Üzüm, Hurma Zeytin, Mandalina...vb.) iyileştirme çalışmaları yapılarak; üretimin arttırılması, coğrafi işaretlemelerinin yapılması, katma değeri yüksek ürün haline getirilerek markalaşmasının sağlanması ve satış ve pazarlamasının yapılarak turizmle etkileşimin arttırılması, gerekmektedir.

Böylece yerel ürünlere dayalı üretimler, yarımadaanın Sürdürülebilirlik ilkesi kapsamında kalkınabilmesini sağlayacak; tarımsal istihdamın artışıyla birlikte yerel halkın, özellikle genç nüfusun kentlere ve büyük şehirlere olan göçünün önüne geçilecektir.

Yerleşim Alanları

Karaburun yarımadasının yukarıda bahsedilen önemli özellikleri göz önünde bulundurularak; kentleşme baskısından olabildiğince uzak bir anlayışla ekolojik tasarım ilkeleri doğrultusunda mevcut imarlı alanlarda yapılaşmalar geleneksel kullanımın devamlılığını sağlayacak şekilde uygulanmalıdır. Bu kapsamda;

- 1/1.000 onaylı plan sınırları dışında kalan Gelişme Konut Alanı lekelerinin çok büyük alana yayıldığı için; genel anlamda eski köy yerleşkeleri gibi hassas alanları içermesi ve sahip olduğu biyolojik ve ekolojik özellikleri bakımından değerli bölgeleri kapsamasından dolayı; başta 1/100.000 ve sonrasında 1/25.000 ölçekli planlardaki büyük Gelişme Konut Alanı lekeleri daraltılması ve sınırlandırılması,

-1/100.000 ve 1/25.000 ölçekli planlar arasındaki plan uyumsuzluğu olan yerlerde alt ölçekli planlarla uyumu, daha sınırlı yapılaşma lekelerinin olduğu ve buna uygun ilkelerinin benimsendiği 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı'nın baz alınması ve buna göre gerektiği durumlarda 1/100.000 planın revize edilmesi,

-Karaburun Yarımadası'nın karşı karşıya geldiği en önemli tehdit unsurlarından biri olan ve kitle turizmi ihtiyacını karşılamaya yöneliklik, yıpranmamış alternatif alanların azlığı ile yörede yapılması tercih edilen ikinci konut alanlarının, kentleşme baskısı açısından en önemli tehdit unsurlarından biri olarak kıyı yapılaşmasını arttırdığı ve tarım alanlarının kaybına sebep olduğu görülmektedir. Bununla birlikte sadece yaz aylarında gelen ikinci konut sakinleri, yarımada nüfusunu bu dönemde geçici olarak arttırmakla birlikte, yöre halkının turizmden beklediği ekonomik gelişmeyi destekleyememektedir. Bu sebeple bu alanlara yönelik özel stratejiler belirlenmesi, ekolojik turizme yönelik alanların arttırılması ve plan notlarına eklenerek uygulanabilir kılınması,

- Başta hassas alanlara olan yakınlığı ve genel anlamda Gelişme Konut Alanı lekelerinin yeterince var olmasından ötürü karma kullanım alanlardan oluşan ve lejantta 'TİCTK' olarak gösterilen alanlarda parsellasyon yapılmayan yerlerde, 'K(Konut)' ibaresinin çıkarılarak 'TİCT' (Turizm-Ticaret) alanlarına dönüştürülerek konut yapılaşma baskısının azaltılması ve öngörülen turizm tesislerinin çoğaltılması,

- Parsellerin alanlarının büyük, yapılaşma koşullarının küçük olduğu planlama yaklaşımı gözetilerek, yerleşim alanlarından kıyı alanına doğru Yeşil Koridor-Aksların oluşturulması,

- 6360 sayılı Kanundan önce köy statüsüne sahip yerleşim alanlarına özel Kırsal Tasarım Rehberi oluşturularak, özel olarak Kırsal Alan Planlaması yapılmalı ve Bütüncül Tasarım

İlkeleri doğrultusunda köyün gelişiminde mimarinin tarihi karakterini ve yapılaşma geleneğini korumak esas alınmalıdır. Bu yerleşim alanlarında mevcut dokunun korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için kadastral parsel aynı şekilde kalmalı, imar parseline dönüştürülmemelidir. Bu alanlardaki mevcut yapı ve yollar iyileştirilmeli-sağlıklaştırılmalı ve bu şekilde kullanımı sağlanmalıdır. Köy yerleşik alanlarının çeperindeki gelişme konut lekeleri revize edilerek önemli deprem bölgeleri, Tarım alanları gibi özellikli yerlerde bu lekelerin daraltılması,

gerekmektedir.

Böylece yarımadada Koruma-Kullanma dengesinin sağlanması ile konut baskısı azalacak, yöreye özgü geleneksel konut dokusunun devamlılığı sağlanacaktır.

Bu kapsamda; 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı yapımı işine yönelik imar planlarına altlık teşkil edecek çalışmalarda, yukarıda belirtilen hususların göz önüne alınarak değerlendirilmesini,"

Karaburun Belediyesinden gelen kurum görüşünde özetle, yerleşim alanlarındaki onaylı uygulama imar planı sınırlarının korunması, ikinci konut yapılaşmasını teşvikedici uygulamalardan kaçınılması, köy yerleşik alanlarının korunarak kırsal turizmin desteklenmesi, ekoturizmin desteklenmesi, mevcut tarım alanlarını ile birlikte biyolojik ve ekolojik yapının korunması gerektiği belirtilmiştir.

T.C. Çeşme Belediyesi

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Çeşme Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından verilen, 97335617-250-3208/6736 Sayı ve 12.07.2019 Tarihli görüşünde;

"Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi" sınırı Çeşme ilçe sınırında geçmekte olup Çeşme Belediyesi sınırları içinde kalan alanda onaylı 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı bulunmamaktadır. Özel Çevre Koruma Bölgesi Karaburun ve Urla ilçe sınırları içinde kalan alanları kapsamaktadır.

Bununla birlikte "Özel Çevre Koruma Bölgesi" ilan edilen alanda yapılaşmanın en düşük seviyede tutulması ve ekolojik sistemin korunmasına yönelik kararların alınması hususunda;"

Denilmektedir.

T.C. Urla Belediye Başkanlığı, Plan ve Proje Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, Urla Belediye Başkanlığı, Plan ve Proje Müdürlüğü tarafından verilen, 64798094-115.01.01-E.20360 Sayı ve 19.07.2019 Tarihli görüşte

"Müdürlüğümüzce yapılan incelemede; "Karaburun- İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi" ilan edilen alan kısmen İlçemiz Balıklıova Mahallesi sınırları içerisinde kaldığı; İlçemiz Balıklıova Mahallesi 1/1000 ölçekli Uygulama imar Planlarının ve 1/5000 ölçekli Nazım imar Planlarının dışında kalmaktadır. Söz konusu alan; İzmir Büyükşehir Bütünü 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda ve İzmir - Manisa Planlama Bölgesi 1/100000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda kısmen Kentsel Yerleşik Alan sınırı içerisinde kalmaktadır. İlgili planların plan

notlarında" Onaylı uygulama imar planı bulunmayan kırsal yerleşmelerde 1/1000 ölçekli uygulama imar planı yapılıncaya kadar köy yerleşik alan(köy yerleşik alanı ve civarı) sınırı tespit edilmiş alanlarda bu sınırlar içinde, henüz yerleşik plan sınırı belirlenmemiş yerlerde ise tapuda köy içi mevkii içinde yer almak kaydıyla konut, kırsal turizm tesisi (pansiyon, çiftlik evi - köy evi) yayla evli, dağ evi), günübirlik tesis, ticaret(köyün ihtiyacına yönelik bakkal, köy kahvesi, manav, berber, fırın, tanıtım ve teşhir büfesi vb.), tarım ve hayvancılık amaçlı yapılar yapılabilir. Aşağıda belirtilen yapılaşma koşullarına uyulmak koşuluyla kitle tanzimi mevcut yapılar dikkate alınarak belediyesince belirlenir. Yapılaşma koşulları; Emaks: 0,50; Yençok : 2 kat; Maksimum Yapı inşaat Alanı (Brüt inşaat Alanı) : 250 m² Bir parsel üzerinde gerekli müstemilatlar dışında birden fazla yapı yapılamaz." hükmü bulunmakta olup, Balıklıova Mahallesi'nde köy yerleşik alan sınırı içerisinde bahsi geçen hükümler uygulanmaktadır. İlçemiz Balıklıova Mahallesi 1575,1576,1577 ve 1579 parsellerin bulunduğu alanda;

30.01.1984 tarihi ile Bayındırlık ve iskan Bakanlığı onaylı imar planı bulunmaktadır. İlçemiz Balıklıova Mahallesi 1585, 1586, ..., 1619,1620 parsellerin bulunduğu alanda imar ve iskan Bakanlığı tarafından 19.12.1979 tarihi ile onaylı imar planı mevcuttur. Söz konusu imar planı ile plan değişiklikleri yazımız ekinde yer almaktadır. Ayrıca köy yerleşik alan sınırı dışında yer alıp da; İzmir - Manisa Planlama Bölgesi 1/100000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda Tarım Alanı ve Orman Alanı olarak planlı alanlar bulunmaktadır. İlgili planın plan notlarına göre bu alanlar alt ölçekli plan yapılmadan ilgili kurum görüşü uygulamaya geçilebilmektedir. Yazımız ekinde ilçemiz Balıklıova Mahallesi'nde yer alan uygulama imar planlarının onaylı suretleri ile Balıklıova Mahallesi sınırları içerisinde yaptırılan jeolojik- jeoteknik etüt ilişkin sayısal verileri ve planlarla ilgili bilgi içerir CD yer almaktadır

Gelen kurum görüşünde özetle, planlamaya konu olan alan içerisindeki yürürlükte bulunan planlara ait bilgilere yer verilmiştir.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, inşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, inşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı tarafından verilen, 38473911-754-E.14842082 Sayı ve 15.08.2019 Tarihli görüşte;

"Sınırları ilan edilen proje alanı içerisinde üzerinde eğitim tesisi bulunan alanların korunması, bölgelerin brüt nüfus yoğunluğu esas alınarak Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği Ek-2 tablosuna uygun asgari büyüklükte eğitim tesis alanları ayrılması, bu alanların aynı yönetmeliğin 11. ve 12. maddesine göre bölgelerin gelecekteki gereksinimleri göz önünde tutularak hizmet etki alanı ve yürüme mesafesi ölçütlerine göre tasarlanması gerekmekte olup ayrıca Kurum Açma, Kapatma ve Ad Verme Yönetmeliğinin 5-(c) maddesi uyarınca "...bataklıkta, dere yatağında, heyelan bölgesinde olmaması, arsanın üzerinde ve komşu parselde yakın okul bahçesi duvarından en az 100 m uzaklığa kadar orta/yüksek gerilim hattı bulunmaması, akaryakıt servis istasyonlarına en az 50 m, alkollü içkilerin satışının yapıldığı yerler ve eğlence yerlerine ise en az 100 m uzaklıkta ve baz istasyonlarına Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca belirlenmiş olan güvenlik mesafesi kadar uzakta olması, doğal afetlere maruz kalabilecek veya sağlık ve güvenlik açısından yüksek risk taşıyan bir yerde bulunmaması, yol, elektrik, içme suyu, yağmur suyu, kanalizasyon, doğalgaz, telefon ve

internet hatları gibi altyapı hizmetlerinin sağlanmış olması," niteliklerine sahip olması gerekmektedir.

Ayrıca 3194 sayılı imar Kanununda 10.07.2019 tarih ve 30827 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7181 sayılı Tapu Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılan değişiklikte,

-İmar Kanunu'nun 15.maddesine

"imar planı bulunan alanlarda, uygulama imar planına uygun olarak öncelikle parselasyon planının yapılması esastır. "

"imar planı bulunan alanlarda, ifraz ve tevhit işlemleri, parselasyon planı tescil edilmiş alanlarda yapılabilir."

"Parselasyon planı tescil edilmiş yerlerde yapılacak ifraz veya tevhidin imar planlarına ve imar mevzuatına uygun olması şarttır." Fıkraları

-İmar Kanunu'nun 18.maddesine

"Belediye veya valiliği;; parselasyon planlarını, imar planlarının kesinleşme tarihinden itibaren beş yıl içinde yapması ve onaylaması esastır. Parselasyon planı yapmaması sebebiyle doğacak her türlü kamulaştırma iş ve işlemlerinden belediyeler veya valilikler sorumludur" fıkrası eklenmiştir.

Yapılacak imar Planı çalışmasında özellikle yukarıda belirtilen mevzuat değişiklikleri de göz önüne alınarak eğitim alanları tasarlanırken; Maliye Hazinesi mülkiyetindeki parsellerden getirilmeye -çalışılması, Maliye Hazinesine ait taşınmaz bulunmuyorsa yukarıda bahsedilen mevzuatlar gereği ilgili belediyesince 3194 sayılı imar Kanununun 18. madde uygulama sınırının belirlenmesi ve ayrılan eğitim alanlarının 18. madde gereği Düzenleme Ortaklık Payından karşılanması için imar plan notları bölümünde gerekli düzenlemelerin getirilmesi, eğitim alanlarının mülkiyet dokusuna da gözetilerek, kamu yararı doğrultusunda üzerinde başka kullanımların ve enkaz bedeli oluşturacak bir müstemilatın bulunmamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen açıklamalara ek olarak planlama alanına ilişkin talep, öneri, yatırım, plan ve projelerinizin istenen ortamda ilgili Belediyesine iletilmesi, imar planının ilgili kurumlarca onanması halinde bir suretinin sayısal ortamda Başkanlığımıza iletilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Yazıda alan içerisindeki mevcut tesislerini bulunduğu ve korunması gerektiğinden bahsedilerek uyulması gereken mevzuatlar hatırlatılmaktadır.

T.C. İzmir Valiliği, İl Sağlık Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. İzmir Valiliği, İl Sağlık Müdürlüğü tarafından verilen, 47499656-752.99 Sayı ve 16.08.2019 Tarihli görüşte;

"Yapılacak yeni plan ve değişiklikte, mevcut imar planlarında "Sağlık Tesis" alanları içerisinde kalan ve üzerinde halen hizmet verilen Maliye Hazinesi ve Belediye'ye ait Bakanlığımıza tahsisli parsellerin Sağlık Tesis alanı olarak korunmasına, ayrıca tasarruf tedbirleri kapsamında kamulaştırma işlemlerinin yapılamaması nedeniyle atıl durumda kalacak nitelikte bulunan şahıslara ait Sağlık Tesis alanında kalan parsellerin, Maliye Hazinesi ve Belediye mülkiyetinde bulunan parseller ile yer değişikliği yapılarak, yeni yapılacak imar planlarında dikkate alınması ve hazırlanacak planlarda Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği

kapsamında Ek.2 Tablo'da yer alan ölçülerde 1.Basamak ve diğer "Sağlık Tesis Alanı" olarak yukarıda belirtildiği üzere kamu yararı gözetilerek mülkiyeti Maliye Hazinesi ve Belediye'ye ait olan parsel'ler üzerinde "Sağlık Tesis Alanlarının belirlenmesinin uygun olacağı görüşüne varılmıştır."

Yazıda alan içerisindeki mevcut tesislerini bulduğu ve korunması gerektiğinden bahsedilerek uyulması gereken mevzuatlar hatırlatılmaktadır.

T.C. Kültür Ve Turizm Bakanlığı, Yatırım Ve İşletmeler Genel Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Kültür Ve Turizm Bakanlığı, Yatırım Ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 35698499-307.01.02 [350710059:350710055] -E.575633 Sayı ve 10.07.2019 Tarihli görüşte

"Karaburun Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi" sınırları kapsamında 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca ilan edilmiş herhangi bir Turizm Merkezi veya Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi bulunmamaktadır. Ancak "Karaburun – Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi"nin küçük bir kısmı Bakanlığınızca turizm merkezi ilanına yönelik olarak etüt çalışmaları başlatılan ve ilgi (b) yazınız ile görüş istenilen alan sınırları içinde kalmaktadır

Turizm Merkezi ilanına ilişkin olarak ilgili kurum ve kuruluş görüşleri sonrasında kesin sınırlar oluşturulacak olup, turizm merkezi sınırlarının belirlenmesi aşamasında "Karaburun – Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi" sınırları dikkate alınarak düzenleme yapılacaktır.

Bakanlığınızca turizm merkezi ilanına yönelik etüt çalışmaları sürdürülen alan sınırları ilgi (b) yazınız ekinde iletilmiş olup, "Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi"nde yapılacak planlama çalışmalarında bölgenin turizm potansiyelinin sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde değerlendirilebilmesi amacıyla eko-turizm ve günübirlik kıyı turizmine yönelik plan kararlarının oluşturulmasında yarar görülmektedir"

Gelen kurum görüşünde özetle, planlamaya konu olan alan içerisinde üretilecek olan kararların bölgenin turizm potansiyelinin sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde değerlendirilebilmesi amacıyla eko-turizm ve günübirlik kıyı turizmine yönelik plan kararlarının oluşturulmasında yarar görüldüğü belirtilmektedir.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları Ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Tespit ve Planlama Dairesi Başkanlığı

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları Ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Tespit ve Planlama Dairesi Başkanlığı tarafından verilen, 52886439-169.09.01-E.566451 Sayı ve 08.07.2019 Tarihli görüşte;

Konunun 2863 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında İzmir 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne incelenmesi, 18.01.2013 gün ve 12610 sayılı Makam Olur'u ile yürürlüğe giren "Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüklerinin Çalışma Esasları ile Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu Çalışmalarına İlişkin Yönerge"nin 4. maddesinin (m) fıkrası uyarınca gerekli işlemlerin yapılması ve oluşturulacak görüşün süresi içerisinde ilgili kuruma iletilerek sonucundan

Bakanhğımız Kùltür Varlıklar ve Mùzeler Genel Mùdùrlùğù'ne bilgi verilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim”

Gelen görùş yazısında alanda sorumlu olan İzmir 1 Numaralı Kùltür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Mùdùrlùğù olduğu belirtilerek ilgili mùdùrlùğün görevlendirildiği bildirilmektedir.

T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı, Kùltür Varlıkları ve Mùzeler Genel Mùdùrlùğù, İzmir 1 Numaralı Kùltür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Mùdùrlùğù

Planlama çalışmalarını kapsamında, T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı, Kùltür Varlıkları Ve Mùzeler Genel Mùdùrlùğù, Tespit ve Planlama Dairesi Başkanlığı tarafından verilen, 66017023-169.09.01-E.595710 Sayı ve 18.07.2019 Tarihli görùşte;

“Karabumn-Ildır Kùrfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde yer alan arkeolojik sit alanlarına yönelik kurul kararı ve ekleri yazınız ekinde iletilmektedir. Yazınız ekinde ayrıca sayısal sit alanı sınırları ile sayısallaştırılması henüz yapılamamış sit alanlarının ve sahada yer alan dalışa yasak bölgelerin gösterildiği .ncz uzantılı harita örneği iletilmektedir. Söz konusu özel çevre koruma bölgesi içinde 12-13-14 nolu dalışa yasak bölgenin tamamını, 10 ile 18 nolu dalışa yasak bölgenin ise bir bölümü kalmaktadır. Söz konusu dalışa yasak sahalarının güncel koordinatları 20 Mayıs 2016 Tarihli 29717 Sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanan 2016/8743 sayılı Kararname eki listede bulunduğu hususunda;”

Gelen görùş yazısında alanda yer alan sit sınırlarının iletildiği ayrıca dalışa yasak sahalarının güncel koordinatları 20 Mayıs 2016 Tarihli 29717 Sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanan 2016/8743 sayılı Kararname eki listede bulunduğu bildirilmektedir.

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden Tetkik ve Arama Genel Mùdùrlùğù, Jeoloji Etütleri Dairesi Başkanlığı

Planlama çalışmalarını kapsamında, T.C. Milli Savunma Bakanlığı, İzmir İnşaat Emlak Bölge Başkanlığı, Lojistik Genel Mùdùrlùğù tarafından verilen, 65116061-045.99-E.49842 Sayı ve 08.07.2019 Tarihli görùşte;

“"Karaburun-Ildır Kùrfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi" alanına karşılık gelen 1/25.000 ölçekli K16-cl, c2, c3, c4, K17-dl, d2, d3, d4, L16-bl, b2, b3, b4, L17-al, a2 paftalarına ait Jeoloji Haritaları, Diri Fay Haritaları (K17-d4, L16-b 1, b4, L17-a 1, a2) ve Heyelan Haritaları (K16-c2, K17-d4) arşivimizde sayısal olarak mevcut olup, satışı yapılmaktadır. Ayrıca söz konusu alanlara ilişkin raporlar ile JPEG formatında 1/25.000 ve 1/100.000 ölçekli jeoloji haritalarına Genel Mùdùrlùğümüz WEB sayfası, E-Ticaret Portal'ından ulaşılabilir ve ücreti karşılığı satın alınabilir.

Görüş sorulan alan, Genel Mùdùrlùğümüz adına ruhsatlı, etütleri sürdürülen ve yürürlüğü devam eden İzmir İli Karaburun İlçesi 201400206 (ER:3317111) no'lu IV. Grup Maden Arama Ruhsatı içinde yer almaktadır. Arama Ruhsatının bir sureti (Ek-1) ve çıkışma krokisi (Ek-2) koordinatları içerecek şekilde yazımız ekinde sunulmaktadır.

Genel Mùdùrlùğümüzün herhangi bir hak kaybına uğramaması için, yapılacak imar planı çalışmalarında belirtilen hususların dikkate alınarak işlem tesis edilmesi, planlama koordinatlarında herhangi bir değişiklik yapılması halinde tekrar görüş sorulması ve bahsi geçen

sahada ruhsat alınmak suretiyle yapılacak işletme faaliyetlerine engel teşkil etmemesi halinde, Kuruluşumuzun bundan sonra yapabileceği olası çalışmalar saklı kalmak üzere, Kuruluşumuz çalışmalarını açısından herhangi bir sakınca oluşturmayacaktır."

Gelen kurum görüşünde özetle, Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi içerisindeki 1/25.000 ölçekli Jeoloji Haritaları, Diri Fay Haritaları ve Heyelan Haritaları ve raporlarını ücreti karşılığı satın alınabileceği belirtilmektedir. Ayrıca MTA adına ruhsatlı, Maden Arama Ruhsatı bulunduğu belirtilerek yapılacak imar planı çalışmalarında belirtilen hususların dikkate alınarak işlem tesis edilmesi gerektiği bildirilmektedir.

T.C. Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 91510499-101.29.02-E.436250 Sayı ve 19.07.2019 Tarihli görüşte;

"İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen pafta ve koordinatlarla sınırlı alan (94506,34 ha) üzerinde 17.07.2019 tarih ve 16:05 saati itibariyle yapılan inceleme sonucunda; söz konusu alanla çakışmalı durumda işletme ruhsat sahaları ve jeotermal ruhsat sahalarının bulunduğu tespit edilmiştir.

İmar Planı çalışmalarının yürütüldüğü alanda kalan ve elde bilgileri gönderilen işletme ruhsatlı sahalar ile ilgili olarak 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesinin onikinci fıkrası; "imar alanları içinde kalan madencilik faaliyetleri, ilgili yerel merciden izin alınarak yapılır. Ruhsat alındıktan sonra imar alanları icine alınan maden sahalarına bu hüküm uygulanmaz. İmar planı bulunmayan alanlarda yapılan veya yapılacak olan madencilik faaliyetleri ile bu faaliyetlere bağlı gecici tesisler ve bunların müstemilatı için imar planı yapılmaz. İşletme ruhsatları çevre düzeni ve imar planları notuna işlenir..." hükmü ve ayrıca Maden Yönetmeliği'nin 118. maddesinin birinci fıkrası; "imar alanları içinde kalan madencilik faaliyetleri, ilgili yerel merciden izin alınarak yapılır. Ruhsat alındıktan sonra imar alanları içine alınan maden sahalarına bu hüküm uygulanmaz. Bu yönde değerlendirme yapılırken imar planının kesinleşme tarihi ve maden ruhsatının hak sağlandığı ilk müracaat tarihi göz önünde bulundurulur. İmar planlarında orman arazisi olarak görülen ve orman idaresinden izin alınarak madencilik faaliyet sürdürülen alanlar için imar planı istenmez." hükmü çerçevesinde işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Bahse konu imar Planının onaylanması halinde, onaylamaya esas karar ile birlikte onama sınırına ait UTM 6 derecelik (ED-50) dilime esas pafta ve koordinatların Genel Müdürlüğümüze gönderilmesi durumunda sistem kayıtlarımıza işlenmesi sağlanacaktır.

Görüş istenen ve koruma altına alınması planlanan alanla çakışmalı durumda bulunan söz konusu jeotermal kaynaklar ve mineralli sular arama ruhsat sahaları için Valilikten görüş alınması uygun olacaktır."

Gelen görüş yazısında alanda işletme ruhsat sahaları ve jeotermal ruhsat sahalarının bulunduğu belirtilerek uyulması gereken mevzuat hatırlatılmış, onaylanan planların iletilmesi halinde genel müdürlük sistemine işleneceği, çakışmalı durumda

bulunan jeotermal kaynaklar ve mineralli sular arama ruhsat sahaları için Valilikten görüş alınması uygun olacağı belirtilmiştir.

BOTAŞ Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş.

Planlama çalışmaları kapsamında, BOTAŞ Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş., Etüt ve Proje Daire Başkanlığı tarafından verilen, 26106802-622.02-E.2064710/16881 Sayı ve 03.05.2019 Tarihli görüşünde;

“İlgi yazı ekindeki veriler tarafımızdan incelenmiş olup söz konusu alanda Kuruluşumuz uhdesinde mevcut veya planlanan proje bulunmamaktadır.”

Denilmekte ve planlama alanında herhangi bir tesisinin ve yatırımının bulunmadığını belirtmektedir.

İzmir Doğalgaz Dağıtım A.Ş.

Planlama çalışmaları kapsamında, İzmir Doğalgaz tarafından verilen, 2019GDN12856 Sayı ve 05.07.2019 Tarihli görüşte

“Yazınızda belirtilen ve ekli paftalarda sınırları işaretli alana ilişkin şirketimize ait altyapı tesisi, altyapı hattı bulunmamakta olup tasarım projesi Ek' te yer almaktadır. Teknik Emniyet Şartnameleri gereği yeni imar düzenlemesinde de imar yolları içinde kalması gereken doğalgaz boru hatları için yapı yaklaşma sınırları özel yapı izinleri hariç genel yapı geri çekme mesafesi kadar olmalıdır.”

Yazıda planlama alanı içerisinde tasarım projesi bulunduğu bahsedilerek planlama çalışmalarında Teknik Emniyet Şartnamelerinde belirtilen hususlara uyulması gerektiği hatırlatılmaktadır.

T.C. Milli Savunma Bakanlığı, İzmir İnşaat Emlak Bölge Başkanlığı, Lojistik Genel Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Milli Savunma Bakanlığı, İzmir İnşaat Emlak Bölge Başkanlığı, Lojistik Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 502-754-E.508506 Sayı ve 04.09.2019 Tarihli görüşte;

“Ege Ordusu Komutanlığınca söz konusu planlama sahasında ilgi (e) ile Ek-1'de gönderilen "Gerence İkinci Derece Kara Askeri Yasak Bölgesi" ile "Gerence Deniz Askeri Yasak Bölgesinin" bulunduğu,

- a. Güney Deniz Saha Komutanlığınca planlama sahası içinde, ilgi (ç) ile Ek-2'de gönderilen "Bozdağ Deniz Gözetleme Karakol Komutanlığı Askeri Alan ve Askeri Güvenlik Bölgesinin" yer aldığı,*
- b. Muharip Hava Kuşveti Komutanlığınca söz konusu alan içinde ilgi (d) ile tespit edilen Ek-3'de gönderilen tesislerin olduğu,*
- c. 15'inci Füze Üs Komutanlığı tarafından ise planlama sahasının içinde ilgi (e) ile Ek-4'de gönderilen "11'inci HAWK Bt. Komutanlığı (Karaburun Mevziisi)" kaldığı,*
- d. Ayrıca İzmir İnşaat Emlak Bölge Başkanlığınca söz konusu alanda Ek-5'de gönderilen tahsisi MSB'ye ait ancak 25 Aralık 1997 yılında protokolle Ege üniversitesi Ziraat Fakültesine kullanım hakkı verilen "İstihkâm Savaş Tabur Komutanlığına" ait 178 ve 179 numaralı*

taşınmazlar ile 4323 ada 4 numaralı MSB'ye tahsisli 767 m2 yüzölçümlü taşınmazımızın bulunduğu tespit edilmiştir.

SONUÇ OLARAK,

- a. Koordinat değerleri Ek-1'de gönderilen "Gerence İkinci Derece Kara Askeri Yasak Bölge ve Deniz Askeri Yasak Bölgelerin" imar planlarında "Askeri Yasak Bölge" taramasının yapılab sınırların "AYB" olarak işaretlenmesini,
- b. Koordinat değerleri ve haritası EK (2-5) gönderilen alanların imar planlarında "Askeri Alan" olarak gösterilmesini,
- c. Plan notlarına "Bu Bölgede 2565 Sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu Hükümleri Geçerlidir." ifadesinin plan notu olarak eklenmesini,
- d. Planların onanmasını müteakip lejant ve plan notları ile beraber onaylı birer suretinin Milli Savunma Bakanlığı Lojistik Genel Müdürlüğüne (Bakanlıklar/ANKARA) ve Milli Savunma Bakanlığı İzmir inşaat Emlak Bölge Başkanlığına (Küçükyalı/İZMİR) gönderilmesini,
- e. Askeri Alan olarak işaretlenecek bölgede yapılması muhtemel olan 1/5000 ölçekli Nazım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planlarında, yapılaşma koşulları belirlenirken MSB İzmir İnşaat Emlak Bölge Başkanlığından görüş alınmasını arz ve rica ederim."

Gelen kurum görüşünde özetle, Karaburun İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi içerisinde Askeri Alan, Askeri Yasak Bölge ve Askeri Güvenlik Bölgesi yer aldığı belirtilerek gönderilen sınırların plana aktararak mevzuat kapsamında gerekli gösterimlerin yapılması, plan notu eklenmesi gerektiği bildirilmektedir. Ayrıca onaylanan plan kopyalarının Milli Savunma Bakanlığı Lojistik Genel Müdürlüğüne ve Milli Savunma Bakanlığı İzmir inşaat Emlak Bölge Başkanlığına gönderilmesi gerektiği belirtilmiştir.

T.C. İçişleri Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. İçişleri Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı tarafından verilen, 60504268-290.01.03/3030697 Sayı ve 11.07.2019 Tarihli görüşte; "Söz konusu Koruma Amaçlı İmar Planı Sınırları içerisinde Jandarma Genel Komutanlığınca planlanan herhangi bir faaliyet olmadığını ve uygun değerlendirildiğini arz ederim" denilmiş olup, bölgede planlanan herhangi bir faaliyet olmadığını belirtmektedir.

T. C. Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T. C. Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 58891979-754-E.50114 Sayı ve 05.07.2019 Tarihli görüşünde;

"İlgi yazınız ve ekleri incelenmiş olup, söz konusu alanda imar planı çalışmalarına başlanmasında sakınca bulunmadığı değerlendirilmekle birlikte, Bakanlığımız envanterine kayıtlı Mordoğan 1, Mordoğan 2, Kaynaçmar. Ambarseki, Saipköy-, Karaburun ve Yeni Liman Balıkçı Barmaklarının belirtilen bölgede yer aldığı ve Salmanköy Balıkçı Barınağına ilişkin

koruma amaçlı imar planı yapım çalışmalarına başlandığı tespit edilmiştir. Bu itibarla, ekte sunulan mevcut ve yapılması planlanan yatırımlarınızın imar planı çalışmalarında dikkate alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir." Denilmektedir.

T. C. Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T. C. Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafından verilen, 70074075-045.01-E.143457 Sayı ve 21.06.2019 Tarihli görüşünde;

"İşletme kriterleri açısından; söz konusu proje yerinin işletme envanterinde bulunan havalimanları mania planları kapsamı dışında kaldığı değerlendirilmiştir." Denilmektedir.

T.C. Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Havaalanları Daire Başkanlığı

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Hazine Ve Maliye Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından verilen, 46715750-105.03[035.01;035]-E.14927 Sayı ve 02.08.2019 Tarihli görüşte;

"Genel Müdürlüğümüzce yapılan inceleme neticesinde bölgedeki sivil hava ulaşımına açık havaalanlarının mânia planları kapsamı dışında kaldığı tespit edilen bölgede;

22.04.1925 tarihli ve 657 sayılı Harita Genel Müdürlüğü ile ilgili bazı düzenlemeler hakkında Kanun., Ek Madde 5 hükmü kapsamında Harita Genel Müdürlüğüne gerekli bilgilendirmelerin yapılması,

Hava seyrüsefer usullerine ilişkin hava seyrüsefer hizmet sağlayıcısından ve (Resmi Gazetede yayımlanan 23.08.2013 tarihli ve 28744 sayılı Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim Sistemleri Mânia Kriterleri Haldunda Yönetmelik (SHY-CNS).) kapsamında da CNS sistemlerine etkisi açısından CNS/ATM hizmet sağlayıcısından (Hizmet verdikleri havaalanı veya Türkiye hava sahasında sorumlu oldukları sektör ile sınırlı olmak üzere, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca veya ilgili mevzuat uyarınca haberleşme, seyrüsefer ve gözetim alanlarında teknik hizmet sağlama yetkisi verilmiş kurum/kuruluşlar) olumlu görüşlerin alınması,

Mânia sınırlama yüzeylerinin sınırlarının dışında kalan alanlarda, arazi kotundan 150 metre veya daha fazla yüksekliği kadar uzanan cisimler mânia olarak kabul edilmekte olup, bu cisimlerin hava araçları için tehlike oluşturmadığına yönelik Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI) Genel Müdürlüğü'nün olumlu görüşü alınarak Genel Müdürlüğümüze sunulması,

Genel Müdürlüğümüz kuramsal internet sitesinde yayımlanan 24.07.2012 tarihli ve B.11.1.SHG.0.10.01.05-2549/1421 sayılı Havaalanları Çevresindeki Yapılaşma Kriterlerine ilişkin Genelge hükümlerine riayet edilmesi,

Şartlarıyla imar planı yapılması Genel Müdürlüğümüzce uygun mütalaa edilmiştir."

Gelen kurum görüşünde sivil hava ulaşımına açık havaalanlarının mânia planları kapsamı dışında kaldığı tespit edildiği belirtilerek uyulması gereken mevzuatlar belirtilmiştir.

T.C. Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Etüt, Proje Ve Çevre Dairesi Başkanlığı

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Etüt, Proje Ve Çevre Dairesi Başkanlığı tarafından verilen, 62888455- 755.01 / E.222630 Sayı ve 10.08.2019 Tarihli görüşte;

Söz Konusu planlama alanından; yol yapım çalışmaları devam etmekte olan (İzmir-Çeşme) Ayr.-Karaburun Devlet Yolu geçmektedir. Ayrıca alanda, Kurumumuz adına ruhsatlandırılmış İzmir İli, Karaburun ilçesi, Eğlenhoca Köyü, II-A Grubu Kalker Ocağı Hammadde Üretim İzin Belgesi bulunmaktadır. Karayolu projesine ait kamulaştırma planı ve sayısal dokümanlar ile ilgili Hammadde Üretim İzin Belgesi verilen CD ortamında ekte gönderilmektedir.

Karayolu güzergahlanmasının ve kalker ocağının plan üzerine işlenmesi, kamulaştırma sınırlarının dikkate alınarak planlama çalışmaları yapılması, kamulaştırma sahasına yönelik herhangi bir plan kararı alınmaması, 2918 sayılı Trafik Kanununun 18. maddesi ve buna bağlı olarak çıkarılan "Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkındaki Yönetmelik" hükümlerine uyulması, 'Karayoluna cepheli parsellerde, Karayolları Genel Müdürlüğü veya İlgili Bölge Müdürlüğünden görüş alınmadan parsel bazında uygulamaya geçilmez.' hükmünün plan notlarında belirtilmesi, imar planlarının onaylanması aşamasında Kurumumuzdan tekrar görüş alınması gerekmektedir.

Yazıda planlama alanında yol yapım çalışmalarının devam ettiği, söz konusu projeye ait kamulaştırma sınırlarına müdahale edilmemesi, ayrıca kurum adına ruhsatlı kalker ocağının bulunduğu belirtilerek, plan çalışmaları sırasında "Karayolları Kenarında Yapılacak Ve Açılacak Tesisler Hakkındaki Yönetmelik" hükümlerine uyulması gerektiğini belirtmişlerdir.

T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Etüt Ve Proje Dairesi Başkanlığı, Güzergah Şube Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Etüt Ve Proje Dairesi Başkanlığı, Güzergah Şube Müdürlüğü tarafından verilen, 85329578-772.99[772.99]-E.233520 Sayı ve 10.07.2019 Tarihli görüşte; *Bahse konu alana isabet eden bu aşamada Teşekkürümüz tarafından yürütülen herhangi bir proje bulunmamaktadır*" denilmiş olup, Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün herhangi bir projesinin bulunmadığı belirtilmektedir.

T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Emlak Dairesi Başkanlığı, İmar Şube Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü, TCDD 3. Bölge Müdürlüğü (İzmir), Emlak Servis Müdürlüğü tarafından verilen, 48661910-754-E.228704 Sayı ve 05.07.2019 Tarihli görüşte;

Teşekkürümüzce de konuya ilişkin, mevcut ve/veya ileriye yönelik projelerimiz açısından Teşekkürümüz ilgili birimleri tarafından gerekli incelemeler yapılmakta olup; tamamlanmasma

müteakip ilave süre içerisinde Teşekkülümüz görüşü İzmir 3. Bölge Müdürlüğümüzce tarafınıza iletilecektir

Gelen kurum görüşünde talep edilen bilgilerin Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü İzmir 3. Bölge Müdürlüğümü tarafından iletileceği belirtilmektedir.

T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü, TCDD 3. Bölge Müdürlüğü (İzmir), Emlak Servis Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü, TCDD 3. Bölge Müdürlüğü (İzmir), Emlak Servis Müdürlüğü tarafından verilen, 48661910-754-E.228704 Sayı ve 05.07.2019 Tarihli görüşte;

Koruma amaçlı imar planı yapılacak Karaburun ilçesinde Teşekkülümüz mülkiyetinde herhangi bir taşumamız ya da demiryolu hattımız bulunmamaktadır

Gelen kurum görüşünde Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün herhangi taşınmazının ve demiryolu hattının bulunmadığı belirtilmektedir.

Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü, Çevre Ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı, Coğrafi Bilgi Sistemleri Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü, Çevre Ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı, Coğrafi Bilgi Sistemleri Müdürlüğü tarafından verilen, 92914634-754-E.292363 Sayı ve 19.07.2019 Tarihli görüşte

" Teşekkülümüzce yapılan incelemeler neticesinde; söz konusu planlama alanına isabet eden mevcut tesislerimize ilişkin sayısal veriler yazı ekinde gönderilmektedir.

Bu kapsamda yapılacak planlama çalışmalarında; enerji iletim hatlarının geçtiği alanlarda ve trafo merkezi alanlarında "Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği" hükümlerinin geçerli olduğu ve trafo merkezlerinin "Trafo Merkezi", direk yerlerinin "direk yeri" olarak ayrılması ile enerji iletim hatlarına ait koridorun da şeffaf bırakılarak planda gösterilmesi ve direk yerlerinin planda yol olarak ayrılan kısımlar üzerinde kesinlikle bırakılmaması gerekmektedir.

Teşekkülümüz haklarının gözetilmesi bakımından Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğinde (EKAT) belirtilen yaklaşım mesafelerine dikkat edilmesi ve imar plan notlarını "EKAT Yönetmeliğinde belirtilen mesafelere göre uygulama yapılmasını teminen enerji iletim hatlarının geçtiği alandaki irtifak koridoru boyunca TEİAŞ görüşü alınmadan uygulama yapılmayacaktır." ifadesinin eklenmesi gerekmektedir."

Gelen kurum görüşünde özetle, var olan tesislerin yazı ekinde gönderildiği, bu tesislerin korunması gerektiği belirtilerek ilgili mevzuatlar kapsamında plan notu eklenmesi talep edilmektedir.

Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü, Varlık Yönetimi Daire Başkanlığı, Emlak Müdürlüğü

Planlama çalışmaları kapsamında, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü, Varlık Yönetimi Daire Başkanlığı, Emlak Müdürlüğü tarafından verilen, 62926453-769 Sayı ve 01.07.2019 tarihli görüşte;

“Söz konusu bölgenin faaliyet alanınızda bulunması nedeniyle, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü tarafından Şirketinize de iletilen ilgide kayıtlı yazı ve eklerinin incelenerek, konuya ilişkin görüşlerinizin varsa bilgi belgelerle birlikte Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne iletilmesi hususunda”

Gelen kurum görüşünde talep edilen bilgilerin GDZ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketine tarafından iletileceği belirtilmektedir.

GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.

Planlama çalışmaları kapsamında, GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından verilen, 53072 Sayı ve 03.07.2019 Tarihli görüşte;

“Bahse konu alan Karaburun yarım adasının tamamını kapsamakta olup, bu alan içerisinde, Enerji Nakil Hatları, bölgedeki enerji ihtiyacını karşılayan trafolar, bu trafoları ve aboneleri besleyen AG + OG müşterek şebekelerimiz bulunmaktadır. Bu hatların korunması, Kuşvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği'nde belirtilen emniyet mesafelerinin sağlanması ve imara yeni açılacak, halen yapılaşmanın bulunmadığı araziler için, oluşturulacak yeşil alanlar içerisinde 300 metre ara ile yola cepheli (5m x 8m) 40 m² 'ilk Trafo yeri ayrılması gerekmektedir.

Söz konusu çalışmaya ilişkin taslak planın paylaşılması sonrasında enerji altyapısı için gerekli olan alanlar, plan üzerine işlenecek ve bu doğrultuda görüş bildirilecektir.”

Yazıda alan içerisindeki mevcut tesislerinden ve ilave ihtiyaç duyacağı tesislerden bahsedilerek uyulması gereken mevzuatlar hatırlatılmaktadır.

T.C. Hazine Ve Maliye Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

Planlama çalışmaları kapsamında, T.C. Hazine Ve Maliye Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından verilen, 71846147-754 -117747 Sayı ve 02.07.2019 Tarihli görüşte;

“İzmir ili, "Karaburun-İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi" sınırlarını kapsayan planlama alanı içerisinde İdaremiz yetki ve sorumluluğunda herhangi bir taşınmaz bulunmamaktadır.”

Gelen kurum görüşünde Özelleştirme İdaresi Başkanlığının yetki ve sorumluluğunda herhangi bir taşınmaz bulunmadığı anlaşılmaktadır.

5 SENTEZ

5.1 FİZİKSEL VE DOĞAL YAPI SENTEZİ

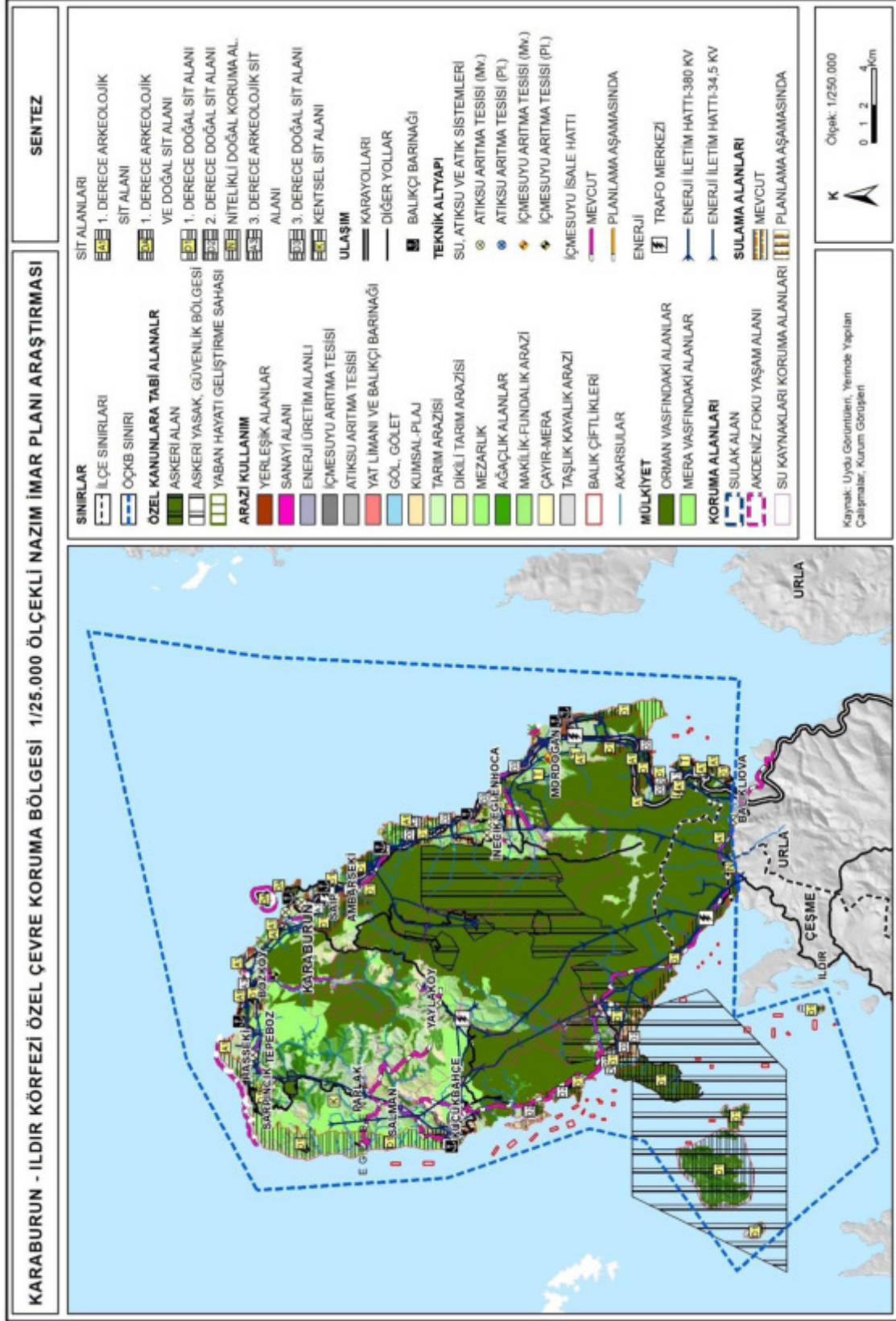
Planlama için yapılan araştırma ve yapılan analizlerin sonuçları kullanılarak, Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içindeki alanların bütününe kapsayacak biçimde Fiziksel ve Doğal Yapı sentezi hazırlanmıştır. Fiziksel ve Doğal yapıya ilişkin güncel analiz çalışmaları ile yapılan tespitlere dayalı veriler ve ilgili mevzuatlara dayalı olarak belirlenen ve fiziksel mekânın düzenlenmesini etkileyen kararlara ilişkin veriler ve yatırım ve proje kararları bir araya getirilerek Sentez paftası oluşturulmuştur.

Sentezde güncel arazi kullanım verileri uydu görüntüleri üzerinden yapılan çalışmalar sonucunda belirlenmiş, bu kapsamda; kentsel ve kırsal yerleşim alanlarında yerleşik alanlar ayrıştırılarak tanımlanırken, tarımsal faaliyetlerin de sürdürüldüğü kırsal konut alanları, büyük alan kullanımına sahip çalışma alanları, büyük açık alan kullanımları, askeri alanlar ayrıştırılarak tanımlanmıştır. Tarımsal arazi kullanımları ise yine güncel uydu görüntüleri ve hava fotoğrafları kullanılarak tanımlanmıştır. Bunların yanı sıra ağaçlık alanlar, makilik fundalık araziler, çayırılık araziler, kayalık-taşlık araziler, balık çiftliklerine arazi kullanım verileri arasında yer verilmiştir. Yasal koruma statüsüne sahip doğal kullanım olan mera vasfındaki alanlar ayrıca ayrıştırılmıştır. Çalışma alanı sınırları içindeki su yüzeyleri, göl, gölet, akarsular olarak ayrıştırılmıştır.

Teknik Altyapı başlığı altında düzenli katı atık depolama alanları, mevcut ve planlanan atık su arıtma tesisleri, içme suyu tesisleri ile sulamaya ilişkin alan ve tesislere yer verilmiştir. Enerji başlığı altında; enerji iletim hatları ile mevcut enerji tesislerinin bilgisine yer verilmiş ayrıca planlanan doğalgaz şebekesine ilişkin veriler ele alınmıştır. Teknik altyapı ve ulaştırma sektörlerinde mevcut, planlanan ve inşa halinde olan tüm yatırımlara statüsüne göre ayrı ayrı yer verilmiştir.

Güncel arazi kullanımları ve kurumsal proje ve yatırımların yanı sıra, planlama kararlarını etkileyecek, fiziksel alanda yapılacak düzenlemeleri yönlendirecek, korumaya yönelik statülü alanlara ilişkin sınır tespitlerine de Sentez paftasında yer verilmiştir. Bu kapsamda; Özel çevre Koruma Bölgesi sınırı ile birlikte tüm koruma statülerine ilişkin sınırlara Sentez paftasında yer almıştır. Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi genelinde var olan sit alanları; arkeolojik, doğal, kentsel sit olarak ayrıştırılarak gösterilmiş ve ayrıca tescilli kültür varlıklarının koruma alanlarına ilişkin sınırlara da yer verilmiştir. Diğer koruma alanları başlığı altında Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde var olan Akdeniz Foklu yaşam alanları, sulak alan, su kaynakları koruma alanları sınırları da gösterilmiştir.

Şekil 5.1.Sentez

5.2 EŞİK SENTEZİ

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde planlama çalışmalarında karar destek amaçlı bir altlık teşkil etmesi için, öncelikle il geneline yönelik doğal ve yasal eşiklere yönelik analiz çalışması gerçekleştirilmiş, yapılan analiz sonuçlarından yola çıkılarak Eşik Sentezi çalışması hazırlanmıştır. Eşik Sentezi ile planlama alanı genelinde gerek doğal eşikler ve gerekse yasal eşikler dikkate alınarak 3 farklı kademede eşikler belirlenmiştir.

5.2.1 DOĞAL VE YASAL EŞİK ANALİZLERİ

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi geneline yönelik yapılan eşik sentezi çalışmasındaki eşiklere ilişkin analizler, doğal ve yasal eşikler olarak iki grupta ele alınmıştır. Doğal eşik analizi çalışmasında 3 farklı kademede doğal eşik belirlemesi yapılmıştır.

Doğal eşik olarak kabul edilen unsurlar arasında eğim, jeolojik yapı verileri, ekolojik açıdan önemli doğa alanlarına ilişkin veriler kullanılmıştır. Sahip oldukları doğal nitelikleri nedeniyle doğal eşik analizi oluşturan, ancak ilgili mevzuatları kapsamında yasal eşik oluşturan alanlar, yasal eşik analizine dahil edilmiştir. Bu kapsamda;

1.Derece Doğal Eşikler;

Sahip olduğu morfolojik özellikleri incelendiğinde, büyük oranda yüksek eğimli ve dalgalı bir topografyaya sahip olan Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içindeki alanlardan, yapılaşma ve altyapı açısından zorlayıcı, eğimi %40'ı aşan alanlar 1.derece doğal eşik olarak kabul edilirken, planlama alanı genelinde yaklaşık %30'a yakın bir bölümü kapsamaktadır. Arazi kullanıma esas jeolojik etütte dördüncü öncelikli alanlar da birinci derece doğal eşikler arasında kabul edilmiştir.

2.Derece Doğal Eşikler;

Yapılaşma ve altyapı açısından kullanım maliyeti yüksek olan eğimi %25-40 arasında olan alanlar ile jeolojik etütte üçüncü öncelikli alanlar 2.derece doğal eşik olarak kabul edilmiştir.

3.Derece Doğal Eşikler;

Yapılaşma ve altyapı açısından kullanım maliyeti düz olan alanlara göre daha yüksek olan eğimi %10-25 arasında olan alanlar ile jeolojik etütte ikinci öncelikli alanlar 3.derece eşik olarak kabul edilmiştir.

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi genelinde eşik sentezine veri oluşturmak amacıyla yapılan analiz çalışmalarından bir diğeri olan Yasal Eşik Analizi çalışmasında da Doğal Eşik Analizinde olduğu gibi 3 kademeli eşik belirlemesi yapılmıştır. Bir bölümü aslen doğal açıdan da eşik oluşturan bu alanlar, tanımlanan yasal koruma/kısıtlama kararlarına göre ayrıştırılmıştır. Bu kapsamda;

1.Derece Yasal Eşikleri;

1.Derece Arkeolojik Sit Alanları, 1.Derece Doğal Sit Alanları, Akdeniz Foku Yaşam Alanları, Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, Sulak Alan, Su Kaynakları Mutlak ve Kısa Mesafeli Koruma Alanları, Baraj ve Göletler, Askeri Alanlar, 1. Derece Askeri Yasak Bölgeler, yapılaşma dışı tutulması gereken 1.Derece Yasal Eşik olarak kabul edilmiştir.

2.Derece Yasal Eşikler;

Planlama alanındaki 2.Derece Doğal Sit Alanları, Nitelikli Doğal Koruma Alanları, Su Kaynakları Orta Mesafeli Koruma Alanları, Sulama Alanları, Orman Alanları 2.Derece Yasal Eşik Olarak kabul edilmiştir.

3.Derece Yasal Eşikler;

Planlama alanındaki 3.Derece Arkeolojik Sit Alanları, 3.Derece Doğal Sit Alanları, Kentsel Sit Alanları, Su Kaynakları Uzun Mesafeli Koruma Alanları, 2. Derece Askeri Yasak Bölgeler, Askeri Güvenlik Bölgeleri ve Mera Alanları 3.Derece Yasal Eşik Olarak kabul edilmiştir.

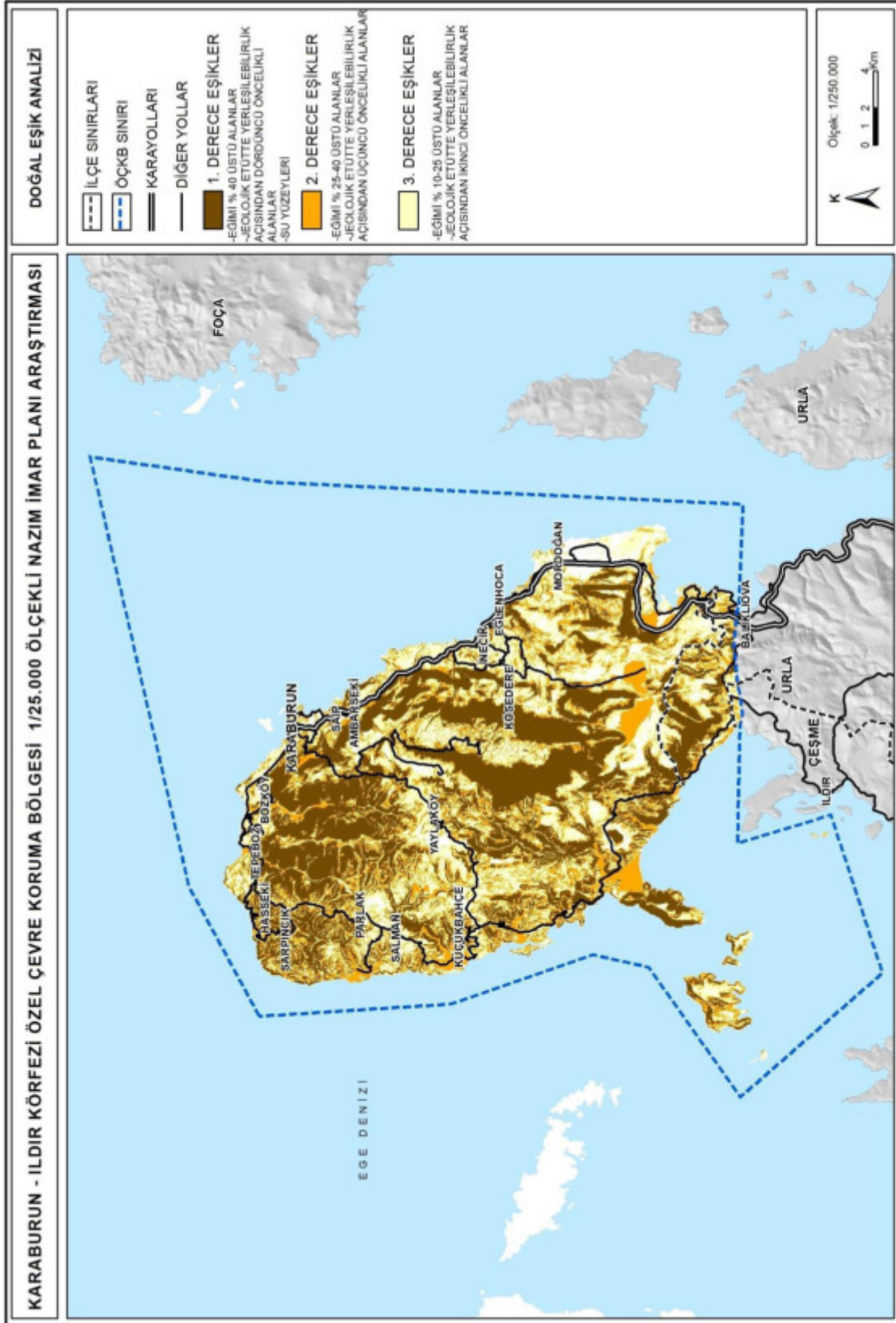
5.2.2 EŞİK SENTEZİ

CBS ortamında yapılan Doğal Eşik Analizi ve Yasal Eşik Analizi çalışmalarında elde edilen verilerin karşılaştırılmasıyla bütünleşik olarak Doğal ve Yasal eşiklerin bir arada yer aldığı Eşik Sentezi Haritası elde edilmiştir. Hazırlanan Eşik Sentezi çalışması ile Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi genelindeki alanların CBS ortamında doğal ve yasal eşikler açısından sorgulanması olanaklı hale getirilmiştir.

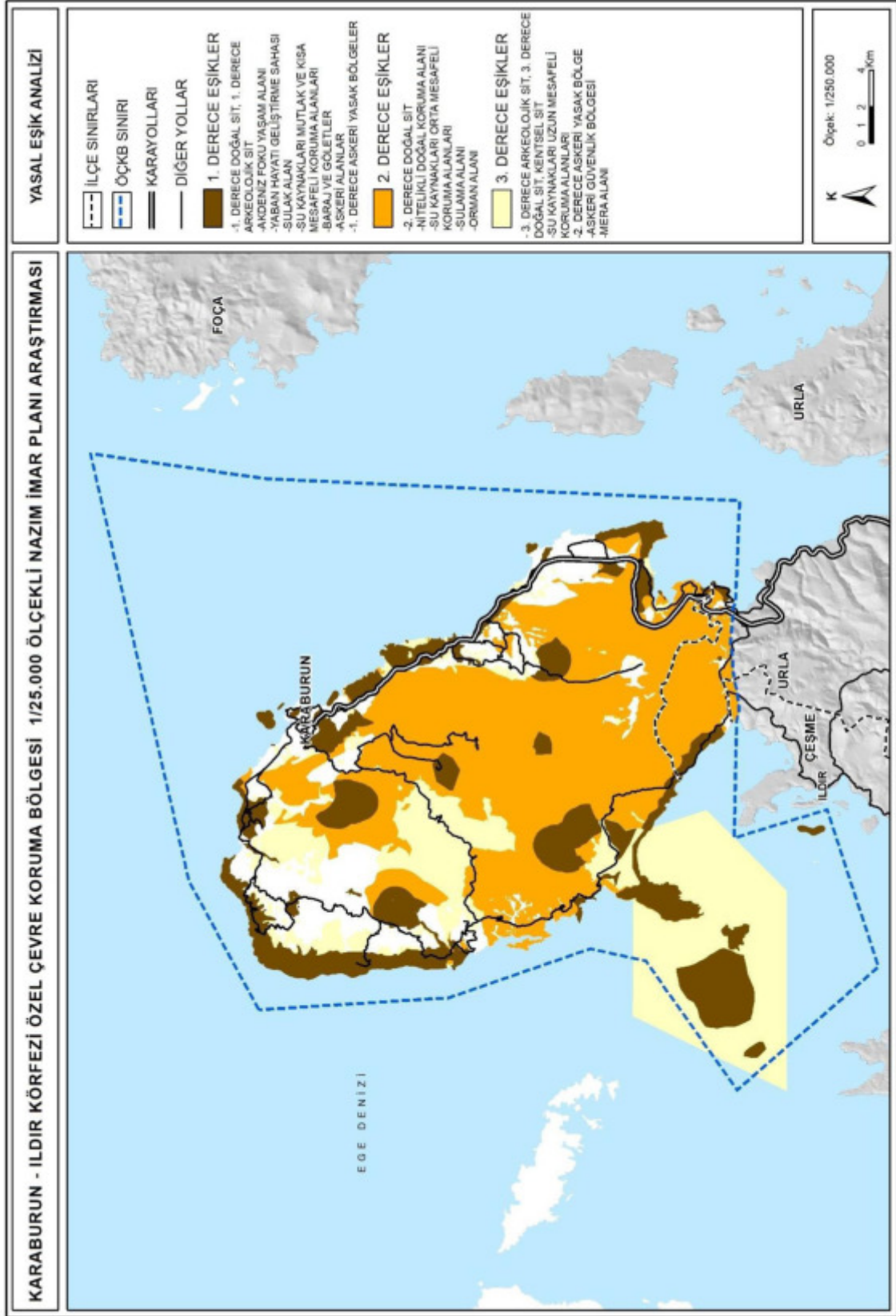
Plan kararlarının geliştirilmesi aşamasında yönlendirici olması amaçlanan eşik sentezi çalışmasında var olan verilerden, özellikle yasal eşiklere ilişkin verilerin zaman içinde değişmesi olasılığının dikkate alınması gerekmektedir. Bu kapsamda, eşik sentezi ile elde edilen gruplamalar, karar verme aşamasında kesin ve bağlayıcı olmaktan çok, yer seçimine yönelik alternatif alanlar arasında tercihleri kolaylaştırıcı veri olarak kabul edilmiştir.

Hazırlanan Eşik Sentezi çalışmasında ortaya çıkan verilere planlama alanı genelinde bir bütün olarak bakıldığında, Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi genelinde yaygın biçimde 3.Derece Doğal Eşiklerin ve 2.Derece Yasal Eşiklerin bulunduğu görülmektedir.

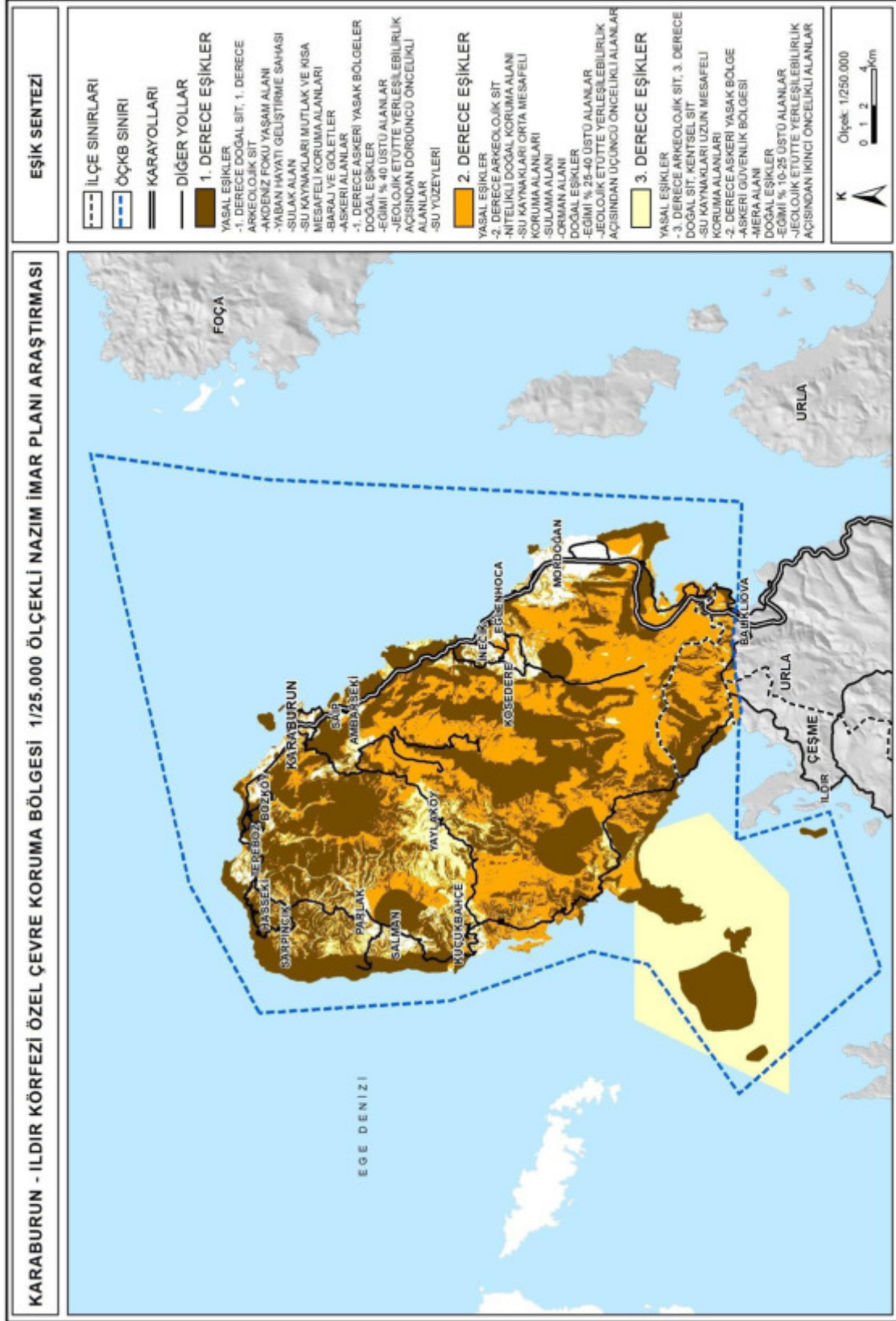
Şekil 5.2.Doğal Eşik Analizi

Şekil 5.3.Yasal Eşik Analizi

Şekil 5.4.Eşik Sentezi

6 PLAN TEKLİFİ

6.1 PLAN TEKLİFİNİN AMACI, GEREKÇESİ

15.03.2019 tarih ve 30715 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 14.03.2019 tarih ve 823 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilen Karaburun-İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi için hazırlanan 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planının temel amacı; alanın sahip olduğu çevresel değerleri korumak, mevcut çevre sorunlarına çözüm bulmak, alanın koruma ve kullanma esaslarını belirlemektir.

Ülkemiz genelinde belirlenmiş koruma statüleri ile farklı kurumlara tanınmış plan onama yetkileri dışında kalan alanlarda 3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması" başlıklı 8'inci maddesinin b bendinde nazım imar planları da dahil tüm imar planlarının yapılması, yaptırılması ve onaylanması konusunda merkezi kurumlar ile birlikte belediyeler yetkilendirilmiştir.

"b) İmar Planları; Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana gelir. Mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planları ilgili belediyelerce yapılır veya yaptırılır. Belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe girer. Bu planlar onay tarihinden itibaren belediye başkanlığınca tespit edilen ilan yerlerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. Belediye başkanlığınca belediye meclisine gönderilen itirazlar ve planları belediye meclisi on beş gün içinde inceleyerek kesin karara bağlar."

Özel Çevre Koruma Bölgelerinde ise tüm ölçekteki mekânsal planların yapılması, yaptırılması ve onaylanması konusunda Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü 1. Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109. Maddesi uyarınca yetkilendirilmiştir.

Bölgenin ÖÇKB olarak belirlenmesi sonrasında, sınırlar içinde kalan alanlara yönelik İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanmış ve onaylanmış olan İzmir Batı Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı'nın belirlenmiş olan yeni koruma statüsü (Özel Çevre Koruma Bölgesi) dikkate alınarak revize edilmesi ve yenilenmesi de zorunlu hale gelmiştir.

Belirlenmiş olan ÖÇKB statüsü dikkate alınarak için hazırlanan 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planında; kentsel yerleşik ve gelişme konut alanları, "Mekânsal Planlar Yönetmeliği" ve eklerine uygun biçimde yoğunluklarına göre gruplanarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda, onaylı alt ölçekli imar planı kararları da etüt edilmiş, bazı yerleşmelerde alt ölçekli plan sınırlarında ve yoğunluklarında da değişikliğe neden olacak yeni kararlar geliştirilirken, bazı yerleşmelerde ise alt ölçekli plan kararları ile uyumlu düzenlemelere gidilmiştir. Çalışma kapsamında Karaburun ilçe merkezinin yanı sıra, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile mahalleye dönüşmüş belde ve köylerde var olan, imar planı bulunan alanlarda da benzer bir düzenlemeye gidilmiştir.

Alan genelinde var olan ve nazım imar planı kararlarının oluşturulması aşamasında dikkate alınan alt ölçekli imar planı kararlarının gerçekleşme durumları (uygulama/yapılaşma) ile söz konusu planlara ilişkin onay süreçlerinin mevzuata uygun biçimde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği de irdelenmiştir.

1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı ile planı bulunmayan, geçmiş yıllarda köy veya köy bağılısı durumundaki yerleşmeler için, yerleşmenin ihtiyaçları ve çevresinde var olan korunması gerekli alanlar, arazi yapısı vb. unsurlar dikkate alınarak kırsal yerleşik alanlardan oluşan yerleşik konut alanlarının sınır belirlemeleri yapılmış, bu alanlara ilişkin yoğunluk tespitleri de yerleşmenin özellikleri de dikkate alınarak Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kararlarına uygun biçimde belirlenmiştir.

1/25.000 ölçekli planda kentsel ve kırsal yerleşim alanlarının yanı sıra, mekânsal olarak tanımlanabilen ticaret, turizm, küçük sanayi vb. çalışma alanlarına yönelik de kararlar geliştirilmiştir. Planda ayrıca bu alanların dışında kalan, korunması gerekli alanlar olarak belirlenen; orman alanları, mera alanları, Akdeniz foku yaşam alanları, yaban hayatı geliştirme alanları, sulak alanlar, sit alanları, su kaynakları koruma alanları vb. alanların sınırları güncel olarak plan kararına dönüştürülürken, tarım alanları başta olmak üzere kırsal alanda, yerleşme dışında kalan alanlardaki zorunlu yapılaşmaların koşulları da kapsamlı biçimde belirlenmiştir.

İzmir İli Karaburun, Urla ve Çeşme ilçeleri sınırları içinde kalan alanlar için hazırlanan planlar, ilgili tüm kesimlerin, kurum ve kuruluşların konuya ve alana yönelik görüşleri dikkate alınarak geliştirilmiştir.

Diğer taraftan 19.07.2022 tarihinde onaylanan "İzmir İli, Karaburun-Çeşme-Urla İlçeleri, "Karaburun - Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı" ile ilgili olarak onay tarihinden günümüze kadar olan süreçte alınan çeşitli yargı kararları da planlama çalışmasında dikkate alınmıştır. Benzer şekilde 19.07.2022 tarihinde onaylanan planın askı sürecindeki itirazlar için yapılan değerlendirme çalışmalarının sonuçları da yine bu planda ele alınmıştır.

6.2 PLAN TEKLİFİNİN YASAL DAYANAĞI

6.2.1 ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ BELİRLENMESİ

Özel Çevre Koruma Bölgelerinin belirlenmesine ilişkin mevzuat incelendiğinde, kavramın ilk olarak 1983 yılında yasalaşan 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 9'uncu maddesinin d bendinde tanımlanmış olduğu görülür.

Buna göre;

*"d) Ülke ve dünya ölçeğinde ekolojik önemi olan, çevre kirlenmeleri ve bozulmalarına duyarlı toprak ve su alanlarını, biyolojik çeşitliliğin, doğal kaynakların ve bunlarla ilgili kültürel kaynakların gelecek kuşaklara ulaşmasını emniyet altına almak üzere gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla, **Özel Çevre Koruma Bölgesi** olarak tespit ve ilan etmeye, bu alanlarda uygulanacak koruma ve kullanma esasları ile plân ve*

projelerin hangi bakanlıkça hazırlanıp yürütüleceğini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

Çevre Kanunu’nda yapılmış olan düzenleme sonrasında, 1989 yılında kabul edilen “Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı Kurulmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname” ile; Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilen ve edilecek alanların sahip olduğu çevre değerlerini korumak ve mevcut çevre sorunlarını gidermek için tüm tedbirleri almak, bu alanların koruma ve kullanma esaslarını belirlemek, imar planlarını yapmak, mevcut her ölçekteki plan ve plan kararlarını revize etmek ve re’sen onaylamak üzere Çevre Bakanlığına bağlı ve Tüzel Kişiliğe sahip Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığının kurulmuştur.

2011 yılında çıkarılan 644 sayılı “Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”nin Ek 1’inci maddesiyle Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı kapatılmış, sahip olduğu yetki ve görevler yeni oluşturulan “Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü”ne devredilmiştir. Daha sonra 10.7.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmî Gazete ile yayınlanan 1. Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109. Maddesi uyarınca; milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, doğal sit alanları, sulak alanlar, özel çevre koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanlar ile koruma statüsü bulunan diğer alanların çakıştığı yerlerde, kullanma ve yapılaşmaya yönelik ilke kararlarını belirlemek ve her tür ve ölçekte çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını yapmak, yaptırmak, değiştirmek, onaylamak, uygulamak veya uygulanmasını sağlamak hususlarında yetkilendirilmiştir.

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, 15.03.2019 tarih ve 30715 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, yayımlanan 14.03.2019 tarih ve 823 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ilan edilmiş, günümüze kadar bu alan içindeki mevzuatta tanımlanan görev ve yetkiler Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü tarafından sürdürülmüştür.

Günümüzde geçerli olan mevzuat uyarınca herhangi bir alanda Özel Çevre Koruma Bölgesi tespit işlemleri 19.07.2012 tarih ve 28358 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan **“Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik”** uyarınca sürdürülmektedir.

Anılan yönetmeliğin Üçüncü Bölümünde genel olarak “Doğal Sitler, Tabiat Varlıkları ve Özel Çevre Koruma Bölgeleri Tespit, Ayırt Edici Özellikler, Tescil, Onay ve İlanına İlişkin Esas ve İlkeler” belirlenmiştir. Bu bölümde yer alan 13’üncü maddede ise “Özel çevre koruma bölgelerinin tespit ilke ve esasları” belirlenmiştir.

“MADDE 13 – (1) Aşağıdaki özelliklerden bir ya da birkaçını ihtiva eden bölgeler özel çevre koruma bölgeleridir.

a) Türkiye ve dünya ölçeğinde nadir biyolojik, ekolojik ve jeomorfolojik özellikleri içeren.

b) Kara ve su ekosistemi bir bütünlük ve devamlılık gösteren.

c) Canlı tür ve çeşitleri bakımından endemik, nadir ve nesli tehdit ve tehlike altında olan türleri barındıran.

ç) Doğal, tarihi, ve kültürel değerler açısından milli ve milletlerarası önemi haiz, ancak kentleşme, ulaşım, turizm, tarım ve sanayi gibi sektörlerin tehdidi ve baskısı altında ekolojik açıdan hassas olan alanları içeren.

d) Gelişmiş yerleşme bölgeleri dışında kalan, ekolojik değerleri esas alarak korunması ve geliştirilmesi gereken.

e) Sahip olduğu biyolojik ve ekolojik özelliklerin bozulmadan devamlılığını sağlayacak, çevresindeki mekan ve sektörel ilişkiler itibarıyla bütünlük taşıyan, ekosistem bütünlüğünü sağlayan.

f) Doğal ya da yarı doğal ekosistemleri temsil eden, önemli ya da tehlike altındaki tür popülasyonlarını içeren.

g) Doğal ve kültürel etkileşimin ve geleneksel kullanımın devamlılığını sağlayan.

ğ) Doğal yaşam gerekleri göz önüne alınarak uygun faaliyetlere olanak sağlayan.

(2) Genel Müdürlük talebe bağlı olarak veya resen tespit yapabilir."

Yönetmeliğin "Özel çevre koruma bölgeleri tescil, onay ve ilan usul ve esasları" başlıklı 18'inci maddesinde ise;

"MADDE 18 - (1) 13'üncü maddede belirtilen kriterler çerçevesinde tespit edilen alanlar ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri ile birlikte Genel Müdürlük tarafından Bakanlık Makamına ve Bakanın teklifi ile de Cumhurbaşkanına sunulur. Konu hakkındaki **Cumhurbaşkanı** kararının Resmî Gazete'de yayımı ile tescil işlemi tamamlanır"

şeklinde düzenlenmiştir.

6.2.2 ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİNDE PLANLAMA

Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde yapılacak planlama çalışmalarına ilişkin hususlar, 23.03.2012 tarih ve 28242 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Korunan Alanlarda Yapılacak Planlara Dair Yönetmelik" ile düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin "Amaç ve Kapsam" başlıklı ilk maddesinde;

"MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, sulak alanlar, **özel çevre koruma bölgeleri** ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanlarda yapılacak planlar ile doğal sit alanlarında yapılacak koruma amaçlı imar planlarının hazırlanması, yapım esasları, gösterimi, onaylanması, uygulaması, denetimi ve bu planları hazırlayacak müelliflerin nitelikleri ile görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir" şeklinde düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin 3'üncü maddesinin h bendinde "korunan alan" tanımı yapılmış ve bu tanım içinde "özel çevre koruma bölgeleri" de sayılmıştır. Aynı maddenin ı bendinde ise "korunan alanlarda yapılacak plan" tanımına yer verilmiştir. Buna göre;

1) Korunan alanlarda yapılacak plan: Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, sulak alanlar, **özel çevre koruma bölgeleri** ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanlarda, yapılan bilimsel çalışmalar uyarınca tespit edilen ve hassasiyetle korunması gerektiği belirlenen koruma alanları ile doğal ve çevresel değerlerin etkileşim-geçiş sahası da göz önünde bulundurularak sürdürülebilirliğini, mutlak korunmasını ve gelecek nesillere intikalini sağlamak amacıyla alanın büyüklüğünün gerektirdiği ölçeklerde halihazır haritalar ve mülkiyet verilerine dayalı olarak, hazırlanacak, hazırlatılacak hedefler, araçlar, stratejiler ile planlama kararları, tutumları, plan notları ve açıklama raporu ile bir bütün olan **her tür ve ölçekte planlar,**

olarak tanımlanmıştır.

Yönetmeliğin "Plan Raporu ve Gösterim" başlıklı 10'uncu maddesinde planın ve hazırlanacak raporun içeriğine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Plan raporu ve gösterim

"MADDE 10 - (1) Korunan alanlarda yapılacak her tür ve ölçekteki planlarda uygulanacak gösterimlerde, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde belirtilen gösterimlere uyulur. Ancak planların özelliği, verilecek kararların detaylı olması ve her alanın farklı nitelik taşıması nedeniyle, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün onayı doğrultusunda plana özgü gösterim kullanılabilir.

(2) Plan açıklama raporunda, alanın büyüklüğü ve özelliğine göre; doğal ve çevresel değerlerin etkileşim-geçiş sahası da dikkate alınarak sürdürülebilirliğini, mutlak korunmasını ve gelecek nesillere intikalini sağlamak amacıyla, istihdam ve katma değer yaratan stratejileri, koruma esasları, yapılaşma düzeni, yoğunluk ve benzeri konularda tasarım esasları ve uygulama ilkeleri, açık alan sistemi, yaya ve taşıt dolaşımı gibi hususları içerecek şekilde hazırlanacak ve hazırlatılacak hedefler, araçlar, stratejiler ile kentsel tasarım, peyzaj ve benzeri hususlar daha detaylı olarak yazılı ve çizili olarak yer alır."

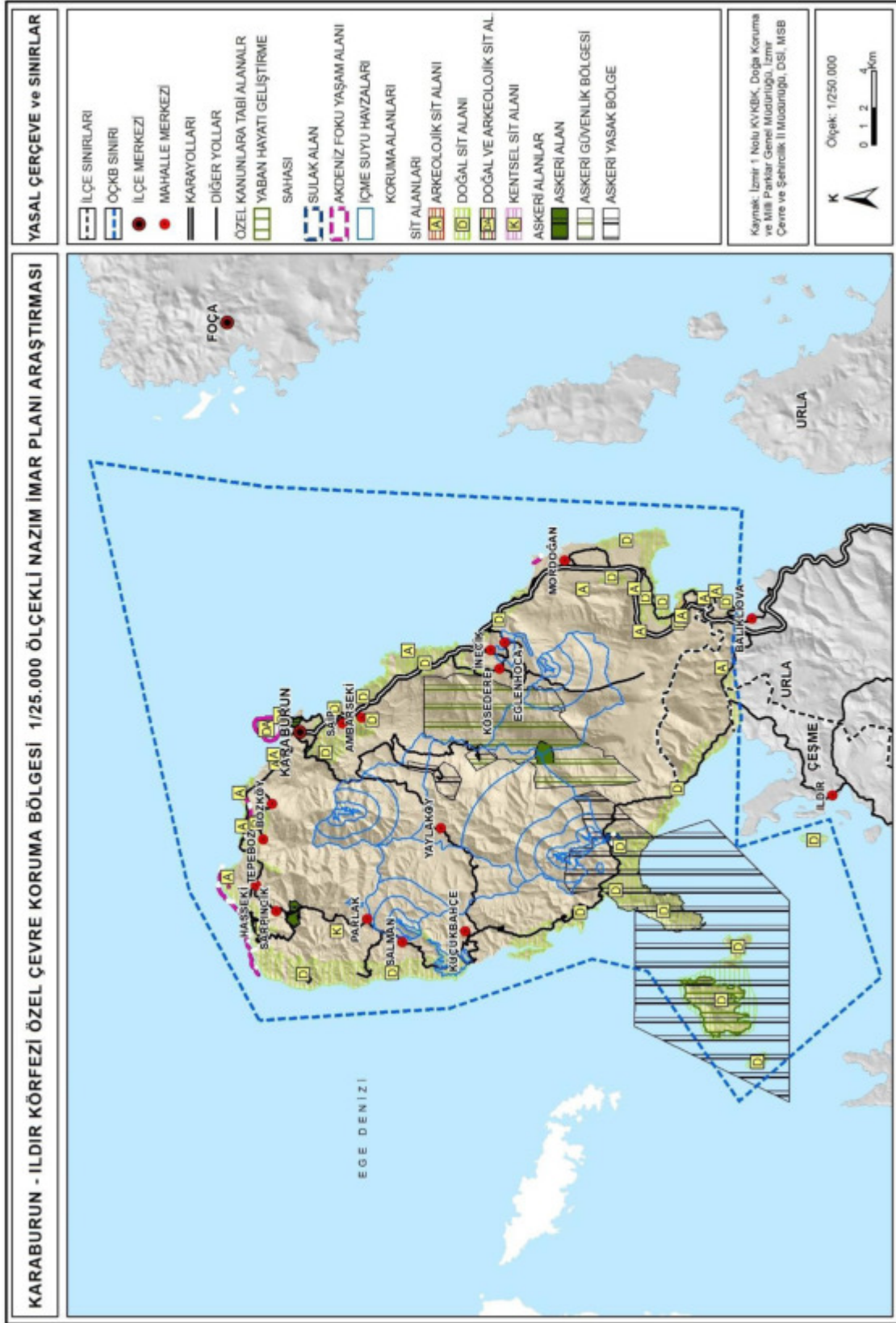
Yönetmeliğin "Yetki" başlıklı 11'inci maddesinde ise;

"MADDE 11 - (1) Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, sulak alanlar, özel çevre koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanlarda hazırlanacak her tür ve ölçekte planların müellifi, şehir plancısı veya şehir ve bölge plancısıdır" şeklinde düzenlenmiştir.

Planlama çalışmasına konu olan bölge içinde, Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırının yanı sıra, planlama kararlarının üretilmesinde yasal çerçeveyi tanımlayacak olan alanların sınırları aşağıda Yasal Çerçeve haritasında bir arada gösterilmiştir.

Yasal Çerçeve haritasında tanımlanan sınırlar, 1/25000 plan kararlarının geliştirilmesi, bu plana göre hazırlanacak alt ölçekli planların geliştirilmesi aşamalarında belirleyici olmasının yanı sıra planların uygulanması aşamasında da belirleyici niteliğe sahiptir.

Şekil 6.1.Yasal Çerçeve

6.3 PLAN TEKLİFİNİN GETİRDİĞİ KARARLAR

6.3.1 GENEL KARARLAR

1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı kararları; doğal, kültürel, tarihi değerlerin koruma-kullanma dengesi kurularak sürdürülebilirliğinin sağlanması, yerleşme alanlarında kentsel ve kırsal yapılaşmaların, gelişmelerin kontrol altına alınması, yerleşmelerin sosyal ve ekonomik yönden gelişime katkıda bulunulması, korunması gerekli alanların sınırlarının tanımlanması ve bu alanların niteliğine uygun biçimde korunmasına yönelik kararların üretilmesi ilkesiyle geliştirilmiştir. Bu kapsamda, tüm ilgili kurum ve kuruluşlardan temin edilen veriler, koruma alanlarına ilişkin sınırlar ve güncel kullanım tespitleri CBS ortamında, koordinatlı olarak 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı'na aktarılmıştır.

Tarım alanları, zeytinlik alanlar, mera alanları, orman alanları, doğal karakteri korunacak alanlar vb. bugünkü kullanımı korunarak devam ettirilecek olan alanlara ilişkin sınırlar ve bu alanların içerikleri, kurum ve kuruluş görüşleri, güncel tespitler ve akademik araştırma ve çalışmalardan faydalanılarak düzenlenmiştir.

Karaburun ilçe merkezinin yanı sıra, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile mahalleye dönüşmüş belde ve köyler ile turizm vb. diğer kullanım alanlarında; alt ölçekli imar planlarının kararları ile bu planların onaylanmasından bugüne geçen süre içinde yaşanan değişimler, belirlenen koruma statüleri ve ihtiyaçların karşılanmasına yönelik yapılması gerekli değişiklikler dikkate alınarak düzenleme yapılmıştır.

Onaylı alt ölçekli imar planı bulunmayan kırsal yerleşmelerin mevcut konut alanı sınırları; güncel uydu görüntüleri, halihazır haritalar, kadastral haritalar, koruma alanlarının sınırları, doğal yapıya ilişkin analizler ve kurum görüşleri kapsamında temin edilen veriler kullanılarak çok katmanlı bir yöntemle belirlenmiştir. Yapılan bu belirleme, yerinde yapılan çalışmalar ile desteklenmiştir.

Diğer taraftan 19.07.2022 tarihinde onaylanan "İzmir İli, Karaburun-Çeşme-Urla İlçeleri, "Karaburun - Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı" ile ilgili olarak onay tarihinden günümüze kadar olan süreçte alınan çeşitli yargı kararları da planlama çalışmasında dikkate alınmıştır. Benzer şekilde 19.07.2022 tarihinde onaylanan planın askı sürecindeki itirazlar için yapılan değerlendirme çalışmalarının sonuçları da yine bu planda ele alınmıştır.

6.3.2 KONUT ALANLARINA YÖNELİK KARARLAR

Plan sınırları içinde kentsel yerleşme alanı olarak değerlendirilen alanlar; Karaburun ilçe merkezi ile Büyükşehir Yasası öncesi belde statüsünde olan Mordoğan'ın yerleşik alanları ve çevresinde yakın etkisi altında olan, alt ölçekli plan kararları doğrultusunda gelişmiş olan bölgeleridir. Tanımlanan iki yerleşme de genel olarak Karaburun Yarımadası'nın doğu kıyısında bulunmaktadır.

Planlama sınırları içinde bulunan kırsal yerleşmeler ise Karaburun İlçesi sınırları içinde kalan ve geçmişte köy statüsü bulunan, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile mahalleye dönüşmüş olan yerleşmelerden oluşmaktadır.

Gerek kentsel ve gerekse kırsal yerleşmelerde düzenlenmesi yapılmış mevcut konut alanlarının büyüklüğü yaklaşık 284 hektar olup, toplam alan içinde %0,64'lük yer tutmaktadır. Planda düzenlenmiş konut gelişme alanlarının toplam büyüklüğü ise 323 hektar olup, toplam içinde %0,73'lük orana sahiptir.

Diğer yandan, büyük oranda Karaburun kentsel yerleşim alanı ve Mordoğan kentsel yerleşim alanı olarak tanımlı alanlar ile bütünleşecek biçimde gelişmiş olan ve ağırlıklı olarak mevcut (planlı) ikinci konut alanlarından oluşan bölümler planda "Turizm-Ticaret-Konut" karma kullanımlı alanlar olarak düzenlenmiştir. Yapılan düzenleme ile günümüzde ikinci konut ağırlıklı olan bu bölgelerde turizm kullanımlarına dönüşümün desteklenmesi amaçlanmıştır. Diğer yandan yapılan düzenleme, bu bölgelerde yer yer konut, turizm ve ticaret kullanımlarının parsel veya ada bazında iç içe geçmiş yapısı ile de uyumludur. Planlama alanı genelinde turizm-ticaret-konut karma kullanımlı alanların toplam alansal büyüklüğü yaklaşık 582 hektar olup toplam alan içinde %1,3'lük yer tutmaktadır. Bu alanların yaklaşık %44'lük bölümünün yapılaştığı, %66'lık bölümünün ise yapılaşmamış, planlı ve boş alan durumunda olduğu tespit edilmiştir. Bu alanlardaki planlı boşluklar genel olarak yapılaşmalarla iç içe bulunmaktadır.

Planda düzenlenmesi yapılan konut alanları Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'ne uygun olarak sınıflandırılmış, mevcut ve gelişme olarak tüm konut alanları düşük yoğunluk grubunda ele alınarak düzenlenmiştir. Söz konusu sınıflandırmada planlama alanının özgün nitelikleri, doğal, kültürel ve tarihi yapısı göz önünde bulundurularak düzenleme yapılmıştır. Alan genelinde yüksek yoğunlukta bir yapılaşma öngörülmemiş, yapılaşma yoğunlukları düşük tutulmuş, yoğunluk değerlerinin belirlenmesinde yürürlükte bulunan alt ölçekli imar planları da göz önüne alınmıştır. Geliştirilen plan kararlarıyla alan genelinde sınırlı alanda, düşük yoğunluklu gözlemlenen yerleşme karakteristiğinin sürdürülmesi hedeflenmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği uyarınca, mevcut konut alanlarında düşük yoğunluklu konut alanları için 51-150 kişi/ha, gelişme konut alanlarında 51-120 kişi/ha brüt yoğunluk öngörülmüştür. 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planında konut alanlarının yoğunlukları Yönetmelikte verilen alt ve üst sınırlar aynen alınarak düzenlenmiştir. 1/25.000 ölçekli planda alt ve üst sınırları belirlenen yoğunluk değerlerinin 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planlarında, her yerleşmenin kendi özgün koşullarına bağlı olarak tek bir yoğunluk kararına dönüştürülmesi benimsenmiştir.

Büyükşehir Yasası öncesinde köy tüzel kişiliğine sahip ancak onaylı alt ölçekli imar planı bulunmayan kırsal yerleşmelerin mevcut konut alanı sınırları; güncel uydu görüntüsü, halihazır haritalar, kadastral yapı, koruma alanları, doğal yapı ve kurum görüşleri kapsamında temin edilen veriler kullanılarak çok katmanlı bir yöntemle belirlenmiş ve yerinde yapılan çalışmalar ile desteklenmiştir.

Bu kapsamda yer alan konut alanları 1/25.000 ölçekli nazım imar planında, mevcut konut alanları altında K" notasyonu ile gösterilerek "Kırsal Yerleşik Alan" olarak tanımlanmış ve düşük yoğunluklu olarak sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda tanımlanan konut alanları arasında Ambarseki (plansız kesimi), Bozköy, Eski Mordoğan, Hasseki, Küçükbahçe, Parlak, Salman, Sarpıncık, Tepeboz ve Yaylaköy yerleşimleri bulunmaktadır. Bu alanlarda mevzuatına uygun olarak ilgili idaresi tarafından kırsal yerleşim alanı tespiti yapıldıktan sonra uygulamaya geçilmesine ilişkin plan kararları geliştirilmiştir. Parlak Mahallesi'nin kuzey batı bölümünde bulunan ve 2019 yılında kentsel sit ilan edilen Sazak eski yerleşim alanı da mevcut konut alanı olarak tanımlanmıştır.

Daha önce de belirtildiği üzere 19.07.2022 tarihinde onaylanan "İzmir İli, Karaburun-Çeşme-Urla İlçeleri, "Karaburun - Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı" ile ilgili olarak onay tarihinden günümüze kadar olan süreçte idari yargılamaya ilişkin süreçler devam etmektedir. Bu çerçevede Tepeboz Mahallesi Yeniliman Mevki, Küçükbahçe Mahallesi Karareis Mevki ve Çatalkaya Mahallesi Manal Mevkii'nde parsel bazındaki çeşitli yargı kararlarının çevresiyle ilişkilerinin kurulabilmesi, güncel mevzuat hükümleri doğrultusunda bütüncül olarak ele alınabilmesi için 1/25.000 ölçekli nazım imar planında yeni bir tanımlama yapılmış ve bu alanlar için "Alt Ölçekli İmar Planı Yapılacak Alan (AİP)" kararı alınmıştır. Söz konusu alanlarda mevzuatına uygun olarak, alt ölçekli (1/5000, 1/1000) imar planlarının bütüncül olarak hazırlanmasına yönelik plan hükümleri geliştirilmiştir.

6.3.3 ÇALIŞMA ALANLARINA YÖNELİK KARARLAR

Planda düzenlenen başlıca çalışma alanları arasında, ticaret alanları, belediye hizmet alanları, kamu hizmet alanları, sanayi alanı, küçük sanayi alanları, konut dışı kentsel çalışma alanları, akaryakıt ve servis istasyonu alanları ile pazar alanı yer almıştır. Planlama alanı içinde bulunan turizm-ticaret-konut karma kullanımlı alanlar dışındaki çalışma alanlarının toplam büyüklüğü yaklaşık 34 hektar olup, toplam alan içinde %0,08'lik yer tutmaktadır. Özellikle kıyı kesimlerinde, yazlık konutların yoğunlaştığı, turizm gelişmesinin destekleneceği bölgelerdeki karma kullanım alanları içinde alt ölçekli plan kararlarıyla belirlenecek olan ticaret kullanımlarıyla bu oran artacaktır.

Plandaki tek sanayi tesisi Mordoğan Çatalkaya mevki Karayolu güzergâhı üzerinde yer alan 1,32 ha genişliğindeki hazır beton fabrikasıdır. Planlama alanında, mevcut durumda küçük sanayi alanı (KSA) bulunmamaktadır. ÖÇKB için önemli bir ihtiyaç olarak tespit edilen küçük sanayi alanlarına ilişkin öneriler bu planla birlikte ele alınmıştır. Bu kapsamda nazım imar planında biri Karaburun merkezin batı çeperinde, diğeri ise Eski Mordoğan'ın doğusunda olmak üzere iki adet küçük sanayi alanı önerilmektedir. Planda düzenlenen KSA toplam yüzölçümü yaklaşık 3,5 hektardır.

6.3.4 SOSYAL ALTYAPI ALANLARINA YÖNELİK KARARLAR

Nazım imar planının ölçeği gereği, mevcut durumda var olan, alt ölçekli plan kararlarıyla oluşturulmuş olan sosyal altyapı alanlarından, konut alanları içinde veya çalışma alanları içinde kalanların türü ve konumu, planda yalnızca sembol gösterimiyle tanımlanmıştır. Ancak, tümüyle konut alanları veya çalışma alanları içinde bulunmayan, konut alanları veya kentsel çalışma alanlarından kopuk veya bu alanların dışında, bu ana kullanım kararlarına bitişik konumda olan ve ölçeğin gösterime elverdiği tesisler planda alansal olarak ve sembol kullanılarak tanımlanmıştır.

Bu kapsamda nazım imar planında tanımlanan sosyal altyapı alanları arasında eğitim alanı, sağlık alanı, sosyal ve kültürel tesis alanı, spor alanı ve ibadet alanı yer almıştır. Planda yalnızca sembol olarak gösterilmiş olan tesislerin dışında, alansal olarak tanımlanmış sosyal altyapı alanlarının büyüklüğü yaklaşık 47 hektardır. Plan notları içinde yapılan düzenleme ile sosyal donatıların gerçek büyüklüklerinin, yaşayan/yaşayacak nüfusun ihtiyaçları, standartlar ve yürüme mesafeleri dikkate alınarak alt ölçekli planlarda düzenlenmesi öngörülmüştür.

6.3.5 AÇIK VE YEŞİL ALANLARA YÖNELİK KARARLAR

Sosyal donatı kullanımlarında olduğu gibi, konut alanları ve çalışma alanları içinde bulunan, çocuk bahçesi vb. küçük ölçekli mevcut ve alt ölçekli plan kararlarıyla oluşturulmuş yeşil alanların planda gösterimi yapılmamıştır. Planda yerleşme ve bölge ölçeğindeki büyük açık ve yeşil alanlar ile 1/25.000 ölçekli planın gösterime elverdiği büyüklükte olan ve tümüyle konut alanları içinde bulunmayan açık ve yeşil alanların gösterimi yapılmıştır.

Planlama alanı kapsamında rekreasyon alanı olarak düzenlenmiş en geniş kapsamlı alan, Eski Mordoğan'ın kuzeyinde, Narcissos Pınarı mevkiinde, Dilek Pınarı Koruma Alanına bitişik konumda bulunan alandır. Bu alanla birlikte 1/25.000 ölçeğin gerektirdiği hassasiyette gösterilebilen park ve yeşil alanların toplam yüzölçümü yaklaşık 211 hektardır.

Planda toplam büyüklüğü 365 hektara ulaşan açık ve yeşil alanlar içinde, yer verilen diğer açık ve yeşil alan kullanımları ise ağaçlandırılacak alan kararları ve mezarlık alanı kararlarıdır.

6.3.6 BUGÜNKÜ KULLANIMI DEVAM ETTİRİLECEK ALANLARA YÖNELİK KARARLAR

Geniş kırsal alanları da kapsayan 1/25.000 ölçekli nazım imar planı içinde en geniş yer tutan arazi kullanım kararları, orman alanları, mera alanları, doğal karakteri korunacak alanlar, tarım alanları ve zeytinlik alanlardır. Toplam büyüklüğü 42.036 hektara ulaşan bu alanlar, toplam alan içinde yaklaşık %95'lik yer tutmaktadır. Bu oran içinde orman alanları %55,92'lik oranla ilk sırada yer alırken, doğal karakteri

korunacak alanlar %23,64'lük oranda, tarım alanları %6,54'lük oranda, zeytinlik alanlar %6,12'lük oranda, mera alanları %2,52'lik oranda yer almaktadır.

Planda kuru, sulu veya dikili tarım yapılan alanlar ayrıştırılmadan tarım alanı olarak gösterilirken, mera vasıflı alanlar, tapu kayıtları dikkate alınarak belirlenmiştir. Planda doğal karakteri korunacak alanlar ise arazinin mevcut dokusunun makilik, fundalık, çayırılık, bozkır, taşlık, kayalık, sazlık-bataklık vb. olarak tespit edildiği alanlardan oluşmuştur. Bugünkü kullanımı devam ettirilecek alanlara yönelik yapılaşma koşulları alanın niteliğine göre ayrıştırılarak plan notları içinde tanımlanmıştır.

6.3.7 KORUMA ALANLARINA YÖNELİK KARARLAR

Aslen Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak alan bütününde koruma kararı bulunan planlama alanı içinde, farklı statülerle belirlenmiş, sınırları tanımlı farklı nitelikte koruma kararları bulunmaktadır. Planlama alanının özel çevre koruma bölgesi ilan edilmesinde en önemli gerekçelerin başında yer alan Akdeniz Foku yaşam alanları, farklı yasal statülere dayanılarak belirlenmiş olan koruma kararların başında gelmektedir. Mordoğan Örgüçlimanı-Tuzla Burnu kıyı şeridinde, Karaburun merkezin kuzeyindeki Büyük Ada kıyı şeridinde, Bozköy Kanlıkaya mevki ile Tepeboz Yeniliman arasındaki kıyı şeridinde, Tepeboz Kömür Burnu, Haseki sahilleri, Sarpıncık Deniz Feneri arasındaki kıyı şeridini içeren toplam 14 km'lik kıyı şeridi nazım imar planında Akdeniz Foku Yaşam Alanı olarak tanımlanmış ve bu alanlar doğal karakteri korunacak alan olarak düzenlenmiştir.

Plan sınırları içinde, farklı yasal statülere dayanılarak belirlenmiş olan diğer kullanım kararları arkeolojik ve doğal sit kararlarıdır. Arkeolojik sit alanları, alan içinde farklı noktalarda, daha küçük ölçekli koruma kararları olarak dikkat çekerken, doğal sit kararları ise büyük oranda sahil ve sahil gerisinde daha geniş alanları kapsayacak biçimde belirlenmiştir. Planlama alanının güney batı kesiminde, Çeşme ve Urla ilçeleri sınırları içinde nitelikli doğal koruma alanı bulunmaktadır. Sit alanları kapsamında yer alan bir diğer koruma kararı Sazak Kentsel Sit Alanıdır. Planlama alanının batı sahilinde, Parlak Mahallesi'nin kuzey batı bölümünde bulunan Sazak eski yerleşim alanı, 2019 yılında kentsel sit alanı olarak tescil edilmiş olup ÖÇKB içindeki tek kentsel sit alanıdır. Bunun dışında Mordoğan Mahallesi sınırları içinde 3 adet tescilli kültür varlığı koruma alanı bulunmaktadır.

Nazım imar planında, farklı yasal statülere dayanılarak belirlenmiş olan bir diğer kullanım kararı İris Gölü Sulak Alanıdır. Bölgede çok ender rastlanan doğal göllerden biri olan İris Gölü ilgili kurum görüşü uyarınca sulak alan tanımı kapsamında düzenlenmiştir. Yapı sınırlaması getirilerek korunması gerekli koruma alanları kapsamında, içme ve kullanma suyu koruma alanları bulunmaktadır. İşletme safhasında olan Bozköy Göleti, Karareis Göleti, Mordoğan Göleti ve Salman Barajına ait mutlak, kısa mesafeli, orta mesafeli ve uzun mesafeli koruma alanları, ilgili mevzuat ve kurum görüşü doğrultusunda tanımlanarak plana aktarılmıştır.

6.3.8 TEKNİK ALTYAPI ALANLARINA YÖNELİK KARARLAR

Nazım imar planında var olan ulaşım altyapısına ilişkin kararlar, kullanım düzeyleri ve planlama sınırları içindeki önem düzeyine göre gruplandırılarak birinci, ikinci, üçüncü derece yollar olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda İzmir yönünden planlama alanına giren ve planlama alanının doğu kesiminde kıyı boyunca devam ederek Karaburun merkeze ulaşan D-505 karayolu birinci derece yol olarak tanımlanmıştır. Karaburun merkezden itibaren Karayolundan ayrılarak planlama alanının kuzey, batı ve güney bölümlerini geçen, bu bölgelerdeki yerleşmeleri birbirine bağlayan, Balıklıova'dan Karayoluna tekrar bağlanan güzergâh ikinci derece yol olarak tanımlanmıştır. Bunun yanı sıra gerek kentsel alanlarda ve gerekse kırsal alanlarda var olan önemli kavşaklar da planda tanımlanmıştır.

Mevcut ve alt ölçekli plan kararlarıyla Karaburun merkezde önerilmiş terminal alanı da planın ulaşım altyapısı kararları arasında yer almıştır. Yine alt ölçekli imar planları ile önerilen ve bir bölümü işletme safhasında olan kıyı yapıları, nazım imar planının ulaşım altyapısında denizyolları açısından önem taşımaktadır. Bu kapsamda Karaburun merkez Fener Burnu batısı ile Mordoğan merkezde yat limanı, Karaburun güneyi Saip Mahallesi Kavurlukoz Koyu, İncik Kaynarpınar, Ambarseki Eşendere, Mordoğan ve Tepeboz Yeniliman'da toplam 6 adet balıkçı barınağı nazım imar planında düzenlenmiştir.

Nazım imar planında enerji üretim ve dağıtımına ilişkin kararlar da teknik altyapı alanı kararları arasında önemli bir yer tutmaktadır. Alt ölçekli planlama çalışmaları tamamlanmış, büyük bölümü işletme safhasında olan enerji üretim alanları planlama alanı genelinde 181 hektar alan kaplamaktadır. Bu alanın 25 hektarı güneş enerji santrali, 156 hektarı rüzgâr enerji santrali olarak faaliyet göstermektedir.

Planda ayrıca, atık su tesisi alanları, içme suyu tesisi alanları ve katı atık tesisi alanlarına da yer verilmiştir. Bu tesislerin bir bölümü mevcut tesislerden, bir bölümü ise planlanan tesislerden oluşmaktadır. Bu tesisler ile birlikte nazım imar planındaki diğer arazi kullanım kararlarına ilişkin büyüklükler ve oranlara aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 6.1.Nazım İmar Planı Arazi Kullanım Dağılımı

Arazi Kullanım	Alan (Ha)	Oran (%)
Mevcut konut alanı-düşük yoğunlukta	284.12	0.640
Gelişme konut alanı-düşük yoğunlukta	323.34	0.729
Ticaret alanı	4.38	0.010
Ticaret-turizm-konut alanı	582.64	1.313
Belediye hizmet alanı	4.18	0.009
Kamu hizmet alanı	14.00	0.032
Konut dışı kentsel çalışma alanı	6.79	0.015
Akaryakıt ve servis istasyonu alanı	0.90	0.002
Beton santrali	1.32	0.003
Küçük sanayi alanı	3.49	0.008

Arazi Kullanım	Alan (Ha)	Oran (%)
Pazar alanı	1.24	0.003
Turizm alanı	18.92	0.043
Günübirlik tesis alanı	22.69	0.051
Eğitim alanı	16.24	0.037
Sağlık alanı	7.65	0.017
Sosyal-kültürel tesis alanları	4.83	0.011
Spor alanı	15.72	0.035
Park ve yeşil alan	176.83	0.399
Rekreasyon alanı	15.13	0.034
Ağaçlandırılacak alan	53.92	0.122
Mezarlık alanı	3.89	0.009
Orman alanı	24812.40	55.925
Mera alanı	1117.36	2.518
Doğal karakteri korunacak alanlar	10541.14	23.759
Tarım alanı	2919.32	6.580
Zeytinlik alan	2714.96	6.119
Yat limanı	11.33	0.026
Balıkçı barınağı	4.79	0.011
Enerji üretim alanı	180.74	0.407
Teknik altyapı alanı	6.91	0.016
Katı atık tesisleri alanı	0.91	0.002
Atıksu tesisleri alanı	5.18	0.012
İçme suyu tesisleri alanı	0.94	0.002
Göl-gölet	212.17	0.478
Askeri alan	276.93	0.624
Toplam- Karasal Alan	44.367,29	100,000
Denizel Alan	50.213,77	
ÖÇKB Toplam Alanı	94.581,06	

Şekil 6.2.Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, 1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planı Teklifi

KAYNAKÇA

- Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı (2018). Türkiye Deprem Tehlikesi Haritası, Ankara.
- Coşkun Hepcan Ç., Özkan M.B. (2008), Sürdürülebilir Bir Mekânsal Strateji Olarak Ekolojik Koridorlar: Urla-Karaburun Yarımadasındaki Orman-Maki Koridorlarının Tanımlanması, Peyzaj Mimarlığı IV. Kongresi, Aydın.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (2014), İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Açıklama Raporu, Ankara.
- Devlet Planlama Teşkilatı (Mülga) (1982), Türkiye’de Yerleşim Merkezlerinin Kademelenmesi Çalışması, Ankara.
- Devlet Planlama Teşkilatı (Mülga) (2004), İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, Ankara.
- Doğa Derneği (2021), EGE004-Karaburun ve Ildır Körfezi Adaları-Önemli Doğa Alanları, Doğa Derneği Resmi Web Sitesi: <https://www.dogadernegi.org/karaburun-ve-ildir-korfezi-adalari/>
- DUHA Ltd. Şti. (2019), İzmir İli Karaburun-Ildır Körfezi ÖÇKB 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı Arazi Kullanımına Esas Gözlemsel Jeolojik Etüt Raporu, Ankara.
- İzmir Büyükşehir Belediyesi (2017), 1/25000 Ölçekli İzmir Batı Bölgesi Çevre Düzeni Planı Açıklama Raporu, İzmir.
- İzmir Kalkınma Ajansı (2013), İzmir Mevcut Durum Analizi, İZKA Resmî Web Sitesi: <https://izka.org.tr/strateji-ve-analizler/>
- İzmir Kalkınma Ajansı (2014), Yarımada Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi (2014-2023), İZKA Resmî Web Sitesi: http://izka.org.tr/wp-content/uploads/pdf/14_yarimada_kalkinma_stratejisi.pdf
- İzmir Kalkınma Ajansı (2021), 2014-2023 İzmir Bölge Planı İlçe Toplantıları- Karaburun İlçe Raporu, İZKA Resmî Web Sitesi: http://izka.org.tr/wp-content/uploads/pdf/01_bolgeplani_1.pdf
- İzmir Kalkınma Ajansı (2021), İZKA 2021 Yılı Çalışma Programı, İZKA Resmî Web Sitesi, <http://izka.org.tr/wp-content/uploads/pdf/izka-2021-calisma-programi.pdf>.
- İzmir Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (2017), İzmir İli 2016 Yılı Çevre Durum Raporu, İzmir.
- İzmir Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (2018), İzmir İli 2017 Yılı Çevre Durum Raporu, İzmir.
- İZSU Genel Müdürlüğü (2021), Atık Su Yönetimi Faaliyetleri, İZSU Resmî Web Sitesi: <https://www.izsu.gov.tr/tr/Faaliyet/3>

Kazanasmaz E. (2014), İzmir ve Çevresinin Yeraltı Suyu Kaynakları, Yeraltı Suyunu Kirletici Etkenler ve Su Kıtlığı Riski, TMMOB İzmir Kent Sempozyumu, İzmir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, (2021), Belgeli Tesis İstatistikleri, YİGM Resmî Web Sitesi: <https://yigm.ktb.gov.tr/TR-201136/turizm-yatirim-ve-isletme-bakanlik-belgeli-tesis-istati-.html>

Milli Eğitim Bakanlığı (2021), Eğitim Tesisleri İstatistikleri, Milli Eğitim Bakanlığı Resmi Web Sitesi: https://www.meb.gov.tr/baglantilar/mem/index_ilmem.php. 2021

Sağlık Bakanlığı İzmir İl Müdürlüğü (2021), Sağlık Tesisleri İstatistikleri, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Resmî Web Sitesi: <https://izmirism.saglik.gov.tr/TR-134872/saglik-tesisleri.html>.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü (2017 İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2017, Kalkınma Kütüphanesi: <https://www.kalkinmakutuphanesi.gov.tr/dokuman/illerin-ve-bolgelerin-sosyo-ekonomik-gelismislik-siralamasi-arastirmasi-sege-2017/1970>

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü (2017), İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2017, Kalkınma Kütüphanesi: <https://www.kalkinmakutuphanesi.gov.tr/dokuman/ilcelerin-sosyo-ekonomik-gelismislik-siralamasi-arastirmasi-sege-2017/1969>

Sarıçam S. (2007), İzmir İl Bütününde Biyosfer Rezerv Alanları ve Saptanması Üzerine Araştırmalar “Karaburun Yarımadası Örneği”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir

Sintaç B. (2020), Karaburun Yarımadasının Kırsal ve Köysel Çevre İncelemesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Tarım ve Orman Bakanlığı (2021), Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Resmi İstatistikler, MİGM Resmî Web Sitesi: <https://www.mgm.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?k=A&m=IZMIR>

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası (2003), Avrupa Peyzaj Sözleşmesi, TMMOB PMO Resmî Web Sitesi: https://www.peyzaj.org.tr/mevzuat/mevzuat_detay.php?kod=159

Türkiye İstatistik Kurumu (2021), 2020 Yılı Tarım İstatistikleri, TÜİK Resmî Web Sitesi: <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Tarim-111>